



KEVŞER SURESİ

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyardır.



ZEYNEP IŞIK

VELİ'NİN DİLİYLE NEBİ

BİR ÖZNEL BETİMLEME KİTABIDIR...

KEV SER



<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

Kevser Yayınları: 265

Eserin Adı: Veli'nin Diliyle Nebi

Yazar: Zeynep Işık

Tashih: İbrahim Aras

Son Okur: Kevser

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)

Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu

Topkapı / İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: Şubat 2018

ISBN: 978-605-4792-71-9

KEVSER YAYINCILIK

Merkez: Kirazlı Mah. 1146 Sk. No: 35

Kat: 2 Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0212 555 16 66 - Faks: 555 22 12

Şube: Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa

Cad. Yumni İş Mrk. No: 16 B / 25

Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 534 35 28 - Faks: 631 36 01

www.kevseryayincilik.com



<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

ÖN SÖZ

Hangi düşüncede olursa olsun her insanın istediği, adalettir. Çünkü adalet isteği, fitridir. İnsanın fıtratından gelen bu isteğin yani adaletin, hakkı ile yerine gelebilmesi için terazinin bir kefesinde bulunan ölçeğin “doğru” olması gerekir. En doğru ölçek de hiç şüphesiz vahiy ve risalettir.

Tüm Müslümanlar tek doğru ölçeğin vahiy ve risalet olduğunda mutabıktırlar ve emindirler. Ancak elimizin altında vahiy ve risalet olmasına rağmen, yine de adalet yakalanamamıştır. Sorun elimizin altında vahiy ve risaletin olmayışı değil, sorun elimizin altında olan vahiy ve risaletin doğru okunmayışındır. Elbette demek istediğim gözlerin okuması değil, idraklerin okumasıdır. Mesele okunmaması da değil, mesele doğru okunmamasıdır.

Bunun sebebi de İslam tarihinin çok iyi bilinmeyişiinden kaynaklanmaktadır. İslam tarihi iyi analiz edilmediğinden vahiy ve risaletin nasıl algılanması gerektiği bilinmeyip, her kesim bazen bilerek, bazen de bilmeyerek kendi görüşleriyle yorumlamaktadırlar. Vahiy ve risalet duruşunu, kendi yargı ve isteklerinden süzmektedirler. Böylece İslam adı altında binlerce tasavvur oluşmuştur. Bu tür davranışlar da her geçen gün bizi daha da gerçeklerden uzaklaştırmaktadır.

Ayrıca yanlış okumalar üzerinden piyasaya sürülmüş İslam



tarihi analizleri de sayısızdır. Kendi yargılarıyla istenilen binlerce siyer sunulmuştur. Yine kendi kişisel tasavvurları üzerinden...

Oysaki İslam tarihinin tüm gücüyle haykırdığı hakikat çağrısı nedir, bunun bilinmesi zorunludur.

Vahiy ve risalet okuyuşu, bizim kendi nefsimize ait bir hak değildir. O hâlde doğru okuma kime aittir? Kim veya kimlerin okumasına dayanmamız gerekmektedir? Bu soruların cevabı toplumda eksik kalmıştır. Bunu yakalayamadığımız takdirde her zaman iman yetersiz kalacak, adaleti umduğumuz o günler kesinlikle gelmeyecektir.

Hâlbuki bu sorunun cevabını Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.a) sık sık hatırlatmıştı: "Ehl-i Beyt."

Ehl-i Beyt ile ilgili o kadar çok bilgi elimizin altındaydı; ama "Niçin?" denilmemiş, sebebi sorulmamıştı. Bilemedik, bilgilendirilmedik.

İslam tarihi denince sadece Hz. Peygamber'in hayatından yirmi üç yıl düşünülür. O da kişilerin insafına bırakılmıştı. Bu yirmi üç yıl da bir şekilde kırpılmıştı...

İşte bu kitabın yazılmasındaki amaç: Birincisi, derin bilgi sahibi olmak ve imanı doğru pekiştirmek için vahiy ve hadis eğitiminin yanında mutlaka İslam tarihinin de bilinmesi gerektiğidir.

İkincisi ise vahiy ve risalet çizgisini doğru okumak için, siyerin de doğru okunması gerekmektedir. Kişisel algılamalardan vazgeçip, algı sapmasını önlemek için doğru gözleri yakalamak kaçınılmazdır.

Bu da en güvenilir gözlerin ve kalplerin sahipleri olan Ehl-i



Beyt'e sarılmakla olur. Bu yüzden okumalar arasında sık sık salâvat getirmek faydalı olacaktır.

İslam tarihinin baş aktörü Hz. Muhammed'dir (s.a.a). Hz. Resulullah'ın yanındaki en yakın şahit ise Hz. Ali'dir (a.s). Bu yüzden onun diliyle Hz. Peygamber'i ve mücadelesini anlatmak istedim.

Ancak bu şekilde İslam tarihi anlatılırken hem Hz. Peygamber'i doğru anlamayı hem de yok sayılan Ehl-i Beyt'i ortaya çıkarmayı başarabilirdim.

Hâlbuki onlar (Ehl-i Beyt) hep en yakın tanık, şahid ve varis idiler. Bilinçli bir yok saymazlık ile günümüze kadar gelmiş bu tek taraflı bakışı değerli okuyuculara göstermek istedim.

Asla Hz. Ali (a.s) gibi düşünemem. Sadece elimizdeki kaynaklardan yola çıkarak empati yaptım. O anları kurguladım. Hz. Ali (a.s) ile öznel betimleme yaparak hem Resulullah'ı (s.a.a) hem de Ehl-i Beyt'i anlamaya çalıştım. Onların gözleriyle tarihi okumayı, bağlantıları kurmayı amaçladım.

Bu vesileyle İslam tarihinde yolculuk yapmak isteyenlere ve dolayısıyla İslam adına adım atmak isteyenlere yeni kapılar açmak istedim. Resulullah'ın (s.a.a) hayatını ve vahiyleri net anlayabilmek için Ehl-i Beyt'i tanımanın şart olduğunu göstermek istedim. Bilerek ve sistem dini oluşturularak yapılan organize günah işleyenleri hatırlatıp, Ehl-i Beyt'i dışlamaya çalışarak tarih okuyan zihniyete dikkat çekmek istedim. Bu vicdansızlığa kendi çapımda "Dur! Yeter!" demek istedim.

Niyetim tamamen Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'in taraftarı olarak hüsnüzanla, Hz. Resulullah'ın ve Ehl-i Beyt'inin hayatları ve kalpleri bu kadar iç içe iken, biz gelecek nesillere ayrılmış ve parçalanmış bir İslam tarihini önümüze getirmelerine bir başkaldırıdır.



Derdimiz, sistemlerin, devlet dini oluşturanların, fırka bakışların ve rey (kişisel) görüşlerin sunumlarını istememektir. Biz hakikati istiyoruz. İnzal olunan algılayışı istiyoruz.

Bu arada Hz. Muhammed'den (s.a.a) ve sonra da İmam Ali'den (a.s) yanlış bakış, aciz algı ve kayıp bir anlatışta bulunduysam beni affetmelerini diliyorum. Bu benim acizliğim ve zayıflığımdır.

Bu âcizane halimle, 1400 sene süren süreç boyunca gelen bilinçli tarih kırılmalarından ve ezberlerinden sonra gerçekleri fark eden ben, sessiz duran çılgılığımı bu dille, fark edemeyenlere ve bu organize günahlardan haberi olmayanlara haykırmak, duyurmak istedim.

Bana gösterilmek istenen sanal tarihi yıkmak, reel olan tarihi görmek istedim. Bana öğretilen ezberleri yıkmak, hakikati yakalamak istedim.

Sizlerin de hoşgörülerine sığınıyorum.

Baştanbaşa tarihi anlatmak değildi derdim. Önemli olan Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'in hayatlarının ne kadar iç içe olduğunu göstermekti. Böylelikle nerelerden beslenmemiz gerektiğini iyi bilecektik.

Risalet çizgisinin Hz. Peygamber'in vefatı ile bitmediğini anlatmaya çalıştım. İmamet çizgisinin, risalet çizgisinin devamı olarak evlerinize hatta kalplerinize kadar uzandığına dikkat çekmek istedim. Risaletin yegâne tavsiyesi imamet-tir. İmamet ise bu ümmetin düzenidir.

Tüm bunlara dikkat ederek doğru okumaların ardından mutlak adaletin geleceğine inanıyorum. Adaletin kendisi de vahiy ve risalet ölçeğidir. Yani hak ölçek... Tam da Rabbimizin istediği gibi...

Gerçek adaletin hayatımıza gelmesi için doğru okuma yani Ehl-i Beyt'e dayanarak okuma şarttır. Ancak bu şekilde vahiy ve risalet öğretilerini doğru olarak hayatımıza getirebiliriz.

Doğru okumalara kavuşabilmek için çabalar bizdendir, takdir de yüce Rabbimizdendir.

Âlim ve her şeyden Habir olan Allah'ımıza hamd olsun, âlemlere rahmet olan Hz Muhammed'e ve onun tahir ve sadık olan Ehl-i Beyt'ine salât ve selam olsun.

Zeynep Işık





Dünyaya Gözlerimin Açıldığı Gün...

Etraf koyu karanlık, hâlbuki gözlerim de açık ve ilginç olan, karanlık insanı ürpertmesine rağmen korkmuyorum. Sanki içimi saran bir huzur var. Kendimi güvenli bir beşikte gibi hissediyorum.

Anladım... Sanırım bu, bulunduğum mekânın havasından... Annem bir hikmetle gelmiş olmalı buraya. Büyük bir ihtimalle Rabbine olan sunumlarından, O'na sığınmak istemesinden... O'nun şefkat ve rahmet dolu himayesine girmek içindir Kâbe'ye gelmesi. Çünkü O'na yani yüce Allah'a yakın olmak ailemin ve atalarımın edebi idi.

Ve orada annemin sancısı başlamış ve Kâbe'ye girmiş. Ve ben orada doğmuşum. Simsiyah zeytin gözlerimi burada açmışım. Babam Ebu Talib, amcam oğlu Muhammed b. Abdullah ile beraber bizleri almaya geldiler. Babam, annem Fatıma binti Esed'in gözlerine büyük bir merhametle bakarken diğer yandan da Rabbine şükrediyordu... Babam şefkatiyle anneme yardımcı olurken beni de güvenli bir kucağa teslim etmişti.

Yeryüzünün küçük meleği olan bedenimi bir çift sıcak kolun sarıp sarmaladığını hissetmiştim. Onun nefesinin küçük kalbimi çok heyecanlandırğını fark etmiştim; ama sadece bir heyecan değildi bu. O duyguların arasında başka şeyler de



vardı. Güven, samimiyet, sevgi, şefkat, dostluk kokuları... Hepsi iç içeydi.

Adımı ailem, doğduğum yerden ilham alarak olmalı ki “**Ali**” koydular. Ben de bu adı çok sevdim ve kabullendim; çünkü o ad bana hep iyiliği ve hakikati telkin etti. Hep adımın hakkını vermeye çalıştım.

Annem ve beni, babam ile karşılamaya gelen ve onlara yardım eden, onu bütün sıcaklığı ile saran o kişi, seçilmişlerin efendisi amcam oğlu Muhammed b. Abdullah’tı. O günden sonra da zaten hep yanımda oldu. Ben de onun yanında. İlahî kader birbirimizin can parçası, can yoldaşı olmamızı istemişti.



Beraberliğimiz Her Yerde

Her anımız beraberdi. Benden otuz yaş kadar büyüktü. Beraber yatar, beraber gezer, beraber oturur, beraber nefes alırdık. Onun anne babam ve diğer kardeşlerim ile de arası çok iyi idi. Annem Fatıma binti Esed ona bir anne gibi, o da yengesi olan anneme bir evlat gibi davranırdı.

Bazen babamın gözlerini takip ederdim. Anlardım ki babamın gözleri de ona baktığında bir başka bakardı. Sanki gözleri onu içine çekerti. Onu hiç kıskanmazdım. Çünkü o, gerçekten bu sevgiyi ve ilgiyi hak ediyordu. Hepimizin gönlünde taht kurmuştu. Hepimizin sevgi, güven ve saygınlığını kazanmıştı. O, özeldi hepimiz için, özellikle benim için. O kadar özeldi ki hiç kimse de onun ismi yok idi. Onun ismi, babası ve dolayısıyla benim amcam olan Abdullah b. Abdulmuttalib'in rüyasında belirlenmişti. Övülmüş anlamına gelen, "Muhammed" ismi verilmişti ona.

O, adı gibi güzel ahlaklı ve erdemli idi. Öyle ki onu sevmeyen, ona güvenmeyen kimse yoktu. Büyükler bile onun terbiyesinden dolayı ona saygı duyarlardı.

Her ne kadar ileride Emevîler yani Ebu Süfyan oğulları, Muhammed b. Abdullah'ın ebedi davetine çamur atma adına bizim ailemiz aleyhine yüzyıllar boyu propaganda etmiş ve binlerce fitne çıkarmış olsalar da, asla ailem müşriklerin an-

layış ve ibadetlerini kabul etmedi. Babam Ebu Talib, annem Fatıma binti Esed hatta dedemiz Abdulmuttalib bile hiçbir zaman tevhit inancı dışında bir yaşam tarzı seçmediler. Hep "Kâbe'nin Rabb'i" diye Allah'a yalvarır, O'nun rızasını gözetirlerdi. Onların dediği gibi olsaydı, dedemiz Resul'ün babasının adını, "Abdullah" koymazdı. Fil olayında dedem Abdulmuttalib ve babam Ebu Talib'in âlemlerin Rabbine sığınma çabalarını hepiniz bilirsiniz.

Ailem erdemlilerdendi. Üstün ahlak özelliği onların genel sıfatları idi. Bundan dolayıdır ki Muhammed b. Abdullah ile babam ve kardeşlerim arasında hiçbir zaman bir çatışma olmadı. Ben ve diğer kardeşlerim arasında, her zaman birliktelik vardı. Muhammed b. Abdullah da işte bu ailede büyümüştü. Zaten ileride annem ve babamın ölümüne en çok üzülenlerden biri de o olacaktı; çünkü anneme anne, babama baba gözüyle bakardı. Ayrıca sosyal anlamda Hz. Muhammed'e (s.a.a) müthiş destek veren babamı kaybetmemiz bizi oldukça sarsmıştı. Tüm bunlar bize verdiği desteklerinden kaynaklanıyordu. Yani anlayacağınız o bizim için bir babadan öte idi.

Ailem fakir olmasına rağmen hem Kâbe'nin sorumluluğuna en layık aile olarak görülürdü, hem de halk onlara saygı duyardı. Şeref ve izzet yönünden her kabilede üstünlerdi. Çünkü onlar zulme asla razı olmaz, fakirlere sahip çıkar, misafirlere hürmet eder, akrabalık bağlarını korur, merhamet ve cömertlikte engin denizler gibiydiler. Bu yüzden kimin bir sıkıntısı olsa dedemiz Abdulmuttalib ve daha sonraki zamanlarda da babam Ebu Talib'e başvururlardı. İşte ben ve canım, hatta canımdan da öte Muhammed b. Abdullah böyle bir ailede büyüdük.

O, Rabbimizin Emaneti

Beraber böyle bir ailedeydik. O, öncelikle amcamız Abdullah'ın, sonra da büyük babamız Abdulmuttalib'in bir hediyesiydi.

Amcam Abdullah b. Abdulmuttalib çok değerli ve muhterem birisi idi. Ancak genç yaşta ömrünü tamamlamıştı.

Bu süreçte sütannesi Halime Hatun ona annelik yaptı. O da erdemli, temiz yürekli ve izzetli bir kadın idi; çünkü Muhammed b. Abdullah'ın sözlerinden bu hatunun değerli olduğunu fark ediyordum. Sütkardeşleri Şeyma ve Abdullah'tan bahsederken de gözleri parlardı. Onlar ona iyi bakmışlardı. Hem bedeneni, hem de ruhen onu korumuşlardı. Buna karşın Halime Hatun ve eşi de zaman zaman Muhammed b. Abdullah'tan gördükleri hayır ve bereketi gündeme getirirlerdi. Tabi tüm bunların hepsi Rabbimizin lütfu ve planları idi.

Sonraki zamanlarda annesi Âmine Hanım ve aile yakını olan Ümmü Eymen ile beraber dayılarının ziyaretinden dönerken annesi Amine Hanım hastalanıyor ve âlemlerin efendisi küçük Muhammed (s.a.a) annesini kaybediyor. Büyük babamız sahip çıkıyor Muhammed b. Abdullah'a. Büyük babamızın vefat etmesi ile de bize katılıyor. Amca baba yarısı olarak, ona babalık ediyor. Zaten bizlerde akrabalık bağları o kadar

güçlü ki, kendimizi büyük bir aile gibi düşünürüz. Bu yüzden hepimizin ailesini bir olarak görürüz.

Kader onu nereye sürüklerse sürüklesin benim için önemli olan, onu kendi yanımda bulmam idi. Kendimi çok şanslı görüyordum. Adeta onun tarafından seçilmiş gibiydim. Oysaki kendi ağabeylerim de çoktu. Ama ben onu seçtim ve bağlandım. Rabbimizin beni ödüllendirdiğini düşünüyordum. Çünkü ben öyle bir abiye kardeş oldum ki, hiç kimse benim kadar şanslı olamazdı.

O da bana bir parçasıymışım gibi davranırdı. Öyle bütünleşmiştik ki bütün gün ve geceleri beraber geçirirdik. İleriki dönemlerde ticaret için yolculuğa çıktığında bile beni yanında götürürdü. Hatta ticaret tecrübemi ona borçluyumdur.

Onu hiç yalnız bırakmadım. Ona çok güvenirdim. Adeta benim meşalem gibiydi. Hep ona benzemek, onun gibi olmak benim hedefimdi. Rabbim de bu sevgi ve sadakate şahit oldu ki benim kaderimi hep onun yanında yazdı.

Muhammed ve Hatice

Ebu Talib ailesinin genç damadı ve taze geliniydi; Muhammed b. Abdullah ve Hatice binti Hüveylid.

Muhammed b. Abdullah ticaret hayatına atılmış, ailemize bu şekilde katkıda bulunuyordu. Nitekim ailemiz kalabalıktı. Çocuklar da çoktu. Hem aileye destek olmak hem de kendi ayakları üzerinde durabilmek için ticaret işine başlamıştı.

Hatice Hanım Mekke'nin zengin ve soylu ailelerinden idi. Tam bir hanımefendi idi. Ahlakı, düşünceleri, duruşu, giymi ile çok saygındı. Bundan dolayı çok talibi olmuştu; ama o kabul etmemişti.

Demek ki her ikisi de bir eşte aranan sıfatları birbirlerinde bulmuş olacak ki bu evlilik gerçekleşmişti. Üstelik babam, gidip evlat gibi gördüğü yeğenine Hatice binti Hüveylid'i istemişti. Düğünden sonra ve ben doğmadan önce ailem ile beraber kalıyorlardı. Bu yüzden eve geldiğimde, Hatice yengem de vardı. Ailemiz bayağı kalabalıktı.

Ben bir çocuk olarak, Hatice yengemi zaman zaman gözlemliyordum. Ciğer parçama karşı Hatice yengemi çok hürmetkâr, saygılı ve onu çok sevdiğini görüyordum. Bunu ona olan güveninden, nazik olmasından, sözünü ikiletmemesinden, saygısından anlıyordum. Onların arasında hiç sorun olmamıştı. Değerli amcaoğlu Muhammed b. Abdullah da onu

seviyor ve değer veriyordu. İkiisi mutluydular hâllerinden. Onların arasında da ben mutluydum. Çünkü küçük Ali'yi hiç yalnız bırakmamışlardı. Ben onların çocukları olmayışıma rağmen, beni çocukları gibi kabul görüyorlardı. Sanki ilk çocukları ben idim. Bu yüzden Hatice yengemi ikinci annem gibi görüyordum. Hem de kendi öz anneme de bir gelin oluvermişti. Annem de ona anne gibi idi. Sanırım bu beraberlik beş yıl sürmüştü. Sonra kendi evlerine ayrılmışlardı. Ama unutmadılar beni. Hem babama destek olmak, hem de hikmetlerini ileri de anlayacağımız birçok sebeplerden dolayı beni de yanlarına aldılar; ama hepsinden önemlisi her şey Rabbimizin takdiri idi.

Onun yanında hep özeldim. Doğduğumda Muhammed b. Abdullah yanı başımda idi. Beni yediriyor, bağrına basıyor ve yatağında yatırıyordu. Sonra kendi evine ayrılınca da bu sefer de ben onun yanında idim. Yani anlayacağınız bu ikili hiç yalnız kalmadılar. O kadar ki ağzında çiğnediği lokmayı sevgili Muhammed b. Abdullah bana yedirirdi. Hatta kendi kokusundan bile bana sürerdi. Ona sarılırdım, o da sıkardı kucağında beni. Sanki o benim ana kucağım idi. Bu yüzden onun yüreğinde ben özel bir sevgiye sahiptim. O da benim yüreğimde...

O Günlerde Bu Şehir...

O günleri hatırlamak bile istemiyoruz. Kim derdi bu Şehir hepimizin önderi olan Hz. İbrahim (a.s) ve annemiz Hz. Hacer'in (s.a) temellerini attığı Şehir diye. Kim derdi ki Kâbe'yi iki peygamber inşa etmiş ve sonraları diğer peygamberler, salih kimseler, seçilmiş kimseler buraya uęramıŐlar ve birçok miras bırakmıŐlar diye.

Mekke'nin hâli hiç i açıcı değildi. Çok üzücü bir durumdu. Halkta yle sapmalar vardı ki her açıdan bunlar kendini gösteriyordu. Her türlü ahlak yozlaŐması vardı. Hileler, zulümler ve gasplar her tarafı kuşatmıştı. Yetim hakkına bile göz koyuluyordu. İnsanlar nefislerinin peşinden koŐuyorlardı. Can, mal, namus, akıl emniyetlerinin hepsi bozulmuştu. Namuslar o kadar iğneniyordu ki kimse çocuğunun kız doğmasını istemiyordu. Bu yüzden doğan kız çocuklarını öldürüyorlardı.

O günlerde yeryüzündekiler, ayrı ayrı yollara sapmışlardı, darmadağınık heveslere sarılmıŐlardı. Dağınık yollarda sapmışlardı. Kimisi Allah'ı, O'nun yarattığı Şeylere benzetmekteydi, kimisi adını anarken batıl yola gitmekteydi; kimisi de ona Şirk koŐup sapıklık etmedeydi. Her yerde putlar vardı... DüŐünebiliyor musunuz?

Hz. İbrahim'in (a.s) putları devirdiği ve onun kurduğu Őeh-

rin her yerinde putlar vardı. O kadar çoğalmıştı ki herkesin evinde, sokaklarda, iş yerlerinde hatta Kâbe'nin içinde bile yüzlerce vardı. İnsanlar onlardan medet bekliyor, onların hayatlarına çekidüzen vereceklerine inanıyorlardı. Hatta bu temennilerin gerçekleşmesi için onlara yiyecek, içecek, hediyeler bile sunuyorlardı. En ilginç durum da hem Kâbe'yi tavaf ediyorlar hem de putlara tapıyorlardı. Yani hem Kâbe'nin Rabbine inanıyorlardı, hem de putlara. Elbette ki her put bir düşüncenin, bir inanışın, istenen bir yaşam tarzının sembolü idi. Onlara göre düşünüyor, yaşıyor ve onlara ibadet bile ediyorlardı. O putları ve savundukları düşünceleri hayatlarının merkezine koymuşlardı.

Ortalık çok kötü idi. İnsanlar geçimlerini gasptan, başkalarının malını çalmaktan veya onları köleleştirmekten sağlıyorlardı. Bir de bu düzeni sağlayan, koruyan ve yöneten bir meclis vardı. O meclise Daru'n-Nedve deniliyordu. Orada kendi beklentilerine, kendi çıkarlarına göre kararlar alıyorlardı. O kararlara göre sözde Mekke'ye düzen getiriyorlardı. Tabiidir ki onlar da çıkarmış oldukları yasalar ile Mekke'yi kullanıyorlardı ve zulümlerine resmî bir prosedür giydiriyorlardı.

Zulümlerden Ficar Savaşlarına

Haram aylar, dokunulmazlık ayları idi. Hz. İbrahim'den (a.s) beri bilinen bu kural, ilahi bir yasaydı; ama insanlar o kadar doğru yoldan uzaklaşmışlardı ki zulümlerine haram aylarda bile ara vermiyorlardı. Kan dökmeye alışkın olan bu toplum, tüm saldırganlığı ile diğer kabilelere savaş açıyorlardı. Bu savaşlara Ficar savaşları deniliyordu.

Bu iç savaşlarda babam Ebu Talib ailesinin gençlerine savaşa katılmaları için izin vermezdi; çünkü bu savaşlar zulüm, saldırganlık, akrabalık bağlarını koparan ve haram ayların hürmetini çiğneyen savaşlardı. Elbette kendilerini savunacaklardı. Ama saldırı olmayacaktı.

Bu zulümler arasında ezilen halk da vardı. Hakları çiğnenen insanlar da...

Tüm bunların arasında Muhammed b. Abdullah'ın yiğitliği de gözümüzden kaçmıyordu.

İnsan haklarını koruma adına bir sivil toplum kuruluşu gibi bir yapı oluşturmuşlardı. Mekke'deki birkaç gençle beraber... Bu amaçla insanların mal, can ve diğer haklarını emniyet altına almayı düşünmüşlerdi.

Hatta ileride şöyle diyecekti Hz. Muhammed (s.a.a):

İbn Cüd'ân'ın evinde katıldığım anlaşma benim için kırmızı develerden daha sevgili ve değerlidir. Eğer İslam döneminde böyle bir anlaşma toplantısına çağrılısam, o çağrıyı yine kabul ederdim.

Bu anlaşmaya **Hılfu'l-Fudul** demişlerdi.

Ümmü'l-Kura Mekke

Ey şehirlerin anası! Seçilmiş şehir!

Tarihi çalkalayan, nice olaylara kucak açan şehir!

Bazen hasret kokar bağrın, bazen iniltiler yakar yüreğini.

Bazen gecelerin kötülüklerini gizlersin, bazen kıymetli misafirlerini ağırlarsın.

İşte sen gizemli şehir!

Dağların arasına sıkışmış, herkesin unuttuğu, ama Rabbinin unutmadığı şehir!

On bin nüfusunla genç bir anne gibisin.

Hayırlı evlatların olduğu gibi, hayırsız evlatların da oldu.

Seçildin amma, çok acılara da şahit oldun.

Ey Mekke! Çok bekledin...

Bakışlarını kaldır yerden, üzülme artık.

Senin ruhuna can verecek kâmil ve hâtem bir evlat geliyor.

Her zulme, sapkınlığa, delalete son verecek bir evlat.

Sana hak ettiğin tacını yeniden takacak bir sevgili.

Artık gözyaşların bitecek, bağrındaki ateş sönecek.

Bir rahmet geliyor.

Üzerine yağmur gibi vahiyler yağacak.

Ayağa kalk Mekke!

Gözyaşını sil. Eteklerini topla. Tozunu toprağını savur! Kanatlarını kaldır şaha!

Artık uzun geceler bitecek.

Çatlak dudaklar su görecek.

Seni kavuran yangınlar sönecek.

Her yere yağmur yağacak, bitkiler yeşerecek, çocuklar gülecek, kadınlar özgürleşecek, erkekler izzete kavuşacak... Her yerde bir diriliş olacak.

Ey Mekke! Neden tedirginsin? Artık sabah gelmeyecek diye mi sızlanıyorsun...?

Ümitsiz olma! Umut, her zaman senin örtün oldu.

Senin bağrında Kâbe gibi bir kalp var. Sen ebedi olarak yaşayacaksın. Allah için o kalp hep atacak...

O kalp senin. O rahmet senin. Ayağa kalk, ey seçilmiş şehir!

Ey Allah'ın evini taşıyan şehir! Ey şehirlerin anası!

Bekle...! Yeryüzünün güneşi senin üzerine doğacak bu günlerde, bekle!

Mekke, Bir Nehir Yatağı

Bizim şehrimiz, atalarımızın bize emaneti. Şehrimizin tarihçesini iyi biliriz. İlk insan, ilk babamız, ilk önderimiz, ilk imamımız ve ilk peygamberimiz olan Hz. Âdem'in (a.s) bu topraklarda yaşadığına yakinen inanırız. Onunla başlayan insanlık serüveninin buralarda başladığını ve devam ettiğini biliriz. Şehrimizi bize özel yapan sebebin Kâbe olduğunu da biliriz. Hz. İbrahim (a.s) ve Hz. İsmail (a.s) beraber Beytullah'ı yapmışlardı. Onu yapmalarının sebebini de açıklamışlardı.

Bir zamanlar İbrahim, İsmail ile beraber Beytullah'ın temellerini yükseltiyor ve şöyle diyorlardı:

Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabul buyur; şüphesiz sen işitensin, bilensin. Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tövbemizi kabul et; zira tövbe-leri çokça kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin.

Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendilerine okuyacak, kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.⁽¹⁾

1- Bakara, 127-129.

Hız. Âdem (a.s) ile başlayan bir nehir vardı. Hız. Âdem (a.s), Hız. İbrahim (a.s) ve daha nice peygamberlerin (hepsine selam olsun) istediğı bu nehrin adı İslam idi. Rabbine kulluk edecek, yalnızca O'nu Rabb bilecek, O'na göre yaşayacak ve O'na göre ölecek kulların oluşturduğu bir ümmet, bir dünya tarihi, bir hayat. İşte bu nehrin böyle akmasını istiyordu Rabbimiz (c.c) ve peygamberlerimiz.

Bu nedenle bu nehrin esas damarlarını oluşturan seçilmişler oldu. Peygamberler, salihler ve imamlar...

Kastettiğimiz sadece peygamberler değil. Peygamberlerin yanında ve ara dönemlerde duran seçilmiş kimseleri de sayıyorum. Hız. Zekeriya'nın (a.s) yanında duran Hız. Meryem gibi, Hız. İsa'nın (a.s) yanında duran havariler gibi, ileriki dönemlerde gelen Ashab-ı Kehf gibi... Bir nehir akıyor ve bu, kıyamet kopuncaya kadar da akacak. Ama bu nehrin her zaman sabit damarları olacak. Rabbi tarafından seçilmiş olarak. Yani bu nehir, tarihin sonuna kadar akacak ve hep bir seçilmiş öncüsü ve önderi olacak.

Nitekim Hız. İbrahim de (a.s) şöyle dua etmişti:

**Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usul-
lerimizi göster, tövbemizi kabul et; zira tövbeleri çokça
kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin.**

**Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden senin ayetlerini kendile-
rine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları
temizleyecek bir peygamber gönder. Çünkü üstün gelen,
her şeyi yerli yerince yapan yalnız sensin.”⁽¹⁾**

1- Bakara, 128-129.

İki Kardeş Her Yerde

Canlar! Güven ve şefkat damıtan ellerle tuttuk birbirimizin ellerini. Ve biraz dışarıya çıkmayı teklif etti bana. O teklif ederde ben durur muyum yerimde? Onunla beraber çıkmaya bayılırdım. Beraber önce Kâbe'ye uğradık. Kâbe evimize çok yakın olduğundan evimizin çevresi kalabalık olurdu. Ticaretle uğraşanlar, Kâbe'ye gelmek isteyenler yakındı bizlere. Tüm o kalabalığın arasından geçtik. Muhammed b. Abdullah etrafına selam verirdi. Onların hâl hatırını sorardı. Çevredeki insanların çoğu onu tanırdı.

Oysaki o, onların her fikrini onaylamazdı; çünkü onların her biri değişik düşüncelere dalmış, değişik amaçlar peşinde, değişik dinlere mensup ve değişik hedef edinen kişilerdi. Bu insanların arasında kucaklarında putlar taşıyan, hatta put ticareti yapanlar bile vardı. Soy sop ile övünen, yeryüzünün efendisi gibi kendini hissedenler ve diğer insanlara ikinci sınıf insan muamelesi yapanlar, köle ticareti ile rant kazananlar, kadın pazarlayanlar vardı. İçki içen ve sarhoş olarak dolaşanlar bile vardı. Bu insanların arasında ezilenler, sosyal gücü olmayanlar, zenginlerden pay kapmak isteyen zayıf kimseler de vardı.

Velhâsıl Kâbe'nin çevresinde her türlü insan vardı. Karma bir toplumdı. Bazen tüm bu insanların arasında şairler ses-

lenirlerdi topluma. İstediklerini taşlar, istediklerini yüceltirdi. Dedik ya karma bir toplum. Tüm bu değişikliklere rağmen Muhammed b. Abdullah ve ben, onlara rağbet etmezdik, onların düşüncelerine, telkinlerine, tebliğlerine prim vermezdik; sanki onlara yabancı idik. Onların düşüncelerine ve duygularına hitap etmezdik. Ama yine de insanî ilişkiler gereği onlara selam verir, hâl hatırlarını sorar, ihtiyaçları olduğunda yardım eder, mazlumlara sahip çıkar ve hastalarını ziyaret ederdik. Nitekim aynı beldede yaşıyorduk.

Evet, yola koyulurduk. Önce Kâbe'ye uğrardık. Tavaf yaptıktan sonra Rabbimize uzun uzun dua ederdik. Benim en çok amcaoğlumdan etkilendiğim nokta, onun dua ederken sanki bu dünyada değilmiş gibi kendini Rabbine vermesi idi. O kadar samimi, candan ve doğal idi ki ben de ondan etkilenir, ben de onun gibi dua ederdim. Zaten o beni hiç ihmal etmezdi. Ne sorsam cevap verir, hatta sormadığım yerlerde bile bana açıklama yapardı. Sanki beden dili ile bana, "Hep arkamdan gel." derdi. Ben de onun yanında huzur bulurdum. O da beni anlardı.

Bazen bu geziler uzardı. Kâbe'den pazara, pazardan şehir dışına çıkardık. Tüm heyecanları onunla beraber yaşırdım. Tabi benim kadar o da benimle... Ama şunu çok iyi biliyorduk. İkimizin kalbindeki fırtınaları ve heyecanları tek sakinleştiren yer Kâbe idi. Onun verdiği sıcaklık bizim genç kalplerimizde seher yeli gibi eserdi. Ve bizim ruhumuzu bir deniz gibi sakinleştirirdi.

Her Şey Sözcüklerde Kalmıştı...

Evet, Hz. İbrahim'den (a.s) kalan bazı ibadetler vardı; ama onlar da yarı yamalak, özünü kaybetmiş ve sözcüklerde kalmıştı. Bir sene Kâbe yağmurların altında kalmıştı. Mekke halkı onu tamir etmeye karar verdiler. Edeceklerdi elbet. Ne kadar yarı yamalak da olsa, tarihî bir geçmişi vardı. Hem orası yüzlerce putun korunduğu merkezî bir ibadethane gibi görülüyordu, hem de herkes burayı ziyaret ettiği için ticaret canlı oluyordu. Her cihetten buraya bakım yapılmalıydı. Her neyse bakım ve onarım çalışmaları yapılmış, köşesine de Haceru'l-Esved konulacakmış.

Hâlâ ona olan saygınlık devam ediyormuş. Belki de bu sayede kendi hesap ve çıkarlarına bir pay çıkarmak istemişlerdi. Sebep her ne ise... Asabiyet duygularının da bu toplumda çok güçlü olduğunu unutmayalım. Günlerce süren kabileler arası bir tartışma çıkmış. O sıralarda ben beş yaşlarında, Muhammed b. Abdullah otuz beş yaşlarında idi. Bu tartışmalarda ortak karar ile Hz. Muhammed b. Abdullah'ın hakemliğini kabul etmişler. Tabi ki onların bu ortak kararı Muhammed b. Abdullah'ın emin oluşundan idi. Yoksa burada da bir tartışma çıkardı. Hz. Muhammed b. Abdullah emin olduğu kadar, adil ve çözüm üreten birisi olduğu için bu topluluğu incitmeyen bir yöntem sunar; bir kumaşın içine Haceru'l-Esved'i bırakır. Kumaşın her bir ucundan da kabile baş-

kanları tutar ve herkesin onayı ile Muhammed b. Abdullah taşı kaldırır ve yerine koyar. Ve işte heyecanlanmamak elde değil. Muhammed b. Abdullah'ın rahmet elleri Haceru'l-Esved'e dokunmuş olur ve sonraki zamanlarda tüm müminlerin elleri de Muhammed b. Abdullah'ın ellerinin dokunduğu yere dokunmuş olur... Sanki tüm mekânların ve zamanların kulları Muhammed b. Abdullah'a biat eder gibi...

Ve onun rahmet elleri bir de benim minik ellerimi tutar ve Hatice'nin ısıttığı sıcak yuvamıza birlikte döneriz.

Muhammed B. Abdullah Dağlarda, Ali B. Ebu Talip Yollarda...

Muhammed b. Abdullah sık sık şehir dışındaki dağlara doğru gidiyordu. Oralarda ki mağaralara... Buralarda ne su vardı, ne yiyecek. Işık da yok. Tek ışık doğal olan ay ışığı. Gece-ler uzun ve yalnızlık. Derin bir sessizlik. Arada bir sessizliği bozan hayvan sesleri... Neden? Neden böyle bir tercih yapıyor amcaoğlu Muhammed b. Abdullah. Bu bir inziva mı, yoksa bir itikâf mı? Tek anladığım toplumdan uzaklaşıyor ve yalnız kalıyor. Bir arayışta mı? Bekleyişte mi? Kalpler ne ile çalkalanmakta? Gözler neyi beklemekte?

Bu hava günlerce, haftalarca, bazen aylarca sürüyor. Ben, canım amcaoğlu Muhammed b. Abdullah ile bu uzun süren ayrılıklara dayanamıyorum. Yollara koyuluyorum. Bazen görmek için giderim ona, bazen de su ve yiyecek götürürüm. Bazen de uzunca kalırım yanında. Onu izler ve onunla aynı havayı paylaşmaya çalışırım.

Ben bir hamurum. Beni nasıl yoğurmak isterse, yoğursun. Zaten ondan fazla güvendiğim ve sevdiğim kim olabilir ki. Ne verse onu alırım. O üstün bir ahlak üzerinde. Hiçbir yönünde kusur yok. Ondan daha güzel hamur yoğurucusu var mı ki?

İşte ben onun terbiyesi altındayım. Onun duygu ve düşüncelerine ortağım, onun duygu ve düşüncelerinin takipçisiyim. Zannetmeyin ben bir çocuğum. Ben güçlü bir takipçiyim. Onda ne görsem, duysam, hissetsem onu kendime uygularım.

Muhammed b. Abdullah benim yüzüme bakar uzun uzun... Kalbi ısınır, kanı kaynardı bana bakarken. Benim küçük olmama rağmen, "Yiğit, cesur ve pak kardeşim, nefsim yani kendim." diyerek derin bir nefes alırdı. Tebessümle yaklaşır, kollarını açar ve sarılırdı kardeşine. Ve tüm karanlık, sessizlik ve yalnızlık uçup giderdi.

Göklerde Hareket Var!

Ve bir gün... Tarih 610 M. Muhammed b. Abdullah kırk yaşında. Ben de on yaşında. Ve yine Hira mağarasında. Muhammed b. Abdullah derin tefekkürlerde... Derin bir sessizlik... Neler oluyor? Bu gece, bu gece yerde ve göklerde hareket var. Suphanallah! Hira mağarası nurla doluyor... Bu gece, yer ve gökler en muhterem iki varlığını ağırlıyor... Ve Muhammed b. Abdullah kucaklanıyor. Âlemlerin seçilmiş meleği, göklerin elçisi Cebrail (a.s) tarafından. Allah-u Ekber!

Bu ne demek, bu ne anlama geliyor, biliyor musunuz? Bu, göklerin kapıları yeryüzüne açılıyor demek... Hepimizi yaratan Rabbimiz, karanlık hayatımıza yeniden bir ışık veriyor. Aramızdan bir temsilci seçiyor. Abduhu ve Resuluhu olarak. Yani model kul ve kendi elçisi. Rabbimiz, ışığı görebilmemizin beyanını açıklıyor. Kendi rızasını insanoğlu için yegâne hedef olarak. Rızasına giden yolun ilkelerini bildirerek...

Vahiy ile insanoğluna verdiği değer, izzet ve alaka hatırlatılıyor.

Ve ilk vahiy ile ona peygamberlik görevini bildiriyor.

Ve daha nice hikmetler ve nimetler...

İşte bu müthiş olay ile başka âlemlerden bu madde âlemine

Rabbimizin kararları, Cebrail (a.s) ile aramızdan seçilen Muhammed b. Abdullah'a indirilmeye başlanıyor.

O artık Muhammed b. Abdullah değil. O, artık âlemlere rahmet, zirvedeki model kul, insanların velayetinin verildiği bir temsilci...

Ona inanmak ve itaat etmek, artık Allah'a inanmak ve itaat etmek demektir. İmamlık onda. İlahî nehir yatağının sorumlusu o artık...

Binlerce kez Rabbimize hamdolsun. Salât ve selam âlemlere rahmet Muhammed Resulullah'a olsun.

İlk Heyecan

Kim heyecanlanmaz ki! Olayın dehşet ve muhteşemliğine mi? Vahyin ağırlığına mı, sorumluluğun büyüklüğüne mi? Halkının tepkilerine mi, kendisini bekleyen tarihe mi? Olaya hangi açıdan bakılırsa bakılsın, herhangi bir insanın kaldırabileceği bir yük değil.

İşte bu nedenle Hz. Muhammed (s.a.a) aramızdan seçildi. O, her boyuttan bu sorumluluğu kaldırabilecek birisi. Herkesi en iyi tanıyan Rabbimizdir. O seçildiğine göre, o bu göreve hazır birisi demektir.

Selam olsun ona ve vahyi getiren o elçiye! Biri yeryüzünün elçisi, diğeri göklerin.

Her ikisi de Rabbimizin iradesini insanoğluna bildirmek için göreve kuşanmış.

İlk irade bildiriliyor. Semalardan bu âleme inen ilk vahiyler, inciler gibi akıyor yeryüzüne...

Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı bir alakadan (embriyodan) yarattı. Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir. O Rab ki; kalemle yazmayı öğretti. İnsana bilmediği şeyleri öğretti.⁽¹⁾

1 - Alak, 1-5.

Peygamber'i Rabbimiz Tanıtıyor

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Batmakta olan yıldıza andolsun ki,

Arkadaşınız (Muhammed) sapmamış ve hedefini kaybetmemiştir.

Arzusuna göre konuşmamaktadır.

O, ancak (kendisine) vahyedilen bir vahiydir.

Ona, çetin kuvvetlere ve üstün yeteneklere sahip olan (Ceb-rail) öğretti. Sonra en yüksek ufukta iken doğruldu.

Sonra yakınlaştı ve daha da yakınlaştı.

Araları iki yay aralığı kadar, belki daha da yakın oldu.

(Allah) o anda kuluna vahyedeceğini vahyetti.

Gördüğünü gönlü yalanlamadı.

Gördüğü şey hakkında mı onunla tartışıyorsunuz?!(¹)

* * *

Akıp giderek gözlerden kaybolan ve (tekrar) geri dönen gezegenlere andolsun,

1- Necm, 1-12.

Sona erdiğinde geceye andolsun,

Ağarmaya başladığında sabaha andolsun,

Bu (Kur'an), pek değerli, çok güçlü, Arş'ın sahibi katında itibarlı, orada (meleklerin arasında) sözü dinlenen, güvenilir bir elçinin (Cebrail'in) sözüdür.

Arkadaşınız da (uzun süre bir arada bulunup iyice tanıdığınız Muhammed) deli değildir.

Gerçekten onu (Cebrail'i) apaçık bir ufukta gördü.

O, gayb hususunda cimri değildir. (Gaybdan aldığı bilgileri esirgemez ve olduğu gibi açıklar).

O (Kur'an), kovulmuş Şeytan'ın sözü de değildir.

O hâlde (ey cahil kimseler, Allah'ın sözünü bırakıp da) nereye gidiyorsunuz?!⁽¹⁾

1- Tekvîr, 15-26.

Vahiy Nedir?

O bir nurdur ışığı sönmez, bir ışıktır yalımı tükenmez, bir denizdir dibine inilmez, bir yoldur tutan sapmaz. Hakkı batılı ayırır, delili reddedilmez. Bir binadır, direkleri yıkılmaz. Bir şifadır, tedavi edememesinden korkulmaz. Bir üstünlüktür, yardımcıları bozguna uğramaz. Onlar mağlup olmaz. Allah onu bilginlerin susuzluklarını gidermek, din hükümlerini bilenlerin gönüllerine ilkbahar güzelliğini vermek, temiz kişilerin yollarını göstermek için sebep kılmıştır. Bir ilaçtır ki onu kullanana artık hastalık gelmez. Bir gerçektir. O bir ışıktır ki onunla beraber karanlık hüküm sürmez. Tutunulacak düğümü sağlam bir iptir. Ona dost olana üstünlüktür. Oraya girene eminliktir. Ona uyana yol gösterendir. Onunla konuşana burhandır. Ona uyup düşmanıyla savaşına furdandır...

İşte insanların temsilcisi olan Hz. Resulullah'a (s.a.a) böyle bir şey gelmişti.

Peygamberlik Nedir?

Muhammed b. Abdullah zaten üstün bir ahlak üzere idi. Müşriklerin yaşam tarzından da uzaktı ve Rabbimize ibadet de ediyordu...

Değişen ne idi? Değişen onun misyonu idi. Kulluktan daha ötesi bir sorumluluk verilmişti. O sadece bir kul değildi. O artık bir resul idi. Rabbimizin iradesini insanlara bildirme ve taşımayla görevliydi. Dinamik bir sürece giriyordu.

İşte insanlığa Rabbimizin istediği bir yaşam tarzını getiriyordu. Belki de Mekke halkı şaşıracaktı. "Biz dinsiz değiliz ki, Muhammed bize bir din getiriyor." diyeceklerdi; ama onların yaşam tarzından Rabbimiz razı değildi. Rabbimizin bizden istediği yaşam tarzı, Hz. Muhammed (s.a.a) ile bildirilmiş olacaktı. Nitekim ilk vahiyler, **"Seni yaratan Rabbinin adıyla oku."** diye başlamış oluyordu.

Bu yüzden Resul'e tabi olmak ve güvenmek, gerçekte Allah'a inanmak ve tabi olmak anlamına geliyordu. Nitekim O, Muhammed b. Abdullah'ı âlemlere rahmet ve son elçi olarak seçmişti. Onu kabul etmemek, Allah'ın seçimini kabul etmemek anlamına gelirdi. İkincisi Allah iradesini, elçisi üzerinden bize bildiriyordu. Ona inanmamak Rabbimizin iradesine karşı durmak anlamına gelirdi. Bu yüzden her kim Rabbine yakın olmak istiyorsa, O'nun elçisine başvurmalıydı.

Hız. Muhammed'in (s.a.a) içinde olması karar edilen yer, karar edilecek yerlerin en hayırlısıdır. Yetiştiiği yer yetişilen yerlerin en yücésidir. Keramet madenlerinde yetişmiş, selamet yaygısının yayıldığı yerlerde gelişmiştir. İyi kişilerin gönülleri ona yönelmiştir. İnananların gözleri ona meyletmiştir. Allah eski kinleri onunla gömmüş, inananları onunla uzlaştırmış, onunla kardeş etmiştir. Onunla şirki imandan ayırmıştır...

İşte Hız. Resulullah (s.a.a) kendisinden önce gelen tüm peygamberleri tasdikleyici ve tamamlayıcı olarak gelmiştir.

Onu diğer insanlardan ayıran, ona vahiy gelmesi ve bu sorumluluğu taşıyabilecek birisi olmasıdır. Bu yüzden Peygamber'in her bakışı, her düşüncesi, her davranışı diğer insanlar için bir modeldir. Hiçbir sözü, bakışı, metodu göz ardı edilemez. Her boyuttan tüm insanlığa evrensel modeldir. Yerel ve sadece o çağa ait düşünülemez. Sadece o çağa ve o mekâna ait değil, tüm yeryüzüne ve tüm çağlara modeldir. Hatta madde âleminin ötesinde bile o önderimiz, rehberimizdir. Berzah âleminde de, mahşer gününde de, ebedi hatatta da o önümüzde duracaktır.

Bu nedenle Resul'ün ve dolayısıyla diğer peygamberlerin taraftarı olmak, onlara en yakın olmak ve onlara benzeme konusunda en çok mücadeleyi vermek gerekir. Hayalindeki örnek insan onlar olmalıdır. Onları model almalıdır. Peygamber'e itaat budur.

Andolsun ki, Resulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.

Peygamberim Ümmîdir

Ümmî olmak çoğu zaman okuma yazma bilmeyen diye anılır. Doğru, Peygamber okuma yazma bilmiyordu; ama onu okuma yazma bilmeyişinden dolayı ümmî diye düşünmek, isabetli bir bakış açısı değildir.

O okuma yazma bilmiyordu. Ama “İkra/oku” emri ile başlayan ve “O kalemle öğretti.” diye devam eden ayetler ile Rab-bimiz tarafından bu yönü tamamlanmıştı. Sadece harfler üzerinden bir okuma değil, tüm manalar öğretildi. Harfler burada bir beden gibi kaldı. Aslında ona harflere yüklenen tüm ruh yapısı ve daha ötelerinin kapıları açıldı. Başka diller, başka âlemler, geçmişin ve geleceğin, yerin ve göklerin ilimleri, hatta özel ve sır olan ilimler...

Vahiylere inşinden sonra hem okuma-yazmayı biliyordu, hem de dönüp bana vahiylere yazdırıyordu. Bu vahiylere yazdırırken de inş sebeplerini, muhkem-müteşabih oluşlarını, nasih-mensuh, özel ve umumi duruşlarını, kısaca vahiylere tüm tevillerini bana açıklıyordu. Bu yüzden ayetlerin her yönünden haberim oluyordu. Hiç kimse de benim gibi bilemezdi. Çünkü ben onun daimî ve özel öğrencisi idim. Bana tüm düşkünlüğü de, beni geleceğe hazırlamasıydı. O, bunun farkındaydı.

Konumuza dönecek olursak, o hâlde daha neden “ümmî” deniliyordu Peygambere? Ümmî kavramı bir anlamda, “saf

ve katışıksız” anlamına da gelir. Bütün peygamberler, “Hanif/Muvahhit”tir. Yalnızca âlemlerin Rabbi, azim ve aziz olan yüce Allah’a kulluk ederler ve O’nun rızasına çağırırlar. Bu yüzden onların hiç biri doğuştan şirke bulaşmadan tevhit üzeredirler. Zaten ledün ilim sahibi olmaları bunu ispatlar. Bu yüzden onlara ümmî denilir. Yani onlar tamamen saf ve katışıksızdırlar. Bütün peygamberler hata ve günahlardan uzaktırlar. Zaten Allah tarafından seçilmeleri de bunu gösterir. Yüce Allah’ımızın seçiminde bir kusur bulunamaz.

Ümmî demek aynı zaman da “anne” anlamına da gelir. Elbette ki tüm peygamberler bu davanın anasıdırlar. Bu davanın sancılarını onlar birebir çekmişler ve bu davanın doğuşu da onlar üzerinden başlamıştır. Bu yüzden arkadan gelenler bu davanın anasına tâbi olmak zorundadırlar. Ümmî olana ümmet olabilmek için...

Tâbilerin oluşturduğu topluma da ümmet denilir. Her mümin bu yola girmelidir. Peygamber gibi olmasa da en azından onun yolundan giderek “tâbi olan bir ümmî” olmak zorundadır ümmet. Aksi takdirde ümmî olan Peygamber’e layık olamaz.

Onlar, yanlarındaki Tevrat’ta ve İncil’de yazılı buldukları Resule, o ümmî peygambere uyan kimselerdir. O, onlara iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar. Onlara iyi ve temiz şeyleri helal, kötü ve pis şeyleri haram kılar. Üzerlerindeki ağır yükleri ve zincirleri kaldırır. Ona iman edenler, ona saygı gösterenler, ona yardım edenler ve ona indirilen nura (Kur’an’a) uyanlar var ya, işte onlar kurtuluşu erenlerdir.

(Ey Muhammed!) De ki: “Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin hükümrânlığı kendisine ait olan Allah’ın hepinize gönderdiği peygamberiyim. O’ndan başka hiç-

bir ilah yoktur. O, diriltir ve öldürür. O hâlde Allah'a ve O'nun sözlerine inanan Resulüne, o ümmî peygambere iman edin ve ona uyun ki doğru yolu bulasınız.⁽¹⁾

O'dur ki ümmîler içinde, kendilerinden olan ve onlara Allah'ın ayetlerini okuyan, onları temizleyen, onlara kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderdi. Oysa onlar, önceden apaçık bir sapıklık içinde idiler.⁽²⁾

Bundan böyle sana Kur'an'ı okutacağız da unutmayacaksın.⁽³⁾

Sen bundan önce, ne bir yazı okur, ne de elinle onu yazardın. Öyle olsaydı, batıla uyanlar kuşku duyarlardı.

Hayır, o (Kur'an), kendilerine ilim verilenlerin sinelerinde (yer eden) apaçık ayetlerdir. Ayetlerimizi ancak ve ancak zalimler bile bile inkâr eder.

“Ona Rabbinden (başkaca) mucize indirilmeli değil miydi?” derler. Cevaben de ki: “Mucizeler ancak Allah'ın katındadır. Ben ise sadece apaçık bir uyarıcıyım.”

Sana indirdiğimiz ve onlara okunmakta olan kitap, kendilerine yetmedi mi? Bunda iman edecek bir kavim için elbette bir rahmet ve öğüt vardır.

De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde ne varsa bilir. Batıla inanıp inkâr edenler var ya, işte ziyana uğrayacaklar onlardır.⁽⁴⁾

1- A'raf, 157-158.

2- Cuma, 2.

3- A'la, 6.

4- Ankebut, 48-52.

Ledün İlmî

Allah, Âdem'e bütün isimleri öğretti...⁽¹⁾

Ledün ilmi, yüce Rabbimizin peygamberleri ve seçtiği bazı insanları ilmi ile desteklemesi ve onlara dilediği kadar ilminden bildirmesi anlamına gelir. İnananlar bilirler ki Rabbimiz evvel, ahir, zahir, batın, muhit ve diğer tüm isimleri ile beraber sonsuz ilim sahibidir. Yani ilmi hikmetsiz, sevgisiz, şefkatsiz, hesapsız vs. değildir. O ilminden yeryüzünde ilk olarak Hz. Âdem'e (a.s) lütfedip öğretti. Yüce Rabbimizden aldığı ilim üzere, Hz. Âdem (a.s) Rabbimize kulluğunu sundu.

Bu ilminden daha sonraki zamanlarda gelen peygamberlere ve seçilmiş kullarına da nasip etti.

Ledün ilmi geniş kapsamlıdır. Nitekim bütün kitaplar, mucizeler, geçmişten gelen haberler, gelecekte olacaklar, başka âlemlerden bilgiler, gaybi görünenlerden bazı haberler...

Örneğin Hz. Peygamberimizin (s.a.a) bildirdiği kısa bir süre içerisinde gerçekleşek olan Rumların galibiyeti bir ledün ilmidir.

Rumlar, yakın bir yerde yenilgiye uğradılar. Onlar, bu yenilgilerinden sonra birkaç yıl içinde galip geleceklerdir.

1- Bakara, 31.

Önce de, sonra da emir Allah'ındır. İşte o gün müminler, Allah'ın yardımını için sevinirler. Allah, dilediğine yardım eder. O, üstündür ve hikmet sahibidir.⁽¹⁾

Hiz. Lut'a (a.s) helak haberinin önceden bildirilmesi...

Biz Lut'a da bir hikmet ve bir ilim verdik ve onu çirkin işler yapan memleketten kurtardık. Gerçekten onlar kötü bir toplum idiler, fasık (Allah'ın emrinden çıkan kimse-ler) idiler.⁽²⁾

Hiz. Süleyman ve Hiz. Davud'un (a.s) hayvanların mantık ve dilini anlaması...

Süleyman, Davud'a varis oldu ve "Ey insanlar, bize kuşdili öğretildi ve bize her şey verildi. Şüphesiz bu, apaçık bir lütuftur." dedi.⁽³⁾

Hiz. İsa'nın (a.s) mucizeleri...

Onu İsrailoğulları'na bir elçi olarak gönderir ve o (İsrailoğulları'na) şöyle der: "Ben, Rabbiniz tarafından size açık bir işaret ile geldim. Ben çamurdan kuş sureti yapıyor, sonra ona üflüyorum ve o Allah'ın izniyle kuş oluyor. Allah'ın izniyle anneden doğma körleri ve alacalıları iyileştiriyorum, ölüleri diriltiyorum. Evlerinizde ne yediğinizi ve ne biriktirdiğinizi size bildiriyorum. İman etmişseniz, bunda (benim peygamberliğim hususunda) sizin için bir işaret vardır."⁽⁴⁾

Hiz. Musa'nın (a.s) başına gelenler...

Musa olgunluk çağına ulaşp gelişimini tamamlayınca

1- Rum, 2-5.

2- Enbiya, 74.

3- Neml, 16-17.

4- Âl-i İmran, 49.

biz ona ilim ve hikmet verdik. Biz iyilik edenleri böyle mükâfatlandırırız.⁽¹⁾

Hızır (a.s) ve Salih kimsenin (a.s) arkadaşlığı ledün ilmi ile alakalıdır.

(Orada) kullarımızdan bir kul buldular ki, ona katımızdan bir rahmet vermiştik ve tarafımızdan bir ilim öğretmiştik.

Bu ayetler ışığında Allah'ın dilediği kuluna gayb ilminden bir kısmını bildirdiği gerçeği anlaşılır. Burada kastedilen kulun, Hz. Hızır olduğu çeşitli hadislerde yer almıştır.

Musa ona (Hızır'a), "Sana öğretilen olgunluktan bana da öğretmen için sana tâbi olabilir miyim?" dedi.

O, "Sen benimle beraberliğe asla sabredemezsin?" dedi.

"Hakikatini kavramadığın bir şeye nasıl sabredersin?!"

(Musa,) "Allah dilerse, beni sabreden biri olarak bulursun ve senin hiçbir emrinden çıkmam." dedi.

(Hızır), "Bana uyacak olursan, ben söz açmadıkça hiçbir şey hakkında bana soru sorma." dedi.

Yürümeye başladılar. Nihayet gemiye bindiklerinde gemiyi deldi. (Musa,) "Gemide bulunanları suda boğmak için mi gemiyi deldin?! Gerçekten sen tehlikeli bir iş yaptın." dedi.

(Hızır,) "Sen benimle beraberliğe sabredemezsin, demedim mi?" dedi.

(Musa,) "Unuttuğum bir şey için beni suçlama ve işimde bana zorluk çıkarma." dedi.

1- Kasas, 14.

Yine yürüdüler. Derken bir erkek çocuğa rastladılar. (Hızır) hemen onu öldürdü. (Musa,) “Başkasını öldürmemiş olan suçsuz bir kimseyi mi öldürdün?! Gerçekten sen kötü bir iş yaptın.” dedi.

(Hızır,) “Sen benimle beraberliğe sabredemezsin, dedim mi?” dedi.

(Musa,) “Eğer bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Benim tarafımdan eline kesin bir mazeret geçmiştir.” dedi.

Yine yürüdüler. Nihayet bir köye varıp halkından yiyecek istediler. Fakat köy halkı onları misafir etmekten kaçındılar. Bu arada orada yıkılmak üzere olan bir duvar buldular. (Hızır) onu doğrulttu. (Musa,) “İsteseydin, buna karşılık bir ücret alabilirdin.” dedi.

(Hızır,) “Artık bu, benimle senin aranda ayrılma zamanıdır. Şimdi sabredemediğin şeylerin tevilini sana bildireceğim.” dedi.

“Gemi, denizde çalışan birkaç takım zavallıya aitti. Ben onda bir kusur meydana getirmek istedim. Çünkü onların arkasında her (sağlam) gemiyi gasp eden bir sultan vardı.”

“O erkek çocuğa gelince, onun anne ve babası mümin idiler. Biz çocuğun onları azgınlık ve inkârcılığa sürüklemesinden korktuk.”

“Rablerinin onun yerine kendilerine ondan daha temiz ve daha merhametli bir çocuk vermesini istedik.”

“O duvar ise, şehirdeki iki yetim çocuğa aitti. Altında ikisine ait bir hazine vardı. Babaları da salih bir kimse idi. Rabbin, onların erginlik çağına erişmelerini ve Rabbin-den bir rahmet olarak hazinelerini çıkarmalarını istedi.

Ben bu işleri kendi başıma yapmadım. İşte senin sabretmeye dayanamadığın şeylerin tevili budur.”⁽¹⁾

Hız. İsa'ya (a.s) çocuk yaşta peygamberliğinin bildirilmesi, Rabbimiz tarafından bilgilendirildiği ve kendisinin desteklendiğinin bir işaretidir.

Miraç gecesi Resulullah'ın (s.a.a) bilgilendirilmesi ve bazı gaybî sahnelere şahit tutulması ledün ilmi ile ilgilidir.

Kadir geceleri meleklerin yeryüzüne inmesi ledün ilminin devam ettiğinin işaretidir. Peygamber son enbiyadır. Ama bu demek değildir ki Allah'ımız bizden ilişkisini kesecektir. Seçtiği kulları üzerinden devam edecektir.

Bana da bu ilimden verilmişti. Öyle ki gökyollarını yeryüzünün yollarından daha iyi tanırdım. Benim üzerimden ve benden sonraki gelecek vasi imamlar üzerinden de bu ilim devam edecekti... En son kıyamet sahnesinin son perdesinde de İmam Mehdi (a.s) ile de son nokta konulacaktır.

Şimdi kendi zamanımıza gelelim. İşte yüce Allah evimize böyle bir şeref ve izzet nasip etmişti ve bu nasip kıyamet kopuncaya kadar devam edecekti. Bu Rabbimizin iradesiydi.

1- Kehf, 65-82.

Hatem-i Enbiya, Beytinin Temellerini Atıyor...

Eve büyük bir heyecan ile gelen Resulullah (s.a.a) üzerinin örtülmesini isteyerek, belki biraz dinlenmek, belki biraz da yalnız kalmak istedi. Çünkü son günlerde gördüğü rüyalar ve duyduğu sesler artık net olarak açıklanmıştı. Kendisine âlemlere öncülük yapacak ilahi bir sorumluluk yüklenmişti. Olayın dehşeti, sorumluluğun ağırlığı ve bir de içinde bulunduğu toplumun yapısı... Sadece kendi toplumunun durumu değildi söz konusu olan. O'na, evrensel bir sorumluluk verilmişti. Son peygamberdi o...

Ruhunun biraz sakinleşmesi gerekiyordu. Belki de biraz da bedeninin. Sonuçta yoğun bir gündü...

Hepsi iç içe büyük bir âlem olmuştu iç dünyasında ve daha birçok sebepler zinciri... Kerem-i Nur... Ne kadar büyük bir yükün altındaydı...

Resulullah (s.a.a) bir süre durduktan sonra tüm olup bitenleri tek tek sadık hanımı Hatice annemize anlattı. Hz. Hatice için de yeni bir dönem başlamıştı. Sonuçta onunda misyonu değişmeye başlamıştı. Artık sadece Muhammed b. Abdullah'ın eşi değildi. Âlemlere rahmet Peygamber'in (s.a.a) eşi idi...

Artık Resul'ün başından geçen tüm olayların şahidi ve eşinin bilgilendirmesi ile haberi de oluyordu. Böylece Hz. Hatice Resulullah'a (s.a.a) biat eden ilk Müslüman kadın oldu.

Ben zaten hep yanıdaydım. Benim de her şeyden haberim oluyordu.

Allah'ın Resulü her yıl Hira mağarasına çekildiğinde onu sadece ben görürdüm. Benden başkası görmezdi. O gün İslam, Resulullah ve Hatice'nin evinden başka hiçbir evde yoktu. Ben de onların üçüncüsüydim. Vahiy ve risaletin nurunu görür, nübüvvetinin kokusunu duyardım. Gerçekten de ona vahiy geldiği zaman şeytanın inlemesini duydum da, "Ya Resulullah! Bu inleme nedir?" dedim. "Bu kendisine kulluk edilmesinden ümidini kesen şeytandır. Benim gördüğümü görüyor, duyduğumu duyuyorsun ancak sen nebi değilsin, vezirsin ve hayır üzeresin." dedi...

İlk Model Kadın

Hatice binti Hüveylid bana annelik yapmıştı. O, önceden de erdemliydi. Ahlakı güzel, duruşu güzel bir hanımefendi idi. Resul'ü eş olarak istemesindeki en önemli etken yine bu sebeplerdi. Bana babalık, önderlik yapan âlemlerin efendisi Muhammed Resulullah'ın (s.a.a) da onu eş olarak seçmesindeki etken bu sebepti. Güzel ahlak ve erdemlerin peşinden gitmek...

İşte bu yüzden Resulullah (s.a.a), kolayca başına gelen olayları anlatabilirdi. O da dinlemişti. Yüreği ve duruşu ile temiz olan yengem hayır annem, ona inanmış ve tâbi olmuştu ve her yönden ona destek vermişti. Bu yüzden Hatice, Resul'ümüze sadece bir eş değildi. O hem dost hem yardımcı hem mücahit hem de ümmet oluvermişti. Canıyla, malıyla ona ve davasına koşmuştu. O, kendi çağına ve sonraki çağlara, İslam tarihinde ilk örnek mümin kadın olarak çığır açmıştı. O Hatice Kübra'ydı.

Tüm zamanların ve mekânların üstünde, evrensel modelin eşi olmak herkesin harcı değildi. O hem bir inanan olarak hem de bir eş olarak gelecek nesiller için Resul'ün (s.a.a) razı olduğu bir hanımefendiydi.

Binlerce selam olsun Resulullah'a ve onun sadık eşine...

Resul Benim Işığım, Ben de Onun Gölgesiyim

Ben küçük Ali, bana künye olarak, "Ali b. Ebu Talib" derler. Annem de bana, "Haydar" künyesini yakıştıırıyordu... Benim için de yeni bir dönem başlıyordu.

Ben hakikate âşığım. Çocuk veya genç olmam hiç önemli değil. Bu yüzden Resul'ün yanında olmalıydım. Çünkü hakikatin mazharı o idi. İşte şimdi, Haydar olmanın zamanıydı.

Bu vahiy olayı benim küçük yüreğimi yerinden fırlatacaktı. Bizim evimizde yeni bir dönem başlamıştı. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Bize düşen yeni görevler olacaktı. Ben, Muhammed Resulullah'ın (s.a.a) getirdiğı tebliğı şart-sız olarak hemen kabul ettim. Rabbim bizi lütuflandırırken ben bunu düşünmek için bile olsa zaman kaybetmeyi göze almadım. Tereddüt etmeden yanında durdum. Ben Resul'e kendimden bile daha fazla güvenirdim.

O sıddıktır, ben de ona sadığım. Bu yüzden Resul'e tâbi olan küçük ellerimi bir kez daha onun rahmet ellerinin içine koyan ilk erkek bendim. Çocuk olduğuma bakmayın. Beni o yetiştirdi. Beni o terbiye etti. O benim ışığım, ben ise onun gölgesi idim. Ona ilk tâbi olan ben olduğum için çok mutluydum. Dünyanın tüm nimetlerini bana verselerdi ben bu

kadar mutlu olamazdım. Bu yüzden o gün mutlu olduğum kadar, hayatımda hiç bu kadar mutlu ve heyecanlı olmamıştım. Bu ayet de benim içindi:

Rabbinden apaçık bir delili bulunan ve kendisini yine kendisinden bir şahit izleyen kimse...⁽¹⁾

1- Hud, 17.

İlk Namaz

Hz. Muhammed (s.a.a) ve ben beraber şehir dışına çıkar, Mekke'ye yakın vadilerde gizli gizli namaz kılardık. Uzun süren namaz ve akabindeki dua ve tefekkürlerden sonra eve dönerdik.

Benden önce sadece Resulullah (s.a.a) namaz kılmıştı. Yani Resul, imamım idi. Bende ona tabi olan ilk ve tek cemaati idim.

Namaz insanın Rabbine olan en güzel sunumdu. Bu yüzden Hz. Resulullah (s.a.a) namaz için, "Gözümün nuru" derdi.

Belki de ilerideki mücadelelere enerji depoluyorduk. Çünkü Rabbimize olan minnet ve şükranlığımızı böyle sunuyorduk. Diğer taraftan da namaz ile ruhumuz ve kalbimiz bileniyordu. Ve buna da çok ihtiyacımız olacaktı.

İlk Cemaat Namazı

Hız. Resulullah (s.a.a), Hız. Hatice (s.a) ve ben bir cemaat olmuştuk. Evimizde idik. Gizli kılıyorduk. O gün babam Ebu Talib canlarını ziyaret etmek istemişti ve bize gelmişti. Şaşıarak bize baktı, baktı... Bekledi... Hız. Muhammed (s.a.a), Hız. Hatice (s.a) ve ben. Üçümüz ona göre birlikte bir şeyler yapıyorduk. Merak etti doğrusu.

Namazlarımız bitince babam kardeşinin oğlu Muhammed Resul'e sordu:

— Yaptığın bu ibadet nedir?

— Bu Allah'ın, meleklerinin, elçilerinin ve atamız İbrahim'in dinidir. Allah beni kullara peygamber olarak gönderdi ve sen ey amcam, ilk önce öğüt vermeme ve hidayete davet etmeme herkesten daha layıksın. Bana olumlu karşılık vermeye ve bu dava uğruna bana yardım etmeye herkesten daha uygunsun.

Ben de onu tasdiklercesine bakıyordum.

— Babacığım! Ben Resulullah'a (s.a.a) iman ettim, ona tâbi oldum ve onunla beraber Allah için namaz kıldım.

Babam Ebu Talib, bana şu karşılığı verdi:

— Yavrucuğum! O seni hayırdan başka bir şeye çağırmaz. Ondan ayrılma!

Babam da bizleri tasdiklemişti. Benim onun yanında olmam için hep desteklemişti; ama tarih süreci içerisinde nasıl ki Resulullah'ın çocuklarını katlederek, zulmederek, yalan ve iftira ile karalayarak risalet ağacını budadılar ise, Resulullah'ı yetiştiren babamı da müşrik olarak göstereceklerdi. Tüm bunlar Resulullah'ı lekelemek ve yolunu bulandırmak içindi. Hâlbuki babam başından sonuna kadar hep bizimle idi. Mücadelemizin hep bir parçası olmuştu. O Ashab-ı Kehf misali iman etmişti. Nitekim bizi desteklemek için böyle de yapmalıydı.

O gün ve daha sonraki yıllar, babamın bizleri desteklemesi bizi mutlu etmişti. Artık o da bizimle idi.

Bu Günler Gizlilik Dönemi

Âlemlere rahmet olarak gelen Resulullah (s.a.a) tek tek çevremizde güvenebileceğimiz kimselerle ilgilenmeye, gelen ilahi daveti bildirmeye başladı. Evimizin ahalisinden olan Harise oğlu Zeyd de bu davete olumlu cevap vermeye başladı. Evimize gizlice gelenler oluyordu. Onlara haberleri ben getirip götürüyordum. Yine Resul'ün arkadaşlarından Ebu Kuhafe oğlu Ebu Bekir, Affan oğlu Osman, Avam oğlu Zübeyr, Avf oğlu Abdurrahman, Ebu Vakkas oğlu Sa'd, Ubeydullah oğlu Talha, Yasir oğlu Ammar, Bilal Habeşi... Yavaş yavaş davete icabet edenlerdendi.

Anlaşılan o ki insanlar doğru bir dine susamışlardı. Resulullah (s.a.a) bu daveti yaparken üç noktaya dikkat çekiyordu. Önce imanın temellerini anlatıyordu. Tevhidin üç ana unsuru hatırlatıyordu.

1- Allah'a İman

Mekke müşriklerine onların vasıflandırdığı ilah inancı yerine nasıl bir ilah inancı olması gerektiğini anlatmaya başladı...

O Allah ki, vardır yaratılmaksızın, mevcuttur yokluktan var olmaksızın. Her şeyle birliktedir, bir parçası olarak değil. Her şeyden gayridir, ayrı değil. İşler yapar, harekete, aleme ihtiyaç duymadan. Görendir, görülen yokken. Birdir, bir varlığa muhtaç bulunmadan, hiçbir varın yokluğunu garip-

semeden. Halkı yarattı, yaratmaya koyuldu, düşünüp kurmadan, işe deneyiştten faydalanmadan, bir harekete, alete muhtaç olmadan, işe koyulmadan, koyulup yorulmadan. Her şeyi vaktinde yarattı, birbirilerine aykırı olan şeyleri birleştirdi, uzlaştırdı. Her şeyde bir istidat, bir tabiat yarattı; her şeyin maddesini ona göre düzdü-koştı. Her şeyi olmadan bilendir O, sınırlarını, sonlarını kavrayıp, kapsayandır O. Her şeyin gizli ve açık her yanını bilendir O.

O'nu vasıflandırmaya kalkışan, O'nu bir başkasına eşit etmiş sayılır. Başkasını ona eşit sayan, ikiliğe düşmüş olur. İki-liğe düşen, tecezzisine kail olur; tecezzisine kail olan, O'nu tanımamış bulunur. O'nu tanımayan, O'na cihet isnat eder, O'na işaret eyler. O'na işaret eden, onu sınırlar. Sınırlayan, sayıya sokar. Nerde diyen, O'nu bir yerde sanır, O'na mekân isnat eder, bir yerde diyense, başka bir yeri ondan hali sanır.

Öyle bir mabuttur ki derin düşünceler O'nu idrak edemez. Anlayış derinliklerine dalış, zatının künhüne eremez. Bir mabuttur; sınırı yoktur, sıfatını sınırlayabilsin. Bir vasıf yaratılmamıştır, zatına layık bulunsun. Yoktur O'na sayılı bir an, yoktur O'nun için ertelenmiş bir zaman.

Gözler O'nu apaçık görüşle göremez; fakat gönüller, iman gerçekleriyle görür. O, her şeye yakındır, fakat onlarla birleşerek değil. Her şeyden ayrıdır, fakat onlara zıt olarak değil. Söyleyicidir, fakat düşünerek, dille, damakla değil. İrade edicidir, kasıtle, azimle değil. Eşyayı yapandır, yaratandır, aletle değil. Latiftir, gizlilikle vafedilemez. Büyüktür, irilikle değil. Görücüdür, duyguyla tafsiline imkân yok. Acıyıcıdır, gönül yumuşaklığıyla tarifine imkân yok. Yüzler, O'nun ululuğuna karşı eğilmiştir, alçalmıştır; gönüller, O'nun korkusuyla dolmuştur, titrer durur.

Hamd Allah'a, sonradan O'na bir hâl târî olmaz ki, ahır olmadan önce evvel olsun, bâtın olmadan önce zahir bulunsun. O, zevali olmamak üzere her şeyden evveldir, her şeyden ahırdır. O'ndan başka birlikle vasıflandırılan her şey azdır, kimsesizdir; üstün denen her varlık zebundur, âcizdir; kuvvetli denen, zayıftır, kuvvetsizdir. Bir şeye sahip denen, köledir, kuldur. O'ndan başka her bilgi sahibi, bilgisini başkasından elde etmiştir; O'ndan başka her gücü yetenin, gücü yeter de, yetmez de. O'ndan başka her duyan, hafif sesleri duymaz da, çok yüce seslerse kendisini sağır eder, uzaktan söylenenleriye işitmez de. O'ndan başka her gören, gizli renklere, latif cisimlere karşı kör olur, görmez de. O'ndan başka her görünen görünmemeyi beceremez de. Her görünmeyen, görünmeyi başaramaz da. Yarattığını, kudretini sağlamak yüzünden, zamanın sonundan korkmak yönünden, bir benzerinin yardımını dileyerek, bir eşinin emeğini isteyerek yahut yaptığını istemeyen bir zıdda üstünlük göstererek yaratmamıştır. Fakat bütün yaratıklar, O'nun yaratıklarıdır. O'nun lütfuyla gelişip yetişmededirler. Kullardır, O'na karşı alçalmadadırlar.

Eşyaya hulûl etmez ki ordadır densin. Eşyadan ayrı değildir ki aykırıdır, ayırır denebilsin. Yaratmak ağır gelmez O'na, yarattığını tedbir ve tasarruf yormaz O'nu. Hüküm ve takdirinde şüpheye düşmez, takdiri yerindedir, bilgisi tamdır, muhkemdir, emri mutlaka yerine gelir. Azap eder, kahreder; ama gene de bağışlaması, lütfu umulur. Nimetler verir, lütuflar eder; ama gene de azabından korkulur.

Hamd Allah'a ki işlerin gizliliklerini örttü, gizledi; fakat O'na bütün gizlilikler aşikârdır. Her şeyden kudretini, sanatını bildiren bir delil eder izhar; her yanda delilleri berkarar. Gören O'nu göremez; ama görmeyen göz de inkâr edemez.

Nitekim O'nun varlığını ispat eden gönül de O'nu göremez. Yücelikte en üstündür, O'ndan üstün bir varlık olamaz; yakınlıkta en yakındır, O'ndan yakın bir var bulunamaz. Ne yüceliği, yarattığı bir şeyden uzaklaştırır O'nu, ne yakınlığı yarattıklarıyla eşit eder O'nu. Akıllara sıfatlarını sınırlamayı bildirmemiştir; ama O'nun varlığını, birliğini tanımaktan da onları perdelememiştir. Öyle bir vardır, birdir ki varlık nişaneleri, O'na şهادet eder. İnadına inkâr edenin gönlü bile varlığını ikrar eyler. Allah, O'nu yaratıklara benzetenleri yahut inat edip inkâr edenlerin söyledikleri sözlerden yüce mi, yücedir.

2- Mead (Ahiret Gününe İman)

Resulullah (s.a.a) için ikinci önemli nokta, insanları ahiret gününe iman etmeye çağırmaktı.

Şaşarım Allah'ın varlığından şüpheye düşene ki, Allah'ın hakkını görüp durur. Şaşarım Allah'ın varlığından şüpheye düşene ki, ölenleri gözleriyle görür. Şaşarım ahiret yaşayışını, tekrar dirilişini inkâr edene ki, ilk yaratılışı görür, bilir. Şaşarım yokluk yurdunu yapıp durana ki, varlık yurdunu terk eder gider...

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Gök yarıldığı zaman,

Yıldızlar dağılıp döküldüğü zaman,

Denizler birbirine akarak birleştiği zaman,

Kabirlerde olan (ölüler) dışarı çıkarıldığı zaman,

(İşte o zaman) insan ne yapıp gönderdiğini ve ne geriye bıraktığını anlar.

Ey insan! Seni yaratıp (azalarını) düzenleyen, uyumlu ve dengeli kılan, istediği biçimde seni şekillendiren kerem

ve ihsan sahibi Rabbin hakkında seni yanıltan nedir?

Hayır, (sandığınız gibi değil, sizin aldanışınızın asıl sebebi şu ki,) gerçekte siz, ceza gününü yalanlıyorsunuz.

Şüphesiz, sizinle görevli bekçiler vardır.

Onlar, değerli yazıcılardır; yaptıklarınızı bilirler.

Şüphesiz, iyiler kalıcı nimettedirler.

Kötüler de cehennemdedirler.

Hesap ve mükâfat gününde oraya girerler.

Onlar, oradan uzak da değiller.

Hesap ve mükâfat gününün ne olduğunu sen ne bilirsin?!

Evet, hesap ve mükâfat gününün ne olduğunu sen ne bilirsin?!

O gün, hiç kimsenin başkası için bir şey yapmaya gücü yetmez ve o gün emir, yalnız Allah'a mahsustur.⁽¹⁾

Ey insanlar, sizin için korktuğum şeylerin en korkuncu iki şeydir: Heva ve hevese uymak, olmayacak uzun dileklere kapılmak. Heva ve hevese uymak insanı haktan alıkoyar; uzun dileklere kapılmak ise ahireti unutturur. Tamda Mekke müşrikleri bu durumda idi. Ahireti unutmuşlardı.

Bilin ki dünyadan göçüp gideceksiniz. "Kimdir bizden daha kuvvetli?" diyenlerden öğüt alın. İstemedikleri bineklere bindirilerek kabirlere indirilirler, konukluğa çağrılmadan mezarlarına konurlar. Çürüyüp kefenleri toprak olurlar, çürümüş kemikleri komşu olurlar. Düşükleri zilleti gideremezler artık. Feryat edene aldırış bile edemezler artık. Üstlerine yağmur yağsa ferahlayamazlar artık. Görünüşte bir

1- İnfîtâr, 1-19.

topluluktur onlar; ama yapayalnızdırlar. Birbirilerine yakındırlar; fakat birbirilerine dolaşamazlar. Akrafa olmuşlardır; ama hallerini hatırlarını soramazlar. Yerin üstünü bırakmış karanlığa varmışlardır...

Önce nasıl yaratmaya başladık, yarattıysak, tekrar yaratacağız. Bu vaadimizdir bizim ve gerçekten de yapacağız, gücümüz yeter yapmaya.⁽¹⁾

3- Nübüvvet (Peygamberlere İman)

Peygamberlerin gönderilmediği ümmetlerin uykuları uza-yıp gittiği, fitnelerin belirip görüldüğü, işlerin darmadağın olduğu, savaşların yayıldığı bir çağda gönderdi. Dünyanın ışığı görünmez olmuştu. O çağda, yaprağı sararmıştı, yemişlerinden ümit kesilmişti, suyu çekilmişti, hidayet bayrakları yıpranmış, azgınlık bayrakları görünmüştü. Dünya, ehline karşı yüzünü ekşitmiş, onu dileyenin yüzüne suratını asmıştı. Meyvesi fitneydi, yemeği leşti, pisti. Bedenine giydiği elbisesi korkuydu, üst giyimi kılıçtı.

Allah'ın salâtı ona ve soyuna olsun, Muhammed'i ümmetine tanık olarak, müjdeleyici, korkutucu olarak gönderdi. Çocukluğumda halkın en hayırlısıydı, olgunluk çağında en soylusu. Huy bakımından temizlerin de en temiziydi, hayır bakımından cömertliği umulandan da çoktu.

Ey insanlar ışığınızı, öğüt veren ve öğüt tutan kişinin ışığından yakın. Suyu bulanık olmayan arı -duru- kaynaktan alın. Siz de tertemiz olan Peygamberinin huylarıyla huylanın; çünkü onda uyulacak huylar, yaslanacak kişiye yaslanacak şeyler vardır. Kulların Allah'a en sevgilisi, Peygamber'ine benzemeye çalışan, onun izini izleyen kişidir.

1- Enbiya, 104.

Peygamber'in yolunu tutan kişinin de onun izini izlemesi, onun konduğu yere konması gerekir; yoksa helâk olmaktan kurtulamaz.

Gerçekten de Allah, Muhammed Resulullah'ı (s.a.a), kıyamete bir delil, cennete müjdecî, azaptan korkutucu olarak gönderdi. Allah bize ne büyük bir lütufta bulunmuştur ki, onu bize mukteda olarak göndermiştir. Onun izini izlemekteyiz, yolunda gitmekteyiz.

İşte Resulullah (s.a.a) bu noktalara dikkat etmelerini istiyordu.

Bu bireysel davet yaklaşık üç yıl sürdü. Bu davetleri aşikâr yapamıyorduk. Hem Rabbimiz böyle istiyordu hem de Mekkeli halkı bizim bu davetimizi duysaydı, herhâlde bizi çığ çığ yerlerdi. Demek ki Rabbimiz bizi ve karşımızdakileri yavaş yavaş, aşama aşama hazırlıyordu. Nitekim O, Rabbimizdi. Herkesi yavaş yavaş hazırlayan, adım adım olgunluğa eriştirip terbiye eden...

Umutların Odaklandığı Tarık Yıldızı

Sınıfsal farklılığın altında ezilenler, yoksullar, kimlik arayan gençler, onuru çiğnenenler, haksızlıklardan usanmış olanlar ve erdemlere özlem duyanlar için Resulullah (s.a.a) bir umut oldu. Onlar bir kurtarıcı istiyorlardı. Ve yüce Allah da onlara talep ettikleri Tarık yıldızını gönderdi. Bundan sonra yapacakları o yıldıza bakıp yön çizmeleri idi. Ona göre hayatlarını şekillendirmeleri idi. Kalplerini ve iradelerini ona kilitlemeleri idi.

Gökyüzüne ve gece gelene yemin ederim. Gece gelenin ne olduğunu sen ne bilirsin? O parlayan (karanlığı delen) yıldızdır.⁽¹⁾

İşte Resul bu bekleyişte ve arayışta olanları tespit etti. Onlardan gözlerinde umut kırıntıları gördüklerine tebliğ yaptı. Onlar da ona olumlu cevap verdiler. Erkam b. Erkam, Ammar ailesi, Zeyd b. Haris, Enes b. Malik... Bunlardan birkaçı idi. Umutlar her geçen gün büyüyordu. Zillet için çektikleri acılar yeterdi.

Bundan sonra acı çekseler de, hiç olmazsa izzet için çekeceklerdi. Resul'e biat etmişlerdi. Her ne olursa olsun onunla beraber olacaklardı. Bu bütünlük içinde gizli hareket ediyor-

1- Tarık, 1-3.

duk ve Resulullah'tan (s.a.a) ayrı hiçbir karar almıyor, herhangi bir davranışa geçmiyorduk.

Ben hep Resul'ün yanında idim. Onu yalnız bırakmıyordum. Yaşım daha çocukluk ve gençlik arasında bir dönem olduğu için benim davranışlarım pek dikkat çekmiyordu. Bu yüzden haberleşme genelde benim üzerimden oluyordu. Babam Ebu Talib de beni destekliyordu. Eğer muhalif davransaydı, beni onun yanından çekerti; aksine hep onun yanında olmam için cesaretimi artırırđı.

Hatice yengem de tüm desteğıyle yanımızda idi. Resul'ün hiçbir davranışına ve planına muhalif davranmıyor, bilakis elinden gelen tüm var gücüyle yanımızda yer alıyordu. Onun bu desteğı hanımlara da çok güzel örnek oluyordu. Aynı şekilde annem de davranıyordu. Bir nevi Resulullah da (s.a.a) annemin çocuğı sayılır, ona ve bana elinden gelen desteğı veriyordu. Bizim yanımızdaydı. Resulullah (s.a.a) hepimizin yıldızı olmuştı. O bizim başımızdı. Büyük, genç, kadın, erkek, sınıf farkı gözetmeksizin hepimiz ona kuvvetle bağlanmıştık.

Bizi nelerin beklediğini biliyorduk. Herkesin inanışına, yaşam şekline, çıkarlarına ve anlayışlarına ters düştüğümüzden bize büyük tepkilerin geleceğini tahmin ediyorduk. Çünkü biz insanların ürettiğı dini değil, Rabbimizin indirdiğı dini istiyorduk. Bu nedenle gizli davranıyorduk. Üstelik Rabbimiz bizi böyle yönlendiriyordu; ama bir desteğın gelmesini de bekliyorduk. Durum o ki akraba desteğı bize gösterilecekti.

Harun Olduğum İlan Edildi

Ben aşkı ondan öğrendim. Büyük bir teslimiyetle yapmamız gerekenleri yapmaya devam ediyorduk. Ayetler bizimle can buluyordu. Resulullah'ı yine çok heyecanlı gördüm. Yüzü kıpkırmızı olmuştu, biraz da bitkin. Anlaşılan o ki Cebrail (a.s) yine evimize misafir olup, emaneti olan vahyi bildir-mişti.

"En yakın akrabalarını uyar." emri gelmişti. Bu bir "inzar ayeti" idi.

En yakın akrabalarını uyar. Sana uyan müminlere ka-nadını indir (şefkatli davran). Eğer sana karşı itaatsizlik ederlerse, "Yaptıklarınızdan uzağım." de.⁽¹⁾

Muhammed Resulullah (s.a.a) gelen vahiyleri bildirmek için bana yemek hazırlıkları yapmamız gerektiğini söyledi. An-laşılan akşama büyük bir davet vardı. Bütün Abdulmuttalib oğullarını yemeğe çağırmamı istedi. Ben de herkese haber götürdüm. Akşama hepsi geldiler. Yaklaşık kırk kişiydiler. Aralarında babam, amcam Hamza ve Ebu Leheb de vardı. Yemek sırasında amcam Ebu Leheb aksi çıkışlar yapmıştı. Resulullah (s.a.a) konuyu açma ortamı bulamamıştı.

Bir başka gün yine yemek davetini tekerrür ettik. Hz. Mu-

1- Şuara, 214-216.

hammed (s.a.a) bu sefer bu imkânı bulmuştu. Yemekten sonra ayağa kalktı. Benim yüreğim onu yine üzecekler diye adeta titriyordu; çünkü geçen davetten sonra onun üzüldüğünü, mahzunlaştığını görmüştüm. Bunun bir daha tekrarlanmasını istemiyordum.

Resulullah (s.a.a) konuşmaya başladı:

Araplar arasında kavmine, benim size getirmiş olduğumdan daha iyi bir şey getireni tanımıyorum. Ben sizin için dünya ve ahiret hayrını getirdim. Rabbim sizi O'na davet etmemi emretti. Şimdi aranızdan kim bana yardım edecek olursa o aranızda benim kardeşim, vasim ve vezirim olacaktır.

Herkes susmuştu. Kimse cevap vermiyordu. Resul'ün gözleri hiç kıpırdamadan karşıya bakıyordu. Âlemlerin efendisine olumlu cevap gelmiyordu. O bu davanın, bu hayatın anlamının kalbiydi. Nasıl cevap vermezlerdi. Onun her sözü, her davranışı bize hayat veren adımdı. Onun en yakınında olmalıydık. O kalbe en yakın atar damar olmayı ben istedim büyük bir heyecanla. O, hayata can verecek en temiz kanı üretecekti. Ben de o temiz kanı etrafa iletecektim. Yani onun emirlerini yürürlüğe koymak için her türlü desteği verecektim. Onun sağ kolu olacaktım. Onun yolunu devam ettirecektim. Her şartta ve zamanda onun yanında, arkasında olacaktım... Bu büyük bir ahitti.

Yavaşça küçük yaşta olmama rağmen, aralarından süzıldüm ve ellerimi kaldırarak, "Ey Yüce Allah'ın Elçisi! Ben sana yardımcı olacağım!" dedim. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) o şefkatli ve emin gözleri ile bana baktı ve şöyle buyurdu:

Bilin ki bu Ali, aranızda artık benim kardeşim, vasim ve vezirimdir. Onun sözünü dinleyin ve emrine itaat edin.

O an kalbim duracaktı sanki. Âlemlerin efendisi gözleri ile beni yutacak sandım. O kadar mutlu oluvermişti ki. Sanki kendini boğan tüm o bulutlar bir anda dağılıvermişti. Bu ortamı hiçbir ifade ile anlatamam. Ancak beni anlamanız için orada olmanız ve bu anı yaşamanız gerekirdi.

Böylece Resul'ün davasındaki en yakın kilit ben oluvermiştim. Beni vasisi ve veziri yapmıştı. Bundan ötesi Musa (a.s) için Harun (a.s) ne ise, beni de öyle ilan etmişti.

Tartışmalar Başlamıştı...

Babam gibi arkamızda olup tepkileri çekmeden destek verenler olduğu gibi, şiddetli tepki verip Resulullah'ı (s.a.a) incitenler de oldu. Ebu Leheb gibi. Hâlbuki o bizim amcamızdı. Onun yanımızda olup bizi desteklemesini beklerdik.

Muhammed b. Abdullah bizim aramızdan, hepimizin Rabbi yüce Allah tarafından Resul olarak seçilmişti. Bu, Haşim oğulları açısından çok büyük bir şeref idi. Bu sebeple Resulullah'a en büyük desteği, yine kendi akrabaları vermeliydi.

Bu davet büyük bir ezber bozma idi. Fakat onlar açısından hayata bu pencereden bakanlar için ezber bozmak kolay değildi. Yıllar süren kabul görmüş yanlışlıklar vardı. Kemikleşmiş bir hayat bakışı vardı. İçe dönük bir topluluktu Mekke. Dağlar arasına sıkıştığı gibi fikirleri de sıkışıkta. Statükocu idi. Değişime girmez, menfaatlerine düşkünlerdi. Her ne kadar Kâbe yanı başımızda olsa da kendi nefislerinin yakıştırdığı, meşru görülmuş bir gelenek ve taassuplar vardı...

Hiç olmazsa bu davet ile akrabalarımıza artık, meramımız duyurulmuştu. Zamana ihtiyaçları vardı. Aralarında sessiz olup düşünmek için askıya alanlar, şartlanmalar yüzünden bu hakikate sırt çevirenler ve hiç düşünmeden saldıranlar da oldu. Bu da yetmezmiş gibi akrabalar ve diğer insanlar arasında kıskırtmalarda bulunanlar, insanların Resulullah'a tepki sunmalarına cesaret verenler de oldu.

Ebu Leheb ve yanına aldıkları azgın takımla defalarca babam Ebu Talib'i azarladı, verdiği desteğinden dolayı onu kınadı, eğer akrabalık bağı kuvvetli olmasa idi belki de fiziksel eziyetler bile edeceklerdi babama...

Velhasıl insanlar arasında tartışmalar başlamıştı...

Önceden de din adına ibadet edenler vardı. Kendilerince bir şeyler yapıyorlardı. Ama Resul'ün getirdiği din, hayatın her alanında değişim demekti. Kimse kendi fikir ve kararlarına göre davranamayacak, insanları yönlendirmeyecekti. Tamamen hayat yüce Allah'a göre düzenlenecekti. Bu şu demekti, istedikleri gibi kimse at koşturamayacaktı. Her şey yüce Allah'a göre olacaktı; çünkü Resulullah (s.a.a) onları, "La ilahe illallah"a davet etmişti. Arap toplumu getirilen mesajın anlamının neleri kapsadığını çok iyi anlamıştı. Bu davetin ahiret yönü de vardı. Bunu da göz ardı edemezlerdi.

Bir de kişisel düşünceler vardı. Kendi aralarından birisi resul seçilmişti ve ona tâbi olacaktı. Bu nedenle tartışmalar, soru işaretleri, sessizce düşünenler ve büyük muhalifler hepsi vardı...

Resulullah (s.a.a) bu sorulara cevap vermek ve tepkilerin yanlışlığını ifade etmek için tespit ettiklerine yaklaşıyordu. Toplulukları fırsat biliyordu. Ticaret için gelenleri, tavaf için toplananları, sorularına cevap arayanları kaçırmıyordu. Resul'ün tebliği mükemmeldi.

Hem vahiy ile besliyordu insanları hem ahlakı kâmil di hem de dili güzeldi. Her yönden etkileyiciydi. Bu yüzden taraftar davrananlar da, muhalif olanlar da ondan etkileniyorlardı. Onu ciddiye alıyorlardı. Bu yüzden bu mecnun mu, deli mi, sihirbaz mı, şair mi, yalancı mı gibi yakıştırmalar yapamıyorlardı. Hiçbir propaganda yerine oturmuyordu.

Arapça dili yalın ve belâgati çok iyiydi. Hem çocukluğunda çölde fasih Arapça öğrenmişti. Çöl Arapçası en yalın ve saf Arapça idi. Ben de hep onun yanında olduğumdan, vahiy ve Resul eğitiminden de geçtiğimden, benim dilim de iyiydi. Bu yüzden gelen vahiylerin tevilini çok iyi biliyordum. Çok iyi kavradığım sadece dilim değildi. Resul'ün metotlarından, ahlaki duruşlarından, duygu ve düşüncelerini nasıl yönlendirdiğinden, hepsinden öğreniyordum. Onun her yönden takipçisi idim.

Gelen ilahî davetin onların nasıl düzenini bozacağını da iyi biliyorlardı. Artık kavmiyetçilik yapamayacaklardı. İnsanların kavimlerini kullanarak sınıf ayrılığı ile üstünlük taslayamayacaklardı. Sosyal düzen değişecekti. Herkes eşit haklara sahip olacaktı. Herkes bu eşitliği hazmedemezdi.

Ekonomik yapı bozulacaktı. Eşit gelir dağılımı olacaktı ve herkes emek harcadığının karşılığını alacaktı. Bu da herkesin hoşuna gitmiyordu; çünkü hırsızlığın, yolsuzluğun, haksızlığın, gaspın yolu kapanacaktı. Erdemler öne çıkacaktı. Erdemler herkesin hoşuna gitmiyordu. Bazılarına göre gereksiz bir kaygı idi.

Aile yapısı değişecekti. Herkes arzularına göre istediğini yapamayacaktı. Herkes bireysel ve toplumsal sorumluluk yüklenecekti ve her şeyin merkezinde yüce Rabbimizin iradesi olacaktı.

(Geceleri ibadet için kalk) ve Rabbinin adını an, her şeyden koparak O'na yönel. Doğunun da, batının da Rabbi O'dur. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse kendine koruyucu ve himayeci olarak O'nu seç. Onların söylediklerine sabret ve güzel bir tarzda onlardan uzaklaş. Dini yalanlayan o varlık sahiplerini bana bırak ve onlara az bir mühlet ver. Şüphesiz, bizim yanımızda (inkârcılar

için hazırlanmış) ağır zincirler, yakıcı ateş var. Ve boğazdan geçmez bir yiyecek ve acı bir azap var.⁽¹⁾

Tüm bu davetler, hayatın her alanında değişim demekti. Hazır olmak ve hazmetmek kimisine göre kolaydı; ama kimisine göre çok zordu, kimisine göre de asla kabul edilemezdi.

Bu yolun önünü kesmek istediler. Başta (artık amcam demek istemiyorum) Ebu Leheb azgın arkadaşları Ebu Cehil ve Ebu Süfyan gibiler ile birleşip babam Ebu Talib'e baskı yapmaya başladılar. Onu kınadılar, aşağıladılar ve tehdit etmeye başladılar. Artık babam da son noktayı koydu. Yeğeni Muhammed'e (s.a.a) sonuna kadar destek vereceğini açıkladı ve herkese duyurdu. Bu aşikâr destek duyurusundan sonra onlar biraz geri çekildiler. Kendi aralarında düşünüp işbirliği yaptılar, yine babama yöneldiler.

Bu kışkırtmalarda Ebu Leheb'in karısı çok ciddi bir rol alıyordu. Erkeklerdeki bu isyan ateşine o da odun taşıyordu. Erkekler ve kadınlar da onun kışkırtmalarına alet oluyordu; ama en kötüsü iyiliği sevmeyip, kötülüğe destek vermesi idi. Kendilerince birçok sebep vardı.

Hâlbuki İslam barış demekti, adalet demekti, iyilik demekti, ilim demekti, sorunlarımıza şifa demekti... En önemlisi hepimize rahmet demekti.

Resulullah bize Allah'ımızın rahmetiydi; ama onlar bunu anlamıyorlardı. Yürekləri kirli, akıllarının ürettiği tasavvurlar bozuktı ve alabildiğine nefsanî davranıyorlardı. Gözlelerinden adeta kin ve nefret fışkırıyordu.

1- Müzzemmil, 8-13.

Her Şeye Rağmen Davet

Her şeye rağmen davet etti Resulullah (s.a.a) onları. Dünyayı horladı, önemsiz gösterdi. Gözlere dünyayı aşağılattı. Yüce Allah'ın kendisini seçtiğini, kulların Rablerine karşı mazeretlerinin olmaması için Rabbinin emirlerini onlara bildirdi. Öğüt verip ümmetini korkuttu, müjde verip onları cennetlere çağırdı.

Hamdolsun! Halka ihsanını yayan, onlara cömertliğiyle lütuf elini uzatan, keremlerde, ihsanlarda bulunan Yüce Allah'a. O'na ait bütün işlerde hamederiz O'na. O'na ait haklara riayet edebilmek için yardım dileriz O'ndan. Şehadet ederiz ki O'ndan başka ilah yoktur; Muhammed O'nun kulu ve Resulü'dür. Emrini kesin olarak bildirmek, zikrini söylemek için göndermiştir onu. O da risaleti emin olarak eda etmiştir; gerçek ve doğru olarak, aramızda gerçeklik bayrağını dikmiştir. Kim o bayraktan ayrılır, ileri giderse, yaydan ok fırlar gibi dinden çıkar. Kim de o bayrağın altına gelir, gölgesine sığınır,sa, gerçeğe uyar.

İnsanların körlükte en ileri gideni, sevgimize, üstünlüğümüze göz yummayı ve masum olduğumuz hâlde bize düşman olanıdır. Biz onu hakikate çağırırız, oysa o bizi fitneye çağırır, düşmanlık güder. İnsanların en hayırlısı da üstünlüğümüzü bilen, bizimle Allah'a tevessül eden, sevgimizde

ihlâs sahibi olan, çağrımıza uyan ve nehyettiklerimizi terk edendir. Bu çeşit insan bizdendir ve ebedi yurdunda da bizimlidir; çünkü bizi Allah'ımız destekledi. Elbette ki yolumuza devam edecektik. Rabbimiz bize sabır versin.

Gündüzleri insanlarla ilgilenirdik. Geceleri de uzun uzun Rabbimize dualar ve hamtlar ederdik. Resulullah (s.a.a) geceler boyu derin derin düşünürdü, bu geceler de göğsü az sıkışmadı.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Biz senin göğsünü (açıp) genişletmedik mi? Belini büken ağır yükü üzerinden attık. Adını ve şanını yücelttik. Elbette her zorluğun yanında bir kolaylık vardır. Gerçekten her zorluğun yanında bir kolaylık vardır. O hâlde (üzerine düşen farz görevleri yerine getirip) boşa çıktığında (Allah'a ibadet ve dua etmeye koyularak) yorul. Ve yalnız Rabbine yönel, O'ndan iste.⁽¹⁾

Bütün bu baskı ve zorluklara rağmen yine önümüzde direnişe devam ederdi. Her ne yaptılarsa pes etmeyen Resulullah'ı (s.a.a), bu sefer ona verilen desteklerin yolunu keserek yıldırmaya çalıştılar.

1- İnşirâh.

Babacığım, Büyük Baskı Altında..

De ki: “Bu benim yolumdur. Ben ve bana uyan kimseler, bilinçle Allah’a doğru çağırırız. Allah (her türlü eksiklikten) münezzehtir ve ben müşriklerden değilim.”⁽¹⁾

Bu ayet nazil olduğunda yemin ederim ki yalnız Resulullah ve ben, insanları yüce Allah’ın birliğine davet ediyorduk. Diğer tâbi olanlar sonraları katıldığı gibi gizliden daveti yapıyorlardı.

Bizim aşiretimiz çok kalabalıktı. Hem de Kâbe işlerinden sorumlu olduğumuzdan yıllardan gelen bir saygınlık olduğu gibi, bir de toplum tarafından da sevilen bir aile idik. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) ile beraber yaptığımız davet çalışmalarından rahatsız oldukları hâlde direkt olarak saldıramıyorlardı. Dolaylı olarak babam Ebu Talib’e baskı yapıyorlardı.

Bu toplum kölelik işlevi üzerinden iyi rant elde ediyordu. Bu davet çalışmaları ise kölelik zihniyetine karşılık sınıfsal farklılığı ortadan kaldırıyordu. Bu yöntemle Resul’ün davasını masaya yatırmak üzere babamın yanına geldiler. Kureyşliler babama, “Kardeşinin oğlu ilahlarımızı çirkin diye adlandırıyor, bizi divaneler olarak çağırıyor, önderlerimizi yolu yitikler olarak nitelendiriyor. O’na bu davadan vazgeçmesini

1- Yûsuf, 108.

söyle... Tüm mallarımızı O'nun ihtiyacına sunalım." dediler.

Resulullah (s.a.a) cevap verdi:

Allah beni insanları dünya malına ve sevgisine çağır-mam için seçmedi. Beni, çağrısını insanlara ulaştırmak ve O'na davet etmek üzere seçti.

Amca, bu adamlar bu davadan vazgeçmem için sağ eli-me güneşi ve sol elime ayı bile koysalar, bu işten vaz-geçmem. Ya bu davayı Allah zafere ulaştıracak veya ben onun uğrunda yok olacağım.

Kureyş parayla onun satın alınamayacağını anladı. Bu sefer de babama dönüp, onu himaye etmekten vazgeçirmeye ça-lıştılar. Babama şöyle bir teklifte bulundular: "Genç ve zeki olan Muğire oğlu Velid oğlu Ummare'yi sana verelim. Sen de onun yerine bize Muhammed'i ver ki onu öldürelim."

İnsanların haklarını gasp edip mal biriktirenler, insanlık er-demlerini tanımayanlar böyle çirkin bir teklif getirmişlerdi. Kendi çıkarları uğruna kendi çocuklarından vazgeçebildikle-ri için herkesi kendileri ile aynı mantıkta görüyorlardı. Hatta Nevfel oğlu Adiy oğlu Mut'am babama şöyle demişti: "Ey Ebu Talib! Allah'a yemin olsun ki akrabalarının sana yaptık-ları teklif insaf ölçülerine uygundur."

Babam hiddetlendi ve onların üzerine şöyle haykırdı:

Ne zalimce bir istek! Siz çocuğunuzu, ona bakıp besle-yeyim diye bana teslim ediyor, karşılığında çocuğumu alıp öldürmek istiyorsunuz? Bu insaf değil, zulümdür. Gidiniz ve dilediğinizi yapınız. Sizin sözünüz asla kabul edilecek bir söz değildir.

Bunun üzerine öfkelenerek kalkıp gittiler. Babacığım, İslam yolunda çok eziyetlere katlanmıştı.

Zulümler Arka Arkaya...

Babamdan kendilerine pay çıkaramayınca, bu sefer direk olarak Hz. Muhammed'e (s.a.a) eziyet etmeye başladılar. Ebu Leheb ve karısı Ümmü Cemil, Ebu'l-Âs oğlu Hakem, Ebu Muid oğlu Ukbe gibi adamlar Resulullah'a diğerlerinden daha çok eziyet ediyorlardı. Ebu Leheb pazarlarda Resul'ün peşi sıra dolaşüyor, "Kardeşimin oğlu yalancıdır, ondan sakınınız." derdi. En büyük eziyeti de çocukları onun peşine takıp alay edip taşlamalarını sağlamasıydı.

Bir gün Resulullah namaza durmuştu. İçi pislikle dolu deve işkembesini bir çocuğun eline verdiler. Âlemlere rahmet olarak gelen Resulullah (s.a.a) tam secdeye gitmişken sırtına ve başına boşaltılar. Hz. Muhammed durumu babama anlattı. Babam o kadar sinirlendi ki kılıcını çekerek o cahillerin yanına vardı. Ben de babamın peşi sıra gittim. Babam onlara seslendi:

Herkes sizin yaptıklarınızdan söz ediyor. Boynunuzu vururum.

Tüm bu olanlar, bir yandan kâfirlerin zulmüne cesaret verirken, diğer taraftan mazlumların dikkatini çekiyordu. Zulüm ve sömürüler altında inleyen yoksullar ve köleler bu davete artık olumlu yaklaşıyorlardı. Bu da kendilerine yeni zulümlerin kapısını aralıyordu. Ama kararlıydılar. Önceden zillet-

ten dolayı eziyet çekiyorlardı. Şimdi ise hiç olmazsa izzetten dolayı eziyet çekeceklerdi.

Davete olumlu cevap veren köleler, sahipleri tarafından her türlü işkenceye maruz kalıyorlardı. Bazen bu işkenceler Mekke dışındaki vadilere kadar taşıyordu. Bilâl-i Habeşî, sahibi Halef oğlu Ümeyye'den çok çekti; ama pes etmedi. Güçlü bir kişiliği vardı. Her türlü baskıya rağmen direnmişti...

Kureyş'in Korkuları Kendilerini Sarıdı

Kınamalar, aşağılamalar, tuzaklar, pazarlıklar, tehditler, baskılar, işkenceler... Mekke müşrikleri ezici gruptu. Hem sayıları da mazlumlara göre çoktu. Zulüm görenler korkmaları gerekirken, Mekke müşriklerinin zalimleri daha çok korkuyorlardı. Kaygıları kendilerini kuşatmıştı. Yapılan her türlü eziyet ve işkencelere rağmen direniş görünce daha da çıldırıyorlardı. Sık sık toplanıp izleyecekleri yolu kararlaştırıyorlardı. Yeni yeni planlar kuruyorlardı.

Tüm bu kaygı ve endişeleri şu sebeplerden dolayı idi: Artık sosyal düzen değişecekti. İnsanlar ırklarına, mallarına, cinsiyetlerine, sınıflarına göre ayrılmayacaktı. Allah'ın herkesin Rabbi olduğunun farkındaydılar. Nefsanî istek ve bekleşmelerinin önü kesilecekti. Her şey kişisel istek ve kararlara göre değil, ilahi istek ve kararlara göre olacaktı. Böylece kimse kimseye istediği gibi davranamayacaktı. Kadınlara ve çocuklara değer verilecekti. Aile yapısına çeki düzen gelecekti. İnsan hakları gelecekti. Hukuk gelecekti. Hem de herkese hakkını verecek ilahi hukuk. Adalet, mülkiyet, gibi değerler tüm alanlara yeni sınırlar çezecekti. Dünya değerleri arka plana atılacak, izlenen ana prensip iyiliği emredip kötülükten nehyetmek olacaktı. Faiz, kölelik, gasp, zina gibi cirkin ve tuzak dolu davranışlar kınanacaktı.

Tek olarak yarattığım, kendisine geniş servet ve gözü önünde duran oğullar verdiğim ve kendisi için (her türlü nimeti) hazırladığım kimseyi bana bırak. Üstelik (verdiğim nimetleri) artırmamı istiyor. Kesinlikle hayır! Çünkü o, bizim ayetlerimize karşı oldukça inatçıdır.⁽¹⁾

Ben onu Sekar'a (cehenneme) sokacağım. Sen Sekar'ın ne olduğunu ne bilirsin?! Ne baki bırakır, ne terk eder. (Yani yakar bitirir ama yine de bırakmaz, çünkü tekrar ilk hâline gelip yanmaya başlar.) İnsanın derisini kavurur.⁽²⁾

Mal toplayan ve onu durmadan sayan, insanları arkadan çekiştiren, kaş göz işaretiyle alay eden her kişinin vay hâline! O, malının, kendisini ebedileştirdiğini sanır. Hayır! Andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır. Hutame'nin ne olduğunu sen ne bileceksin? O, Allah'ın, yüreklere işleyen tutuşturulmuş ateşidir.⁽³⁾

Kim (Allah yolunda) malını verir ve sakınırsa ve en güzel olanı (ahiret mükâfatını) doğrularsa, biz en kolay olan yola sevk ederiz. Fakat kim cimrilik eder ve kendini (Allah'ın mükâfatından) müstağni bilirse ve en güzel olanı (ahiret mükâfatını) yalanlarsa, biz en zor olanı onun için kolaylaştırırız. Helak olunca malı ona bir yarar sağlamaz.⁽⁴⁾

“Seninle birlikte hidayete uyarsak, yurdumuzdan çıkarılırız.” dediler. Her türlü meyvenin toplatılıp katımızdan bir rızık olarak kendilerine getirildiği güvenli bir haremde onları yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.⁽⁵⁾

1- Müddessir, 11-16.

2- Müddessir, 26-29.

3- Hümeze, 1-7.

4- Leyl, 5-11.

5- Kasas, 57.

Kısaca hayat tarzları tamamen değişecekti. Onlar da bu durumu kabullenemiyorlardı ve değişikliklerin ve değişeceklerin farkında idiler.

Ezberleri Korumaya Devam Ediyorlar

Yüzyıllar süren bir ezber vardı. Ezberler kültürel yapıya dönüşmüştü. Bir anlamda geçmiş nesillerin yanlışlıklarını miras diye kabullenmişlerdi. Onlardan teslim aldıklarını hiç sorgulamadan devam ettirmek, onların âdetiydi. Bazen bu onların işlerine de geliyordu. Bazen bunu sorgulama kapasitelerine bile sahip değillerdi. Bazen de atalara bağlılık bir vefa olarak görülüyordu. Her ne sebep olursa olsun, yanlışlıkları devam ettirmenin bir anlamı yoktu.

Babaları kızlarını diri diri gömdüğü için, kendilerinin de kızlarını diri diri gömmelerinin nasıl bir savunması olabilirdi ki? Babaları annelerine değer vermiyorsa, kendilerinin de çocuklarının annesine değer vermemesinin, babaları başkalarının mallarını tefecilikle, kumarla, gasp ile zimmetine geçiriyorsa, kendilerinin de başkalarına aynı şekilde davranmalarının ne gibi bir savunması olabilirdi ki?...

Doğru olan yanlışlıkların bir silsile gibi devam etmesi değil, onların bir zincir misali kırılmasını sağlamaktır. Asıl olan bunu yapmaktır.

Asabiyet Zindanı

Her alanda bir sınıflandırma vardı. Soy, ırk, cinsiyet, belde, din, maddiyat... En çok da soy ve ırk alanında idi. O kadar kökleşmişti ki biri birine küsse tüm aile ona ve onun tüm çevresindekilere düşman idi. Ya da iyi bir şey yapılmak istense sadece kendi taraftarlarına yapılırdı. Velhâsıl bu anlayış insanları sadece kendi grubundan olanları düşünmeye götürüyordu. Böylece insanların birlikteliğini parçalıyor, kendileri dışında olanları dışlamaya, itmeye ve hatta düşmanlığa götürüyordu. Hep karşıda duranlara karşı bir çatışma vardı. Kin ve nefretin arkası kesilmiyordu.

Bu durumda kendilerinden biri olmayanlar için can parçam Muhammed'in (s.a.a) peygamberliğini kabul edemiyorlardı.

Oysaki Resulullah (s.a.a) evrensel bir din getirmişti. Kendileri daha Mekke'deki sınıf farkını bile kaldıramazlarken, tüm insanları aynı çatıda görmeyi asla kabul edemezlerdi. Asabiyet onların ufkunu daraltıyordu. Geleceği göremiyorlardı.

Dünyanın Çocukları

Dünya, gerçekte karar edilecek yurda geçittir. İnsanlarsa orda iki bölüktür. Bir bölümü kendilerini satar, dünya onları helak eder; bir bölümü de canlarını kurtarır, dünya onları azat eder... Dünya, görünüşü yumuşak ama içinde öldürücü zehir bulunan yılanı benzer. Aldanan bilgisiz ona meyleder, akıllı kişi ise ondan çekinir.

Hâlbuki dünyadakiler uykuda yol alan kervan ehline benzer. İnsanların solukları ecellerine doğru attıkları adımlardır.

Şu Mekke halkı sana tamahından âlemlere rahmet Resul'e (s.a.a) yüz çevirmektedirler. Gelen vahiyleri duymak istememektedirler.

Onlara dünya hayatı için şu örneği ver: Dünya hayatı gökten indirdiğimiz bir suya benzer; yerin bitkileri o suyla karışıp yeşerir; sonra (o bitkiler) rüzgârların savurduğu çerçöpe döner. Allah'ın her şeye gücü yeter.⁽¹⁾

1- Kehf, 45.

Nefisler Terbiye Edilmiyordu

Kişisel beklentiler, fitne ve fesadın zemini oldu. Yargılar, istekler, hırslar, kıskançlıklar, tutkular, taassuplar, alışkanlıklar... Hepsi bir yumak oldu ve bu yumak bir top gibi inananların kalpleri arasında dönüp durdu.

Tüm bunları yaparken ne bir delile, ne de bir rehberine dayanarak yaptılar. Hepsinin tek dayandıkları kendi heva ve hevesleri oldu. Kimisi zenginlik peşinde, kimisi güç peşinde, kimisi şehvet peşinde... Nefislerinin kendilerine emrettiklerinin arkasından gittiler.

Sana olumlu cevap vermezlerse, artık bil ki, onlar, sadece kendi heva ve heveslerine uymaktadırlar. Allah'tan gelen bir hidayet olmaksızın kendi heva ve hevesine uyandan daha sapık kim olabilir? Kuşkusuz Allah, zulmeden kavmi hidayete erdirmez.⁽¹⁾

1- Kasas, 50.

Mekke’de İman Esasları Zayıftı

Bilirim, bildiririm ki yoktur Allah’tan başka tapacak. Şeriki yoktur, birdir, evveldir, O’ndan önce bir şey yok. Ahirdir O’na bir son, bir sınır yok. Vehimler O’na bir sıfat bulamaz, O’nu o sıfatla bilemez. Gönüller O’nu bir keyfiyete bağlayamaz, o keyfiyetle anlayamaz. Cüzlere bölünemez, parçalara ayrılamaz. Gözler, gönüller O’nu kaplayamaz, kavrayamaz.

Sanki ölüm bizden başkalarına yazılmış, sanki bu gerçek bizden başkasına hükmedilmiş, sanki görüp durduğumuz bu ölümler bir yere gidiyorlar da, tez bir zaman da geliyorlar bize. Onları kabirlerine götürmedeyiz, miraslarını yemedeyiz, sanki bizler onlardan sonra ebedi kalacağız. Her öğüt unutulmuş. Gerçekten de dünya yüzünü çevirdi. Geçip gitmekte olduğunu duyurdu. Gerçekten de ahiret yüzünü gösterdi, gelmekte olduğunu duyurdu. Duyun, bilin ki bugün idman günüdür, yarın koşu var, kim koşuyu kazanırsa ödülü cennettir. Geri kalana ise cehennem var.

Ey insanlar! Işığınızı öğüt veren, öğüt tutan kişinin ışığından yakın; suyu bulanık olmayan, arı, duru kaynaktan alın. Vahyi için seçtiği peygamberlerini yolladı. Onları yarattıklarına delil kıldı. Onlarla halkın kendisine karşı özürler getirmesinin yolunu bağladı. Kullarını gerçek bir dille, gerçek yola çağırdı. Nerde hidayet ışıklarıyla aydınlanan aydınlar.

O yol yitirmişler, bu dünyanın malına üşüştüler. Birbirleriyle haram elde etmek için dövüştüler. Rableri çağırdı onları, onlar ise yüz çevirdiler.

Erdemlerde Kokuşmuşluk

Allah onu öyle bir çağda yolladı ki, insanlar sapmışlardı. Fitne yolunda ayak diremediydiler. Olmayacak şeyler, onları doğru yoldan alıkoyuyordu. Bilgisizlikleri, erdemsizlikleri onları aşağılatmıştı.

Erdemler ölüm döşegindeydi. Doğrular kendi nefislerine göre idi. Tuttukları yol ne bir delile, ne de bir rehberine dayanıyordu. Güzel ahlak ilkeleri çok sıkıntılıydı. Kendi kendilerine bir değerler dünyası kurmuşlardı... Dürüstlük, merhamet, adalet, paylaşmak, iyilik, hukuk gibi erdemler rafa kaldırılmıştı.

Onlara Göre Önderlik

İnsanoğlu dünya gözüyle baktığında sadece kendini görür. Çevresini kapsayıcı ve kuşatıcı olarak düşünemez. Çünkü "ben"likten bir türlü "biz"e geçemez. Dolayısıyla tek taraflı ve kısır düşünür. Bu nedenle önderliği tek boyutlu görmek istiyorlardı. Şu soruyu defalarca gündeme getirdiler. Neden Muhammed? Neden o önderlik ve rehberlik makamına seçildi. Hâlbuki o bir yetimdi, öksüzdü, fakirdi... Oysa bizim aramızda lider olabilecek daha özellikli, malca, sayıca, kariyerce daha iyi kimseler vardı... Zengin olanlar, kariyer sahibi olanlar, aşireti güçlü olanlar...

İmran oğlu Musa ve kardeşi Harun misali... İkisine de selam olsun. Her ikisi Firavun'un yanına gitmişti. Eğlinlerinde yünden abalar, ellerinde asalar vardı. Firavun'a eğer Hakk'a teslim olursa, saltanatının süreceğini, üstünlüğünün yürüyeceğini söylediler. Firavun'a bunu şart koştular. Firavun ise, "Şaşmaz mısınız şu yoksul, hor, hakir kişilere?! Bir bakın hallerine, sonra da bana, üstünlüğümün sürüp gideceğini, saltanatımın devam edeceğini söylüyorlar; ama bunun için onlara uymamı şart koşuyorlar."

O altın sahibi olmayı üstünlük, yünden eğrilen elbise giymeyi alçaklık sandı. Onlara, "Neden altınlarınız yok? Hele bir bakın şunlara..." dedi.

Allah dileseydi peygamberlerini gönderdiği zaman, onlara altın definelerini, altın madenlerini açar, ihsan eder, bağlar bahçeler verirdi. Onların çevrelerine uçan kuşları, yeryüzünün vahşi hayvanlarını derler toplardı. Buna da gücü ve kudreti yeterdi.

Resul'e bu şekilde bakanlar vardı. Hisleri hazlarda olanlardı. Zenginliği mal ve aşiret çoğunluğunda görenlerdi. Erdemleri, zenginliğe ve güce bağlayanlardı. Bunlar hayatı sadece dünyalık görenlerdi. Gerçek hidayet için risalet/imamet çizgisinin şart olduğunu bir türlü anlayamamışlardı.

Hız. Âdem'i (a.s), tövbe ettikten sonra yeryüzüne indirdi. Orayı nesliyle imar etsin ve onun aracılığıyla kullarına yönelik kanıtlarını somut olarak ortaya koysun diye. Allah o ilk nesilleri ortadan kaldırdıktan sonra, bu yasaı devre dışı bırakmadı. Bilakis kanıtlarını aralıksız olarak ortaya koydu ve kullarıyla kendisinin bilinmesi arasındaki bağlantıyı sürdürdü. Seçkin peygamberlerinin ve risalet emanetinin taşıyıcıları aracılığıyla onlara sürekli olarak varlığının ve birliğinin kanıtlarını ilettil. Bu görev art arda gelen tüm asırlarda kesintisiz olarak sürdü... Bu kanıtları, en iyi yerlere emanet etti ve en hayırlı yerlere yerleştirdi. Onları soylu ve onurlu nesillerden alıp en temiz rahimlere aktardı... Nihayet en sonuncuları olan Hız. Muhammed (s.a.a) en verimli madenden ve onurlu kökten bir fidan olarak ortaya çıktı. Bütün peygamberlerin yeşerdikleri ve bütün güvenilir kullarının ortaya çıktıkları köklü bir ağaçtan...

Resulullah (s.a.a), yüce Allah'ımız tarafından seçilmişti. Hiç kimse bu seçilme kararına yorum yapamazdı. Resulullah (s.a.a) sadece dünyaya ait bir lider-önder değildi. Sadece Arap toplumuna seçilmiş, mekân ve zaman ile kısıtlanmış biri de değildi. Bu kadar dar düşünülemezdi.

O, sadece bu çağın ve bu beldenin Resul'ü değildi. O, bütün zamanların ve mekânların Resul'ü idi. O geçmiştekilerin sabırsızca ve hasretle beklediği, tüm önceki peygamberlerin müjdelediği, kendisinin de onları tasdiklediği, tüm çağların lideri ve rehberidir. Sadece bu dünyaya ait olmayıp, ahirette de en önde gidendir. Tüm insanlara, "hak ölçü" o olacaktır. Ona benzeyenler ve benzemeyenler diye ayrılacaktır. Bu nedenle o, bizim ebedi rehberimizdi. Onların öngördüğü gibi bu bir iktidar kavgası da değildi. Zaten tarih boyunca insanlar veya inandığını söyleyen bazı kimseler, bu seçilmişlerin Allah tarafından olduğunu ve bir imamet rollerinin olduğunu anlayamadılar ya da anlamak istemediler.

Eğer Hz. Peygamber'in (s.a.a), "imamet" rolünü anlamış veya kabullenmiş olsalardı, önlerinde duran liderlerine bir başka bakar ve sarılır olacaktı. Bu yolda bu kadar çok acı çekilmeyecekti...

Resulullah (s.a.a) hem dünyanın hem de ahiret hayatının en önde duranıdır. Çünkü o, Rabbimiz tarafından seçilmiş dünya ve ahiretin modelidir. İmamlığı anlamayanlar, liderliği sadece bir dünya kariyeri veya bir devlet hilafeti olarak göreceklerdi.

Hamd gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve nuru ortaya çıkaran Allah'a aittir. (Tüm bu tevhit işaretlerini gördükten) sonra, inkâr edenler, (başka şeyleri) Rablerine denk tutuyorlar.⁽¹⁾

Onlara bir ayet geldiği zaman, "Allah'ın peygamberlerine verilenin bir benzeri bize verilinceye kadar biz iman etmeyiz." derler. Allah risaletini (elçilik görevini) nereye koyacağını daha iyi bilir. Suç işleyenler, yapmakta olduk-

1- En'âm, 1.

ları hilelere karşılık yakında Allah katında bir aşağılanmaya ve bir de şiddetli azaba uğrayacaklardır.⁽¹⁾

İnsanlar bir tek ümmet (topluluk) idi. Sonra Allah müjdeleyici ve korkutucu olarak peygamberleri gönderdi ve insanlar arasında ayrılığa düştükleri şeylerde yargıda bulunmak için onlarla beraber hak üzere kitap indirdi. Ama kendilerine kitap verilenler, apaçık deliller kendilerine geldikten sonra aralarındaki zulüm ve azgınlıktan ötürü onda ayrılığa düştüler. Bunun üzerine Allah, kendi izni ile iman edenleri ayrılığı düştükleri gerçeğe iletti. Allah, dilediğini doğru yola iletir.⁽²⁾

Allah'ın ayetleri size okunduğu ve Allah'ın Resulü aranızda bulunduğu hâlde nasıl inkâra saparsınız? Kim Allah'a sarılırsa, şüphesiz, doğru yola iletilmiştir (hidayet bulmuştur).⁽³⁾

De ki: “Ortaklarınız arasında hakka götüren biri var mı?”
De ki: “Allah hakka götürür. Acaba hakka götüren mi uyulmaya daha layıktır, yoksa hidayete erdirilmedikçe (kendisi bile) hidayete ermeyen mi? Size ne oluyor, nasıl hükmediyorsunuz?!”⁽⁴⁾

1- En'âm, 124.

2- Bakara, 213.

3- Âl-i İmran, 101.

4- Yunus, 35.

Rotamız Fatiha Suresi

Fatiha Suresi tam bir yol haritasıdır. Rabbimiz kendini bize tanıtmış, hayatın amacı olarak hedefi göstermiş, bu hedefe giden yolu çizmiş, bu yolların sonunda kendilerine vaat edilenleri açıklamıştı.

Bu bildiri Mekke halkına duyuruldu. Böylece Kur'an'ın ve risaletin amacı net bir şekilde bildirilmişti. Vahyin ana özeti hatırlatılmıştı. İnsanlar kendilerine nasıl bir yol çizerse, o yolun sonunda bekleyen hedeflerine ulaşacaklardı. İşte bu nedenle yüreğini Rabbine açanlar yalnızca Rablerinin kendilerine çizdikleri yolda yürüyebilirlerdi. Böylece bu yola tâbi olanlar ve olmayanlar ayrılmaya başlamıştı. İnananlar desteğini, inanmayanlar muhalefetini gösteriyorlardı.

Fatiha Suresi'ndeki her kelime bizim hayatımızda bir yol işareti idi. Hedef, yol, rehber, yolcular, azık, yolun sonunda ne olacağı vs. hepsi hatırlatılmıştı.

Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar, (kıyamette) Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular, şehitler (veya amelleri gözetleyiciler) ve salihlerle beraberdirler. Bunlar ne güzel arkadaşlırlar!⁽¹⁾

1- Nisa, 69.

Fatiha Suresi bizi anlatıyordu. Çünkü kendilerine nimet verilenler derken bizler kastediliyorduk...

Ayette anlatılan, "sıddıklar"dan kasıt yine ben ve benden sonra gelecek vasiler idi.

Doğru Bilgi, Doğru Davetçi

Yıllarca bir önder bekliyorlardı. Parçalanmalar, zulümler, çaresizlikler, ilkesizlikler ve haksızlıklar başını alıp gitmişti. Zaten kendi içimizdeki sorunlar, ilk önce kendi toplumumuzu bitiriyordu. Gözler bir lideri beklemedeydi...

Bu nedenle Ehl-i Kitap sahipleri olan Yahudi ve Hristiyanlar, Medine ve çevresine göç bile yapmışlardı. Tüm olup biten işaretleri okuyarak, âlemlere bir rahmet geleceğine inanıyorlardı. Nitekim Yahudi kabileleri Medine’de, Hazrec ve Evs Arap kabilelerine, “beklenen rehber” ile üstünlük tasarlıyorlardı.

Velhasıl rehber ve doğru davete herkesin ihtiyacı vardı... Nitekim Allah’ın âlemlere rahmet olarak seçmiş olduğu Hz. Muhammed (s.a.a) peygamberliğini açıklayınca tepkiler yağmaya başladı...

Hâlbuki Rabbimiz bize lütfetmişti. Ahiretin cennet kapılarını aralayacak olan ve yıllarca beklenen, umut edilen bu müjdecî değil miydi?

Hem artık dosdoğru olan bir rehber vardı. Allah tarafından desteklenen ve yönlendirilen, hem de ellerimizin arasında vahiyler vardı.

Doğru yolda yürümek için daha neye ihtiyacımız olabilirdi ki... İki güçlü delil bizimle idi. Kur’an ve Resulullah (s.a.a).

Temiz Toplum Projesi, İman Ailesi

Asabiyet sınırlarını alt üst eden yeni bir mizan geliyordu. Sevginin, korkunun, güvenin, sadakatin merkezi değişecekti. Sosyal düzen ilahi iradeye göre olacaktı. Ekonomi dağılımı artık istedikleri gibi olmayacaktı. Müşrikler kendi iradelerinin, her geçen gün etkisini kaybettiklerinin farkındaydılar. Bu nedenle ellerinden gelen her türlü tepki, baskı ve yöntemleri kullanıyorlardı. Psikolojik, sosyolojik ve fiziksel her türlü baskı ve eziyetleri yapıyorlardı.

Tüm bunların arasında ilahi iradeye susamış, hakikatin peşinden koşmak, hayata anlam katmak isteyenler de vardı. Bu kişiler, Resul'e (s.a.a) olumlu cevap veriyorlardı.

Ey iman edenler! Size hayat verecek olan şeye çağırdığınızda Allah'a ve Peygamber'e icabet edin ve Allah'ın kişi ile kalbi arasına girdiğini ve toplu hâlde ona doğru götürüleceğinizi bilin.⁽¹⁾

İşte bu davete olumlu cevap verenler, gözümün nuru olan Resul'ün etrafında kenetlenmeye başladılar. Resulullah da (s.a.a) bunlar ile temiz bir toplum oluşturmaya başladı. İman edenler ailesi. Peygamber liderliğinde yeni ve genç bir ümmet!

1- Enfal, 24.

Aslında İslam ağacı Hz. Âdem'den (a.s) beri devam ediyordu. Ama sanki bu dönemde canlılığını kaybetmemiş bir kütüğe benziyordu. Allah'ın Resul'ü Hz. Muhammed önderliğinde bu kütükten yeni bir filiz yeşermişti. Ağaç yeniden ve son bir kez daha yeşilleniyordu. Yeni bir toplum, İslam medeniyetinin tomurcukları çıkıyordu.

Bunlar arasında Resulullah (s.a.a) sık sık beni onlara hatırlatıyordu. "Bu Ali, benim kardeşim." diye. Neden? Çünkü Resulullah (s.a.a) yeniden filizlenen İslam ağacı idi. İleriye zaman gösterecekti. Ben ve soyumdan gelen imamlar da o ağacın dalları olacaktı. Meyveleri de müminler...

Ben sessizdim. Resul'üm varken, imamımız en önde dururken, benim elbette hiç sesim çıkmayacaktı. İlahi terbiyemiz bize bunu gerektiriyordu. Sesim onunkinden daha yüksek çıkamazdı. O benim imamım, ben de onun cemaati idim. Zaten iradem Resul'e paralel ve sonuna kadar ona sadık idi. O ne dese benimkisi de o idi. Bana düşen sadece söylediklerini yerine getirmemdi. Hz. Musa'nın (a.s) yanında duran Hz. Harun (a.s) gibi. Canım ona feda. Onunla hayat ne kadar doluydu.

Bu muhalefetler beni bazen alıp götürürdü derin düşüncelere... Bazen o da benim gözlerime bakar sanki yüreğimi okurdu. Nitekim ledün ilmi vardı, yüreğimi okurdu da. Bana rahmet kollarını uzatır, sarılırdı tüm bedenime... Anlardım ki benim için dua ederdi. "Allah'ım evlatlarımı koru..." derdi.

“La İlahe İllallah” Deyiniz Kurtulunuz!

Davet çalışmaları devam ediyordu. Resulullah (s.a.a) her fırsatı değerlendiriyordu. Sorunları, çaresizlikleri, şikâyetleri olan herkese ilk önce yüce Allah’a ve ahiret gününe imanı anlatıyordu. İnsanın hedefi olması gereken hidayete ve yoluna kilitliyordu. **“La ilahe illallah deyiniz, kurtulunuz.”** diyor-du; çünkü insanlar Allah’ı tanımadan, isteklerini bilmeden, yolunu görmeden kendi yollarını çizemezlerdi. Bu yüzden sürekli onlara, **“La ilahe illallah, deyiniz kurtulunuz.”** diye hatırlatıyordu. Zaten insanın yaratılış sebebi de bu değil miydi?

Yüce Allah’ı tanımak isteyenler, bundan sonra ne yapmaları gerektiğini anlıyorlardı. Bu nedenle her türlü eziyete direniyorlardı. Bu konuda bazı Müslümanları tebrik etmek de gerekiyordu. Nitekim tarih onları hep güzel model olarak anacaktı. Onlar gibi direnmeyi hep gündemlerine taşıyacaklardı. Yüce Rabbimiz de onları mükâfatlandıracaktı. Hiçbir zahmetleri boşuna gitmeyecekti. Arada med cezir gibi gel git yaşayanlar da oldu. Zayıf davrananlar da; ama Resulullah (s.a.a) pes etmedi. Her durumda olana uygun davet çalışmalarıyla devam ediyordu.

İlk Şehitler

Kureyşliler çok sert, acımasız ve inatçı idiler. İnananlara günlerce baskı ve işkenceler devam etti. Sosyal destekleri zayıf olanları alıp Mekke dışına götürüyorlardı. Bazılarını evlerde hapsediyorlar, günlerce aç susuz bırakıyorlardı. Bazılarını da Mekke sokaklarında süründürerek toplum içinde her türlü işkence ve hakaret ile rencide ediyorlardı. Bu günlerde işkenceler daha çok artmıştı. Resulullah'ın (s.a.a) yüzü sapsarı idi. Ona nasıl yardım edebilirim, diye hep düşünüyordum. Hz. Hatice annemiz de öyle. Ne yapabiliorduk ki. Canımı istese ona verirdim üzülmessin diye, ama bizler vahye göre hareket ediyorduk. Ne yapmamız gerekiyorsa onu yapacaktık ve bu günlerde de "güzel bir sabır" payımıza düşüyordu. Hedef ve yolumuzda direnecektik.

Direnenler olduğu gibi dayanamayanlar da oldu. Direnenler arasında Yasir ailesi sonuna kadar direndi ve şehit oldular. İslam yolunun ilk şehitleri. Allah'ın rahmeti onları kuşatsın. Bir yandan üzülmürken, diğer taraftan Rabbimizin rızasına gitmelerinin tesellisini yaşıyorduk. Çünkü Rabbinin rızasına ilk koşanlar onlar oldular. Çocukları Ammar b. Yasir ailesini kaybetmişti, ancak her şeye rağmen hep Resulullah'ın, benim ve çocuklarımla yanında oldu. O, Resul'e (s.a.a) ve Ehl-i Beyti'ne sadık bir dost idi. Bu dinin amacını ve yolunu çok iyi anlamıştı.

Onlardan başka da çok acı çekenler oldu... O günler Mekke'nin en acı günleriydi. Saldırıları her ne kadar zayıflara yapılsa da aslında saldırılarının ana hedefi Resulullah ve getirdiği din idi.

Babam Ebu Talip'ten çekiniyorlardı. Aksi takdirde tüm hıncıları ile âlemlere rahmet Resulullah'a (s.a.a) eziyet ederlerdi. Her şeye rağmen yine de bulabildikleri fırsatları kaçırmıyorlardı. Resul'ün (s.a.a) arkasına çocukları düşürmeleri ve taşlamaları, yollarda suikast düzenlemeleri, Mekke'ye gelen insanları kışkırtmaları, alaylar, toplum içinde hakaretler... bunlardan bazıları idi. En kötüsü Resul'e (s.a.a) olan muhalefliklerini zayıflar üzerinde gösteriyorlardı. Ama tüm bunlar Resul'ün (s.a.a) hızını kesmiyordu. Davet devam ediyordu. Arka planda Resul'e (s.a.a) ve müminlere olan saldırıların gerçek sebebi ise yüce Allah'ın yolunu ve davetini kabul etmemeleri idi. Hepimizin bildiği gibi Resulullah (s.a.a) kendi kavminden çıkmıştı. Bir Arap idi ve önceden de tanıdıkları, sevdikleri, güvendikleri Muhammed'di.

Kavmi, onunla (Allah hakkında) tartışmaya koyuldu. Dedi ki: "Beni hidayete erdirmişken Allah hakkında mı benimle tartışıyorsunuz?! Rabbimin bir şeyi istemesi müstesna, sizin (Allah'a) ortak koştuklarınızdan korkmam. Rabbimin ilmi her şeyi kapsamıştır. Hâlâ öğüt almaz mısınız?!"

"Ben sizin (Allah'a) ortak koştuklarınızdan nasıl korkarım?! Oysa siz Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmedikleri şeyleri O'na ortak koştuktan korkmuyorsunuz?! Şimdi bilginiz varsa (söyleyin), bu iki kesimden hangisi güvende olmaya daha layıktır?"

İman eden ve imanlarını zulümle karıştırmayan kimse-



t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

ler var ya, işte güven onlarındır ve onlar hidayete erişmişlerdir. ⁽¹⁾

Tüm bu acıların arasında müminlerin bedenleri acı çekse de, ruhları sancı çekmiyordu artık. Bu nedenle imanında emin olanlar direniyordu. Bu güven ve direniş ruhu da yeni davetlere yol açıyordu.

Bu günlerden sonra tepkiler daha çetrefilleşmeye başladı. Bundan böyle organize tepkiler oluşturacaklardı.

1- En'âm, 80-82.

İlginç Yakıştırmalar

Bu daveti çökertmek istiyorlardı. İlahi rıza yolunu saptırmak için çok değişik yöntemlere başvurmaya başladılar. Psiko-lojik saldırılar ile toplum mühendisliği yapmak istiyorlardı. Kendi aralarında istişare ediyorlardı.

Sonra ondan yüz çevirdiler ve “Bu, öğretilmiş bir delidir.” dediler.⁽¹⁾

Yoksa senin için, “Ölümünü gözlediğimiz bir şairdir.” mi diyorlar?⁽²⁾

Aynı şekilde, onlardan öncekilere de ne kadar peygamber geldiyse, “O bir büyücüdür veya delidir.” dediler.⁽³⁾

Biz çok iyi biliriz seni dinledikleri zaman ne maksatla dinlediklerini ve birbirleriyle fısıldaşırlarken de o zalimlerin, “Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz!” dediklerini.⁽⁴⁾

Yine dediler ki: “Bu eskilerin masallarıdır, onları yazdırtmış da akşam sabah onlar kendisine okunuyor.”⁽⁵⁾

1- Duhân, 14.

2- Tûr, 30.

3- Zâriyat, 52.

4- İsrâ, 47.

5- Furkan, 5.

Şüphesiz, biz onların, “Ona (Peygamber’e) ancak bir beşer öğretiyor.” dediklerini biliyoruz. Yalan olarak işaret ettikleri kişinin dili yabancıdır. Bu (Kur’an) ise, apaçık bir Arapçadır.⁽¹⁾

İçlerinden ileri gelenleri harekete geçtiler (ve şöyle dediler): “Yürüyün de ilahlarınız için direnin. Kuşkusuz bu, istenen bir şeydir.”⁽²⁾

Resulullah’ın aleyhine acaba hangi sıfat ile propaganda yap-sak diye organize olmuşlardı. Yalancı mı? Sihirbaz mı? Mec-nun mu?

Kendileri bile hiçbir sıfatı yakıştıramıyorlardı; ama yine de yapacaklardı. Topluma bu sıfatları kabullendirmeleri için her türlü yolu deneyeceklerdi. Çamur atmak, onlar için ko-laydı. Yıldırımak için her yol, onlar için mubahtı.

Ama biz de direnecektik, onlardan daha çok. Aksi takdirde Allah’a olan iman ve sadakatimiz nasıl ispatlanacaktı!

Nitekim Yüce Allah’ın bizlere yol gösteren, diğer yandan destek ve kuvvet veren ayet-i kerimeleri tek tek fener gibi iniyordu. Bizler de bu ayetlerin ışığında hareket ediyorduk. Bu ayetler inerken Resulullah (s.a.a) bana, bu ayetlerin nü-zul sebeplerini, muhkem olanlarını, müteşabih olanlarını, tevillerini, nasih, mensuh, ayet kavramlarının ne manaya geldiğini hepsini tek tek açıklıyordu.

Resulullah (s.a.a) geceleri ibadet dışında bana da zaman ayı-rıyordu. Bu nedenle benim de her şeyden haberim oluyordu. Bu yüzden bana, “**Ben ilim şehriyim, sen de benim kapım.**” diyordu. Neden benim için “kapı” demişti? Çünkü bana uğ-

1- Nahl, 103.

2- Sâd, 6.

ramadan ilim şehri olan Resulullah'a (s.a.a) ulaşamayacaklardı müminler; nitekim yıllar bize bunu da gösterdi. Bana uğramadan Resulullah'a ulaşmaya çalışanlar da oldu, ama yanlış yaptılar. Hiç kimse bana uğramadan Allah Resulü'nü tanıyamaz, ona yakın olamazdı.

Mekke Müminlere Zindan Oldu...

Ebu Leheb, Ebu Cehil, Velid ve Ebu Süfyan gibi kişiler, ağağtan ve taştan putların bir şey olmadığını elbette biliyorlardı. Nitekim kendi adamları, kendi elleriyle ortaya koydukları puthanelerde ęalıřıyorlardı. Ancak put ve puthaneler ile halkı denetlemek ve otorite kurmak, ęıkarlarını korumak için karşı çıkıyorlardı. Bu kişiler halktan en çok faiz alan kişilerdi. Elbette ki menfaatleri tehlikeye düştüğü için, hak ve adaleti savunan dine saldıracaklardı.

Tarih yine tekerrür ediyordu. Onlar açısından din, işlerine geldiği ve çıkarlarını engellemedike dindi; ancak engelliyorsa din, din değildi. İmtiyaz isteyenler dinden uzaklaşırlar. Bu yüzden Mekke’de güçsüzler Resulullah’ın (s.a.a) yanında, zengin ve güçlü olanlar ise muhalif taraftaydı. Çünkü bu çıkarları yoktu. Allah’ın rızası onemsenmiyordu. Bu yüzden Peygamber’e ölçsüz eziyet ve cahilce thmetlerle saldırıyorlardı. Bu yüzden Resulullah’ın (s.a.a) peygamberliğini ve önderliğini kabul edenlere Mekke zindan olmuştu.

Habeşistan'a Hicret

Her ne kadar zayıf olanlar iman nedeniyle ezilseler de, bunların yanı sıra aşireti güçlü ve varlıklı olanlarda inandıkları gibi yaşamak için uygun ortam istiyorlardı.

Kendi onur ve düşünceleri üzere bir hayata kavuşmak herkesin arzusuydu. Ayrıca başka bir yerde İslam'ın tohumlarının yeşermesi için Resulullah (s.a.a) yeni planlar yapıyordu. Peygamber stratejiyi çok iyi biliyordu.

Mekke müşrikleri putperestlikte kararlı ve çöl ikliminin sertliği gibi küfürde ısrarcıydı. Ama Habeşistan halkı ve kralı öyle değildi. Ehl-i Kitap sahibi Hristiyanlar idi. Ortak noktalardan faydalanarak inananlara yeni bir zemin açılabilirdi. Hem de Kâbe'ye gelen ziyaretçilerden Habeşistan Kralı hakkında bilgi toplamıştı. Bu araştırmalardan sonra küçük bir grubu Habeşistan'a yönlendirdi.

Rahmetinin önünde müjdeci olarak rüzgârları gönderen O'dur. Rüzgârlar ağır bir bulutu yüklendiğinde onu ölü bir memlekete doğru süreriz. Ondan su indiririz ve onunla bütün meyvelerden çıkarırız. İşte ölüleri de (kabirlerden) böyle çıkarırız. Olur ki öğüt alırsınız.⁽¹⁾

Bisetin 5. yılıydı ve ikinci bir grup da gitti. Bu grubun sa-

1- A'raf, 57.

yıları daha fazlaydı. Aralarında kardeşim Cafer b. Ebu Talib de vardı. Kardeşim Resul'ün (s.a.a) davetini anlatmak için çok iyi bir temsilciydi. Oradaki Hristiyanları davet edecek Meryem Suresi'nden birçok ayetler de nazil olmuştu ve Resulullah (s.a.a) tüm bu ayetleri bize bildiriyordu. Resulullah (s.a.a), kardeşim Cafer'e Habeşistan Kralı Necaşi'ye vermek üzere bir mektup da yazmıştı.

Babam, ben ve Resulullah (s.a.a), Cafer b. Ebu Talib başkanlığında onları âlemlerin Rabbi olan yüce Allah'a emanet ederek uğurladık. Zor anlardı... Mekke halkının ırksal, sınıfsal ve ayırımcı zulümleri yüzünden bu insanlar yola düşmüşlerdi. Evlerini, işlerini, hatta ailelerinden bazılarını geride bırakarak yabancı ellerde garipliğe duçar olmuşlardı. Onların gidişleri bizleri çok hüznlendirdi; ama müşrikler bunların gidişlerinden ne kendilerini sorguladılar, ne de vicdan yaptılar. Yine çeşitli baskı ve zulümlerine kaldıkları yerden devam ettiler...

Zehra Açıyor...

Hatice annemin son günleri idi. Hz. Muhammed’de (s.a.a) farklı bir hava vardı. Ne korkuya benziyordu, ne telaşa, ne kaygıya... Tek gördüğüm derin düşüncelerdi.

Hz. Hatice de bizim gibi bu baskılardan payını almıştı. Hamile olmasına rağmen, eşinin davetinden dolayı onu kınamalara, alay etmelere, psikolojik baskılara, tehditlere boğuyorlardı. Doğumuna yardıma gelmemek ile korkutuyorlardı onu, ama annem gibi gördüğüm Hatice binti Hüveylid tüm baskılara rağmen, tüm sadakat ve sevgisiyle Resulullah’ın (s.a.a) yanındaydı.

Resulullah (s.a.a) onu müjdelemişti. Doğumu Allah’ın emri ile dünyanın en hayırlı dört hanımı tarafından yapılacak, melekler etrafında dönecekti. Gelecek çocuk bu davanın gözbebeği, inanan tüm hanımların efendisi ve vasilerinin anası olacaktı. Bu ilahi nehrin devamı, gelecekteki sırat önderlerinin kucağı olacaktı. Nitekim her şey Resul’ün (s.a.a) müjdelediği gibi de oldu. Peygamberliğinin 5. yılında Hz. Hatice (s.a) annemiz doğum yaptı. Resulullah (s.a.a) adını, “Fatıma” koydu. Anlamı derindi; çünkü o iman toplumunun ilk bebesi idi. Şirkten ayrılmış toplumun ilk çocuğu. Resul’ün (s.a.a) yanında o çok özeldi.

Hem de öz anacığımıza Resulullah (s.a.a) bir jest yapmıştı. Fatıma binti Esed’e. Annemin ismini kendi kızına vermişti.

O annemi çok severdi. Nitekim anacığım “annem” derdi.

Yüce Allah da Resulullah’a (s.a.a) tüm bu baskı ve saldırıların arasında jest yapmıştı. Fatıma için, “Kevser” demişti ve bu müjdeye benim de dâhil olacağım ileride açıklanacaktı.

Şüphesiz, biz sana Kevser’i (bol hayrı) verdik. Öyleyse sen Rabbine ibadet et ve (Allah yolunda) kurban kes. Şüphesiz, asıl sonu kesik olan, sana kin besleyendir.⁽¹⁾

Resulullah’ın (s.a.a) bir kızı olmuştu. Mekke müşriklerinin eline koz geçmişti. Kız onlar için bir musibet gibiydi. Resul’ün (s.a.a) bir süre önce vefat eden oğlundan sonra üzerine bir de kız çocuğunun olması, onlar açısından bir felaketti. Böylece soyunun devam etmeyeceğini, davasının tarihte kaybolup gideceğini düşünüyorlardı. Hâlbuki bu kız ile bir temel atılıyordu. Bu yüzden Yüce Allah onun için, “Kevser” demişti. Evet, Kevser aynı zamanda cennette bir havuzun yeri idi; ama oraya kadar uzanan nehir nasıl akmalıydı?

Takipçileri ile Resulullah’ı, hangi bağ, hangi vasıta birbirine bağlayacaktı. Dünya ve ahiret hayatını her çağda, hangi önderler yönlendirecekti? Ümmeti Resul’e kim yakınlaştıracaktı. İşte o, Kevser’in kendisi idi. O, Fatıma idi. İşte bu yüzden risalet yolunun devamı için onun vasileri hep var olacaktı.

Küfredenler, “Ebter” derken, bir delil olarak Yüce Allah, Resul’ünü teyit etmek adına, “O Ebter değil.” diyordu. **“Asıl ebter (soyu kesik) olan sana kin duyandır doğrusu.”**

Fatıma’nın rolü, sadece mümin bir evlat olmak değildi. Resulullah da (s.a.a) ona sadece bir evlat gözü ile bakmıyordu. Bunun hikmeti ileride daha iyi anlaşılacaktı. Boşuna ona, “Kevser” denilmemişti.

1- Kevser Suresi

Model Baba Olarak Efendimiz

Cesur, dürüst, emin, merhametli, şefkatli ve adil olduğu kadar kibar ve ince ruhlu Peygamber Efendimize Yüce Rabbimiz, “Sen üstün bir ahlak üzeresin.” dememiş miydi?

O gün, o toplumda kızlar aşağılanırken, ezilirken, işkencele-re maruz bırakılırken o, çocuğuna, “**babasının annesi (ümmü ebiha)**” olarak sesleniyordu. Resulullah (s.a.a) mükemmel bir baba modeli olarak da önümüzde duruyordu.

O, sadece bir baba yüreği ile hareket etmiyordu. Babalık her Müslümanın yapması gereken ilahi bir sorumluluktan zaten, Resulullah (s.a.a) bundan ötesi için uğraşıyordu. Onu cennet kadınlarının efendiliğine hazırlıyordu. Ona çok özel bir öğrencisi olarak davranıyordu. Onu, gelecekte bekleyen ağır sorumluluklara hazırlıyordu. Bu nedenle Fatıma daima yanındaydı ve babasının yaşadığı tüm olaylara yakından tanıklık ediyordu...

Çok şeyi, ben de dâhil hep beraber yaşayacaktık. Vasilerin annesi şirke bulaşmadan tertemiz yetişmeliydi. Zaten tüm seçilmişler böyle değil miydi? Doğuştan modeldiler.

Bireysel Kaliteden Toplumsal Kaliteye

Saldırıları her yönden devam ediyordu. Kınamalar, alay etmeler, aşağılamalar, iftiralar, şantajlar, köşeye sıkıştırılmalar, darbeler...

Tüm bunların arasında Resulullah (s.a.a) ilahi öğretiler üzerine değişik ve usulce metotlar ile davete devam ediyordu. Eğitim aralıksız sürüyordu. İnsanların iradesine ve kalbine yöneliyordu. Herkesi seviyesine ve kapasitesine göre eğitmeye devam ediyordu. Tek tek davetimize olumlu icabet edenleri Rabbanî terbiyeye alıyordu.

İnsanlar tek tek hakikate hicret etmedikçe yaşamlar değişmezdi. Bu dine hicret edenleri ise, daha ileriye götürmek için yine eğitim devam ediyordu. Onun çevresinde küçük bir toplum oluşmuştu. Bazen bu insanlardan bazıları geri adım atıyorlardı, direnemiyorlardı. Bazıları bu davanın amacını tam anlayamıyordu. Bazıları da hatalarla devam ediyorlardı; ama Resulullah (s.a.a) yılmadı, mücadeleye ve direnmeye kararlıydı. Tabi ki bende onun yanında ve arkasında... Ölmek vardı ama vazgeçmek yoktu. Onun yanında, onun en sadık dostu ve yardımcısı bendim. O ne dese, ne emretse bile...

Vefa borcum gibi bakmıyordum ona, beni ilahi rızaya götüren rehberim, ışığım olarak bakıyordum. O karanlık dünyamızın güneşiydi, ben de ışığımı ondan alıyordum.

Böylece Rabbimize olan tüm sorumlüğümüzü yerine getirmek için her türlü fırsatı değerlendiriyorduk. En önemli noktada bireysel değişim olmadan bu toplumun değişmeyeceği idi. Bu yüzden İslam'a girmeye müsait kimselere davet götürüyorduk. İlahi rızayı hedeflerken, ilahi rızayı korumanın en iyi yolu, bir İslam toplumu yani ümmet olabilmekten geçiyordu. Müslümanların kendilerine ait bir hayatları olmalıydı...

Bireysel arınmadan toplumsal arınmaya doğru akmalıydık. Bir damla çabuk buharlaşırdı, ama bir derya olsak buharlaşmak daha zor olurdu. İlahi rızayı hedefleyen arınmış bir toplum olabilmek kaçınılmazdı.

Yüce Allah kendi yolunun yolcularından hep bunu istiyordu. Hz. Nuh'un (a.s) gemisini düşünün. Arınmış bir gemi misali olmak gerekiyordu. Diğer tüm peygamberlerden de bunu görmüştük. Bireysel Rabbani eğitimden geçmiş olanların, eğitilmiş Rabbani bir toplum oluşturmaları gerekiyordu; çünkü ümmet olmak her inananın dünyadaki rüyası idi. Dolayısıyla ümmet demek, bizim gerçek ailemizdi.

Bakın amcam Ebu Leheb'e! Elinden geleni ardına koymuyordu. Ben ona nasıl ailem diyebilirdim. Gemiye binmeyen Hz. Nuh'un oğlu gibi... Bu sadece bir misal idi, onun gibi çok kimseler vardı... Biz kâfirler ile beraber yaşayamazdık. Hedefimizin, yolumuzun, rehberimizin bir olduğu insanlarla beraber ancak bir aile olabilirdik. Ancak inananlar, bizim kalbimize yakın olabilirdi. Gözlerimizi okuyabilirlerdi. Heyecanlarımızı, korkularımızı, hassasiyetlerimizi anlayabilirlerdi. Ancak onlar, bizimle beraber yürüyebilirlerdi.

Uzun Geceler ve Rabitalar

Babam onların tekliflerine tepki gösterince, onlar da kendi aralarında yeni bir işbirliği başlattılar. Tüm kabile başkanları ağız birliği yaptılar. Kendi aralarında bir ambargo uygulaması imzaladılar. Hatta bu anlaşmaları imzalayanlardan biri de ne yazık ki amcamız Ebu Leheb ve bazı akrabalarımız oldu. Biz müminleri, babamın adı ile anılan Ebu Talib vadisine sıkıştırdılar. Zaten bu yüzden o vadiye bu ismi vermişlerdi. Her türlü sosyal, ekonomik baskıları uygulamaya başladılar. Hayat damarlarımızı kesmeye çalıştılar; ama bilmiyorlardı ya da bir türlü anlamak istemiyorlardı, bizim hayat damarımız Rabbimize olan sadakatimizdi.

Aramızda zayıf olanlara ve yalnız yakalayabildiklerine fiziksel eziyetlere de başladılar. Bu hal bizim açımızdan çok sıkıntılıydı; ama iki açıdan önemli idi. Birincisi, müminler bir imtihandan geçiyordu; böylece olgunlaşıyorlardı. Tercihlerinde ne kadar kararlı oldukları belli oluyordu. İkinci önemli nokta da birbirimize sahip çıkabiliyorduk. Dağınık hâlde olan müminler yan yana gelebilmişlerdi bu imtihan ile...

Dışarıdan mümin olmadığı hâlde kan bağı ile bize destek olanlar da vardı. Elbette müminlere yapılan sınırlandırma insanların dikkatini çekmiyor değildi. Nedeni sorgulanınca ister istemez inancımız, küfrün diliyle gündeme geliyordu.

Tehlikelere rağmen geceleri gizlice Mekke'ye gider, yiyecek getirirdim. Başka çaremiz de yoktu; ama asıl zorluk Resul'ün (s.a.a) başında idi. Hem bu davanın babası olarak tüm tehlikeler ona odaklanmıştı ve her an bir suikast olabiliyordu. Hem de omuzlarında büyük bir yük vardı; ama ben her zaman onun yanıdaydım. Allah'ın izniyle ne onun bir suikasta gitmesine fırsat veririm, ne de omuzlarının bu koca sorumluluğun altında ezilmesine izin veririm. O benim canım, ruhumdur. Bu yüzden çok uyanık davranıyordum.

Resulullah (s.a.a) geceler boyu Rabbimize yalvarır, dua ederdi. Uyusa bile, kalbi duada idi. Ben ise geceleri nöbet tutardım. Babamın ve annemin bana olan desteğini unutamam. Babam hep zinde olayım diye çok gayret gösterirdi. Arada yanıma gelir, beni överdi. Benimle gurur duyduğunu gündeme getirirdi.

Nöbete destek veren müminler de vardı. Geceler uzundu. Sıcaklığın kuşattığı Mekke'de gündüzler çok sıcak, geceler ise soğuk ve çok uzundu. Çöl iklimiydi nede olsa. Şer odakları gecelerin karanlığına saklanabilirlerdi. Tüm tedbirlerimize rağmen Rabbimize sığınyorduk. Ondan başka destek ve yardımcımız yoktu. Sık sık Felak ve Nas surelerini okurduk. Bu sureler bizi canlı tutuyordu.

Hamdolsun sana ey cömertlik, ululuk ve yücelik sahibi!
Şanın yücendir senin, dilediğine verirsin, dilediğine vermezsin.

İlahî! Ey Yaratıcım, koruyucum, sığınağım! Zorlukta ve kolaylıkta sana yakarırım.

İlahî! Hatalarım büyük ve çok olsa da, senin günahlarımı bağışlaman, daha büyük ve daha geniştir.

İlahî! Halimi, yoksulluğumu ve muhtaçlığımı görensın,

benim gizli yakarışlarımı duyansın.

İlahî! Umudumu kesme, saptırma kalbimi. Çünkü cömertliğinin sınırsızlığına dair ümidim sonsuzdur.

İlahî! Eğer beni yalnız bırakırsan ya da dergâhından kovarsan, kime ümit bağlarım? Ya da kimi şefaathçi kılarım?

İlahî! Beni azabından koru; çünkü ben zelil olmuştum, korkarak sana boyun eğmekteyim.

İlahî! Eğer bana bin yıl azap edersen, sana bağladığım ümit ipim kopmaz.

İlahî! Eğer iyilerden başkasını affetmezsen, o zaman, hevasına uyup kötülük edene kim fayda sağlar?

Sevgi adamı geceleri uykusuz geçirir, yakarır, dua eder. Gafil ise, rahat uykusuna dalar.

Müminlerin gözleri de bizdeydi. Bizim dik ve kararlı durumumuzdan onlar cesaret alıyorlardı. Emin olmak bu yolun ilk basamağıdır. Bu yüzden her türlü kınamalara, hakaretlere ve yoksunluğa dayanıyorduk Elhamdülillah.

İlahî Yardım

Kureyşliler, Peygamberimizi öldürmek ve bizim (Haşimoğulları'nın) kökümüzü kazımak istemişti. Ne dertlere, ne kederlere boğdular bizi. Başımıza neler getirdiler. Rahat yaşamayı haram ettiler bize, sürekli bir tedirginlik ve korku bıraktılar. Zor şartlarda sarp bir dağa sığınmak zorunda bıraktılar bizi. Bize karşı savaş alevini tutuşturdular. Ama yüce Rabbim kendi şeriatını bizim korumamızı, şeriatının hürmetinin bizim elimizle muhafaza edilmesini mukadder kıldı. Mümin olanlarımız bu yolda Allah rızasını dileyerek direnmedeydi. Kâfir olanlarımızsa soylarını, boylarını koruma gayreti içindeydiler.

Tüm zulümlerin arasında, herhâlde en üzücü olan psikolojik savaş idi. Bu zulümleri bizim insanımız yapıyordu. Hatta çoğu ile yakından ya da uzaktan akraba idik. Bizleri vadiye sıkıştırdılar. Ve içeriye hiçbir geçişe izin vermiyorlardı. En çok etkilenenler çocuklar oldu. Çocuk ağlamaları kalbimi parçalıyordu. Açlık ve susuzluk müminlerin kaderiydi sanki. Bir de üzerine korku ekleniyordu.

İlahî, sana sığınıyoruz. İnanmanın bedeli bu ise, bunu da kabulleniyoruz. Kadın müminleri de tüm kalbimle tebrik ediyorum. Annelik çok hassas bir duygu olduğu halde, ağlayan bebelerine rağmen direndiler. Bir yumak olmuştuk iman

yolunda. İnanan erkekler, inanan kadınların velisi olmuştu. İnanan kadınlar da, inanan erkeklerin velisi olmuştu.

Lakin bedenlerimiz günden güne zayıflıyordu, bunun tersine ruhlarımız da güçleniyordu. Peygamberimiz bu boykotun sonuna geldiğini haber verdi. Beni çağırttı ve Mekke müşriklerinin liderine haber gönderdi. Onlar bizim artık vazgeçtiğimizi, zulümlerinin işe yaradığını düşündüler. Ben ve Resulullah, beraber Kâbe'ye doğru gittik. Onlar bu boykotu beraber imzalamış olup, Kâbe duvarına asmışlardı. Herkes bu belgeden haberdardı. Onlara şöyle seslendim:

Amcamın oğlunun bana verdiği habere göre yüce Allah, boykot belgeniz üzerine bir ağaç kurdu saldı ve bu kurt Allah'ın adı dışında belgenizi kemirip yedi. Eğer bu haber doğru ise, amcamın oğluna karşı beslediğiniz olumsuz görüşünüzden vazgeçersiniz. Yok, eğer yalan söylüyorsa onu size teslim ederim.

Elbette Resul'den emindim; ama onları ikna etmek için bunları onlara söylemek zorundaydım. Onlar da, "Bize karşı insafa geldin." dediler ve boykot belgesinin muhafazasını açtılar.

Her şey Resulullah'ın dediği gibi oldu. Utançları ve rezillikleri açığa çıktı. Ve anlaşmaları bozuldu. Tabi bu durum karşısında halkın, İslam'a olan ilgisi de arttı; ancak düşmanlıklar burada bitmemişti. Hiçbir fırsatı kaçırmayacaklardı.

Hz. Hatice ve Babam Ebu Talib'in Vefatı

Peygamberliğin onuncu senesiydi. Babam hastalandı. Yaşlıydı ve bu baskılar onu yıpratmıştı. Allah'ın rahmetine kavuştu. Ben de Resulullah (s.a.a) da çok üzüldük. İkimiz de en yakın desteğimizi kaybetmiştik. O ikimizin de babası idi.

Kureyşliler buna çok sevinmişlerdi. Artık çekinecekleri bir Ebu Talib yoktu.

Ey babam Ebu Talib! Güven veren korunak,
Bereketli bir yağmur ve karanlığı yaran nur.
Yokluğun melekût âlemini sarstı,
Nimetlerin velisi (Peygamber) sana salât etti.
Rabbin, hoşnutluğuyla seni karşıladı,
Çünkü sen Mustafa'nın en iyi amcasıydın.

Evet, bundan sonra babam yoktu; ama babamın yerine ben vardım. Asla ve asla ona dokunmalarına izin vermeyecektim.

Zaten Hz. Muhammed (s.a.a) de onların tutumlarına binaen şöyle demişti:

Ebu Talib hayatta olduğu sürece Kureyşliler bana dokunamamıştı.

Aradan birkaç gün geçmişti ki annem olarak gördüğüm, Resul'ün de hayat arkadaşı, gönlünün baş tacı olan Hz. Hatice'yi de kaybettik. Bana sevgi ve şefkat dolu gözleri ile baktığını hiç unutamam. Kendilerinin yanında olmam, bana hep minnet dolu gözlerle bakmasına neden olmuştu. Küçük yaşta olmama rağmen beni anlamış ve iman etmişti. Biliyordu Resul'den (s.a.a) sonraki vasi bendim. Çünkü onun yanında Resulullah (s.a.a) defalarca bana hitaben, **"Senin bana olan konumun Harun'un Musa'ya olan konumu gibidir; ancak benden sonra peygamber yoktur!"** demişti. O da bunu biliyordu. Onun gibi Resulullah'a sadık ve destek olan bir eşi, bir daha görmeyecektim. Ben de onu annem gibi seviyordum. Belki daha da fazla... Çünkü o, Resulullah'ın (s.a.a) ve benim hep yanıımızdaydı. O bir anneden, bir eşten daha fazla bir konum taşıyordu.

İşte onun ve babamın ölümü hem benim için hem de Resulullah (s.a.a) için zor günlerdi.

İkimizin de kalbi acıyordu. Birbirimize dayanarak acılarımızı ortak yaşıyorduk. O benim gözyaşlarımı siliyordu, ben de onun gözyaşlarını siliyordum.

Onun dizlerinde bir de yetimleri vardı. Fatıma (s.a) annesini kaybettiğinde beş yaşlarındaydı. Babasının etrafında pervane gibi dönüp duruyor ve annesini arıyordu. Babasına, "Babacığım, annem nerede?" diye sordu. O sırada Cebrail (a.s) nazil oldu ve Resulullah'a (s.a.a) şöyle dedi: "Fatıma'ya söyle ki Allah sana selam gönderiyor ve buyuruyor ki annen Hatice (s.a) cennet köşklerinde Asiye ve Meryem ile birlikte yaşayacak."

Resul-i Ekrem (s.a.a) kalbi imanla dolup taşan biricik eşi hakkında şöyle buyuruyordu:

Hatice öyle (yüce) bir kadındı ki herkes benden yüz çevirdiğinde o bana yöneliyordu, herkes benden kaçıp uzaklaştığında o bana şefkat ve muhabbet gösteriyordu ve herkes davetimi yalanladığında o bana iman ediyor ve beni doğruluyordu. Hayatın zorluklarında maddi manevi bana yardım ediyor ve üzüntüleri kalbimden gideriyordu.

Bu acı, boynunu büken ve gözyaşlarının çoğunu da yüreğine akıtan Fatıma'nın küçük omuzlarına büyük sorumluluk getirmişti. Bundan sonra annesinin misyonuna kendisi bürünecekti. "Babasının annesi" olacaktı. Resulullah da onun gözlerine baktığında, Hatice'yi görüyormuşçasına teselli bulacaktı. Fatıma, babasının ve annesinin kızıydı.

Onların acısı benimkinden daha büyüktü. Bu yüzden dayanıklı olmalıydım ve onların yanında güçlü durmalıydım. Öyle zor günlerdi ki kendi halimize düşme lüksümüz bile yoktu; çünkü müminlerin umut dolu gözleri bizim üzerimizdeydi. Hiçbir acı, bizim misyonumuzun hızını kesmemeliydi. Hikmetle hükmeden Rabbimizdi. En önemli olan da Rab-bimizin rızasıdır. İnaniyoruz ki yine sevdiklerimizle Kevser başında buluşacaktık.

İnna lillah ve inna ileyhi raciun.

Psikolojik Bir İmtihan

Kâbe’de doğan, Resulullah’tan terbiye alan bendim. Hem Kâbe’nin hem de Resul’ün dilini çok iyi anlıyordum. Her iki si de âlemlerin yegâne Rabbine davet ediyordu.

İlahi doğrular yerine kendi doğrularını ortaya atanlar, ısrarla yakaladıkları her cepheden saldırıyorlardı. Bazıları aşikâr olarak babam Ebu Talib’in ve annem gibi gördüğüm Peygamber’in sevgili eşi Hz. Hatice’nin vefatına sevindiklerini açıklarken, bazıları da dile getirmeden gizliden mutlu olmuşlardı. Onlara göre Peygamber’in kanatları kırılmıştı. Artık zayıf davranacaktı. Belki de kendilerine artık ödün vereceğini düşünüyorlardı.

Kısa bir süre önce evladını kaybeden Peygamber (s.a.a), elbette baba gibi gördüğü babamı ve hayat arkadaşı, yoldaşı, gönlünün baharı olan Hz. Hatice’yi (s.a) kaybettiği için üzü-lüyordu; ama bu üzüntü onun amacını sarsamazdı. Nitekim o âlemlerin Rabbi için vardı ve O’nun iradesi olan İslami hayatı insanlara ulaştırmak için her türlü çabayı harcayacaktı. Hiçbir fırsatı kaçırmayacaktı. Alternatif tüm plan ve programları uygulayacaktı. Bu yüzden psikolojik saldırılar onu sarsamazdı. O bu tür tuzaklara karşı da uyanıktı. Nitekim o, Rabbim ve meleklerinin gözetimi altında idi.

Peygamber’e (s.a.a) iman etmeyenler bunu anlayamazdı.

Üzüntü, korku, kaygı, sevgi, baskı, gibi duygular üzerinden onun zayıf davranacağını düşünüyorlardı. Bu hayatta en önemli olan şey, "Rabbimizin rızası" idi. Bu yüzden hayatımızın her alanında "Besmele" çekerdik. Hiçbir seçenek, Resulullah için önemli olsa da, bu gerçeği değiştiremezdi. Her durumda, her halükârda en önemli gaye "kulluk"tu.

Rabbimizden başka daha çok kimseyi sevemezdik, Rabbimizden başka daha çok kimseye güvenemezdik. Rabbimizden başka daha çok kimseden korkamazdık. Rabbimizden başka daha çok kimseye dayanamazdık... Bu yüzden onların, bu psikolojik saldırıları boşuna idi. Zaten bir süre sonra, onlar da bu saldırılarının boşuna kürek sallamak olduklarını anlamışlardı.

Muhakkak sizi biraz korku, açlık, mallardan, canlılardan ve ürünlerden azaltma ile deneriz. Sabredenleri müjdele. Onları (o sabredenleri) ki, bir musibete uğradıklarında, "Kuşkusuz biz Allah'tanız ve kuşkusuz O'na döneceğiz." derler.⁽¹⁾

Resulullah (s.a.a) yalnız kalmayacaktı. Babam ve eşinin yer-yüzünden gitmesi ve dolayısıyla desteklerini kaybetmesiyle küfrün cesaretlenmesine izin veremezdik. Allah yolunda onun yardımcıları bizdik ve bize daha çok sorumluluklar düşüyordu. Kendi kişisel acılarımıza düşüp ilahi sorumluluklarımızı ikinci plana atamazdık. Bu nedenle ben babamın, kızı Fatimatü'z-Zehra da annesinin rolünü üstlenmişti. Resulullah'ın (s.a.a) en yakın ve en sadık yardımcıları bizdik. Onu asla, ne pahasına olursa olsun yalnız bırakmayacaktık. Dolayısıyla daha güçlü, daha dik durmamız gerekiyordu. Öyle değil miydi, her şey "Allah" içindi.

1- Bakara, 155-156.

İsrarla Mucize İstiyorlar!

Peygamber'den ısrarla mucize istiyorlardı. Doğru söz yetmiyordu onlara. Hz. Musa'ya (a.s) inen levhalar gibi, Hz. İbrahim'e (a.s) gökten gelen kurban gibi, Hz. İsa'ya (a.s) gökten inen sofraya gibi mucizeler istiyorlardı. Ama mucizelerden sonra hâlâ inanmasalar başlarına gelebilecekleri düşünemiyorlardı. Arada daha cüretliler de vardı. Azap ile tehdidi isteyenler bile vardı. Azap onları sarmayacakmış gibi davranıyorlardı. Bu tepkilere karşı Yüce Allah ayetini nazil etmişti.

Bizi, ayetler (mucizeler) göndermekten alıkoyan şey, sadece öncekilerin bunları yalanlamasıdır. Semud kavmine dişi deveyi açık bir ayet olarak verdik. Onlar ise (onu boğazlayarak) ona zulmettiler. Biz, ayetleri ancak korkutmak için göndeririz.⁽¹⁾

En çok etkilendiğim şey de şuydu: Müşrikler Resul'den sıra dışı mucizeler istiyorlardı. Resulullah ise Rabbimden ısrarla beni istiyordu. Şöyle diyordu Resulullah (s.a.a):

Ben Allah'tan seni bana kardeş etmesini istedim, bu isteğim kabul oldu. Yine Allah'tan seni bana vasi kılmasını istedim, bu isteğim de icabet gördü.

Bu sözler muhaliflere ulaştığında kalplerindeki kin ve nefretten dolayı şöyle dediler:

1- İsra, 59.

“Andolsun ki kurumuş bir su tulumu dolusu hurma, Muhammed’in Rabbinden istediği şeyden daha üstündür. Eğer doğru söylüyorsa neden Rabbinden ona düşmanlarına karşı yardım edecek bir melek ordusu göndermesini istemedi? Veya fakirlikten kurtaracak bir hazine?”

Böyle sığ düşünüyorlardı... Bunların kapasiteleri bu kadardı. Başka bir örnek verecek olursak henüz İslam ile müşerref olmamış Abbas b. Abdulmuttalib ile Şeybe Arap adetleri üzerine birbirilerine karşı övünüyorlardı. Bu sırada yanından geçerken, “Niçin iftihar edip övünüp duruyorsunuz?” diye sorduğumda Abbas b. Abdulmuttalib, “Hacılara su verme görevi bana aittir ve ben bununla övünüyorum.” dedi. Şeybe de, “Ben Beytullah’ın hizmetçisiyim ve onun anahtarları benim yanımdadır. Ben de bununla övünüyorum.” dedi.

Ben de, “Övünme ve iftihar etmeye ben daha layığım; çünkü ben sizden daha önce iman getirdim ve bu kibleye doğru namaz kıldım.” dedim. Onlardan hiç biri diğerinin sözünü kabul etmeyince, aralarında hükmetsin diye Resulullah’ın huzuruna gittiler. Bu sırada Cebrail (a.s) şu ayeti nazil etmişti:

Hacılara su vermeyi ve Mescidu’l-Haram’ı onarmayı, Allah’a ve ahiret gününe iman edip Allah yolunda cihad eden kimse(nin işi) gibi mi tuttunuz?! Bunlar, Allah katında eşit olmazlar. Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.⁽¹⁾

Böyle dini kabul etmeyenler din üzerinde ahkâm da keserlerdi... Zaten tarih hep tekrarlayacaktı. Belimizi dindar gibi görünen dinsizler kıracaktı.

1- Tevbe, 19

Miraç, Bir Onur

Tüm bu zorluklardan sonra, kendisine kulluk edenlere bir izzet, bir onur giydirecekti Rabbimiz. Temsili olarak Resulullah'a, genelde bütün müminlere bir taç giydirdiyordu Rahîm olan İlahımız.

Ayetlerimizden bir kısmını kendisine gösterelim diye kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan çevresini kutlu kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren (Allah), her eksiklikten uzaktır. O işitendir, görendir.⁽¹⁾

Adeta, "İnkârcılar sizi sıkabilir, bunaltabilir, size dünyayı daraltabilir; ama size yer mi yok, açılınsın göklerin kapısı." der gibiydi Rabbimiz. Miraç ilahi bir taçlandırma idi.

Bu dava sadece dünya hayatını ilgilendirmiyordu. Her insanın ahiretini de ilgilendiriyordu ve Peygamberimiz (s.a.a) bu âlemi terk etmeden diğer hayata vukuf olmuştu. Bedeni ve ruhuyla Kâbe'den Mescid-i Aksa'ya, oradan ise göklerdeki âlemleri gezmişti. Melekler ve diğer peygamberler ile görüşmüştü. Cennet ve cehennem hayatı kendisine gösterilmiş ve birçok kapılar açılmıştı.

... O (Peygamber) Rabbinin büyük ayetleri ve işaretleri-

1- İsrâ, 1.

nin bir kısmını bizzat görmüş oldu.⁽¹⁾

Bu bir kez olmamıştı. Birçok kez olmuştu ve bu sırada kendisine vahiyler de nazil olmuştu. Tabi müminler de yeni bir imtihana girmişlerdi. Ya Peygamber'e koşulsuz olarak inanacaklardı ya da şüphe üzerinde olanlar geri adım atacaklardı. Elbette beklenen oldu. Bazıları sadakate devam edemedi. Bazıları da pazarlıksız iman etmeye devam ettiler. Zaten Peygamber'e, kendisine vahiy edilene ve gaybe iman, Allah'a inanmanın olmazsa olmazlarından değil miydi?

Miraçta ben de müjdelenmiştim. Resul'e (s.a.a) verilen hediyelerden biri de bendim. Çünkü mesele benim şahsiyetimden çok daha büyük bir mesele idi. Resulullah'tan sonraki yükü, benim omuzlarıma yükleyecekti. Ondan sonraki vasi bendim ve benden sonraki vasiler...

O gecenin onurundan bana da pay düşmüştü. O gecelerde neler olduğunu Resulullah (s.a.a) hepsini bana tek tek anlattı. Çünkü ben, "Sıddık" idim. Elbette hep onun yanında ve arkasında olacaktım. Ben hak ile idim. Hak da benimle idi. Tabi imtihanlar burada bitmeyecekti. Yeni imtihanlar başlayacaktı.

Müminler için, miraç olayı bir imtihan oldu. Kimi inananlar imanlarına şüphe kattılar ve imanlarından geri döndüler. Resul'ün (s.a.a) bildirdiklerine emin olamadılar. Akılları bu olayı kaldıramayınca cahiliye hayatlarına geri dönüş yaptılar. Hâlbuki bu olay pazarlıksız ve yorumsız Resul'e (s.a.a) güvenmeyi öğretiyordu. Mucizeyi sorgulamak onların had-dine değildi. Nitekim Yüce Allah için engel yoktur, engeller biz kullar içindi. Ne dilerse onu gerçekleştirebilirdi.

1- Necm, 18

O gece en önemli müjde namaz idi. Aslında namaz, önce de vardı, ama farz hükmünde değildi. Ancak o günden sonra namaz her inanana farz oldu. Miraç, "Allah'ın huzuru" kabul edilerek, her namaz bir miraç hatırlatılışı olarak gündeme oturdu. Biz önceden de namaz kılıyorduk; ancak farz hükmünde değildi.

Artık her mümin farz olarak namaz kılıp, Allah'ın huzuruna çıkar gibi miracı hatırlayacaktı.

Miraç olayı birkaç kez olmuştu ve bu miraç gecelerinde bana da hususi bir izzet düşmüştü. Çünkü ben de namazda anılacaklardan biri olmuşum. Teşehhütte Peygamber'e selam gönderileceği gibi bana da her namazda selam gönderilecekti. Bu izzet için ne kadar Rabbime şükretsem yine az olurdu.

"Subhanallahi ve bi-hamdih. Rabbi, salli ala Muhammedin ve Âl-i Muhammed."

Namaz Gözümün Nuru

“Namaz gözümün nurudur.” diyen Resulullah (s.a.a) idi. Namazın her rûknünü önemserdi. Kollar açık olarak kıyama durur, her an emre hazır bir asker gibi Allah’ın huzurunda yer alırdı. Rükû ve secdelerde ise dünyadan ilişkisini kesmiş gibi samimi ve tevazulu dururdu. Secdeler uzardı; çünkü secdeleri çok severdi. Hele, “Subhanallah” dediğinde, sanki kalbi yerinden çıkacakmış gibi olurdu.

Ben de ona göre namazımı kılardım. O benim imamımdı. Arada bana da takılırdı. Uzun secdelerden sonra beni uyandıran Resulullah toprakta yatıveren bana, “Ebu Turab” yani “toprağın babası” derdi. Elbette ki bana taktığı bu sıfat ile bize çok şeyi anlatırdı; ama ben onun tatlı bakışları ile kelimelerinin arasındaki sıcak nefesini ve gönlünden geçeni daha çok hissederdim.

Defalarca namazın önemini anlattı çevremizdekilere. Ben onun yanında idim. O rehberimiz ve imamızdı. Bu yüzden ben çok konuşmazdım. Ama namaza o kadar vurgu yaptı ki... Bu vurgu hayatının sonuna kadar sürdü ve vefatına yakın bile şöyle buyurdu:

Namazı hafife alanlar asla şefaata nail olamazlar.

Çünkü namaz, Allah’a teslimiyetin göstergesi idi. İman ve küfür arasındaki kriterdi. Zaten namaz kılan kendisini nasıl bir rahmetin kapladığını bilse başını asla secdeden kaldırmazdı.

Kur'an En Büyük Mucize!

Yoksa “Onu (Kur'an'ı) uydurdu” mu diyorlar? De ki: “Doğru söylüyorsanız, siz de ona benzer on uydurulmuş sure getirin ve Allah’tan başka gücünüz yettiği herkesi (yardıma) çağırın. Eğer (yardımcılarınız) size cevap vermezlerse, bilin ki o (Kur'an), ancak Allah’ın bilgisi ile indirilmiştir ve O’ndan başka ilah yoktur. Artık (Allah’a) boyun eğersiniz?”⁽¹⁾

Resulullah’a bir kitap indirdi ki o, bir nurdur, ışığı sönmez. Bir ışıktır, yalımı tükenmez. Bir denizdir, dibine inilmez. Bir yoldur, tutan sapmaz, yolunu yitirmez. Bir yalımdır, alevi kararmaz. Hakkı, batılı ayırır. Delili reddedilemez. Bir yapıdır, direkleri yıkılamaz. Bir şifadır, hastalananların, onunla iyileşmeyeceklerinden korkulmaz. Bir üstünlüktür, yardımcılar bozguna uğramaz. Bir gerçektir, ona uyanlar hor görülmez.

Kur'an, imanın madenidir. İlmin kaynağıdır. İslam'ın esasıdır. Bir denizdir, dibine varılamaz. Uyulacak en iyi rehberdir, ona uyanlar asla sapmazlar.

Allah, onu bilginlerin susuzluklarını gidermek, temiz kişilerin yollarını göstermek için sebep kılmıştır. Sağlam bir ıptır; ona dost olana üstünlüktür. Ona uyana yol gösterendir, onunla konuşana burhandır. Ona uyup düşmanııyla savaşına tanıktır. Onunla amel edeni taşır. Kim onu taşırsa kalkan kesilir ona. Dinleyip belleylene bilgi olur.

1- Hud, 13-14.

Taif'te Neler Oldu?

Babam Ebu Talib ve ikinci annem olarak gördüğüm muhterem Hatice yengem vefat edince hayat bizlere daha da zorlaşmıştı. Hiçbir fırsatı kaçırmayan Mekkeliler daha da baskılarını artırdılar. Resulullah (s.a.a) Mekke'de tebliğ yolunun tamamen artık tıklandığını düşünüyordu. Yeni alanlar bulmalıydı. Mekke'ye en yakın yer Taif'ti. Orada bir alan açılrsa çok iyi olacaktı. Elbette ki Taif halkının ketum ve taassuplu olduğunu biliyordu; ancak gerekçeler ile Taif'i denemeliydi. Yoksa tarih neden Taif'i denemedi diye sorgulayabilirdi. Birçok nedenden dolayı Taif'i İslam'a davet edecekti ve nitekim onların evlerine kadar gittik. Fakat onların cevabı Resulullah'ı (s.a.a) taşlamak ve dışlamak oldu. Kendi güç ve aşiretlerine güvenerek, Resul'ün yetim ve yalnızlığını ileri sürerek karar veriyorlardı. Kendi kendilerine hidayetin yolunu tıkıyorlardı. Nitekim Rabbimiz de diyordu:

Ben size zulmetmedim. Siz kendi kendinize zulmettiniz.

Cebrail (a.s) ondan isteğini sormasına rağmen, onlara beddua etmedi. Âlemlere rahmet olan Resulullah (s.a.a) Rabbi-ne sığınarak dualarını sıraladı:

Allah'ım, gücümün zayıflığını, çaremin azlığını ve insanlar karşısındaki küçük düşmemi sana şikâyet ediyorum. Ey merhametlilerin en merhametlisi! Sensin ezilmişlerin

Rabbi ve benim Rabbim. Beni kime havale ediyorsun? Beni çirkin, soğuk ve asık suratla karşılayan bir uzağa (yabancıya), yoksa kaderimi eline vereceğin bir düşmanıma mı? Eğer bana karşı bir kızmışlığın yoksa olup bitenlere önem vermem. Fakat bana yönelik afiyet ve bağışın, benim için daha geniş kapsamlıdır.

Onun Taif halkından gördüğü eziyet, beni çok üzmüştü. Nasıl kıyabilmişlerdi? O onları hidayet ve esenliğe çağırırken, onlar çocukları kullanarak hakaret ve zülüm ile karşılık vermişlerdi.

Bazen aynı zulümlerin bana da yapılacağını hatırlatırdı. Benim için derin bir iç çekerken, "Bağy Müslümanlar." diye eseflenirdi. İkimiz de insanlardan ve münafıklardan çekecektik. Resul'ün vücudunda birçok darbe ve ezik ağırları ile Taif'ten olumsuz bir cevapla dönmüştük. Taifliler onu dinlememişti; ama dinleyen bir grup olmuştı. Cinler Taifesi...

Hani cinlerden bir grubu sana yöneltmiştik, Kur'an'ı dinliyorlardı. Kur'an'ın huzuruna vardıklarında, "Susun, dinleyin." dediler. (Kur'an'ın okunması) bitince de uyarıcılar olarak kavimlerine geri döndüler.

"Ey kavmimiz! Biz Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve doğru yola hidayet eden bir kitap dinledik." dediler.

"Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine uyun ve ona iman edin ki, Allah günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acı bir azaptan korusun."⁽¹⁾

Cinler taifesi dışında bir de Ninovalı Addas adında bir köle Resulullah'ı (s.a.a) dinlemişti.

1- Ahkaf, 29-31.

Geri dönüşümüz için kimseden bir sığınma talep etmedik. Zaten buna gerek de yoktu. Çünkü ben ve Zeyd b. Haris, Resulullah'ın yanında idik. Mekke'de de Haşimoğulları'na açıktan saldırıyı kimse göze alamazdı. Amcam Hamza da bu konuda uyanıktı.

Bu arada kendisi küçük olan Fatıma büyük bir sabır göstermişti. Henüz annesi vefat etmişti. Şimdi de babası yola koyulmuştu; ama o sorumluluğun farkında olan büyük bir yetişkin gibi sabretmiş, babasının omzundaki büyük yüke bir nebze de olsa yardım etmişti. Şimdi davanın sorumluluğu vardı, kişisel beklentileri önceleyemezdi. Küçük omuzlar büyük bir sabır ve metanet taşıyordu. O babasının kızıydı.

Döndüğü gece Fatıma babasının haline çok üzüldü. Onun ağrılarını hemen fark etmişti. Bu darbeler altında Resul'ü rahatlatmak için o da ben de bir şey yapamamıştık. Yaptığımız tek şey Rabbimize dua ederek, O'nun rahmetine sığınmaktı. Daha önemlisi de O'ndan bizlere yol açmasını istemektir.

Medine’de Neler Oluyordu?

Eski adı Yesrib olan Medine’de büyük bir karışıklık yaşanıyordu. Evs ve Hazrec kabilesi birbirilerine girmişti. Asabiyet bu iki grubu birbirine azılı düşman eylemişti. Oradaki Yahudiler de bunu kullanarak sürekli onları kışkırtıyordu. Zaten fitne ve fesatta kimse onları geçemezdi. Şehirde üç gruptan oluşan Yahudiler, tarih boyunca izledikleri kibirli duruşlarıyla üstünlük taslıyorlardı. Ehl-i Kitap olan Yahudiler ahir zaman peygamberinin geleceği müjdesi ile bu bölgeye göç etmişlerdi. Ama ileride de görüleceği gibi taassupları asırlardır bekledikleri peygamberin davetini kabul etmelerine izin vermeyecekti.

İsrailoğulları’nın karakteri bu değil mi? Her dönemde peygamberlere muhalif davranmışlardı.

İstemedenden de olsa Yahudi kabileleri zülüm ve kibirlilikleri ile Peygamber’e yardım etmişlerdi; çünkü Hazrec ve Evs kabilelerine yaptıkları davranışlar, bu kabilelerin ilgisini müjdeleyici ve uyarıcı olarak gelen Peygamber’e çekmişti. Onları bu davete bilmeden hazırlamışlardı. Bu ümidi, Yahudiler onlara vermişlerdi. Bu nedenle onlar yani Hazrec ve Evs kabileleri ezberlerinden kolay vazgeçebilmişlerdi. Ayrıca Hazrec ve Evs kabileleri arasındaki acı ve keder dolu Buas Savaşları’ndan artık herkes yorulmuştu. Her iki taraf

da bunu bitirmek istiyordu. Yeni bir rehber ve yeni bir yol, yeniden başlamak için iyi bir fırsattı.

Bu arada Buas Savaşları'ndan sonra onların bu psikolojisinden yararlanarak, liderlik havasına giren Abdullah b. Übey'in de Peygamber'in daveti ile tüm planları suya düşmüştü. Nitekim bu kin ve öfkesini ileride çokça kusacaktı.

Korkulu Rüya

Haram aylar yaklaşıyordu. Kureyş'in ileri gelenlerini en çok korkutan hac mevsiminin yaklaşmasıydı. Maddi çıkarları tehlikeye girecekti. Sömürü ve zulme veda etmek istemiyorlardı. Bu nedenle Peygamber'in davetini sekteye uğratmak için ilginç ve değişik propagandalara başvuruyorlardı. Hurafeler ile değişik tuzaklar kuruyorlardı. Peygamber'e çirkin sıfatlar yakıştırarak insanların onun etrafında toplanmalarına izin vermiyorlardı.

Hatta Kur'an kıssalarını yalanlamak adına alternatif hikâyeler bile anlatıyorlardı. Nadr b. Haris en azılı olanlardandı. Ticaret amacıyla gezdiği ülkelerden bolca hikâyeler topluyor ve ayetlere muhalif olarak halkı etkilemeye çalışıyordu. Adeta Kur'an çağrısını "eskilerin masalları" olarak gösteriyordu...

Medine'den ve diğer şehirlerden Mekke'ye ticari amaçla gelenler oluyordu. Bu dönemde Kâbe çevresi çok kalabalıktı. Bu nedenle Efendimiz (s.a.a) hiçbir fırsatı kaçırmak istemiyordu. Dışarıdan destek alabileceği kimseler ile irtibat kurmaya, onları hakka davet etmeye çalışıyordu. Vicdanı açık böyle bir grubu yakalamıştı Resulullah (s.a.a). Resulullah ile tanışan ve davetini kalpten kabul eden bu Yesribliler altı kişilerdi ve o sene bir ahitte bulunarak Resul'e söz vermişlerdi.

En son sözleri Ŗu olmuştu: “Biz kavmimizin yanından ayrılırken, onları başka hiçbir kavimde görölmeyen iç karışıklıklar ve kötölükler içinde bırakıp geldik. Umulur ki, Allah onları senin sayende birleştirir. Biz onların yanına dönünce, kendilerini senin anlattığın ilkelere ve bizim kabul ettiğimiz yeni dine çağıracağız.”

Birinci Akabe Biatı

Yesrib'e dönenler sözlerinde durmuşlardı. Orada kendi çevrelerinde davetimizi açıklamışlardı. Artık Yesrib'de her evde Resulullah (s.a.a) ve davası konuşuluyordu. Ertesi sene temsili olarak on iki kişi gelmişlerdi. Mina Akabesi denilen yerde Resulullah'ın (s.a.a) Yesrib'den gelen bu kişiler ile bir toplantı yapması planlanmıştı. Gelen kişilerin can güvenliğini ben ve amcam Hamza sağlamaya çalıştık. Çok dikkatle hareket etmiştik. Mekke müşrikleri bu biati tespit etmiş olsalardı, elbette birilerin canına kast edeceklerdi. Ama bütün riske rağmen buluşma gerçekleşmişti.

Biset'in 12. yılında Yesrib'den gelen 12 kişi, Mina Akabesi'nde Hz. Resulullah'a (s.a.a) biat etmişlerdi. Bu grubun on kişisi Hazrec, ikisi de Evs kabilesindendi ve artık aralarındaki düşmanlığa son verdiklerini ve İslam sancağı altında omuz omuza verip birleşeceklerini söylemişlerdi. Bu karar onlar için çok cesurca bir davranıştı.

Artık Allah'a şirik koşmayacaklarına, hırsızlık yapmayacaklarına, zina etmeyeceklerine, evlatlarını öldürmeyeceklerine, birbirlerine iftira (zina iftirası) atmayacaklarına ve işlerinde Resulullah'ın (s.a.a) emrinden çıkmayacaklarına dair ahitte bulunmuşlardı.

Hiz. Peygamber (s.a.a) bu biatlerine sadık kalmaları hâlin-

de onların ödüllendirileceğini buyurarak cennetle müjdelemiştir. Hac mevsiminden sonra Yesrib'e dönen bu grup, Hz. Muhammed'den (s.a.a) Yesrib halkına Kur'an'ı ve İslam'ı öğretecek birini göndermesini istemiştir. Hazreti Muhammed (s.a.a) bu rica üzerine onlara Mus'ab b. Umeyr'i göndermiştir. Mus'ab'ın etkili çalışmaları sonucu Yesrib'deki Müslümanların sayısı hızla artmaya başlamıştır.

Mekke'nin ileri gelenleri İslam dinine karşı çıkmış ve gençlerle fakir kesim bu dine daha fazla rağbet göstermişken, Yesrib'de bunun tam tersi olmuş ve önce toplumun ileri gelenleri Müslümanlığı kabul ettikten sonra, doğal olarak halk da onlara uymuş ve böylece bu şehirde İslam hızla yayılabilmiştir.

Bu biat Mümtetine Suresi'nin 12. ayetinde şöyle geçer:

Ey Peygamber! Mümin kadınlar, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşturmak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, zinadan oluşan çocukları yalan olarak kocalarına isnat etmemek ve iyi işlerde sana karşı gelmek üzere seninle biat etmek için gelirlerse, onların biatlerini al ve onlara Allah'tan bağışlanma dile. Kuşkusuz, Allah çok bağışlayandır.

Mekke'nin azgın kesimi tam net bilgi sahibi olmasalar da bazı şeylerin farkında idiler. Bu yüzden şehir dışından gelenleri aleyhimize kışkırtmak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Bu propagandalarına eşlerini de karıştırmışlardı; ama nafile. Özellikle amcam Ebu Leheb ve eşi toplumu çok kışkırtıyorlardı.

Tebbet Suresi amcam olan Ebu Leheb'e çok ağır bir darbe olmuştu. Artık o aramızda yaşayan, ölmeden önce damgalanmış bir cehennemlikti.

Rabbim bize artık yol açıyordu. Yavaş yavaş hüccet tamamlanıyordu. Çünkü her türlü tebliğ yapılmasına rağmen ne davete icabet ediyorlardı, ne başkalarına fırsat veriyorlardı, ne de inananları rahat bırakıyorlardı. Bu yüzden yavaş yavaş hicret edilmeliydi. İslam'ın temelleri Mekke'de atılamayacaktı. Artık İslam'ın rüzgârları Yesrib'te esecekti.

Kureyşliler her türlü eziyetleri ile sürekli çevremizdeydiler. Ne Mekke'de, ne de başka beldelerde bize nefes hakkı tanımıyorlardı. Sürekli bizi gözetliyorlar, peşimizde casuslarını dolaştırıyorlardı. Bu davanın kurucusu olarak en çok da âlemlere rahmet diye gönderilen Resulullah (s.a.a) göz hapsindeydi. Başına bir şeyler getirecekler diye hep onu takip ediyordum.

Ahit Nedir Bilir Misiniz?

Ahit, açılması mümkün olmayan bir kördüğüm gibi her halükârda insanın sözünde durmasıdır. Haller değişse de sözün değiştirilmemesidir.

En büyük ve en önemli ahit ise insanın Rabbi ile yaptığı ahittir. Bu bağlılık sözü de insana sorumluluk getirir. İşte bu yüzden yani Rabbimize olan ahdimizden dolayı gönderdiği Peygamber'e de ölesiye bağlı olmalıydık. Çünkü Peygamber'e itaat ve onun yanında olmak Rabbimize itaat idi. Dolayısıyla vahiyleri iyi anlamak ve yaşamak Rabbimize olan ahdimizin bir gereği idi. İyi bir mümin olmak, ahdin kendisiydi. Müminleri sevmek ve korumak ahde vefaydı.

Rabbimiz ile olan ahit üzere sebat ettiğimizde, arkadan diğer ahitler de sırayla geliyordu. Eğer birinci ahit yerine getirilmemişse, iyice pekiştirilmemişse arkadan gelen diğer ahitler de sekteye uğradı. İşte müşrikler, birinci ahitte sınıfta kaldıkları için, arkasından gelen diğer tüm ahitleri de bozmuşlardı. İnsanlar arasındaki bütün bağlar sekteye uğramıştı.

Ne peygamberi, ne kitabı umursuyorlardı. Ne dünyanın, ne de ahiretin mesajlarını algılıyorlardı. Yanı başlarında duran Kâbe'nin sesini bile duymuyorlardı. Ne anne-baba hakkını, ne karı-koca hakkını, ne evlat, ne komşu, ne akraba hakkını

tanıyorlardı. Ne hayvan, eşya, dağ, taş haklarını ne de insan haklarını anlayamıyorlardı. Kendi nefislerine bile zulmediyorlardı. Hepsi ilk hata ile ilişkili idi. Yüce Allah'ın üzerindeki haklarını yani tevhidi kabul etmemişlerdi. İşte gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenince, diğer tüm düğmeler de yanlış ilikleniyordu. Zulüm böyle oluşuyordu.

İnsanın temize çıkması da ilk hatasını tamir etmesi ile olur. Bu da ilk öncelikle Rabbine verdiği ahde dönmesi ve ahdinin gereği olan sorumluluklarını yerine getirmesiyle olurdu. Allah'a olan sorumluluğunu hayatının en birinci başlığı olarak görmedikçe sorun çözülmeyecekti.

İnen Ayetler...

Buruc Suresi, Kur'an'ın en acıklı tablosu... Kur'an'ın ağıtı gibi... Ahde sadık olanların ve olmayanların tablosu en açık şekilde anlatılıyordu bu surede... Bu sure ile beraber diğer tüm sureler bize dayanma gücü veriyordu.

Nazil olan ayetler bizi besliyordu, çünkü her ayet önümüzde duran bir meşale idi. Hayata ve mücadeleye bağlayan bir damardı.

Hele ahiret ile ilgili inen ayetler, bizleri nasıl da ayakta tutuyordu. Kıyamet, Şems, Karia, Tekasür sureleri...

Çevremizdeki inananlar bu vahiyler ile anlıyorlardı ki asıl zorluk, ahiret hayatıydı. Bu yüzden her türlü zorluklarda yanımızdaydılar. Elbette sağlıklı düşünenlerin arasında farklı beklentileri olanlar da vardı. Ancak biz onların iç dünyalarına müdahale edemezdik. Artık nefisleri ile kendileri arasındaki bir mesele idi. İman her kişinin kendi savaşıydı ve bu yolda imtihanlar peş peşe gelecekti. Peygamber'e bağlılığın derecesi ne olacaktı? Kendi kararlarını kendileri verecekti; çünkü iman, herkesin kendi başına vereceği bir mücadele idi.

Ben ölesiye bağlıydım. Her hücrem ona sadıktı. Çünkü Resulullah'a (s.a.a) bağlılık, yüce Allah'a bağlılık idi. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) ne yapsa, ne dese onun yanında idim.

Yüzüme tebessümü ve kararlı bakışlarıyla bana sonuna kadar güvenmesi her şeye değdi. Bana, “yardımcım” diyordu. Ben de elbette ona havari olacaktım.

İkinci Akabe Biati

Bi'setin 13. yılında on biri Evs, ikisi kadın olmak üzere geri-si de Hazrec kabilesinden olan 75 Yesrib'li hac mevsiminde Mekke'ye gelmişti ve zilhicce ayının on ikisinde Mina Akabesi'nin eteklerinde gece vakti gizlice Hz. Resulullah (s.a.a) ile buluşarak ikinci Akabe biatinde bulundular. Bu antlaşma gereğince, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) Yesrib'e hicret etmesi hâlinde onu tıpkı ailelerinin bir ferdi gibi himaye edip koruyacaklarına ve onunla savaşımlarla savaşacaklarına söz vermişlerdi. Bu biate askerî niteliği açısından "Biatu'l-Harb" da denilmişti.

Bu biatte kadınların olması da dikkat edilecek bir konu idi. Kadınlar bir davanın içinde olmazsa, o dava asla daimî olamazdı. İnanan kadınlar da imanlarının gereğini yapacaklardı. Kul olmak için ellerinden geleni arkaya atmayacaklardı. İmamları olan peygamberlerine sadık olacaklardı, biat edeceklerdi.

Bu antlaşmadan sonra, Resulullah (s.a.a) hicret edinceye kadar Yesrib'in idaresiyle ilgilenmeleri için Hz. Peygamber'in (s.a.a) emriyle aralarından on iki temsilci (nakib) belirlediler. Bu bir nevi şehri yönetecek olan merkezî şûraydı. Bu tedbir ve uygulama, Hz. Resulullah'ın (s.a.a) ne denli düzenli, disiplinli ve teşkilatlı bir çalışma yaptığının ve elindeki güçleri en iyi şekilde teşkilatlandırıldığının en bariz örneğidir.

Medine’de gelişmeler böyle olurken bizde de çok şeyler olmuştu. Tacizler, kınamalar, tehditler, baskılar, işkenceler, hakir davranışlar... Hiçbiri eksilmiyordu...

Artık Buraya Kadar...

Yüzünü hakka yönelmiş olarak dine çevir; Allah'ın insanları üzerine yaratmış olduğu yaratışına. Allah'ın yaratışında bir değişiklik olmaz. İşte sağlam din budur; fakat insanların çoğu bilmezler.⁽¹⁾

Fıtrat temeline dayanan bu dinin hayata geçmesine izin vermediler... Ne yapalım onlar istemiyorlar diye vaz mı geçelim? Bu mümkün değildir. Bu din insanlık için son kurtuluş reçetesi idi ve Peygamber, son uyarıcı ve müjdeleyici olarak tüm insanlığa gönderilmişti.

Biz seni bütün insanları kapsayan bir mesajla müjdecî ve uyarıcı olarak gönderdik. Ama insanların çoğu bilmezler.⁽²⁾

Bu din tekâmüle giden yoldu ve bu yol için biz görevlendirilmişti. Mekke halkının katı, kinci ve inatçı tavırları ile yolumuzdan geri dönemezdik. Cahiliye hayatına son vermiyedik. Tevhit penceresini artık yeryüzünün her cephesine açmalıydık. Akıl, düşünce ve değişime kapalı olan tutucu Kureyşliler ile bu süreci bitiremezdik. Bu yüzden değişmeyen Mekke halkına karşı, yeni bir taktik olmalıydı. Onları değiştiremiyorsak, biz yer değiştirecektik. Bu bizler için, uzun bir kış mevsiminden sonra gelen bahar gibi olacaktı...

1- Rum, 30.

2- Sebe, 28.

Hicret ile çok çağrılarda bulunacaktık. Hakikatte neyin hayatımızda değerli ve öncelikli olduğunu gösteriyorduk. Mekân ve zamana sıkışan insan, ufkunu açmalı idi. Ne ev, ne ticari gelirler, ne toprak, ne de toplum inanan insanın ufkunu daraltmamalıydı. Böylece hicret ile kapılar tüm sınıflara, zamanlara, mekânlara açılacaktı. Yerel olmayacaktı bu dava... Evrensel elçi tüm toplumlara ulaşmalıydı. Böylece din sadece Araplara ait olmayacaktı. Peygamber de sadece Arap halkının peygamberi olmayacaktı.

Hak ve özgürlük adına yaşamak her insanın hakkı idi. İman ve özgürlük nerede ise orası insanın evi ve toprağıdır. Allah'ın arzı geniş değil miydi?

Rableri onların dualarını kabul buyurdu (ve şöyle dedi): Şüphesiz, ben içinizden erkek olsun, kadın olsun, amel eden hiç kimsenin çabasını boşa çıkarmam. Kiminiz kiminizdensiniz. Hicret eden, yurtlarından çıkarılan, benim yolumda eziyete maruz kalan, savaştan ve öldürülen kimselerin kesin olarak kötülüklerini gidereceğim ve onları (ağaçlarının) altından ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğim. (Bu,) Allah katından bir mükâfattır. En güzel mükâfat, Allah katındadır.⁽¹⁾

Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenleri, bu dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz; ahiretin mükâfatı ise, bilseler, bundan daha büyüktür.⁽²⁾

Melekler, kendi nefislerine zulmedenler olarak canlarını aldıkları kimselere, “Ne durumda idiniz?” derler. Onlar da, “Biz yeryüzünde güçsüz düşürülen (ezilen) kimseler idik.” derler. Melekler, “Allah'ın yeri, hicret etmeniz için

1- Âl-i İmran, 195.

2- Nâhl, 41.

yeterince geniş değil miydi?” derler. İşte onların barınağı cehennemdir. Varacakları yer ne de kötüdür! Ancak erkekler, kadınlar ve çocuklardan bir çareleri olmayan ve (hicret için) bir yol bilmeyen güçsüz düşürülmüş kimse-ler müstesna. Allah'ın bunları bağışlaması umulur. Allah sürekli affedendir ve (günahları) bağışlayandır. Kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde barınacak birçok yer ve bolluk bulur ve kim Allah'a ve Resulüne doğru hicret niyetiyle evinden çıkar da sonra ölüm ona ulaşırsa, onun mükâfatı mutlaka Allah'a aittir. Allah çok bağışlayandır ve sürekli rahmet edendir.⁽¹⁾

1- Nisa, 97-100.

Hicret

Hiz. Peygamber (s.a.a) bir plan ve program yapmıştı... Önce grup halinde Müslümanları gönderdi. İnananlar cehalet, şirk ve zulüm üssünü terk ettiler. Ev, aile, servet ve tutkular kentini... Tüm bunların yerine özgürlüğü seçtiler. Allah rızası üzerine nefes almayı istediler. İmanları kalplerinde saklama yerine, özgürce haykırmayı tercih ettiler...

Elbette hicret etmeyenler de olmuştu. Can ve mallarını geride bırakmak istemeyenler, dünyayı kaybetmemek için kendilerine zulmederek, özgürlüklerinden vazgeçmişlerdi. Allah Teâlâ onları çok kınadı, ama onlar yine de harekete geçmediler.

Ancak inananların büyük bir kısmı hicret etti. Mekke boşalmıştı. İnananlardan sadece Resulullah, ben, Ebubekir ve birkaç kadın kalmıştı. Resulullah kendisi önce gitmemekle dikkatleri müminlerin üzerine çekmemiş oldu ve böylelikle onlar önceden daha rahat gidebildiler. Çünkü davanın lideri yerinde idi. Kureyşliler durumu bir süre sonra fark edince hemen bir toplantı yaptılar. Tüm muhalif kabilelerle işbirliği yaptılar. Âlemlerin Efendisine suikast yapacaklardı. "Rabbimiz Yüce Allah'tır." diyen bu örnek kulu öldürmeyi planlamışlardı... Peygambere hicret emri çıkmıştı artık.

Hani bir zaman kâfirler seni hapsetmek veya öldürmek yahut (Mekke'den) çıkarmak için düzen tertipliyorlardı.

**Onlar düzen hazırlarken Allah da düzen hazırlıyordu.
Allah, düzen hazırlayanların en iyisidir.⁽¹⁾**

Artık Peygamber'in hicreti için de bir plan olmalıydı; çünkü tüm saldırganların gözü onun üzerindeydi. Hz. Peygamber (s.a.a) bu zor ve sıkışık durumda, ölümünü bile göze alabilecek birine güvenmeliydi. O da ancak bana güvenebilirdi. Bu yüzden beni tutmuştu yanında. Benim iman ve ihlâsımı, ölümüne ona sadık olacağımı biliyordu; bana döndü ve uzun uzun anlatmaya başladı:

Ey Ali! Allah Teâlâ, Mekke'yi terk edip Medine'ye hicret etmemi emretmiştir. Fakat bu yolculuk, normal bir yolculuk değildir. Bu yolculuğun tam anlamıyla gizli yapılması gerekir ve Kureyş kâfirleri bundan haberdar olmalıdırlar. Zira onlar bu gece beni yatağında öldürmeye karar vermişlerdir. Bu yüzden onları aldatmak için evim boş kalmamalı, birisi benim yatağında yatmalıdır. Allah Teâlâ gizlice hicret edebilmem için benim yatağında yatmanı emrediyor.

Ben de onun kendinden konuşmadığını biliyordum.

**Arzusuna göre konuşmamaktadır. O, ancak (kendisine)
vahyedilen bir vahiydir.⁽²⁾**

Resulullah (s.a.a) sözünü bitirince ben, "Ya Resulullah, emrinize itaat ediyorum ve bu görevi yerine getirmekten duyduğum sevinci teşekkürlerimle beraber huzurunuzda arz ediyorum." dedim.

Peygamber (s.a.a), "Ya Ali! Çok tehlikeli bir görev sana verilmiştir. Zira Kureyş'in erkekleri geceleyin evime gelecek ve

1- Enfal, 30.

2- Necm, 3-4.

yerimde yattığın bir sırada yatağımı kendi yalın kılıçlarına hedef kılacaklardır!” buyurdu.

“Ya Resulullah, bu yolda öldürülmekten başka bir şeyde mi var? Allah’ın emriyle dinin yayılması için sana feda olmamdan daha büyük saadet nedir?” diye cevap verdim.

Resulullah (s.a.a) bu fedakârlığımı görünce mübarek gözlelerinden aşağıya yaşlar döküldü ve beni başımdan öptü. Yatağına yatacağım o gece, kızı Fatıma’yı geride bırakmıştı ve Fatıma da annemin yanında güvende olacaktı.

Bu sırada ben tam 23 yaşında idim. Peygamber’in hicreti bisetin 13. yılı rebiyülevvel ayında idi. Peygamber’in elbisesini giydim. Yeşil yemen örtüsünü üzerime örterek yatağına uzanıp, tehlikeli anı beklemeye başladım.

Kureyş’in gençleri, Darü’n-Nedve’de toplandıktan sonra kılıçları ile Peygamber’in evini kuşattılar. Kureyşliler evi kuşatırken artık kimsenin Peygamber’i koruyamayacağını düşünüyorlardı. Aslında evin çevresindeki duvarlar alçaktı. Atlayıp içeriye girebilirlerdi; ama çevreden fark edilip hırsız gibi yeni bir polemige de izin vermek istemiyorlardı. İşi sağlama almak için herkesin uyuduğundan emin olup öyle saldıracaklardı. Gecenin karanlığından ve sessizliğinden yararlanacaklardı.

Sehere kadar bekledikten sonra içeriye daldılar. Eve girer girmez, “Kimsiniz? Ne istiyorsunuz?” diye haykırdım. Kureyş gençleri beni görünce şaşırdılar. “Muhammed nerededir?” diye bağırmaya başladılar... Artık geç kalmışlardı...

Bunun üzerine ayeti kerime nazil olmuştu:

İnsanlardan öylesi de var ki, Allah’ın rızasını elde etmek için canını satar (feda eder). Allah, kullarına şefkatlidir.⁽¹⁾

1- Bakara, 207.

Yeşil Yemen Örtüsünün Altında İken...

Gece serin ve sessizdi. Uyumadan uyuyormuş gibi yapmak beni bayağı sıkımtı. Sonra derin tefekkürlere daldım.

Bazen Rabbimi zikrediyordum. "Rabbim! İlahî!" Her şey senin için. Ne yapsam senin rızan için azdır. Şükrediyorum beni böyle bir göreve layık gördüğün için. Hamdederim sana binlerce kez...

Bazen Hz. Muhammed'i (s.a.a) düşünüyordum. Ne yaptı acaba? Yola koyuldu mu? Bu aşamadan sonra ne gibi imtihanlar gelecekti...

Bazen de Mekke'yi düşünüyordum. Dağların arasına sıkışan bu şehir, ne kadar dar düşünüyordu. Ufukları neden görmüyorlardı. Kâbe'nin haykırışını duymuyorlar mıydı?

Yüce Allah, onlara dünya ve ahiret cennetlerini vaat ediyordu. Peygamber bu kavim arasından çıkmıştı. Peygamber'in onlardan razı olması varken, neden Peygamber'i kaçırtacak kadar azgınlaşıyorlardı? Peygamber'e karşı çıkmak, Rabbe karşı çıkmak değil miydi? Rabbimiz bu kadar büyük bir nimeti, izzeti ve lütfu bize verdi; ama bu halk karşı çıkmada ısrar ediyordu. Ebediyen salih insanlar olarak anılmak varken, neden Peygamber'e eziyet edenler olarak anılacaklardı?

Onlar değil miydi, "Ey Kâbe'nin Rabbi!" diye seslenen? Ahi-

ret gününü de mi düşünemiyorlardı? “Rabbimize kul olalım.” diyen bu örnek insana, bu işkenceler reva mıydı? Dünya istekleri için ahireti satmağa değer miydi?

Dört mevsimi bir arada yaşıyordum sanki... Bazen şükre diyordum Rabbime, bazen üzülüyordum halkın bu asiliğine, bazen de endişeleniyordum Peygamber ve iman edenler için...

Bir de babamı düşünüyordum. İyi ki babam vefat etmişti. Hiç olmazsa bu günleri görmedi. Üzüntüsünden kahrolurdu.

Bizim tüm amacımız, bir yandan Rabbimize kul olurken, diğer yandan da hidayet yolunu tüm insanlara açabilmektir.

Peygamber’in velayeti ile ilahi mesaj, bir şekilde tüm insanlığa ulaşmalıydı. Mekke bize yardımcı olmadı. Ama biz pes etmeyecektik. Rabbini ve Peygamber’ini dinleyecek kullar olacaktı elbet... Bütün bu düşünceler arasında kendimi Peygamber’in Hira’sında gibi hissediyordum... Hira gibiydi zaten Peygamber’in evi ve yatağı...

Ey Resul’üm! Nasıl da giderken ağladın. Allah’ın Peygamber’ini üzme, bu ümmete yakışır mıydı? Onu baş tacı etmek, arkasından gitmek, kendi nefsinden daha fazla sevmek gerekirken onu incitmek ne büyük zulümdü!

Onun tek isteği sizi hidayete çağırmaktı. Vaad edilen cennetlere ve nimetlere çağırmaktı. İlahî rızaya çağırmaktı.

İnsan, önündeki tehlikelere karşı kendisini uyararak ve müjdeleyen birine kötülük yapar mıydı? İnsanın iyiliğini isteyen birine düşmanca davranır mıydı? Bunlar ne kadar çok fitratlarından uzaklaşmışlardı? İnsan, kendine bu kadar çok yabancılaşır mıydı? Bu kadar kin, nefret, öfke niçin idi, düşünmüyorlardı...

Ahhh...! Kalbim kederle doluyordu... Rabbim! Mevlam! Kalpleri evirip çeviren Sensin! Benim kalbime, özellikle de Peygamber'in kalbine genişlik ver. Güzel bir sabırla sabretmemiz için, bizim yardımcımız ol. Sen ne güzel yardımcısın, ne güzel velimizsin. Sen her şeyin hikmetini bilensin. Binlerce kez hamdolsun sana.

Başka Görevlerim De Vardı

Kumlar üstünde yürüyen en değerli insanı canımla korudum

Hani şu Kâbe ile Hicr-i İsmail etrafında tavaf eden kimseyi

Allah'ın elçisi, ona kurulan tuzaktan endişe ediyordu

Derken kerem sahibi Allah, onu bu tuzaktan kurtardı

Resulullah geceyi güvenle mağarada geçirdi

Allah tarafından korunuyordu, her yanı örtülüydü

Bense müşrikleri oyalıyordum, ben olduğumu tahmin etmiyorlardı

Kuşkusuz kendimi ölüme ve esarete hazırlamıştım.

Üç gün Mekke'de durdum. Hem dikkati çekmemek için hem de olup bitenleri takip etmek içindi. Onlar ise dikkati Peygamber'e vermişler, onun ardına düşmüşlerdi; çünkü onlara göre bu davanın kurucusu olan Peygamber'i öldürmekle her şey bitecekti.

Ancak âlemleri rahmeti ile kuşatan Rabbimiz bizlerden lütuf ve keremini kesmiyordu. Peygamber'ini koruma adına Mekke'nin azgınlarına tuzak kuruyordu. Mekke azgınlarının bir hesabı olacaktı da, her şeyin yaratıcısı ve hâkimi olan Yüce Allah'ın bir hesabı olmayacak mıydı?

Hız. Peygamber (s.a.a) yine olağan üstü bir taktik ile onları yanıltmıştı. Rabbimizin kendini yöneltmesiyle de onların tuzak ve tehditlerinden sıyrılarak Yesrib'e doğru yola koyulmuştu. Günler sonra Yesrib'e varmadan önce Küba denilen beldede beni beklemişti. Ben de Mekke'de ilk önce Peygamber'e emanetlerini verenlere emanetlerini geri teslim ettim. Sonra Resul'ün kızı Fatıma'yı, annem Fatıma'yı ve geride kalan birkaç kişiyi de alarak yola koyuldum. Mekke'den yavaşça çıkıyordum...

Ahh Mekke! Vatanımızdın... Evimizdin... Hatıralarımızdın... Ve en önemlisi kalbimiz olan Kâbe senin bağrında idi... Ben Kâbe'nin pak ve tahir çocuğu idim, ama bizi ayırdılar. Her yolu tıkadılar. Seni terk etmek zorunda kaldık. İmanımız üzere yaşamak için...

Senden ayrılmak çok zor ama Allah'ın arzı genişti. Rızayı İlâhî için yola çıkmak zorunda kalmıştık. Hem mesele sadece kendimiz değildi. İnsanların tüm umutları bize bağlıydı. Ayrıca diğer beldelerdeki insanların da hakkı vardı. Nitekim Resulullah'ı (s.a.a) tanımak ve getirdiğini bilmek tüm insanların hakkıydı. Onlara ulaşmak zorundaydık.

Ahh Mekke! Nefes aldırmanın bize. Biz de gidiyoruz işte...

Ey Kâbe! Allah'a emanet ol. Senin sesini başka yerlerden duyurmaya gidiyoruz. Seni yakınındakiler duymak istemiyorlar; ama uzaktakiler duyacaklar seni. Gidiyor olabiliriz ama seninle biatımız devam ediyor. Uzaklardan sana yöneleceğiz. Sen her daim ve ebediyen Rabbimizin şiarısın...

Mekke müşrikleri küfürlerinde kararlı. Yolumuzu kestiler; ancak ben, Resul'ün (s.a.a) bana olan emanetlerini bırakır mıyım? Ben annemin dediği gibi "Haydar"ım.

Vallahi yol kesen müşrikler önümüzden çekilmeselerdi kan dökülecekti artık. Onlar da benim ne kadar kararlı olduğumu görünce çekip gittiler...

Ölmekten korkmuyorum ki, onlardan çekineyim. Hak ve izzet yolunda ölmek, benim için çölde susayıp soğuk su içmek kadar güzeldir.

Güneşim Beni Bekliyor..

Yola koyulmuştuk Allah için... Yol uzundu. Bir taraftan yeni tuzaklar olabilir diye etrafı kolaçan ediyordum; diğer taraftan çölleri aşmaya çalışıyorduk. Çöl de yol bulmak, bunaltıcı sıcağa dayanmak, susuz kalmak, zorluklara dayanmak... Sabır Allah'ım, sabır... Bize düşen güzel bir sabırdı...

Herkes çok sessizdi. Anlaşılan o ki tedirginlik durumu devam ediyordu. Annemin gözleri beni süzüyordu. Gurur duyan bakışları ile derin derin düşünüyordu. Bir yandan abim Cafer b. Abdullah Habeşistan'da, diğer taraftan biz de bu durumda idik. Bir ana yüreği ne kadar da çok yük taşıyordu. Evlat gibi gördüğü ve Peygamber'i olan Hz. Muhammed (s.a.a) ne durumda diye düşünürken diğer taraftan da onun emaneti olan ve torunu olarak gördüğü Fatıma'ya destek olmaya çalışıyordu.

Onun yani Fatıma'nın tahir yüreği de çok yükün altında kalmıştı. Zaten annesi yoktu, diğer taraftan şu anda babası da yanında yoktu; ama yine de metanetli duruyordu. Asil ve vakarlı bir duruşu vardı. Resul'ün (s.a.a) terbiyesinden geçtiği, babasının kızı olduğu her halinden belli oluyordu. Pek konuşmuyordu. Belli ki hep dua ediyordu Rabbimize...

Allah'tan başka sığındığımız bir kapı yoktu ki. Dua edecektik elbet... Hepimiz de uzun süren suskunluk vardı. Öyle ya

biz gereksiz konuşmazdık. Sustuğumuzda tefekkür ederdik, konuştuğumuzda da başkalarını aydınlatırdık.

Yanımda annem Fatıma binti Esed, Peygamber'in kızı Fatımatü'z-Zehra, Fatıma binti Zübeyr b. Abdulmuttalib, Fatıma binti Hamza, Eymen ve bir de Peygamber'den bir mektup getiren Ebu Vakid el-Leysi vardı.

Mekke geride kalıyordu artık, ama onların duracaklarını düşünmüyordum. Nitekim onlar Habeşistan'a gidenlere bile huzur vermemişlerdi. Deniz ötesine bile müdahale etmişlerdi. Bizi mi rahat bırakacaklardı? Asla! Yesrib'te yeni bir üssün kurulmasına asla razı olmayacaklardı...

Önümüzdeki günlerde de Yesrib vardı. Bizim için yeni bir başlangıç olacaktı. Tüm inananlar biraz nefes alacaklardı. Özgür halleriyle inandıkları gibi yaşayacaklardı. Hayatlarının her alanında yeni bir düzen olacaktı. Elbette tüm bunlar kolay olmayacaktı. İçeriden ve dışarıdan bizi yeni sürprizler bekliyor olacaktı. Yine de Yesrib bizim için yeni bir dönem idi. Her şeyden önemlisi Yesrib'in bizi isteyerek ve severek bir bekleyişte olmasıydı. Mekke, Kâbe'nin sesini duymamak için kulaklarını kapadı, kalplerini kilitledi, üzerine doğan güneşi istemedi. Hâlbuki karanlık dünyalarını aydınlığa çevirebilirdi. Yazıklar olsun ki âlemleri ısıtacak ve aydınlatacak rahmeti baş tacı etmediler. Aksine ellerinden gelen her türlü kötülüğü ve taşlamaları yaptılar. Onu yok etmek pahasına cebelleştiler ve daha da durmayacaklardı.

Bunun tam tersine Yesrib, güneşi istiyordu. Peygamber'i karanlık geceleri gündüze çevirecek bir dolunay gibi görüp, sabırsızlıkla bekliyorlardı. İşte bu yüzden Yesrib, Medine oldu. Onların gözleri yollarda bekleye dursun, Resulullah (s.a.a) Küba'dan gitmiyordu... Beni bekliyordu! Güneşim beni bekliyordu!

Çöl, kum tanelerinden oluşmuş, alabildiğine uzanan bir deniz gibiydi. Bazen sıcak kavurur, bazen kum içine çeker seni, bazen kum fırtınası uçarur, bazen de susamış hayvanlar avını beklerdi...

Hiçbiri Kureyşliler kadar bizi daha çok zorlayamazdı. Onların arasında yaşamıştık. Hepsi bizi tanırdı. Çoğu ile uzaktan yakından kan bağıımız vardı. Kâbe bizim merkezimizdi. Ortak tarihimiz, ortak yaşadıklarımız vardı... Ama kendi nefisleri ve bağnazlıkları yüzünden hem hidayeti hem de hidayet yolunu göstereni reddettiler. Hiçbir şey onların bizlere yaptıkları kadar bizi üzemezdi. Geriye bakmayacağız artık... İleriye yönelik, zaman ve mekân üzeri ufuklara bakacağız. On sene sonrası, yüz sene sonrası, bin sene sonrası, hatta ebediyete kadar bakacaktık. Elbette ahiret hayatını şimdi-den düşünecektik.

İşte bu yüzden her değişime hazır, her zorluğa sabır, her saldırıya karşı güçlü olacaktık. Dolayısıyla ne çöl, ne sıcak, ne vahşi hayvanlar bizim hızımızı kesemeyecekti.

Günlerce yol aldık. Peygamber'den ayrılık on beş gün sürmüştü. Artık çok yorulmuştuk. Özellikle ben hem tedbir alıyorum hem destek oluyor hem de yol açıyordum. Hanımları korumak için yükü kendi üzerime almıştım. Nitekim Resul'üm emanetleri bana vermişti.

Küba'ya geldiğimde bacaklarımda derman kalmamıştı. Pa-buçlarım parça parça olmuş, ayaklarım kan revan içinde kalmıştı. Saçım, başım ve üstüm toz toprak içerisindeydi. Yol-da pek yerleşim yeri de yoktu. Sadece bir yer vardı. Orada ihtiyaçlarımızı giderip, namazımızı kılıp yola koyulmuştuk. Nitekim Resul'ümüzü bekletemezdik. Onun heyecanını binlerce metreden hissedebiliyordum. Resulullah (s.a.a) büyük

bir heyecan ve kaygı ile beni ve emanetleri bekliyordu. Bizle beraber Medine kapısından girsın istiyordu.

Nihayet ulaşmıştık Küba'ya... Gözleri sevinç ve hüznün karışımı bir duyguyla dolmuştu. Ama beni bu halde, hele de ayaklarımı kan revan içinde görünce güneşim ağlamaya başladı. Sarıldı, sarıldı, sarıldı... Öptü beni başımdan, "Kardeşim! Can parçam! Ali'm!" diyerek... Ve şükretti binlerce kez Rabbimize.

Ellerini ayaklarımın üzerine sürdü. Bir nevi şefkat ve rahmet pansumanı yaptı. O günden sonra ayaklarımın acımasını bir daha hissetmedim. Bu tablo karşısında ya ben, ben nasıl heyecanlandım bir bilseniz! O benim ısıımı ve ışığımı aldığım güneşim ve kaynağımdı. Onun çevresinde dolanan bir ay gibiydim. Tükenmiş ve yorulmuş olan ben, ışığımı görünce tüm yorgunluğumu unuttum. O üzülmesin diye kendimi toparlamıştım; ancak yine de dayanamadım ve ben de ağlamaya başladım... Beraber ağladık bir çocuk gibi...

Her ikimizde Muhacir olmuştuk. Yine de her şeye rağmen, "Bismillahi ve Allahu Ekber!" demiştik. Biz de kaderimizi böyle yaşayacaktık. Olsun! Doğru olanı yapalım, Rabbimizi razı edelim de varsın bizim dünya hayatımız da böyle çileli olsun.

Ey dünya! Sana prim vermeyiz biz. Senin bir sinek kanadı, bir keçinin aksırığı kadar değer olmaz bizim gözümüzde. Biz seni dışı yumuşak, içi zehir dolu yılan gibi görürüz. Sen susuz olana umut verip, sonra yolda bırakan serap gibisin. Sen ağacın altında duracak bir gölgelik kadar fanisin.

Biz ahireti gerçek hayatımız olarak görürüz. Bu yaşadıklarımız elbette ziyan olmayacaktı.

Resulullah (s.a.a) Küba'da Boş Durmuyor

Küba'da inananlar isteyerek, özgürce, kendi tercihleri ile hep beraber Rablerinin huzuruna çıkıyorlardı. İnananlar ne de güzel bir duygunun tadına bakmışlardı. Özgürce secde etmek, secdenin kendisi insanı özgürleştirmeye çağırırken, inananlar nice baskı ve zulümler altında Rablerinin bu davetine gidiyorlardı. İbadet edenlerin üzerinde bir kâbus gibi duran Mekke müşriklerinin gölgesi ve baskısı artık yoktu. İsteyen evde, isteyen mescitte özgürce, hiçbir tehdit olmadan secde edebileceklerdi. Kimse onlara, "Neden, niçin?" gibi sorular sormayacaklardı. Kendilerini yaratan Rablerine eğildikleri, iradelerini ilahî iradeye bağladıkları için suçlanmayacaklardı. Kulluk için kınanmayacak, bir bedel ödemeyeceklerdi.

Hem tüm secde edenler toplanıp, gönülden Rablerine bağlılığın ortak sevincini yaşayacaklardı. İşte bu günler, yeni bir hayatın eşiği idi. Resulullah (s.a.a) tüm bu amaçlar için İslam'ın sosyal hayatının perdelerini aralamıştı. Bunun için Küba'da beklerken kendi önderliğinde Küba halkı ile beraber bir mescit inşa etmişlerdi. Bu mescit burada bulunan inananların üssü olacak, tüm toplumsal sorunlar burada çözülecekti.

Tüm bu işlerin enerji kaynağı secde etmekle başlıyordu. Bu yüzden secde, insanın, benliğini sıfırlayarak en mütevazı ve

sadık olduğu ve Rabbe bağlılığın ant içildiği en özel andı. Dolayısıyla secde etmek, namazın en özel anlarından biriydi. Sözüñün arkasında duran birisi için secde, hayatın ana özeti idi. Yaşam tarzını Rabbine göre ayarlayan bir kişi için secde, sadece bir sunumdu. O sunumun üzerine bina edilen bir hayat. İşte bu yüzden secde etmek Rabbinin tespih etmektir. Hayatının her alanında Rabbinin kurallarına hamdederek uymak secdenin tarifi idi. Sacid olanın tüm amacı, O'nun adını yüceltmektir.

İşte bu yol üzere secdeyi de artık haykırabilecektik. Böylelikle bir yüzü halka, bir yüzü Rabbine dönük olan İslam'ın ilk inşa edilen mescidi, mescitlerin ilki Küba mescidi, Resulullah'ın (s.a.a) elleriyle yapılmış oldu.

Ben geldikten üç gün sonra yola koyulduk...

Ey Medine!

Ey Medine! Şefkatli bir anne gibi Peygamber'ini kucaklıyorsun. Sen önceden hiç bilinmeyen bir şehir iken, bu hareketle ebediyen onurlandırılacaksın.

Ey Medine! Sen müminlerin kalesi oldun. Takva ve izzet savaşları senin üssünden yapılacak. Bu sana ebediyen rahmet getirecek.

Ey Medine! Çölün acımasızlığı ve bedeviliği seninle değişecek, medeni olmanın, değişimin dirilişi seninle olacak. Bu sana genç kalmanın sırrını verecek.

Ey Medine! Cahiliye devrinin sonu seninle noktalanıp, İslam medeniyeti devri seninle başlayacak. Bu senin, tarihte dönüm noktası olarak yer almanı sağlayacak.

Ey Medine! Dağılmış müminlerin yaralarını sarıp tekrardan onların ayağa kalkmalarını sağladığın için hep anılacaksın. Bu sana geleceğin tüm müminlerini vefalı kılacak.

Ey Medine! Dışlanmış müminleri bağrına bastın. Bu sevgin, Kâbe'ye uğrayan her mümini sana da getirip, hürmetlerini göstermeye sebep kılacak. Bu nedenle hiç yalnız kalmayacaksınız.

Ey Medine! Bu vefan ile Peygamber (s.a.a) hiçbir zaman seni boynu bükük bırakmayacak. Hep senin bağrında yatacak.

Ey Medine! Ey İslam'ın sıcak dostu! Rabbimizin selam ve rahmeti her daim üzerine olsun.

Medine, Medeniyet Kapısı

Medine halkı, tüm kesimleri ile şehrin dışına kadar çıkmış, gözler yollarda idi. Onlardan bazıları iman etmiş, bazıları iman etmemişti. Kimisi Peygamber'i tanıyor, kimisi tanımadan iman etmiş, kimisi iman ediyormuş gibi görünüyor, kimisi de sadece merak ediyordu. Beklenen kim diye?

Çünkü biat eden Ensar, bizden giden Muhacirler Resulullah'ı (s.a.a) ve getirdiği daveti vahiyler eşliğinde önceden anlatmışlardı. Onlar da iyice meraklanmışlardı. Kimisi de çok heyecanlıydı. Sevinç gözyaşlarına boğulmuşlardı. Öyle ya herkese kısmet olmazdı, Peygamber'i, hem de hatem Peygamber'i canlı görmek. O cennetin kapısı idi. İlahî adrese gitmenin tek yolu idi. Kur'an'ı anlamanın ilk uğrağı idi...

Peygamber önderliğinde bizi karşılayan başlıca gruplar şunlardı:

1- Muhacirler: Batıl olanı terk edip, hakikatin peşine düşen ve kendilerine böyle bir zemin üzerine hayat kurmak isteyen kişilerdi. Özgür olarak kulluk yapmak istiyorlardı. Zaman ve mekâna takılmayıp, kendileri için önemli olan iman ve iman üzere yaşamak isteyenlerdi. Hicret ile ilgili ayetler özellikle bu kişiler için nazil olmuştu.

2- Ensarlar: Hz. İsa'nın (a.s) sesini duyar gibiydim. O havarilerine, "Allah yolunda benim yardımcılarım kimdir?"

demişti. Havariler de, "Allah yolunda yardımcılarını biziz." demiştiler.

Ey iman edenler! Allah'ın yardımcılarını olun. Nitekim Meryem oğlu İsa, havarilere, "Allah yolunda yardımcılarını kimlerdir?" demişti. Havariler, "Biz Allah'ın yardımcılarınıyız." demişlerdi. Derken İsrailoğulları'ndan bir kesim iman etti ve bir kesim de kâfir oldu. Biz de iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik, onlar da galip oldular.⁽¹⁾

Nitekim Ensar da havariler gibi Allah yolunda müminlere yardımcı olmuşlardı. Ellerinden gelen her türlü desteği vermişlerdi. Muhacirlere yol arkadaşı, gönül yoldaşı olmak isteyen kişilerdi.

3- Müşrikler: Şirk işlemeye devam eden ve eski cahiliye hayatlarına devam eden kimselerdi. Yine de gelen haberler üzerine Resulullah'ı (s.a.a) merak ediyorlardı. Nitekim hayatlarının bundan sonra eskisi gibi olmayacağını onlar da tahmin ediyorlardı.

4- Yahudiler: Medine'de üç grup Yahudi kavmi vardı. Kurayzaoğulları, Nadiroğulları, Kaynukaoğulları. Bu üç grup tahrip edilmiş Tevrat'a inanıyorlar ve yaşıyorlardı. Yine de tahrip olmasına rağmen ellerinin arasındaki Tevrat'ta müjdeleyen peygamberin adı, "Ahmet" olarak bildirilmişti. Nitekim bu peygamberi bekledikleri için işaretler üzere Medine'ye yıllar önce göç etmişlerdi.

Ayrıca Arap kabilelerine Ehl-i Kitap sahibi oldukları ve bekledikleri peygamber için üstünlük taşıyorlardı. Doğru, Arap kavimlerinin ellerinde bir kitap yoktu. Herhangi bir rehber

1- Saf, 14.

de beklemiyorlardı. Araplar putperest idiler; ancak Yahudi gruplar Peygamber'i kendi oğullarından daha iyi tanımalara rağmen kabul etmemişlerdi. Taassup dolu fikirleri yüzünden Peygamber'i kabul etmemeye önceden kendilerini şartlandırmışlardı; ama yine de gelen rehberi merak ettikleri için Medine dışına kadar gelmişlerdi.

5- Münafıklar: Ortamın artık eskisi gibi olmayacağını onlar da farkındaydılar. Çoğunluğun kabul ettiğine ters düşmemek ve menfaatlerinin zarar görmemesi için onlar da iman etmiş gibi göründüler; ama iç dünyalarında teslimiyet yoktu.

Özellikle Hazrec ve Evs kabilelerinin yıllarca süren savaşların bıkkınlığından yararlanarak onlara önderliği hayal eden Abdullah b. Übey ve çevresinin artık yapabileceği bir şey yoktu. En iyisi inananların yanındaymış gibi görünmekti onlar için. Onlar da Hazrec ve Evs kabilelerinin yanında Peygamber'i karşılamaya gelmişlerdi.

6- Çocuklar: Kalplerin neşesi, insanların en temiz, yeryüzünün küçük melekleri, sevinç ve coşku manzaraları ile ortamı bayrama çevirmişlerdi. Onlar da küçük yüreklerine rağmen büyüklerin sevinç ve meraklarını sezinleyip, heyecanla bekliyorlardı.

Her şeye rağmen Mekke'deki sıkıntılardan sonra böyle karşılanmak bizi de mutlu etmişti. Resulullah'ın (s.a.a) Küba'da beni ve diğer emanetleri beklemesi de önemli bir mesajdı. Medine'ye girerken benim yanında olmam, gelecek için önemli bir mesaj idi. Bunun anlamını ileride herkes olmasa da bazı müminler anlayacaklardı.

Herkes İstiyor

Medine'ye attığımız ilk adımlar ile herkes Peygamber'i misafir etmek istiyordu. Bu şerefin kendilerine ait olması, onlar için çok önemli idi. Nitekim öyle olması da gerekirdi. Âlemlere rahmet Peygamber'i ve ailesini evlerinde ağırlayacaklardı, ama Hz. Muhammed (s.a.a) bir peygamberdi ve diğer önderler gibi davranamazdı. O, halkın hem dünyasının hem de ahiretinin önderi idi. Bu yüzden ilahi irade ile yönlendiriliyordu. Halkın içinden ileriye doğru gitti. Kabile liderleri ve kavimleri de arkasından geliyordu ve sonunda Ebu Eyyûb el-Ensari'nin evine geldik. Onun evinin yanında bulunan araziye kalacağımız yer olarak seçtik. Bu arazi iki yetimi olan Amroğlu Rafi'nin çocukları olan Sehl ve Süheyl'in arazisi idi. Onlara arazilerinin karşılığı tarafımızdan ödendi ve böylelikle yerleşeceğimiz ev ile ilk mescit yapılacaktı. Bu süre içerisinde Eyyûb el-Ensari'nin evinde misafir olarak kalmıştık. Allah razı olsun, Ebu Eyyûb iyi bir ev sahibi idi. Tarih boyunca da Resulullah ve ailesine sadık birisi olmuştu.

Medine’de İlk Adımlar

Her ev İslam ile tanışmıştı. İslam’ı duymayan yoktu; ama İslam bir beden gibiydi. Şimdi ona ruh vermenin yani imanını kuvvetlendirmenin zamanı idi. Akide kuvvetli olmadığı zaman toplumsallaşmanın bir önemi olamazdı ve zemini iyi olmayan bir bina dikmeye benzerdi. Mekke de bir toplumdur; ama küfür ve cehalet üzerinde kenetlenmişti.

Bu yüzden Medine’de yeni adımlar atılırken, içinde iman olan İslam’ın yerleşmesi için akide kuralları net ve iyi anlaşılmalıydı. Bu yeni toplumun temeli iyi olmalıydı. Kenetlenmek için iman şarttı. İşte bunun için bireysel ilgi ve haklardan başlayarak toplumsal çalışmalara doğru ilerlemek gerekiyordu. Hem bireysel çalışmalarımız hem de toplumsal ihtiyaçlarımız için Medine’nin kalbinin atacağı ortak bir mekân, bir merkez, olmalıydı. Bu önemli bir adımdı. İlk mescit yapılmalıydı. Peygamber’in insanlar ile buluşacağı, onları yönlendireceği ve tüm sorunlarımızı paylaşacağımız bir yer olmalıydı. Bu yüzden ilk adım atıldı.

Mescid-i Nebevi

Tüm secdeler âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.

İnsan için en güzel inkılâp, fıtratına dönüş yapması ile olur. Bunu başarabilmek için hem beden hem de ruhen Rabbi-mize eğildiğimizi ve bağlandığımızı göstermemiz gerekirdi.

Bedensel secde, alını toprağa koyup, kalbin huşu ve halis niyetle Rabbine yönelmesidir.

Ruhen secde ise, kalbin fâni şeylerden koparak bâki olan Allah'a yönelmesi ve nefsin kibirden, gururdan arınarak, bağımlılıklardan kurtulması ve Nebvî ahlakla süslenmesidir.

İşte bu amaçla mescidin inşasına başladık. Peygamberimiz de bizimle beraber çalışıyordu ve Peygamber (s.a.a) şöyle dua etmişti:

Allah'ım! Sen Ensar ve Muhacirlere yardım et.

Ben de dua ediyordum. Yeni bir sürece girmiştik. Nitekim ümmetin kaderi çiziliyordu. Bu güzel anlarda birbirimizle de ilgileniyorduk. Yasir oğlu Ammar mescidin taşlarını taşıyordu. Çok yorulmuştu kardeşimiz. Anne ve babasının şehadetinin ardından, bu mutlulukla karışık anlarda Resulullah'a seslenmişti: "Ya Resulallah! Beni öldürdüler. Kendileri taşımadıkları ağır yükleri benim sırtıma yüklüyorlar."

Peygamber (s.a.a) yanına giderek, sevgiyle saçlarını okşamıştı. Arkasından şöyle demişti:

Sümeyye'nin oğlu, seni öldürecek olan bunlar değildir.
Seni, zalim ve bağıy bir grup öldürecektir.

Elbette bu temeller atılırken gerçekte bizim amacımızın temelleri atılıyordu. Her bir taş bizim ilahi haykırışımızı dile getiriyordu. Bu nedenle İslam yolunda çaba sarf eden ile gayretten kaçan bir değildi ve Allah için çaba harcayanların karşılığını kat kat yine âlemlere lütuf ve keremi bol olan Rabbimiz verecekti.

Mescidi güzelleştirecek olan ruhlardı. Önce ruhların inşaatını düşünmek gerekirdi. Bir yerde inşaat ile uğraşırken, derin tefekkürlere dalıyordum.

Marifet benim kazancım, akıl ise dinimin temeliydi. Sevgi, işimin esası idi. Arzu, yürüyen kıratımdı. Onun anısı gönlümün arkadaşıydı. Güven hazinemdi, gam yoldaşımdı, bilgi silahımdı. Sabır, benim elbisemdi. Rız olmak, benim ganimetimdi. Yoksulluk, kıvanç kaynağımdı. Doğruluk, şefaatim, ibadet yeterli servetimdi. Çalışmak benim fitratımda vardı ve namaz, sevincimdi.

Bu duygularla birbirimize iman üzerinden umut, coşku, cesaret, güven dağıtıyorduk. Aramızda çok sıcak bir ilişki kurulmuştu.

Zaten mescidin amacı bu değil miydi? Bir yönü Allah'ın evi, diğer yönü de halkın sığındığı, güvendiği ve kendini en güvende hissettiği Allah'ın eviydi.

Mescit çok sade ve yalındı. Ama İslam tarihinde dev adımlar buradan atılacaktı. Çatısı hurma dallarıyla kapatıldı. Hemen yanına da Peygamber'in evi yapıldı. Eşleri için de ileride

odalar eklenecekti. Nitekim Hz. Hatice'den sonra sözde evlenmişti; ama daha eşlerini görmemişti bile. Eşleri: Habeşistan'a göç etmiş olan Hz. Sevde ve Hz. Ümmü Habibe idi.

Hz. Sevde eşi Sekran b. Amr, Habeşistan'da ölmüş ve kimse-siz kalmıştı. Sosyal ve siyasal etkenlerden dolayı bu evlilik olmuştu; nikâh akdi ile onu himayesine almıştı.

Hz. Ümmü Habibe ise Ebu Süfyan'ın kızıydı. Halamızın oğlu olan Übeydullah b. Cahş ile evliydi. Habeşistan'da dinden çıkarak Hristiyan olan kocası kâfir olarak ölmüştü. Putperest babası ve akrabalarının hışmından korumak ve hicret ettiği yerde zor durumda kalmaması için yine nikâh ile himayesi-ne almıştı. Elbette tüm bunlarla Habeşistan'da abim Cafer ilgileniyordu.

İşte Peygamber evli gibi görünse de gerçekte yalnızdı. Ben ve Fatimatü'z-Zehra onun yanında idik.

Bu arada Peygamber sığınacakları bir konut bulamayan yoksulları da unutmamıştı. Mescidin bitişiğinde onlar için de bir barınak yaptırmıştı.

Daha sonraları Fatıma ile evlenince Resulullah, mescidine bitişik bir yerde bize bir ev yaptırdı ve eşleri için yaptığı odalarda olduğu gibi bu evin bir kapısının mescide açılmasını sağladı. Ben ve Fatıma, Allah'ın evine bitişik ve Resulullah'ın evine komşu bu evde kalıyorduk. Bu çok şey anlatı-yordu. Demek ki beni kendi nefsi gibi tutuyordu.

İlk Hutbe

Onun (her insan) için Allah'ın emriyle önünden ve arkasından koruyan nöbetçi melekler vardır. Kuşkusuz, Allah hiçbir toplumun durumunu, onlar kendilerinde olan durumu değiştirmedikçe değiştirmez. Allah bir toplum için bir kötülük istediğinde, artık bunun dönüşü olmaz ve onların O'ndan başka bir koruyucuları da olmaz.⁽¹⁾

Medine, kıyamet kopuncaya kadar sürecek bir dönemin yeni bir başlangıcı idi. Bu yüzden öncelikle bireysel ıslah ve ihlâs üzere değişim olmalıydı. Bu temel üzere kenetlenmek gerekirdi. Her ev İslam ile tanışmıştı; ancak toplumsal bir duruş için hazır değillerdi. Dağınık hâlde bulunan ve önlerindeki süreçte kendilerini nelerin beklediğini bilmeyen, daha yeni ergenliğe girmiş diye düşünebileceğimiz bu toplumu bir çatı altında toplamak gerekiyordu. İşte bu amaçla Mescid-i Nebi yapılmıştı ve ilk hutbede Rabbimizin izniyle Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

Ey insanlar! Kendiniz için önceden bir şeyler hazırlayıp yollarınız! Allah'a yemin ederim ki sizden biriniz ansızın ölecek ve sürüsünü çobansız olarak bırakacak, sonra Rabbiniz tercümansız ve aracısız ona diyecek ki: "Ben Resul'ümü size tebliğ etsin diye göndermedim mi? Sana

1- Ra'd, 11.

mal vermedim mi? Kendin için ondan ne yolladın?" Sağına, soluna bakar ve hiçbir şey görmez!

Öyleyse kim kendi yüzünü ateşten korumak isterse, yarım hurma bile olsa gözet sin. Ondan kaçınmasın. Bunu da bulamayan en azından güzel sözlü olsun; çünkü bunun ec ri, yedi yüz ecre eşittir. Allah'ın selam, rahmet ve bereketi üzerinize olsun.

Böylece ilk tavsiyelerdi bunlar. Ahiret gününü ve risalete bağlılığı hatırlayarak Rabbinin huzuruna çıktığında insan hesap olarak üzerindeki sorumlulukları düşünmelidir. Bu amaçla müminlerin birbirine karşı sorumlulukları ile tek yüreğin gerekliliğini hatırlatır. Çünkü bu yardım ve dayanışma üzerine yeni bir dönem başlayacaktı.

Tüm dikkatlerin ve gayelerin Yüce Allah'ta toplanmasına dikkat çekti. İnsanın kendi benliğindeki insanın devamı için ikinci hutbede de Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

Övgülerin tümü Allah'adır ve O'ndan yardım dilerim.

Kötü amellerimizin ve nefsimizin şerrinden Allah'a sığınır ız. Allah'ın hidayete erdirdiğini saptıracak kimse olmadığı gibi, Allah'ın saptırdığı (dalalet e düşürdüğü) kimseyi hidayete erdirecek kimse de yoktur. Ben şahadet (tanıklık) ederim ki, Allah'tan başka ilah yok ve O'nun ortağı da yoktur.

En güzel söz, Allah'ın kitabıdır. Allah'ın, kendisine kitabını sevdirdiği, İslam'ı kabul eden ve Allah'ın sözünü her söze tercih eden kişi kurtulmuştur. Bu, sözlerin en güzeli ve en beliğ olanıdır.

Allah'ın sevdiğini seviniz! Allah'ın sözünden ve O'nu anmaktan asla bıkmayınız! Kalplerinizi O'na karşı katılaştırmayınız. Amellerinizin en iyisini, ibadetlerinizin en

iyisini seçmiştir. İnsanlar için helal ve haram olan her şeyi bildirmiştir. Öyleyse Allah’a ibadet ediniz ve O’na karşı hiçbir şeyi ortak kılmayınız! O’ndan gerektiği biçimde sakınınız.

Dillerinizle söylediğiniz en layık ve doğru sözlerle Allah’a yöneliniz! Allah’ın (üfllediği) ruhuyla birbirinizi seviniz. Allah, ahdinizi bozmanıza çok kızar! Selam size!”

Medine Sözleşmesi

İslam medeniyetinin ilk uyarıları bunlardı. Bu sözler hayatımızın amacı idi. Bireysel değişimde nelerin merkez alınmasına dikkat çekmişti. Kalpler bu şekilde inşa edilirken barışçıl bir ortamın olması gerekiyordu. İnsanın, fitratının özüne dönmesi için kendi iradesiyle bu tercihi yapması ve bu amaca inanmış olması gerekirdi. Bu yüzden ruha olan kutsal yolculuk için tüm engellerin ortadan kalkmış olması kaçınılmazdı. Dolayısıyla iç güvenlik ve barışçıl bir ortam şarttı; ama Medine çok çeşitli grupları barındıran bir yerdi. Resulullah (s.a.a) tüm bu grupları ve inançlarını göz önünde bulundurarak her grupla bir anlaşma yaptı. En önemli anlaşma da "Medine Sözleşmesi" idi. Tarihte uygulanan ilk hukuk devleti anlayışı idi. Böylece hukuk üzere bir devlet kurmanın ilk adımını atmış oluyorduk. İşte Medine sözleşmesinin kuralları:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Bu Allah Resulü Muhammed (s.a.a) ile Kureyş, Yesribli müminler ve onları izleyen, onlara katılarak onlarla birlikte cihad edenler arasında bir antlaşmadır. Bunlar diğer insanlar karşısında tek bir ümmettir.

Kureyş Muhacirleri eskiden olduğu gibi diyetlerini verir ve esirleri için adalete uygun olarak, fidyelerini müminler arasında dağıtırlar. Avfoğulları kabilesi diyetlerini ön-

ceki halleri üzere verirler. Her taife esirlerinin fidyelerini örfe göre adaletle müminler arasında öderdi...

Müminler arasında ailesi kalabalık ve borcu çok olan bir kimseyi, aralarında fidye veya diyetini örfe uygun ödeme yardımı yapmaksızın bırakmazlar. Hiçbir mümin diğer bir müminin kendisi olmaksızın onun kölesiyle antlaşma yapamazdı.

Müminler, aralarında zulmeden veya saldırganlık ve fesda yeltenen birine karşı vurdumduymaz olamazlar. Böyle birisi çocukları dahi olsa ona karşı hepsi birlik olmalıdır. Hiçbir mümin kâfire karşı bir mümini öldürmez ve bir müminin aleyhinde kâfire yardım etmez! Allah'ın ahdi herkes için eşittir. Müminlerin en zayıfını bile Allah kollar.

Müminler birbirlerinin dostudurlar. Yahudilerden kim bizi izlerse dostluk ve eşitliğimize sahip olacaktır. Zulüm görmeyecekleri gibi, onların aleyhinde kimseye yardım da edilmeyecektir. Müminler için barış antlaşması tektir.

Bir mümin diğer bir müminin yerine ancak Allah yolunda eşitlik ve adaletle barış yapabilir. Allah yolunda dökülen kanları nedeniyle müminler birbirlerinin velisidirler. Kim bir mümini öldürürse ve bu ispatlanırsa eğer ölü sahibi rıza gösterirse öldürülür. Tüm müminler de katile karşı olduğundan hiç kimse cinayet işleyene yardım edemez.

Her ihtilaf Allah ve Resul'üne götürülecektir. Yahudiler, müminlerle birlikte savaştıkları müddetçe müminlerle giderleri ortaktır. Avfoğulları Yahudileriyle müminler bir ümmet hükmündedirler. Yahudiler kendi dinlerinin, müminler de kendi dinlerinin izleyicileridirler. Köleleri de onların durum ve hükmündedir. Ancak zulmeden kendinden başkasına bir zarar verici değildir. Benî Neccar,

Benî Saide, Benî Sa'lebe ve diğer Yahudiler de Benî Avf Yahudileri hükmündedirler.

Hız. Muhammed'in (s.a.a) izni olmaksızın onlardan hiç birisi (bu antlaşma hükmünden) dışlanmaz. Kim kan dökerse bu ona ödettilir. Ancak zulme uğrayan istisnadır. Hiç kimse antlaşmaya karşı kötü bir tavır içine giremez. Herkes zulme uğrayana yardım edecektir.

Yesrib'in içi bu bildiriği imzalayanlar için bir harem bölgesidir. Herkesin komşusu bizzat kendisi gibidir, ona kötü davranıp kötü söylemek doğru değildir. Kureyş ve yardımcıları korunmaz ve kollanmaz. Bu bildiriği imzalayanlar Yesrib'e dışarıdan gelecek bir saldırıya karşı birlikte hareket ederler. İster müminlerden gelen barış önerisi, ister onlardan gelen barış önerisi kabul edilsin, müminlerin paylarını kabullenmeleri gerekir. Ancak dine karşı savaşanlar bu hükmün dışındadır.

Evs'in Yahudileri ve çocukları bu bildiriği imzalayanların haklarına sahiptirler. Ve onlara iyilikle davranılacaktır. İyilik, kötülükten farklı bir olgudur. Hiç kimse hiçbir işi Allah'tan başkası için yapmaz. Allah bu bildirinin en doğru ve en iyi olanıyla beraberdir. Bu bildiri hiçbir zalimi korumaz, kollamaz. Medine'de oturan da Medine'yi terk edecek olan da güvencededir. Ancak zulmeden ve günah işleyenler bu hükmün dışındadır. Allah iyilik yapanlarla sakınanların sığınak ve koruyucusudur.

Bu antlaşma ile Medine'de oturan halkı birliğe çağırılmış oluyorduk. İzlenen proje, barışçıl ortamda iman ve salih amelere çağrı idi. Böylelikle hem halkın güvenliğini sağlama almış oluyorduk, hem de dışarıdan gelebilecek tüm tehlikelere karşı tek cephe oluyorduk. Müminler bu antlaşma ile Peygamber'e (s.a.a) biat ediyorlardı. İnanmayanlar ise bu antlaşma ile onun başkanlığını kabul etmiş oluyorduk.

Soy, ırk, renk gibi tüm sosyal ayrılıklar reddedilerek, ayrıcalıklar kaldırılmıştı. Onun yerine adalet ve hukuk düzeni getirilmişti. Herkesin kendi inancında yaşamasına fırsat verilmişti. Herkesin haklarını güvence altına almıştı. Bu anlaşma her kesimin rahatlaması demekti. Birliğin olması için de kardeşliğin önemi öne çıkmalıydı.

Kardeşlik Uygulaması

Peygamber'e (s.a.a) biat, iyilik ve iman üzerinde birleşme idi. Bunun için ilk planda itikad düzeyinde bir buluşma olmalıydı.

Şüphesiz, sana biat edenler, gerçekte Allah'a biat etmektedirler. Allah'ın eli (kudreti) onların ellerinin üstündedir. Artık kim ahdini bozarsa, ancak kendi aleyhine bozar. Kim de Allah ile olan ahbine vefa gösterirse, (bilsin ki,) Allah ona pekyakında büyük bir mükâfat verecektir.⁽¹⁾

Bu birleşme müminlerin Peygamber'e bağılılığı kadar diğer müminler ile arasındaki ilişkiyle de alakalıydı. Bu yüzden ilk önce müminlerin kardeşliği anlaşılmalıydı ve Hz. Muhammed de (s.a.a) müminler arasındaki bağı kuvvetlendirmek istemişti.

Bu kardeşlik uygulaması, ilk yaptığı şey değildi. Mekke'de de böyle bir uygulama yapmıştı. O zaman sadece Mekke'deki müminler vardı. Herkesi birbirine kardeş etmişti. Beni de kendisine kardeş olarak göstermişti. Bana hep, "Dünya ve ahiret yardımcım, vasım ve kardeşimsin." derdi.

Medine'de ise Ensar ve Muhacirler arasında böyle bir uy-

1- Fetih, 10.

gulama yaptı. Böylelikle kardeşlik dairesini bir adım daha genişletmiş oldu.

Hep birlikte Allah'ın ipine sarılın; parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani birbirinize düşmandınız; O, kalplerinizi birbirine kaynaştırdı da O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz ve bir ateş uçurumunun kenarındaydınız; O, sizi oradan kurtardı. Allah, hidayet bulasınız diye işte böyle ayetlerini size açıklıyor.⁽¹⁾

Bu kardeşlik akdi, müminler arasında gönül bağı kurma açısından çok önemli bir adımdı. Muhacir ile Ensar'dan olan müminleri eşleştirerek kardeşlik bağı kuruldu. Hem de Hazrec ve Evs kabilesinden olan müminler de böylelikle kaynaşmış oluyorlardı.

Ama bana gelince, beni kendine bıraktı. İkimizde Muhacir olmamıza rağmen bizi yine beraber tuttu. Bizim için olayı kardeşlik bağı olarak görseydi ben zaten onun hem kardeşi hem de en yakınında duran idim. Mesele bundan ötesi idi. Kendi konumunun kardeşi olarak göstermişti beni. **"Ali bendendir, ben de Ali'denim."** diyordu. Ellerimi tutup şöyle demişti: **"Bu da benim kardeşim!"** Yani ben onun her zaman ve her daim, başından beri "dünya ve ahiret kardeşi" idim. Onun yolunu devam ettirecektim; çünkü ben onun "kardeşi, yardımcısı, veziri ve vasisi" idim.

1- Âl-i İmran, 103.

Nebevî Eğitim

Bu karma toplumu bir merkezde toplamak için "sırat-ı müstakim"ın çok iyi anlaşılması gerekiyordu. İnsanlar bil-medikleri şeylere düşmandırlar. Bu yüzden Hz. Muhammed (s.a.a), bu mescidi bir eğitim merkezi olarak kullanıyordu. Her ne kadar mescitlerin farklı rolleri olsa da önemli yönlerinden biri de eğitim merkezleri olarak görülmesidir. Risalet eğitim mektebini güçlendirmek için hutbeler çok önemlidir. Her hutbede bir can alıcı konu dile getirilmekteydi. Her hutbe insanların kalbine dokunarak bir konuyu açığa kavuşturmaktaydı.

Eğitim, kuru kuruya bir bilgi aktarımı olarak düşünülmemelidir. Bazen bir planı, bazen bir uygulamayı, bazen bir amacı, bazen bir problemi, bazen bir haberi dile getirmek amacıyla da yapılır. Ama her şeyden önce Rabbimizin terbiyesi dairesinde olmak ve yalnızca O'na sığınmak için olmasıdır. Bu yüzden öncelikle O'na hamedederiz. Peygamber'ine biat ederiz. Her eğitimden sonra da dualarımızla yine O'na sığınırız. Bu şekilde ilmin ve imanın her derecesi, her safhası devreye girerdi.

Andolsun o döneme (Peygamber'in veya Mehdi'nin dönemi-ne), şüphesiz, insan ziyan içindedir. Sadece iman edip doğru işler yapanlar, birbirlerine hakka uymayı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler bunun dışındadır.⁽¹⁾

1- Asr Suresi.

Vahiy ve akıl ile bu ümmetin tıkanıdığı tüm noktalar belirlenir ve çözüme kavuşturulurdu.

Dünya ve ahiret öğretmenimiz Hz. Muhammed (s.a.a) önümüzde durmaktaydı. Rabbimiz rahmet ve kereminden hiçbir zaman ümmeti öğretmensiz bırakmayacaktı. Her daim dünya ve ahireti şekillendiren hidayet önderleri göndermişti ve göndermeye devam edecekti.

İşte Hz. Muhammed (s.a.a), bu zamanın ve bu dinin kurucu önderi olarak müminleri irşat ediyordu, onların sosyal seviye ve psikolojilerine göre yoğuruyordu. O kadar güzel stratejiler kullanıyordu ki kalbi yumuşak herkesi fethediyordu, kalplerini kazanıyordu. Müminlere güzel jestler mahiyetinde lakaplar takıyordu. O lakaplar hepimizde bir künye gibi kaldı. Gerçi bazı açığözler ileride bu lakapları almadıkları hâlde kendilerine atfedeceklerdi ama... Her şeyi tahrif ettikleri gibi burada da oyunlar dönecekti.

Asıl konumuza dönecek olursak eğitim, ilim, iman, hilim, yardım, dayanışma, sevgi, adalet ve rahmet üzere idi. Ayrıca onun canlı hayatı, takip edenler için canlı bir örnek olarak aramızda idi. Canlı bir vahiy olarak hep gözlerimizin önünde idi. Herkesle iyi iletişim kuruyordu; zaten marifet halkla iyi geçinmede saklı idi.

Aklın ve kalplerin ikna olması, vahiy ve risalet üzerine hayatların inşa edilmesi onun eğitimdeki amacı idi. İnsanların sorunların içindeyken, kalplerini doğru tercihe yöneltmeyeceğini bildiğinden onların sorunlarına da eğilirdi.

Suffe ashabı bu şekilde kurulmuştu. Fakir, zayıf ya da evi olmayan, bazen de yolcu olan Müslümanlar için mescidin bir köşesinde açılan bir alandı. Hem onların sorunlarına eğiliyor hem de ihtiyaçlarını gideriyordu. Hem de ilime ve bu yolun

amacına yönlendiriyordu. Her hâlükârda bir toplumun şekillenmesinde eğitim, olmazsa olmaz ihtiyaçlardan biri idi.

Eğitim cehaleti yok edip, asaleti kazandıracak tek çaredir. Eğitim ile insanlar iki cihanın kurtuluş reçetesine kavuşacaklardı. İnandım diyenlerin her biri başka bir safhada idi. Her birini bir üst safhaya taşımak gerekiyordu. Bir yandan İslam ile yeni tanışanlar ve seviyesi bir üste taşıma gereği olanlar, diğer yandan insanların tıkandığı ve içinde olduğu sorunlar... Hepsini ayrı ayrı ilgileniyordu Resulullah (s.a.a).

Bu yüzden Hz. Muhammed (s.a.a) herkes ile ilgilenirken, benimle de özel olarak ilgileniyordu. Ben Resul'ün yanı başında, odam mescidin içinde ve her daim onunla beraberdim. Bu yüzden vahiylerden hemen haberim oluyordu, zaten bana da yazdırıyor ve nüzul sebebi, muhkem, müteşabih oluşu, tevilini ve her yönünü bana anlatıyordu. "Ben ilim şehriyim; sen de benim kapımsın." diyordu. Bu şekilde beni geleceğe hazırlıyordu. Kendinden sonraki döneme.

Elbette Peygamber ümmetin temelini atarken, o temelin hâtem bir peygamber olması hasebiyle, o ümmet için kıyamet kopuncaya kadar devam edebilecek bir projesi olması gerekirdi. Nitekim öyleydi de. Zamanı gelince tek tek anlatacaktı. Şimdilik sadece beni hazırlıyordu. Kendisinden sonraki ilk halkanın ben olduğumu biliyordu. Risalet mirasını taşıyacak kişi bendim ve kendisinden sonra bunu bana emanet edecekti. Çünkü bu görev, vahiy üzere kendisine daha önce bildirilmişti. "Ben ilim şehriyim, sen de benim kapımsın." derken bu noktaya parmak basıyordu. Elbette ki bunun için bu inanan toplumu da hazırlamayı planlıyordu. Bu yüzden sık sık beni öne çıkarıyordu.

Tarihin Değişmez Yarası

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.a), Medine’de bulunan üç Yahudi kabile ile ayrı ayrı barış antlaşması yapmıştı. Medine’de asayişi sağlamak, hem de her kesimin kendi inancında yaşama güvenliğini sağlamak için bu anlaşmalar çok güzel fırsatlardı. Ne yazık ki kalıcı bir hastalık cihetinden kötü karakterlerini miras gibi taşıyan Yahudiler, karanlık işlerine devam ediyorlardı. Rabbimiz onları ayetlerinde çok güzel tarif ediyordu:

- 1- Dünya sevgisinde çok hırslıydılar.
- 2- Kureyşlilerden bin kat daha fazla asabiyet duygusu taşıyorlardı.
- 3- Gelecek kaygısı onları bitiriyordu. Yaşama istekleri çok fazlaydı.
- 4- Tahrif edilmiş itikad sorunları, onları yanlış bir yola sürüklüyordu.

Bu dört özellik onları şeytanın dostları eylemişti. Onlar Allah Resul’ünü bile harcayabilirlerdi. Nitekim onların geçmişleri yüzlerce peygamber öldürüşleri ile doluydu. Resulullah (s.a.a) ile anlaşma yapmalarına rağmen sürekli Müslümanları kışkırtıyorlardı. Resulullah’ı (s.a.a) sürekli incitiyorlardı. Hâlbuki gerçekte Hz. Musa’ya (a.s) inanmış olanlar, Hz. Mu-

hammed'e (s.a.a) de sahip çıkmalıydılar; ama dertleri iman kaygısı değildi. Rablerinin rızası ve ahiret hesabı hiç değildi.

Özellikle Hz. Muhammed (s.a.a) önderliğinde tüm Müslümanların Beytül-Mukaddes'e doğru namaz kılmalarını kendilerine malzeme yapmışlardı. Böylece Resulullah'a ve inanlanlara açıktan düşmanlık ediyorlardı.

Hicretten on yedi ay sonra sıra dışı bir şey oldu. Hz. Muhammed (s.a.a), Salimoğulları mescidinde öğle namazını kıldırırken aşağıdaki ayetler nazil oldu ve kible Rabbimizin dileği üzere değişti.

Yakında insanlardan bazı beyinsiz kimseler, "Onları bağılı bulundukları kiblelerinden çeviren nedir?" diyecekler. De ki: "Doğu da Allah'ındır, batı da. O, dilediğini doğru yola iletir."

Böylece sizi, insanlara tanık olasınız ve Peygamber de size tanık olsun diye, orta bir topluluk kıldık. Önceden bağılı olduğun kibleyi, sadece Peygamber'e uyanı, ona sırt çeviren kimseden ayırt etmek için kible yapmıştık. Ve bu, Allah'ın doğru yola kılavuzluk ettiği kimselerden başkasına gerçekten ağır idi. Allah, imanınızı zayi edecek değildir. Şüphesiz, Allah insanlara şefkatli ve sürekli merhamet edendir.

Yüzünü göğe doğru çevirdiğini (ve kıblenin değiştirilmesiyle ilgili emri beklediğini) görüyoruz. Biz seni, razı olacağın kibleye yönelteceğiz. Artık yüzünü Mescidül-Haram'a doğru çevir. Nerede olursanız olun, yüzünüzü oraya doğru çevirin. Kendilerine kitap verilmiş olanlar, bunun Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu bilirler. Allah, onların yaptıklarından gafil değildir.

Kendilerine kitap verilmiş olanlara her türlü ayet (delil) getirsen, yine de onlar senin kiblene uymazlar. Sen de

onların kıblesine uyacak değilsin. Onlar da birbirlerinin kıblesine uyacak değiller. Sana gelen bilgidен sonra onların isteklerine uyarsan, kuşkusuz zalimlerden olursun.

Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, onu (son peygamberi) çocuklarını tanıdıkları gibi tanırırlar. Onların bir kesimi, bile bile hakkı gizlemekteler.

Hak, Rabbinden gelendir. Öyleyse asla şüphecilerden olma.

Herkesin yöneldiği bir yön vardır. (Onu) Allah o yöne yöneltir. O hâlde iyiliklerde yarışın. Nerede olursanız olun, Allah tümünüzü bir araya getirir. Şüphesiz, Allah'ın her şeye gücü yeter.

Nereden (yolculuğa) çıksan, yüzünü Mescidu'l-Haram'a doğru çevir. Bu, Rabbinden gelen bir gerçektir ve Allah yaptıklarınızdan gafil değildir.

Nereden (yolculuğa) çıksan, yüzünü Mescidu'l-Haram'a doğru çevir. Zulmedenlerin dışında, insanların size karşı bir delili olmaması ve size olan nimetimi tamamlamam için ve belki doğru yolu bulursunuz diye nerede olsanız, yüzünüzü oraya doğru çevirin. O hâlde onlardan korkmayın, benden korkun.

Nitekim (nimetimi size tamamlamak için) ayetlerimizi okuyan, sizi arıtan, size kitabı ve hikmeti öğreten ve yine size bilmediklerinizi öğreten, kendinizden bir peygamber de gönderdik.⁽¹⁾

Yahudiler kitap sahibi olmaları ve peygamber kavramını bildikleri için Resulullah'ın (s.a.a) daveti kendileri için iyi bir fırsattı. Üstelik bir süre Mescid-i Aksa'ya doğru namaz

1- Bakara, 142-151.

kılınması onlar için yakınlaşma süreci olabilirdi; ama onlar değişime açık değillerdi. Peygamberlerini tasdik eden diğer bir peygamberi ve ilahi kitaplarını tasdik eden diğer bir ilahi kitabı bile göremiyorlardı. Onlar kendilerine heva ve heves üzerine kurdukları yaşam tarzlarına saplanıp kalmışlardı. Bu yüzden yön olarak Mescid-i Aksa'nın duvarlarını görüyorlardı. Hâlbuki Mescid-i Aksa'nın da, Mescid-i Haram'ın da sahibi Yüce Allah'tı ve O'nun iradesini duymak gerekiyordu. İşte kıblenin değişimi bizleri, kınayan Yahudilerden ayırmış oldu.

Kuralların yasallaşması Yüce Allah'a aittir. O da dilediği hükmü verir. Biz mutlu olmuştuk. Çünkü ilahi isteğe göre değişime girmeyecek Yahudiler ile aynı yöne durmak bizi bayağı üzmüştü.

Ne yazık ki Yahudiler anlamak istemiyorlardı bir türlü ve fitne çıkarıyorlardı. Eğer değişiklik, Yüce Allah'ın emri doğrultusunda değişmiyorsa bu bir sapmadır. Böylece Yüce Allah bir yandan müşriklerden, diğer yandan Yahudilerden ayırarak "vasat bir ümmet" olmaya çağırmıştı. Ve bu ümmeti, diğer ümmetlere şahit, Peygamber'i de bu ümmete şahit etmişti.

Resulullah (s.a.a) Olağanüstü Bir Siyasetçi ve Komutan

Yahudi kabileleri ile anlaşmalar yapıldığı hâlde sözlerinde durmayacaklarının farkında idik. Zaten ilk fesat sözünde durmamakla başladılar. Diğer yandan da Yahudiler gibi davranan Kureyşliler vardı. Medine'ye gelmemize rağmen fitne ve fesatlarına devam edeceklerdi. Mekke müşrikleri, Mekke'de geride bırakmak zorunda kaldıkları evlerimize ve mallarımıza el koyuyor, bazılarını da yağmıyorlardı. Yakınlara baskı ve şiddet yaptıkları yetmiyormuş gibi düşmanlık ve yok etmek için çevre kabilelerine başvuruyorlardı. Ayrıca Mekke ve Şam arasındaki ticaret yolu güven altında olmayacak diye endişe ediyorlardı. İşte bu azgınlığı durdurmak, çevre desteğini kırmak ve onların herhangi bir saldırısına cevap verileceği itibarını vermek için Resulullah (s.a.a) se-riyeler başlattı. Bunlar savaş için değil, birer taktik amaçla oluşan ordulardı. Hem Yahudilere bir gözdağı verilmiş olacaktı hem de çevrenin İslam ile tanışması için tebliğ de yapılmış olacaktı.

Tüm bu amaçlarla inananların çekirdek ordusu kuruldu. İlk oluşan bu ordu amcam Hamza'nın komutanlığında otuz kişi idi. Hicretin yedinci ayında başladı ve her geçen gün sayısı artmaya başlıyordu. Hatta bazen aynı zamanda birkaç ordu

bile seriyelere çıkmak zorunda kalıyordu... Hatta hicretin 11. ayında bizzat kendisi Ebva denilen yerde Kureyş kervanını takip emişti. Bu sırada da Zamreoğulları ile bir antlaşma yapmıştı. Bütün bu olaylar savaş değil, tatbikat idi.

Tüm bu taktikler Hz. Resulullah'ın (s.a.a) emriyle oluyordu. O, mükemmel bir kul olduğu gibi mükemmel bir davetçi idi. Harika bir davetçi olmasının yanı sıra harika bir savaşçı ve siyasetçi olduğunu gösteriyordu. Mekke'de bireysel hareket ederken burada toplumsal taktikler izlemesi çok önemli idi.

Bu taktikler arasında Resulullah (s.a.a) barışa, sözleşme anlaşmalarına ve haram aylarda dokunulmazlık kurallarına saygı gösterirdi. Karşıdan saldırı olmaksızın hareket etmezdi.

Kur'an Ayı, Şehr-i Ramazan

Bu insanlar şirk düzeninden çıkıp tevhide geçmişlerdi. Herkesten daha çok tövbeye ihtiyaçları vardı. Şirk düzeninde hem Yüce Allah'a hem de insanlara karşı çok hatalar yapmışlardı ve herkesin önünde kendilerinin önceden gönderimleri ile kuracakları ahiret hayatı vardı. Amelsiz olarak, güzel bir ahiret hayatını dileyemezlerdi. Kıblenin değişimi müminler için de bir imtihan olmuştu. Her hâlükârda Peygamber'e itaat edip etmeyecekleri belli olmuştu; ama eğitim burada bitmiyordu. Kıblenin değişiminden yaklaşık bir ay geçmişti ki hep beraber ilahî bir mektebe daha girmiştik. İşte Ramazan ayı.

Yüce Allah, insanları bireysel inşanın yanı sıra toplumsal olarak da insanların ıslah olmaları için bir ay süren bir terbiye ayına çağırıyordu. Bu ayın gündüzü ayrı bir eğitim, gecesi de nice hikmetleri içeren ayrı bir eğitim içeriyordu.

Bedenlerin açlığı bir kenara konulup, ruhların açlığı öncelenmişti. Merhamet, adalet, özgürlük, sabır, metanet, basiret, sadakat, cesaret, teslimiyet, emniyet, takva gibi faziletlere ulaşmak bu ayın bazı hikmetlerindendi. Böylelikle insana, bedeninin oruç tutması ile irade ve tercihle azaptan korkup sevaba rağbet etmesinden dolayı kendini koruyup alıkoyması öğretililecekti. Yüce Allah, orucu imtihan ve hal-
kın ihlâslı olması için farz kılmıştı.

Ey iman edenler! Oruç (hükümü) sizden öncekilere yazıldığı gibi size de yazılmıştır; umulur ki takvalı olursunuz.⁽¹⁾

Bizim evde de bir coşku vardı. Annem bizim orucumuzu rahat tutabilmemiz için elinden geleni yapıyordu. Resulullah da (s.a.a) mescit üzerinden topluma Ramazan bilincini vermek için sık sık hutbelerde bulunuyordu. Öyle ya Ramazan ayının birinci hedefi iyiliği emredip, kötülüğü nehyetmekti.

“Ölüp toprak ve kemik olduğumuzda tekrar mı diriltileceğiz?!” diyorlardı.

“Bizim ilk atalarımız da mı?!”

De ki: “Şüphesiz, hem öncekiler, hem de sonrakiler,”

“Bilinen bir günün buluşma vaktinde mutlaka bir araya toplanacaklardır.”

Sonra siz ey yalanlayan sapıklar!

Mutlaka zakkum ağacından yiyeceksiniz.

Karınlarınızı ondan dolduracaksınız.

Üstüne de kaynar su içeceksiniz.

Susamış develerin su içmeleri gibi.

İşte ceza ve mükâfat gününde onların ağırılanması böyledir.

Sizi biz yarattık. O hâlde tasdik etmeniz gerekmez mi?!

Döktüğünüz meniye gördünüz mü?

Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

Aranızda ölümü biz takdir ettik. Yerinize benzerlerinizi getirmede ve sizi bilmediğiniz bir âlemde yeniden var etmede önümüze de geçilemez.

1- Bakara, 183.

Gerçekten siz, ilk yaratılışı bildiniz. O hâlde ders almaz mısınız?

Ektiğinizi gördünüz mü?

Onları siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren biz miyiz?

Dileseydik, onu kuru çerçöp yapardık da şaşar kalırdınız.

“Biz ziyana uğradık!”

“Hatta biz mahrum kaldık!” (derdiniz).

İçtiğiniz suyu gördünüz mü?

Onu siz mi buluttan indirdiniz, yoksa indiren biz miyiz?

Dileseydik, onu tuzlu yapardık. Şükretmeniz gerekmez mi?

Yaktığınız ateşi gördünüz mü?

Onun ağacını siz mi oluşturdunuz, yoksa oluşturan biz miyiz?

Biz onu, bir ibret ve çölde oturanlar için bir meta yaptık.

Öyleyse büyük Rabbinin adını tesbih et.

Yıldızların yerlerine yemin ederim,

Bilseniz bu büyük bir yemindir,

Kuşkusuz bu kitap, değerli Kur'an'dır.

Saklı bir kitaptadır.

Tertemiz kılınmış olanlardan başkası ona dokunamaz.

O, âlemlerin Rabbinden indirilmedir.⁽¹⁾

Ramazan ayı, Kur'an ayı idi. Kur'an'ı taşıma sorumluluğu ancak arınmış insanların omuzlarıyla olacaktı. Bu yüzden ne sorunlar yaşarsak yaşayalım, inananların yaşadıkları bu sıkıntıları ve diğer sorunlar içerisinde tek hedefimiz olan Allah'ın rızasını unutmamaları gerekirdi. Bu nedenle Ramazan

1- Vâkıa, 47-80.

ayı, nefis terbiyesi ve olgunlaşması ile ilgili olarak tam bir rahmet ayı idi.

Ramazan ayı (o sayılı günleri içerir) ki, onda Kur'an, insanlara yol gösterici, hidayetin ve hakkı batıldan ayırmaya açık delilleri olarak indirilmiştir. Öyleyse sizden bu ayı idrak eden (bu ayda seferde olmayıp da mukim olan), onu oruç tutsun. Hasta veya yolculukta olan ise, (o günlerin sayısınca) diğer günlerde oruç tutsun. Allah size kolaylık ister, zorluk istemez; bir de sayıyı tamamlamanız ve size yol göstermesine karşılık Allah'ı ululamanız için (bu hükmü koymuştur). (Hastalık ve yolculuk günlerinin yerine diğer günlerde oruç tutmayı emretmiştir.) Umulur ki şükredersiniz.⁽¹⁾

Ramazan ayı ile Medine'nin havası değişti. İnananlar birbirinin hallerini daha iyi anlamaya başladılar. Ortak düşünce ve duyguları paylaşıyorduk. Muhacirler ve Ensar daha çok birbirine yakınlaşmaya başlamışlardı. Rabbim bu kardeşliği ahirete de taşıyacaktı. Onlar Allah için birbirilerini kabullendiler, Yüce Allah da onları birbirine duyarlı olarak şimdi den ödüllendirmeye başlamıştı.

Bizim evde de annemle orucu tutuyorduk. Annem zorlanıyordu. Peygamberimiz de dâhil hepimiz yoksulduk; ama ruhumuzun güçlülüğü bizi ayakta tutuyor, zorluklara direniyorduk.

Geceler bizim için hazineler fırsatı idi. İbadetler, dualar ve henüz küçük bir çekirdek olan ümmetin hali... Hepimizi derin tefekkürlere sürüklüyordu. Her şeye rağmen geldiğimiz bugünlere çok şükrediyorduk.

1- Bakara, 185.

Oruç, Sorumluluğa Engel Değildir

Ramazan ayının başı idi. Resulullah (s.a.a) haberciler görevlendirmişti. O günlerde Ebu Süfyan başkanlığındaki müşrikler büyük bir kervan ile Şam'dan Mekke'ye doğru yola çıkmıştı ve yine bir seriye düşünülerek büyük bir grup hazırlandı; çünkü kervan da büyük idi. Ebu Süfyan bizim azıllı düşmanlarımızdandı ve Mekke'deki azgınlar ile beraber mallarımıza el koymuşlardı. Üstelik bu taşıdıkları sermayeden o azgınların da çıkarları vardı ve bizlere karşı güçleniyorlardı.

Artık Mekke müşriklerini zayıflatılabildik; fakat Ebu Süfyan'ın da bu olup bitenlerden haberi olacak ki yolunu değiştirdi ve kervanını kurtardı.

Bu sırada Mekke'ye giden haberler üzerine bizim hayatlarımızı ve ailelerimizi parçalayan, evimizden ve yurdumuzdan bizi uzaklaştıran onlar değilmiş gibi yine zorbalık ve Araplar arasındaki itibarlarını koruma adına savaş hazırlıklarını başlattılar. Çevrede onlar gibi düşünen kabilelerden yardımlar da topladılar. Müslümanlar ile karşılaşmaktan korkmadıklarını ve kervanlarını sahipsiz bırakmayacaklarını göstermek isterken diğer yandan da kibir ve üstünlüklerini ispatlamak istiyorlardı.

Tarihte ilk defa Medine'de yürürlüğe sokulan bir hukuk dev-

letin oluştuğunu biliyorlardı. Bu sistemin önünü kesmeleri gerekiyordu kendilerince. İleri dönemlerde bu gücün kendilerine kadar dayanacaklarını düşünebiliyorlardı.

Ramazân ayıydı; ama biz seferî idik. Bu yüzden seferde olduğumuz sürece oruç tutmuyorduk; ancak tok da değildik ve su sıkıntısı da çekiyorduk. Bu arada Peygamberimiz (s.a.a) bizi topladı. İki yoldan biri için istişare etmek istedi. Ya kervanın peşi sıra gidilecekti ya da Mekke müşrikleri ile savaşılacaktı. Kendisinin gönlünde yatan ise mal elde etmek değil, Mekke müşriklerine, "Durun!" demekti. İstişare ediyordu, çünkü grubun çoğunluğu Ensar'dandı ve Ensar ile şehir dışında savaşma ile ilgili bir anlaşma önceden yapılmamıştı. Bu yüzden önce Muhacirlere sordu. Mikdâd b. Amr konuştu: "Ey Allah'ın Resul'ü! Allah'ın emri uyarınca hareket et. Vallahi, biz İsrailoğulları'nın peygamberlerine, **'Sen ve Rabbin gidin savaşın; biz burada oturacağız.'** şeklinde söyledikleri sözün benzerini sana söylemeyiz. Biz, 'Sen ve Rabbin savaşın; biz de sizinle birlikte savaşmaya hazırız!' diyoruz. Seni hak üzere peygamber gönderen Allah adına yemin ederim ki, eğer bizi Birku'l-Gimâd'a bile götürsen seninle birlikte geliriz."

Ensar'dan ise Sa'd b. Muaz konuştu: "Biz sana inandık, senin söylediklerini onayladık. Bize getirip duyurduğun her mesajın doğru olduğuna tanıklık ettik. Sözünü dinleyeceğimize ve emirlerine uyacağımıza dair sana söz verdik ve taahhütte bulunduk. Ey Allah'ın Peygamberi, yoluna devam et. Seni hak üzere peygamber gönderen Allah'a yemin ederim ki, eğer şu denizin karşısına insan ve oraya dalsan, seninle birlikte biz de oraya dalarız ve bir tek kişimiz bile geri kalmaz. Yarın düşmanımızın bizimle karşılaşmasından hoşnutsuz değiliz. Biz savaşta sabırlı ve düşmanla karşılaşma sırasında

sözünde duran kişileriz. Umuyorum ki, Yüce Allah bizden yana sana gözünü aydınlatan bir sonuç gösterir.”

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) şöyle demişti:

Allah'ın bereketi üzerine yürüyün. Zira Allah bana iki topluluktan (kervan veya Kureyş ordusundan) birisinin bizim olacağını vaat etti. Vallahi ben Kureyşlilerin yere serilmiş ölülerini görür gibiyim.

Onların onayını alınca Hz. Muhammed (s.a.a), sonuçtan memnun kaldı ve Ramazan ayının on yedisi cuma günü savaş kararına varıldı.

Bedir'deyiz!

Tam Bedir kuyularının yanındayız. Resulullah (s.a.a) İslam'ın bayrağı olan büyük sancağı bana verdi. Her şeye rağmen Mekke müşriklerine bir haberci gönderip savaştan vazgeçmelerini söyledi. Ancak onlar zaten savaşa önceden kararlıydılar.

Bu savaş çok önemli mesajları bağrında saklıyordu:

1- Önceden köle olanlar ile inananlar aynı saftaydı. İslam sınıfsal farklılığı kaldırıp, herkesi özel yapmıştı. Üstünlüğün ancak takva olduğunu hatırlattı. Kendilerine asla izzet ve şerefi layık görmeyen Mekke müşriklerinin hakir ve aşağılayıcı tavırlarından kurtulmuşlardı. Şimdi ise hak olan izzet ve şeref için ölmeye razıydılar.

Mekke müşrikleri bu düşünceyi kabul etmiyorlardı ve onların safında duran alt sınıfların bu eşitlik anlayışı dikkatini çekmişti. Kimilerini öfkeliendirirken, kimilerini de üzmüştü.

2- Savaşın amacı ganimet, çıkar, intikam veya bir hesaplaşma değildi. Bu sebeplerden dolayı mücadele edenler belki karşılığını alırlar, belki de alamazlardı; ama kesin olan şu ki böyle bir mücadelenin ahiret boyutu da olamazdı.

Cihadın temel gayesi, İslam yolundaki engelleri kaldırma çalışmasıdır ve biz kervanın peşinden gitme yerine cihadı

seçmiştik. Tamamen Allah için olacaktı ve Resulullah (s.a.a), bunu Rabbinin dileği olarak bildirmişti. Nitekim buralarda çokça ayetler inzal olmuştu. Bu yüzden savaş tamamen bir cihad idi.

3- Hak ve batıl karşı karşıya geliyordu. Biz hakkı isterken onlar da batıl yaşam tarzını hayatlarına getirmek ve bu konuda engel görmek istemiyorlardı. Aynı düşünceyi biz de istiyoruz. İman üzere İslam'ı istiyoruz ve engel kabul etmiyoruz. Bu yüzden Resulullah (s.a.a), "Hak ve batıl karşı karşıya geldi." demişti.

4- Özgür bırakılmayan beden ve ruhlar elbette Allah'a iman bulamazlardı. Bu yüzden, "La ilahe illallah" dememizin önündeki engel olan bu kâfirlere karşı direnmeliydik. Özgür olmak isteyenler, küfrün kendi boğazlarını sıkmalarına asla izin veremezlerdi.

5- Peygamber'e bağlılık göze çarpan özelliklerdendi. Peygamber'e itaatin Allah'a itaat olduğunu biliyorduk. "Müslümanım" diyenler, Peygamber'e kayıtsız, şartsız, hiçbir pazarlık yapmadan itaat etmek zorundadırlar. Risaletini kabul etmek, ona iman etmek, onu yegâne baş/önder/imam kabul etmek bunu gerektirirdi. Ümmetin düzeni böyle olmalıydı. Peygamber'in her bir sözü kabul edilip, uygulamaya geçilmeliydi. Resul'ün sözleri arasında bazıları kabul edilip, bazıları geri çevrilemezdi. Bu inananların kendisine bırakılan bir tercih değildi.

Savaş sahnesi zor bir sahadır. Peygamber'e itaat konusunda inananlar imtihana gireceklerdi. Eğer Peygamber'i kendi nefislerinden daha evla görüyorlarsa, ölesiye onun yanında savaşacaklardı. Yok, eğer kendi nefislerinden öncelikli görüyorlarsa mücadelede "pes" edeceklerdi. İşte Allah ve Resul'üne itaat konusunda "Bedir" bir imtihan alanı oldu.

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

6- Biz Muhacirler, Ensar'dan da Hazrec ve Evs kabileleri ortak bir kalp taşıyorduk. İnananlar arasında hiçbir duvar kalmayıp, düşman karşısında tek vücut olarak saf tutmuştuk. Eğer bu kardeşlik duygusu olmasaydı, aynı cephede savaşamazdık. Kardeşlik duygusu bize gücü getirmişti.

7- Tevhid, adalettir ve mazlum, mağdur olan tüm insanlar adaleti talep ettikleri için kendi düzenlerini bırakıp, Yüce Allah'ın adaletine sığınmayı tercih etmişlerdi. İnananlar Mekke müşriklerinden çok çekmişlerdi. Ancak bu bir kin ve intikam savaşı değildi. Kişisel yargılarla da yola çıkamazdık. Tüm alanlarda olduğu gibi bu alanda da kendi doğrularımızla değil, Yüce Rabbimizin doğrularıyla hareket etmeliydik. Bu yüzden savaşın en zor alanında bile adaleti saptırmamalıydık.

Savaş sırasında yüzüme tüküren müşrik bir adamı bu yüzden öldürmemiştim. Kendi nefsim için değil, Yüce Allah için savaşıyordum ve inananların hepsi de böyle düşünmeliydi. Zaten bugüne kadar savaş emrinin çıkmamasının hikmetlerinden biri de buydu. İnananların hedeflerini iyice anlamasıydı. Kişisel beklentiler üzerine savaş olamayacağı gibi, vahiye üzere savaş emrini Resulullah (s.a.a), Rabbimizin iradesi olarak bildirmişti.

8- İnananlar belki öldüreceklerdi, belki öleceklerdi. Her iki durumda Yüce Allah'ın rıza ve vereceği yetkiye göre olmalıydı. O izin vermedikçe ne ölmeye, ne de öldürmeye hakkımız yoktu. Bu yüzden ahirete iman olmaksızın cihad düşünülemezdi. Biz ahirete inanmıştık.

Ben kendimi cennete de, cehenneme de şahid oluyormuş gibi inanıyordum. Sanki cennetin kapıları açılmış bizi bekliyordu. Cehennemin kapıları da açılmış, kâfir olan müşrikleri bekliyordu.

Yani ahiret gününe inanılmadan ödenecek bedeller kolay verilemezdi. Ölüm göze alınamazdı, ama insan Yüce Allah'ın huzuruna çıkacağına yakinen inanıyorsa, cevabını da ona göre hazırlar. İşte bu yüzden sayımız az olsa da, teçhizatımız yetersiz olsa da cihad bize sevimli gelmişti. Hele fitrat dini üzere olan ben şehadete âşık idim. Bir bebeğin anne sütüne olan tutkusu gibi ben de şehadete tutkuluydum. Bu yüzden korku benden uzaktı.

Hele bir de Resulullah'ın (s.a.a) duruşunu görseniz. Cesaret ve yiğitlikte kimse onun önüne geçemezdi. Bu kadar zorlanan ve dışlanan kendisi değilmiş gibi idi...

9- Nice az grup, çok gruba üstün gelmiştir; çünkü önemli olan grubun niceliği değil, niteliği idi. Zaten bizim tarafta olanların çoğunun, savaş tecrübesi bile yoktu. Bir kısmı da önceden köle sınıfından olanlardı. Onlar da savaşı bilmezlerdi. Medine'den savaşa karar verilip çıkılmadığı için bir savaş hazırlığı da yoktu, teçhizat da ona göre değildi. Aramızda sadece bir atlı vardı.

Herkesin en büyük gücü iman ruhu idi. Kalplerinin Allah ve Resul'üne sadakati onların en güçlü silahı olacaktı. Davanın hedefine, önderin haklılığına, ahiretteki karşılığına sonuna kadar iman etmiş olmaları gerekiyordu. Bu kararlılık ve azim, bizi başarıya götürecekti ve inanıyorduk ki başarı bizim olacaktı...

10- Biz doğru olanı yapıyorduk. Bu yüzden Rabbim rahmet elini üzerimizde tutacaktır. Nitekim böyle oldu da. Savaştan önceki gece yağmur yağmıştı. Bizim için avantaj, küfredenler içinse dezavantaj olmuştu. Ayrıca Resulullah (s.a.a), ilahi vaadi bize müjdelemişti. Bu amaçta direnirsek Yüce Allah bin meleklerle bize yardım edecekti.

Hani yalvararak Rabbinizden yardım istiyordunuz ve O, “Kuşkusuz, sırayla gelen bin meleklerle sizi destekleyeceğim.” diye duanızı kabul etti.⁽¹⁾

Yüce Allah, inananların üzerinden korku psikolojisini giderip, sükûnet rüzgârını üzerimize estirmişti. Kâfirlerin de üzerine korku psikolojisini estirmişti. Bu da onların telaşlanmasına, kaygılanmasına, panik yapmasına ve topluluğun zayıflamasına sebep olmuştu.

Hani Rabbin meleklerle, “Ben sizinleyim; iman edenlere sebat verin. Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım; artık boyunlarının yukarısını (başlarını) vurun ve parmaklarını doğrayın.” diye vahyetti.⁽²⁾

İşte ilahi umut içimizde olduğu sürece, umduğumuz bizi kuşatıyordu. Bu yüzden Allah ve Resulü’nün müjdelerine inanıyorduk. Bunlar asılsız ve kandırmaca vaatler değildi. Bunlar münezzehten olan Rabbimizin vaatleri idi. ve O, vaa-dinden asla geri dönmezdi. Kuşkusuz Resulullah’ın (s.a.a) sözünden de şüphe edilmezdi; çünkü onu teyit eden de yine Yüce Allah idi.

11- Resulullah (s.a.a), sanki yıllarca savaşların içindeymiş gibi profesyonel bir şekilde stratejik taktikler, ordu disiplini ve planlar uyguluyordu. Her şeyi ilahi emir üzere düzenlediği belli oluyordu. Nitekim bu savaş sürecinde başından sonuna kadar her aşama için seri olarak vahiyler ara ara nazil oluyordu.

12- Allah razı olsun babamdan, onun da bize az emeği geçmemişti. Bana ve Hz. Muhammed’e (s.a.a) ata binmeyi, ok

1- Enfal, 9.

2- Enfal, 12.

atmayı, kılıç kullanmayı, avlanmayı babam Ebu Talib öğretmişti. O da büyük babamız Abdulmuttalib'ten öğrenmişti. Nitekim amcam Hamza da ondan öğrenmişti. Ve bugün bu eğitimimiz çok işe yarayacaktı. Lakin amcam Abbas, abim akil ve Atike halam bize muhalif olanların arasında idi. Gerçi Ebu Cehil savaşa katılmaları için herkesi tehdit etmişti, ancak yine de bu bizi üzmüştü.

13- Akrabalık bağları da olsa Allah ve Resulü'ne ahdimizi çiğnemeyecektik. Çünkü bu bir iman mücadelesi idi. Herkes inandığının arkasında olacaktı.

14- Resulullah (s.a.a) hepimizin fikir ve psikolojisini hazırlamıştı. Her şeye rağmen savaş stratejilerimize dikkat edecektik. Amaç, yol ve yöntem sapması olmayacaktı. Ve her ayrıntıyı Resulullah (s.a.a) komuta ediyordu. O, komutan olarak da bizlere önder/imam idi.

15- Herkes komutlara dikkat ederek uyacaktı. Nitekim bizim taraf 313 kişiydi. Mekke müşrikleri ise 1000'e yakın kişiydiler. Yani üç katımız, bire üç kişiydiler. Ama kararlılık, disiplin, Resul'e itaat, Allah rızasında odaklanma hepimizi birleştirdi. Tek saf olmayı sağladı. Bu yüzden herkes aynı sonuhta, ortak akılda idi. İki izzetten birisi hepimizin isteği idi.

16- Gayba iman etmek, insanın içindeki fetih idi. Meleklerin yardımı, şartların değişmesi, nüzul olan ayetler ve ahiret umudu, hepsi gayb tezahürleri idi. Gayba inanılmazsa burada olmanın bir anlamı olamazdı.

17- Yakinen düşünülen cehennem hayatı, inananların küfürden tiksinsmesine neden oluyordu. Cennet hayatı da umudu, cesareti ve direnişi besliyordu. Önümüzdeki tehlikeleri uyarı olmadan, müjdelere inanmadan insan göze alamazdı. İşte bu yüzden kuvvetli duruyorduk.

18- Hele bir de Âlemlerin Efendisi Peygamber (s.a.a) aramızda sürekli bizler için dua ediyordu. Bu çok önemlidir. Peygamber'in şefkat ve rahmet kanatları üzerimizde idi. Bizimle beraber aynı duygu ve düşünceleri paylaşıyordu. Ve O, bizi teyit ediyordu. O teyit ediyorsa demek ki Yüce Allah da teyit eder bizi.

Resulullah'ın (s.a.a) dudaklarının kıpırdayışı hiç durmadı:

Allah'ım, bütün sıkıntılı durumlarda güvendiğim sensin, bütün dar durumlarda ümidim sensin, başıma gelen bütün işlerde sen benim güvenim ve hazırlığımsın. Gönülleri zayıf düşüren, çareyi azaltan, yakınların desteğini kesen, düşmanların sevinç çılgınlıkları atmalarına yol açan, şartların beni bitkin düşürdüğü nice sıkıntım oldu ki, onları sana arz ettim, sana şikâyet ettim ve bu şikâyeti senden başkalarından yüz çevirip sana sığınmak için yaptım.

Sen bu sıkıntılarımı giderip beni rahatlattın, onu benden kaldırdın, benim yerime onu hallettin; sen bütün nimetlerin velisi, bütün hacetlerin sahibi, bütün isteklerin son noktasısın. Sana çok çok hamdeder, bol bol minnet sunarım.

O yine dua ediyordu:

"Allah'ım! Eğer bu cemaat yok olursa, artık sana hiçbir kulluk eden kalmayacak..."

Ben de çok dua ediyordum. Benim gibi herkes dua ediyordu; çünkü tek sığınağımız âlemlerin Rabbi Yüce Allah'tı. Medet ya Allah!

Mekke Müşriklerinin Psikolojisi

Hedefleri, kendi yaşam tarzlarına aykırı olan İslami yaşam tarzının tüm yönleriyle kökünü kazıyordu. Asla kendilerinden ayrı düşünenlere nefes alma hakkı tanımayacaklardı. Tüm bu çırpınışların temeli bir inanç uğruna değildi, onlar da biliyorlardı, tahta ve topraktan yapılan bu putların yarar ve zararlarının olmadığını, dini temsil etmediklerini...

Ancak bunların arkasına saklanarak kendi düzenlerini, dünya çıkarlarını ve susamış hırslarını istiyorlardı; ama batıl hak ile boy ölçüşemezdi. Yüreklarını masaya koyamıyorlardı; çünkü karşılığında ödenecek bedeller ağır olabilirdi. Ahireti gündemde olmayanlar için menfaat karşılığında bedelleri ödeme denklemi zor bir soru oluyordu.

Bu yüzden ölümden de korkuyorlardı. Ellerinde olanlar için savaşanlar, eğer ölürlerse ellerindekilerin bir önemi olmayacaktı. Bu da onların cesaret ve yiğitliklerini zayıflatıyordu. Ahirete inanmayanlar için ölmenin bir değeri ve anlamı olmazdı; çünkü ölümden sonraki süreci hiç düşünemiyorlardı. Savaşa gelenlerin çoğu menfaat üzere gelmişti. Psikolojileri darmadağınaktı. Şirk düzeni zaten böyleydi. Asla birlik olmazdılar...

Ölmek, ama neden? "Neden!" "Bu bedellere değer miydi?" diye derin düşünceler arasında kalmışlardı. Kin, nefret,

öfke, hırs, tamah hepsi kalbi zayıflatan duygulardı ve onlar bunlardan besleniyorlardı... Bu duygular üzerine ya öldüreceklerdi ya da öleceklerdi.

Savaşa Girerken...

Bedir'e geldiğimiz zaman Mikdad b. Esved'ten başka atlı yoktu aramızda. O gece kendimize baktım. Resulullah'tan (s.a.a) başka herkesin uyuduğunu gördüm; ama o bir ağacın gövdesinin dibinde durmuş, sabaha kadar namaz kılıyor, dua ediyordu. O gece yağmur yağdı. Böylece zemin kuvvetlendi. Kayganlığı geçmiş oldu. Resulullah (s.a.a) ertesi gün için savaş taktiklerini verdi, ordusunu düzene soktu ve bizzat savaş için ordusunu komuta etti. İki ordu karşı karşıya gelmişti.

Eski savaşlarda âdet olduğu üzere önce teke tek savaşmayı isteyen müşrikler, orduyu komuta eden Resulullah'tan (s.a.a) talep ettiler. Müşriklerden Utbe b. Rabia, kardeşi Şeybe ve oğlu Velid ileri atılarak Kureyşli Müslümanlardan kendileri ile teke tek dövüşecek denklerinde rakipler istediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber, Ubeyde b. Haris'e, Hamza b. Abdulmuttalib'e ve ben Ali b. Ebu Talib'e şöyle demişti:

Ey Haşimoğulları, kalkın Peygamberinizin getirdiği hakkınızla savaşın; çünkü onlar Allah'ın nurunu söndürmek için batılları ile geldiler.

Peygamber (s.a.a) inananları sık sık uyarıyordu:

Bugünde Allah'ın sizi cezalandırmasını gerektiren bir

davranıştan sakının; çünkü Allah'ın öfkesi, sizin öfkenizden daha büyüktür.

Ben ve amcam Hamza b. Abdulmuttalib rakiplerimizi öldürmüştük. Ancak Ubeyde b. Haris ağır yara almıştı. Ona da yardım ettik ve onun da rakibini öldürdük. Bu yenilgiler Kureyşlilerin cesaretini kırmış ve hırçınlaşmışlardır. Ardından savaşın kızgınlığı başlamıştı. Savaş tandırı iyice kızıştığında biz Resulullah'a sığınmıştık, o esnada hiçbirimiz onun kadar düşmanın yakınında değildik; ama benim de gözlerim onu takip ediyordu. Onun yakınında duruyor, düşmanın ona sokulmasına izin vermiyordum. Bu şekilde müşriklerden çokça öldürmüştüm.

Bugün hak ve batıl günüydü. Hak için tüm gücümü imanımdan alıyordum. Bu mücadelede bir kişiye en az iki kişi düşüyordu. Ben ise müşriklerden yirmi beşten fazlasını öldürmüştüm. Hak ve batılın ayrıştığı, Resul'ün (s.a.a) korunması söz konusu olunca ben tüm gücümü kullanacak, hiç tereddüt etmeyecektim.

Bu durum inananların lehine olmuştu. Ancak ölenlerin yakınları olan müşrikler, ileri de İslam'a girseler de bu durum bana karşı onları çok kinlendirmişti. Bunun intikamını almak için her türlü yolu deneyeceklerdi.

Savaş kendilerinin istediklerini dikkatten kaçırıyorlardı. İsrarla savaş isteyen, tüm güçleriyle saldırılara geçen kendileri idi. Savaşın sonuçlarına da katlanmak zorundaydılar. Elbette kendimizi ve davamızı savunmaya geçecektik.

Savaştan Sonra...

Hz. Muhammed (s.a.a) Bedir savaşı için şöyle demişti:

Bedir savaşı, Allah Teâlâ'nın İslam'ı aziz ve üstün, şirki zelil ve mağlup kıldığı ilk savaştır. Bedir savaşı günü, şeytan öylesine küçük düşüp zillete uğradı ki (büyük günahların affedildiği ve Allah'ın rahmetinin indiğine şahit olduğu Arafat günü dışında) hiçbir zaman bunca zillete düşmüş değildir.

Savaştan sonra müşrikler büyük bir hayal kırıklığı yaşamışlardı. Zillet ile yetmiş ölü, yetmiş esir bırakmışlardı. Esirler Peygamber'in yine engin ufku ile ya on kişiye okuma-yazma öğretme karşılığında ya da fidye karşılığında serbest bırakılmıştı. Hiçbir şeyi olmayanlarsa karşılıksız serbest bırakılmıştı.

Ganimet için savaşa girmemiştik. Asıl amaç, düşmana haklılığımızın gücünü göstermekti. Onlara üstünlüğümüz bizim başarıymızdı. Maksat gerçekleşmiş oldu. Savaşçıların elde ettikleri mallar ve aldıkları esirler ise asıl amaca ilave fazlalıklardı. Bu yüzden elde edilenlere, "Enfal" denilmişti.

İnananlar arasında bir tartışma çıkınca, Yüce Allah Enfal üzerindeki mülkiyetin tamamen kendisine ve elçisine ait olduğunu belirtmiş ve yine kendi yetkisiyle Resulullah'ın (s.a.a) eliyle onu paylaştıracak husumeti çözmüştü.

Enfal (düşmandan anlaşmayla alınan veya sahipsiz mallar) hakkında sana soruyorlar; de ki: “Enfal, Allah ve Resulü’ne aittir.” Öyleyse Allah’tan korkun ve aranızdaki ilişkileri düzeltin. Mümin iseniz, Allah’a ve Resulü’ne itaat edin.

Allah ve Resulü, ganimetler hakkında karar sahibi idi; ancak bu ayetler ile gerçekte tüm enfalin sahibinin Allah ve Resulü olduğu, ama lütuf ve ikram olarak beşte birinin Allah Resulü’ne ait olduğu belirtilmişti. Geri kalan beşte dördünü ise kendi aralarında paylaşacaklardı.

Allah’a ve (hakkın batıldan) ayrılış günü olan iki topluluğun karşı karşıya geldiği gün (Bedir Savaşı’nda) kulu muza indirdiğimize inanıyorsanız, şunu bilin ki, elde ettiğiniz her türlü ganimetin (maddi yararın) beşte biri Allah’a, Resulü’ne, Peygamber’in yakınlarına ve (onlardan olan) yetimlere, fakirlere ve yolda kalmışlara aittir. Allah’ın her şeye gücü yeter.⁽¹⁾

Zafer haberi bizden önce Medine’ye ulaşmıştı. Herkes çok şaşırmış, hatta haberin yalan olduğunu düşünmüşlerdi. Nihayet Medine’ye vardığımızda haberin gerçekliğine inandılar; ancak münafıkların ve Yahudilerin hiç de hoşuna gitmemişti. Endişe ve korkuya kapılmışlardı. İslam’ın mesajlarının daha da öne çıkmasından çok rahatsız oldular.

Mekke’de ise büyük bir matem havası vardı. Derin bir acıya gömülmüşlerdi. Darbenin etkisi onlarda öfke ve kine dönüştüyordu. Özellikle de bana karşı, çünkü müşriklerden en çok kişiyi ben öldürmüştüm. Ama kendileri sebep olmuştu; savaşmak ve öldürmek için yola çıkanlar da, barış anlaşmasına girmeyenler de kendileri idi.

1- Enfal, 41.

Bu, onların Allah ve Resulü'ne karşı gelmelerindendir. Kim Allah ve Resulü'ne karşı gelirse, (bilsin ki) Allah'ın azabı çetindir. İşte bunu tadın! Ve (bilin ki) kâfirlere cehennem azabı vardır.⁽¹⁾

İnananlar bu savaştan sonra Resulullah'a (s.a.a) daha da bağlanmaya başladılar. Muhacirler de hem psikolojik hem de sosyal olarak biraz daha rahatlamışlardı. Hak ve hayra destek vermenin onuru ve gururunu yaşıyorlardı.

İyiliği emret ki, iyilik ehlinden olası. Elinle ve dilinle kötülüğe karşı çık. Elinden geldiği kadar kötülükten uzak dur. Dinin son hedefi, iyiliği emretmek, kötülüğü yasaklamak ve hadleri ikame etmektir. Cihat, dinin direği ve mutlu insanların hayat tarzı idi. Kim hakkı egemen kılmak için cihat ederse, başarılı kılınırdı. Göklerin kapıları mücahitlere açılırdı. Cihadın sevabı, ödüllerin en büyüğüydü.

Zafer dalga dalga Medine'den diğer beldelere yayıldı. Kalbi hidayete hazır olanlara bir güven oldu. Davate bir adım daha yakın olmaya başladılar ve İslam'a girmeye hazırıldılar artık. Bu arada bu zaferin haberi Habeşistan'a ulaşmıştı ve oradan Medine'ye geri dönüşler de başlamıştı.

Medine çevresinden kimi kabilelerde, bu adalet ve hukuk üzerine kurulan İslami yapılanmanın içine girip girmemek için bizi takip ediyorlardı... Kısaca tebliğin yolu biraz daha açılmıştı...

1- Enfal, 13-14.

Ehl-i Beyt'in Temeli Atılıyor...

Ben Peygamber'in (s.a.a) sırrını bıraktığı yerim. Emrinin destekçisiyim. İlminin kapısıyım. Hikmetlerinin sığınağıyım. Dininin dağları gibiyim. Ben Peygamber'in mirası bir yol üzereyim. Yemin ederim gayb perdeleri gözlerimin önünden kaldırılrsa bile yine de benim imanımda değişiklik olmaz.

Bunu Resulullah (s.a.a) da çok iyi biliyordu. Nitekim gökler ile irtibatı vardı. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) benim için bir adım daha atacaktı. Ben de bunu hissediyordum; ama çok çekiniyordum ve hayâ duygularım gözlerimi kaçırmaya ve sanki hep bir şeylerle uğraşıyormuş gibi görünmeme sebep oluyordu. Resulullah'ın kızı Fatıma'yı istemeye geldiklerini duyuyordum. Bütün istemeye gelenlere Resulullah (s.a.a), **"Onun hakkında Allah'ın emrini bekliyorum."** diyordu. Onun kapısına bu talep ile gelenlerden çok rahatsız oluyordum; ama dile getirmeye de utanıyordum. Resulullah (s.a.a) onlara, "Hayır." diyordu ve "Hayır." diyeceğini de biliyordum. Ancak yine de rahatsız oluyordum ve dile getiremiyordum. Resul'üm benden bir adım atmamı bekliyordu; ama ben hayâ ediyordum.

Hep bir mücadele içinde olduğumuzdan ne mehir verecek, ne de evlenecek maddi imkânlarım yoktu. Sonunda çevremdekilerin de beni teşvikiyle başımı eğmiş, sesim titrek ve

kıpkırmızı bir şekilde Resulullah'ın (s.a.a) huzuruna çıktım. Güler yüz ve engin hoşgörüsüyle beni sıcak karşılamıştı. O da biliyordu benim niçin geldiğimi! Bana konuşabilmem için cesaret veriyordu. Her ne kadar bir Peygamber olarak düşünse de aynı zamanda o da bir baba idi. Ne istediğimi nazikçe bana sordu. Ben de kısık bir sesle, Fatıma ile beni evlendirmesini istedim. O da bana, "Hoş geldin, safa geldin ya Ali!" karşılığını verdi.

Biraz durduktan sonra Fatıma'nın yanına gitti. Kızı Fatıma'ya şöyle söylemişti:

Ben Allah'tan seni şu insanların en hayırlısıyla ve kadında en sevimli olan biriyle evlendirmesini istemiştim. Ali'yi, faziletlerini ve konumunu biliyorsun. Bugün seni istemek üzere bana geldi. Ne dersin?

Fatıma susmuştu. Resulullah (s.a.a) onun suskunluğunu ikrar saydı. Sonra Resulullah (s.a.a) etrafındaki Müslümanları topladı ve "Allah bana Fatıma'yı Ali ile evlendirmemi emretti." dedi. Sonra bana döndü ve şöyle dedi:

Rabbim Fatıma'yı seninle evlendirmemi istedi. Bu evliliğe razı mısın ey Ali?

Bu bir teyit idi. Belki de tüm Müslümanların kişisel bir karara değil, ilahi bir karara şahit olması içindi. Ben de, "Razıyım ya Resulullah!" dedim. Rabbimin bu lütfundan dolayı secdeye kapandım. Resulullah'ın (s.a.a) değımiyle ben dünya ve ahiretteki eşime, diğer yarıma, kavuşuyordum.

Buna atıf yaparcasına Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu;

Allah ikinize de bereket versin ve sizden birçok iyilikler meydana getirsin.

Düğün Hazırlıkları

Annem bu habere çok sevinmişti. Fatıma gelini olacaktı. O hayırlı bir gelindi; bir zamanlar annesinin kendisine gelin geldiği gibi. Bir ara annem duygulandı. Babam olsaydı ne kadar çok mutlu olacağını dile getirmişti. Elbette babam da, annem de hep Resulullah'ın (s.a.a) yanında olmuşlardı.

Elimizde düğün ve mehir için hiçbir şey yoktu. Mehir de her mümin kadının hakkıydı ve Fatıma'nın mehriyesi için dünyadaki bütün hazineler verilse yine de az gelirdi; çünkü hiçbir şey onun değerini ölçemezdi. Ancak ne yapmalıydık? Sonunda zırhımı götürüp Medine pazarında sattım. Parasını götürüp mehir olarak Resulullah'a (s.a.a) sundum. O da Ebubekir, Bilal, Ammar ve bir grup Müslümana verip çeyiz hazırlığımı yaptırdı.

Son derece sade bir evlilik oldu. Fatıma'nın çeyizi ve bizim evimiz Medine'nin tanık olduğu en sade evdi. Olsun! Evi ev yapan duvarlar ve eşyalar değildi. "Muhammed Resulullah'ın beyti" olarak en güzel, en zengin ve en hayırlı ev, bizim evimizdi; çünkü biz, "Ehl-i Beyt" idik, çünkü biz, vahiy evinin çocuklarıydık.

Fatımatüz-Zehra

Fatıma bir yandan son Peygamber'in kızı, diğer yandan benim de kıymetlim idi. O Peygamber'in göz bebeği olduğu gibi, benim de gözbebeğimdi. Tüm kadınların ona gıpta ile bakacağı bir konumda idi; ama o, ne Peygamber'in kızı olduğu için, ne de benim eşim olduğu için "Fatıma" değildi. O imanı, takvası, ahlakı, sabrı, derin ufku ile Fatıma idi. Peygamber'in ve benim yaşadığım tüm aşamalardan o da geçmişti. Boykot yılları, saldırılar, hicret anları, yokluk, açlık, Medine'deki sorunlar... Ve bundan sonra da nice sorunlarda yanımızda olup, bu aşamaları da beraber yaşayacaktık. Bu yüzden o, izzet ve şeref ile Rabbimiz tarafından donatılmış olup, seçilmişti. Dolayısıyla risalet yolunda onun omuzlarına geçmişte olduğu gibi gelecekte de büyük sorumluluklar yükletilecekti. Bu nedenle o, tüm inanan hanımların zirvesinde duran model bir mümine idi. O müminelerin hanımefendisi idi. Tarih boyunca gelmiş ve gelecek tüm inananların gözlerini odakladığı, kendilerine model alacağı zirvedeki kadındı. Seçilmiş kadınların seçilmişisi...

Resulullah da (s.a.a) onu müjdelemişti:

Fatıma, dünya kadınlarının efendisidir.

Fatıma ve Ben

Nikâhımızı kıyan, âlemlerin efendisi Resulullah'ın (s.a.a) kendisi idi. Her ikimiz de Peygamber'in sırlarının toplandığı iki kişiydik. Düğün töreninden sonra evimizin önüne gele- rek Resulullah (s.a.a) benim elimi tuttu. Sonra Fatıma'nın elini elimin üstüne koydu. Şöyle buyurdu:

Allah, bu evliliği Resulullah'ın kızına mübarek kılsın. Ey Ali! Ne güzel eştir Fatıma! Ve ey Fatıma! Ne güzel eştir Ali!

Sonra yine şöyle dua etti:

Allah'ım! Onların birliğini koru. Kalplerini kaynaştır. On- ları ve zürriyetlerini nimetler cennetinin varislerinden kıl. Onlara temiz, güzel ve mübarek bir zürriyet ver. On- ları, senin emrinle insanları sana ibadet etmeye ileten ve senin razı olduğun şeyleri emreden imamlar kıl.

Dışarıya çıkarken de şöyle buyurdu:

Allah sizi ve neslinizi pak kılmıştır. Sizinle barış yapanla ben de barış yaparım. Sizinle savaşanla ben de savaşırım. Sizi Allah'a emanet ediyorum ve sizi O'na bırakıyorum.

Fatıma acılarımı dindiriyor, beni teskin ediyor, tüm yorgun- luğumu gideriyordu. Ona baktığımda tüm kederler ve hü- zünler bir anda beni terk ediyordu.

Allah'a yemin ederim ki, Allah katına alıncaya kadar onu hiç kızdırmadım, üzmedim. O da beni hiçbir zaman kızdırmadı, hiçbir emrime karşı çıkmadı. Örnek bir eştı. Biz birbirimize eş olarak yaratılmıştık. Zaten Resulullah (s.a.a) da şöyle demişti:

Ali olmasaydı, Fatıma'ya denk bir eş bulunamazdı.

Bizim Evliliğimiz

Herkes evleniyordu; ama bizim evliliğimiz sadece bizi ilgilendiren bir olay değildi, sıradan gibi görülemezdi. Bizim evliliğimiz, İslam tarihinde bir dönüm noktası idi. Ümmet için Resulullah'ın (s.a.a) elleriyle atılan ilahî bir projenin başlangıç noktasıydı. Asırlar öncesinden verilmiş ilahi kaderin kazası yerine geliyordu. Bu, zamanla daha da iyi anlaşılacaktı.

Ben Ali, Resul'ün elinde ve gönlünde yeşertilmiştim. Fatıma da zaten Resul'ün can parçasıydı.

İki denizi birbirine kavuşacak şekilde salıverdi. Aralarında bir engel vardır sınırı aşmazlar (birbirine karışmazlar). Öyleyse Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalan sayabilirsiniz? O ikisinden inci ve mercan çıkar.⁽¹⁾

Rahman Suresi'nin bu ayetlerindeki gibi iki farklı deniz olarak birbirimize kavuşmuş oluyorduk. İkimizde de okyanuslardan geniş ilim, hikmet, fazilet, takva, güzel ahlak deryaları ve sırlar dolu hazineler vardı. İkimiz birbirimizden farklı yaratılıştta olsak da her birimiz iki deniz gibi sıra dışı ve özel idik. Hem Rabbinizin hem de Resulümüzün yanında...

Her ikimiz de fitrat dini üzere büyümüştük. Hayatımızın her

1- Rahman, 19-22.

anı ve her boyutu vahiy ile şekillenmişti. İlahi plan üzerimizde tecelli ediyordu. Ve Allah'ın planı Resulü'nün programı ile uygulamaya konuluyordu. Ve yine ilahi proje üzerine evlenmiş oluyorduk.

Elbette bu evliliğin birçok hikmetleri olacaktı. Ayette dediği gibi inci ve mercan çıkacaktı bu denizlerin buluşmasından...

Tüm peygamberlerin hatemi ve kâmilî Hz. Muhammed'di (s.a.a); ama yolu hatem değildi! Resulullah (s.a.a), risalet ağacının kökleri, ben ve Fatıma da o ağacın gövdesi olacaktık. Bu ağacın dalları, bizim neslimizden imamet görevi verecek olan imamlar, meyveleri ise bizim vesilemizle beslenen, bize tabi olan müminler olacaktı.

Bu yüzden sıradan bir evlilik değildi bu. Geleceğin hikmetleri, hüccetleri ve sırları kaderin içinde saklıydı. Resulullah (s.a.a) her şeyin farkında olup, ilahî bir müjde ile nikâhımızı büyük bir şevkle kıyıyordu. Hatta melekler bile sevinç göz yaşları ile tebrik ediyorlardı. Doğduğum günden beri kadrim belliydi.

Peygamber'den (s.a.a) Aldığım Temel Miras

Allah şirkten arınmak için imanı, kibirden temizlenmek için namazı, rızkın bollaşması için zekâtı, halkın ihlâsını denemek için orucu, dinin güçlenmesi için haccı, İslam'ın izzeti ve onuru için cihadı, halkın maslahatı için emr-i marufu (iyiliği emretmeyi) ve nehy-i münkeri (kötülükten sakındırmayı), insan kanının boşa akıtılmaması için kisası, haramlara gerekli saygı ve özenin gösterilmesi için hadlerin uygulanmasını, akıllı korumak için içki içmenin terk edilmesini, iffetlilik gereği olarak hırsızlıktan uzak durmayı, insan soyunu korumak için zinadan vazgeçmeyi, neslin çoğalması için livatdan uzak durmayı, hakların inkârına karşı koymak amacıyla şahitliği, doğruluğun onurunu yükseltmek maksadıyla yalandan uzak durmayı, korkulardan emin olmak için İslam'ı, ümmetin düzeni için imamlığı, risalet ve imamete saygı için de itaati farz kılmıştı.

Resulullah (s.a.a) Ümmeti Pekiştirme Yolunda...

Resulullah (s.a.a), bir yandan müminlerin Yahudilerin oyunlarına düşmemeleri için uyarıyordu, diğer yandan eğitim faaliyetlerine ağırlık veriyordu. Bir yandan beni özel olarak yetiştiriyordu, diğer yandan Kureyş'in intikamcı saldırısına karşı sosyal bağ kurma adına evlilik bağlarını kuruyordu...

Ümmet henüz iki yaşındaydı. Pekişmemiş, pişmemişti... Yeni yürüyen bir çocuk gibiydi. İçeriden ve dışarıdan gelen çok sıkıntılar vardı. İlahi yardım ile beraber Hz. Muhammed (s.a.a) çok büyük bir ustalık ile mükemmel stratejiler takip ediyordu. Herkes çok şaşıryordu. Bu kadar mükemmel oluştundan bile onun Allah tarafından yönlendirilmiş biri olduğunu anlıyorlardı. Gerçi ne yazık ki ona nazil olan tüm bu gaybi yardımları, mucizevî yönlerini ve hakikat perdelerini anlamayanlar da vardı...

Ben onun tüm yaşadıklarını ve neler çektiğini anlıyordum ve onun yanında, onu takip ediyordum. Bu yüzden bana bir keresinde şöyle demişti:

Küfre düşenler derler ki: “Ona Rabbinden bir ayet (mucize) indirilseydi ya!” Sen ancak bir uyarıcısın. Her toplulu-

ğun bir de hidayet edeni var.⁽¹⁾

Bu ayeti kerimeyi okudu ve sonrasında elini göğsünün üzerine koydu ve dedi ki: "Ben bir uyarıcıyım." sonra elini benim omuzuma dokundurup şöyle dedi:

Sen de hidayet edensin ey Ali! Benden sonra hidayete erenler seninle doğru yolu bulurlar.

Anlıyordum ki kendisini anlamayanlar ya da anlamak istemeyenler olduğu gibi beni de anlamayan ya da anlamak istemeyenler olacaktı. Beni de bu türden zor günler bekliyordu. Tüm bu zorlukları ben bir daha ikinci kez yaşayacaktım. Bugün ben Resulullah'ın (s.a.a) yanında idim. Onun veziri olarak onun omuzlarındaki yükü kaldırıyordum. O gün geldiğinde ise ben ve benim vezirim (vasim) de aynı tabloları yaşayacaktı!!!

Belki de daha kötüsünü...

1- Rad, 7.

Yahudiler De Kureyşliler Gibi, Kureyşliler De Yahudiler Gibi

Peygamberleriyle savaştan Kureyşliler gibi Yahudi kabileleri de durmuyorlardı. Nitekim tarih boyunca onlar da peygamberlerle savaştırmışlardı. Şimdi sıraya Hz. Resulullah'ı (s.a.a) koymuşlardı.

İslam ile henüz tanışmış ve ayağa kalkmak isteyen bu topluma, Yahudiler akait ve esaslar üzerinde sürekli şüphe tohumları atıyorlardı. "Biz Tevrat'ta söylediğimiz peygamberrin vasıflarını bu zatta bulamıyoruz." diyorlardı.

Daha önce (Son Peygamber'in gönderilmesiyle) kâfirlere karşı zafer beklerken, onlara Allah katından, yanlarında olanı (Tevrat'ı) doğrulayan bir kitap gelince, önceden bilip tanıdıkları şey gelince, onu inkâr ettiler. Artık Allah'ın lâneti kâfirlere olsun.⁽¹⁾

Peygamber'den kanıt olarak mantıksız isteklerde bulunuyorlardı.

Kitap ehli, gökten bir kitap indirmeni senden istiyorlar. Musa'dan, bundan daha büyük bir istekte bulunmuş, "Açıkça Allah'ı bize göster." demişlerdi. İşte (bu) zulüm-

1- Bakara, 89.

leri yüzünden onlara yıldırım çarptı. Sonra kendilerine apaçık deliller (mucizeler) geldikten sonra buzağıyı (ilah) edindiler. Biz bunu da affettik ve Musa'ya apaçık bir delil verdik.⁽¹⁾

“Allah bize emretti ki: Hiçbir peygambere (gökten inen) ateşin yutacağı bir kurban getirmedikçe inanmayalım.” diyenlere, **“Benden önce açık delillerle ve dediğiniz mucizeyle birçok peygamber size geldi; doğru söylüyorsanız, neden onları öldürdünüz?”** de.⁽²⁾

Çelişkili sorular ile insanların zihinlerini bulandırıyorlardı. İmanları zayıflatma çalışmaları yapıyorlardı.

Kitap ehlinden bir topluluk, sizi saptırmayı arzu ediyorlar. Oysa onlar sadece kendilerini saptırırlar, ancak bunun farkında değillerdir.

Ey kitap ehli! Kendiniz (doğruluğuna) tanık olduğunuz hâlde (son peygamber Muhammed'in kitaplarınızda yazılı olan alametlerinin gerçekleştiğini gördüğünüz hâlde) niçin Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?!

Ey kitap ehli! Neden bildiğiniz hâlde, hakkı batıla karıştırıyor ve hakkı gizliyorsunuz?!

Kitap ehlinden bir topluluk (dostlarına) şöyle dediler: “Günün başlangıcında iman edenlere indirilene (Kur'an'a) iman edin ve günün sonunda onu inkâr edin. Belki (bu hile ile) onlar dinlerinden dönerler.”⁽³⁾

İhtilaflar çıkararak Hazrec ve Evs kabilelerinin arasını bozuyorlardı. İnsanlar arasında tefrika tohumları atıyorlardı.

1- Nisa, 153.

2- Âl-i İmran, 183.

3- Âl-i İmran, 69-72.

Hâlbuki Resulullah (s.a.a), **“Canımı elinde tutan Rabbime yemin ederim ki, Musa da hayatta olsaydı, şimdi bana itaat ederdi.”** buyurmuştu. Nitekim Yahudiler ırkçı, dünyaya düşkün ve dini kendi çıkarlarına kullanan bir toplum oldukları için fitneye hiç ara vermeyeceklerdi.

Bir süre sonra Peygamber’e verdikleri yazılı anlaşma kurallarını da çiğnediler ve Resulullah (s.a.a) her bir kavim ile tek tek uğraştı. Kendi hazırladıkları sonuca doğru sürüklediler. Peygamber’in yanında ben vurucu güçtüm. Onun sağ koluydum; dolayısıyla Yahudiler beni hem sevmez hem de benden korkarlardı.

Yahudiler İle Münafıklar El Ele

Her duruşu çökerten, kendi yapısının içinde bulunan nifak ehlidir. İşte Müslüman görünen münafıklar İslam'ı çökertmek için Yahudiler ile işbirliği yapıyorlardı. Allah'ın dinini ve ümmetin hayrını, kendi bireysel ve dünyalık arzularına satıyorlardı. Onların iman derdi yoktu. Yine çeşitli sebeplerden dolayı iman etmiş gibi görünüyorlardı.

Ama iman üzere devam etmek için ayakların sabit olması gerekiyordu. Nitekim bizler arasında da bizimle beraber olup, hicret eden, hatta savaşanlar bile son nefese kadar imanlarını koruyamayacaklardı.

Tarih boyunca başarının sırrı, sözünde durmakta saklı idi. İnananlar sözünde durdukça, girdikleri imtihanları başarıyla geçiriyorlardı. Bunun arkasından kendilerine yeni bir yol açılıyordu; ancak önündeki imtihanları geçemeyenler sınıfta kalmış olacaktı.

Yahudiler ve işbirlikçi münafıklar da, sözlerinde durmadıkları için bir süre sonra zillet çukuruna düşeceklerdi. İleride Kureyşliler ile iş birliği yapacaklardı. Görüldüğü gibi küfür tek millet idi. İşte bu inanmış gibi görünenlerle savaşmak, Yahudilerden de, Kureyşlilerden de daha zordu. Nitekim tarih boyunca inananların ayağına bağ olacaktı.

Aşikâr olarak iman etmediklerini göstermeyen bu insanlar

ve anlaşmalarına sadık kalmayan Yahudiler, bize düşmanlık eden Kureyşliler ile işbirliği yapacaklardı; nitekim yaptılar da... Onların bu tuzakları ile sürekli ayetler inzal oluyordu. Peygamber'in bunlardan haberdar olması, aslında onları Peygamber'e imana çağırmalıydı; ama onlar inkâr ve düşmanlığa ısrarla devam ediyorlardı.

Rükû Ederken

Bir gün Peygamber ile birlikte öğle namazı kıldık. Mescide bir dilenci geldi ve oradakilerden sadaka istedi, fakat kimse sadaka vermedi. Dilenci ellerini göğse kaldırdı ve: "Ey Allah'ım, ben şehadet ederim ki Resulullah'ın mescidinde sadaka istedim, ama kimse bana bir sadaka vermedi." dedi.

Ben o sırada rükûda idim. Ona parmağımdaki yüzüğü işaret ettim. Dilenci de gelip parmağımdaki yüzüğü aldı. Benim işaretimi ve dilencinin yüzüğümü alıp gidişini Peygamber de gördü ve şöyle dua etti:

Ey Allah'ım, kardeşim Musa senden istedi ve: "Rabbim göğsüme inşirah ver, işimde bana bir ortak ver. Kardeşim Harun'la beni kuvvetlendir..." dedi de onun hakkın-da vahiy indirildi; "Senin pazunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz ve ikinize hükümrânlık vereceğiz." buyruldu. Ey Allah'ım, ben de senin peygamberin, safiyyin Muhammed'im. Benim sadrıma da inşirah ver, işimi kolaylaştır, Ailemden bana bir vezir ver, Ali'yi; onunla benim sırtımı güçlendir."

Peygamber daha duasını bitirmemişti ki şu ayet-i kerime nazil oldu:

Şüphesiz sizin veliniz, yalnızca Allah, Resulü ve namazı hakkıyla yerine getiren ve rükû hâlinde zekât veren müminlerdir.⁽¹⁾

1- Mâide, 55.

Aramıza Yeni Biri Geliyor

Tüm sıkıntıların arasında eşim Fatıma'nın (s.a) yüzüne bakınca tüm kederlerimi unutturdum. Ona destek olmak için eve odun getirir, su taşır, evi süpürürdüm. Fatıma da (s.a) buğday öğütür, hamur yoğurur ve ekmek pişirirdi. Hiçbir zahmete karşı isyan etmezdi. Resulullah (s.a.a), elini onun boynuna koyar, şöyle buyururdu:

Allah'ım! Ey açları doyuran! Ey düşmüşleri kaldıran! Muhammed kızı Fatıma'yı aç bırakma.

Fatıma, sabır, metanet, züht, takva, iffet ve izzet ile kuşatılmıştı.

Her ikimiz de sorumluluklarımızın bilincindeydik. Biz sadece kendimizden sorumlu değildik. Resulullah'ın (s.a.a) yanında bu ümmetin kaderini de belirliyorduk. Bize böyle ilahî bir rol verilmişti. Nitekim Resulullah (s.a.a) bizim için şöyle demişti:

Allah her peygamberin soyunun kendi sülbünden devam etmesini sağlamış; benim soyumu ise Ali b. Ebu Talib'in sülbünden devam etmesini dilemiştir.

Hicri 3. yılın Ramazan ayının ortasında bir oğlum dünyaya geldi. Bu adeta Rabbimizin bize ve bu ümmete bir lütfu ve bayram hediyesiydi.

Eşim Fatıma, "Ey Ali, çocuğun adını koy." demişti. Ben de,

“Onun adını koymakta Resulullah’ın (s.a.a) önüne geçecek değilim.” demiştim. Hemen oğlumuzu alıp Resulullah’ın yanına gittim. Zaten ikimizin evi de Mescide açıliyordu.

Resulullah (s.a.a), çocuğun sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okudu; öptü ve bana dönerek, “Adını ne koydun?” demişti. Ben de, “Onun adını koymakta sizin önünüze geçmeyi düşünmedim.” demiştim. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) da şöyle buyurmuştu: “Onun adını koymakta ben de Rabbin önüne geçmeyi düşünmüyorum.”

Bu sırada Yüce Allah, Cebrail’e (a.s) şu talimatı vermişti: “Muhammed’in bir oğlu dünyaya geldi, onun yanına in ve kendisine selam söyle. Benden ve kendinden yana kendisini tebrik et ve ona, “Harun, Musa için ne idi ise, Ali de senin için odur. Bu yüzden yeni doğan çocuğa Harun’un oğlunun adını ver.” dedi.

Peygamberimiz, “Harun’un oğlunun adı neydi?” diye sormuştu. “Onun adı, Şubber’di.” diye cevap vermişti. Peygamberimiz, “Ama benim dilim Arapçadır.” Bunun üzerine Cebrail (a.s), “O hâlde ona Hasan adını ver.” dedi. Bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.a) bu cennet meyvesine, “Hasan” adını verdi.

Doğumunun yedinci gününde de Peygamberimiz (s.a.a) onun adına kendi eli ile akika kurbanı kesti. Keserken şöyle dedi:

Bunu Allah’ın adı ile Hasan için akika olarak veriyorum. Allah’ım! Onu bu kurbanın kemiği ile kemiklendir, eti ile etlendir, kanı ile kanlandır, saçı ile saçlandır. Allah’ım! Onu Muhammed ve Ehl-i Beyt’i için koruyucu kıl.

Resulullah (s.a.a) dede, ben de baba olmuştum. Bu sıkıntıların arasında yüzümüz gülmüştü; çünkü müjdelenmiştik...

Yeniden Savaş İstiyorlar

Peygamber (s.a.a), imamımız/önderimiz olarak Yahudi ve münafık komplolarına karşı tedbir alırken, Mekke müşrikleri de Bedir'in intikamını almak için hızla hazırlıklar yapıyorlardı. Hatta kişisel hesaplar bile yapmışlardı. Amcam Hamza ve sığınağımız olan Resulullah'a karşı iyice öfke ile dolmuşlardı. Özellikle de bana... Çünkü Mekke müşriklerinden ve Ümeyyeoğulları'ndan çoğu kişiyi ben öldürmüştüm... Bunun için özellikle adı vahşi olan savaşçı köleyi tutmuşlardı... Mücadelelerinin batıl olduğu, nefsi sebeplere bağlamalarından belliydi.

Bu nefsanî çıkışları batıl ehli tarafından ileride de devam edecekti. Kim Resul'ün sancağını taşımaya çalışsa ona da saldıracaklardı. Özellikle Peygamber'in mirasçılarına...

İşte bu kin ve intikam hırsı ile yola çıkacaklardı. Bedir'in kini sadece bugüne mahsus değil, kıyamete kadar tüm ümmetten alınmaya çalışılacaktı... Bu kin ve intikam hırsı bir miras olarak taşınacaktı...

Mekke müşrikleri o günün şartları ile sıkı bir hazırlık yapmışlardı. 3000 erkek, 200 at, 3000 deve, 700 zırh... Ve savaşın propagandasını yapmak, savaşçılarının kin ve intikamlarını hararetlendirecek 15 kadın da yanlarında idi. Bu kadınlardan en zalim ve kindarı Ebu Süfyan'ın hanımı Hint

idi. Şiirler okuyarak, tek tek Bedir sahasında ölen müşriklerin isimlerini hatırlatarak Bedir'in intikamını alevlendireceklerdi...

Bu müşrik ordusundakilerin gayeleri arasında, ticari yollarının tıkanması ile ticari hırs üzere orduya katılanlar, asabiyet yapanlar, Yahudi kışkırtmalarına gelenler, münafıklar, Müslümanların güçlenmesini istemeyenler ve kişisel sebebi olanlar vardı. Mekke'nin çevresinde ikna ettikleri ve de vatlerde bulundukları kabileler de destek vermişlerdi.

Bizim Tarafımızda...

Yenilgiyi yutamayan müşriklerin geri döner dönmez yeniden bir ordu hazırlayacaklarını biliyorduk. Yeniden saldırımayı göze alamayıp, Mekke'ye doğru yönelmişlerdi. Bunun üzerine şehitlerimizi gömüp, dualarımızı okuyup Medine'ye doğru yol almıştık.

Sonrasında evlilik nedeniyle zırhımı satmıştım. Ancak Resulullah (s.a.a) kısa bir süre sonra yine bana bir zırh almıştı. Nasıl da beni korurdu ve kıyamazdı. Bu zamandan sonra bir yıl geçmişti.

Hicretin üçüncü yılı Şevval ayının başları idi. Mekke'de kalan ve Bedir'den sonra İslam'a giren fakat henüz kendisini açıklamayan amcam Abbas bize karşı bir savaş seferinin olacağını bildirmişti. Bu haber üzerine biz de hazırlanmıştık; ama biz daha yeni bir oluşumduk ve sayımızda sınırlıydı. Yaklaşık bin kişi toplayabilmiştik.

Tüm bu savaşlarda Yahudilerden kimseyi yanımıza almamıştık; çünkü bu savaşlar hak ve batıl savaşı idi. Bu sorumluluk Resulullah'a iman edenlerindi. Peygamber (s.a.a), ashabı ile savaşın nerede olması ile ilgili istişare etmişti. Onlar da Medine dışında olmalarını istemişti. Resulullah (s.a.a) bu karara memnun olmamasına rağmen, istişare sonucunu kabul etmişti. Ordu hazırlandı ve Medine yakınlarında olan Uhud dağına doğru gidildi.

Ne yazık ki Abdullah b. Übey başkanlığında üç yüze yakın münafık yolda geri dönerek bizi bu mücadelede yalnız bıraktılar. Onlara aldırınlar olmasına rağmen yine de yola devam ettik.

Onlara aldırmamalıydık; çünkü Resulullah (s.a.a) yanımızdaydı ve onu teyit eden Yüce Allah'tı. Onu nasıl yalnız bırakabilirdik?! Ayrıca o tüm inananları temsil etmiyor muydu? Çıktığımız bu yolun rehberi oydu. Elbette münafıkların zayıf kalbine aldırmamalıydık. Ölmek de izzetli idi, kalmak da... Bu yüzden her halükârda kârlı olan bizler, nasıl geriye bırakabilirdik!

Davamız kişisel bir sebebe dayanmıyordu. İlahi isteğin yeryüzünde kabul görmesi, yayılması ve gelecek nesillere bir yol açılması idi. Bu davanın rehberi Hz. Muhammed de (s.a.a) önümüzde durmakta idi. Ben de onun sağ kolu olarak yanında.

Uhud Dağında

Hız. Muhammed (s.a.a) savaş komutlarını verdi. Dağın etrafından olabilecek bir kuşatmaya karşı elli okçu dağa yerleştirdi ve ne olursa olsun yerlerinden ayrılmamalarını emretti. Dağın eteğinde savaş olmuştu. Ancak o gün çok çetin bir gündü. Savaşın ilk merhalesini biz kazanmıştık. Savaşın kazanılması ve müşriklerin yenilmelerinin sebebi çok kayıplar verilmesi değildi. Savaş taraftarlarına cesaret ve özgüveni veren sancakların dalgalanmasıdır. Ancak müşriklerin sancaktarlarının ard arda öldürölmesi hepsinin moralini bozmuştu. Dokuzunu ben öldürmüştüm. Amcam Hamza da müşrik sancaktarlardan öldürmüştü. Bu da onların dağılmasına ve savaştan kaçmalarına sebep olmuştu. Ancak onların dağılması ile dağdaki okçuların büyük bir kısmının ganimet toplama hevesiyle vadiye gelmeleri, müşriklerin arkadan saldırmalarına sebep olmuştu. Savaşın bittiğini düşünen inananların toplanmasının zaman alması ve yalnız bırakılan Peygamber'in müşrikler tarafından hedef alınması, savaşın sonucunu değıştirmişti.

Peygamber'e (s.a.a) hücum eden müşriklere karşı, Peygamber'i korumak için kendimi siper etmiştim. Ancak çevremizdeki birkaç kişi dışında kimse olmayınca Peygamber ile beraber çok darbeler almıştık. Her şeye rağmen Peygamber'i canım pahasına koruyordum. Bir elimde sancak diğer

elimde kılıç ile Peygamber'e hücumla gelen müşriklere engel oluyordum. Resulullah (s.a.a) bana şöyle demişti:

Benim dünyada da, ahirette de sancaktarım sensin.

Ey sıkıntı içinde kıvrananların feryadını işiten, ey dara düşenlerin çağrılarına karşılık veren Allah'ım! Kederimi, derdimi, sıkıntımı benden gider. Sen benim ve arkadaşlarımın durumunu biliyorsun. Düşmanımın gücüne karşı bana yerli ol; çünkü bu sıkıntıyı senden başka hiç kimse ortadan kaldıramaz.

Her tarafımdan aldığım yaralar ile bitkin düşmüştüm; ama yine de savaşmaya devam ediyordum. Bu sırada Cebrail (a.s) Peygamber'e (s.a.a) şöyle demişti: "İşte bu, gerçek fedakârlık ve yardımdır." Resulullah da şöyle demişti: **"Ali benden ve ben de Ali'denim."** Cebrail'de (a.s), "Ben de sizdenim." demişti. Bu sırada gökten bir ses duyulmuştu:

Zülfikar gibi kılıç ve Ali gibi yiğit yoktur.

Bu sırada inananların moralini bozacak, "Muhammed öldürüldü." diye bir yaygara da yayılmıştı... Bu duyuru inananlardan bazılarının savaş direncini düşürürken, bazıları da savaşa devam ediyordu.

Zayıf (bir topluluk) olduğunuz hâlde Allah Bedir'de size yardım etti. O hâlde Allah'tan korkun ki, belki (bu yolla) O'na şükretmiş olursunuz.

Allah'a ve Peygamber'e itaat edin; olur ki size merhamet edilir.

Gevşemeyin ve üzölmeyin; inançlı olursanız, üstün olan sizsiniz.

Eğer siz bir yara aldıysanız, (düşmanınız olan) o topluluk da benzeri bir yara aldı. O günleri, (zafer ve yenilgi gün-

lerini) Allah içinizden iman edenleri ortaya çıkarsın ve aranızdan tanıklar edinsin diye, insanlar arasında döndürür dururuz. Ve Allah zalimleri sevmez.

Allah içinizden cihad edenleri ve sabredenleri (Allah yolunda zorluklara karşı direnenleri) ayırt etmeden (sırf iman ettik demekle) cennete gireceğinizi mi sandınız?!

Sizler ölümle (şahadetle) karşılaşmadan önce onu arzu ediyordunuz; ancak onu görünce baka kaldınız.

Gerçekten Allah, izniyle onları (düşmanları) öldürüp yok ettiğiniz zaman size vaadini gerçekleştirdi. Nihayet gevşeklik gösterdiniz, savaş konusunda birbirinizle tartıştınız ve sevdiğiniz şeyi (ganimetleri) size gösterdikten sonra itaatsizlik ettiniz. İçinizden bazıları dünyayı istiyordu ve bazıları da ahireti istiyordu. Sonra (Allah), sizi sınamak için, sizi onlardan (onlarla savaşmaktan) vazgeçirdi. Gerçekten Allah, sizi affetti. Allah, müminlere karşı lütfkârdır.

(Düşmanınıza) iki mislini vurmuş olduğunuz bir darbe size değdiğinde, “Bu nereden kaynaklandı?” mı diyorsunuz?! De ki: “Bu kendinizden kaynaklanmıştır. Kuşkusuz, Allah’ın her şeye gücü yeter.”⁽¹⁾

Peygamber’e (s.a.a) itaat etmemenin faturası ağır olmuştu. Çokça Müslüman şehit edilmişti ve bu şehitler arasında amcamız Hamza ve çok sevdiğimiz Mus’ab b. Umeyr de vardı. Rabbim rahmetiyle kuşatsın, amcam Hamza’nın iç organları boşaltılmış, yüzündeki organlar kesilmişti. Bunu Hint yapmıştı. Bedir intikamını insan organını çiğneyerek almıştı... Can parçam Hz. Muhammed (s.a.a) onu öyle yerde görünce çok ağlamıştı ve bu acıyı hep yüreğinde hissediyordu.

1- Âl-i İmran, 123, 132, 139-140, 142-143, 152, 165.

Zor bir gündü. Bir yandan şehitler, diğer yandan yaralılar... Peygamber de yara almıştı. Bende de çokça kılıç darbeleri vardı. Fatimatü'z-Zehra da bizim yaşadıklarımıza şahit idi ve o da bizimle beraber her şeyi yaşamıştı. Resulullah'ın (s.a.a) yüzünün yaralandığını ve ağzının kanadığını görünce hem ağlıyor hem de şöyle diyordu:

Resulullah'ın (s.a.a) yüzünü kanatanlara Allah'ın gazabı daha da arttı...

Hemen su getirip Resulullah'ın (s.a.a) bedeninden akan kanı Fatıma ile beraber temizledik; ama kanama durmuyordu. Fatıma bir parça hasır yakıp küllerini yaranın üzerine dökerek kanamayı durdurmaya çalıştı. Bir yandan da bana bakıyordu. Her tarafımda kılıç yaraları vardı ve diğer yandan da yaralı Müslümanlara...

Mekke müşrikleri dağılmıştı. Daha yeni savaştan ayrılırken bile saha dışında tekrardan toplanıp yeniden saldırabileceklerini düşünmüştük. Savaşın zorluğu ve kanamaların olması beni yorgun düşürmüştü. Yine de Resulullah (s.a.a) benden Ebu Süfyan komutanlığındaki müşrikleri takip etmemi ve izledikleri yolu tespit etmemi istemişti. Çünkü bulunduğumuz savaş mekânı olan Uhud dağı eteği Medine'ye çok yakındı. Mekke müşrikleri Medine'ye yönelebilirlerdi. Onları takip ettim. Anladım ki Mekke'ye doğru yola koyulmuşlar ve bunu Peygamber'e (s.a.a) bildirdim. Yine de acele ederek ertesi gün Medine'ye doğru yola koyulduk...

Savaşın Yankıları

Yenilgi İslam düşmanlarının ihanet ve komplolarını üç cephede cesaretlendirmişti.

1- Mekke müşrikleri, Bedir'in intikamını kısmen aldıklarını düşünmenin hazzı içinde Mekke'de bayram ilan etmişlerdi.

2- Medine içinde bulunan Yahudiler yeni tuzaklar kurmaya başlamışlardı.

3- Medine'deki münafıklar da harekete geçmişlerdi.

Müşrikler, münafıklar ve Yahudiler küfür cephesinde ortak çalışıyorlardı. Tarih boyunca da bu üçlü koalisyon olacaktı. Küfredenler tek ümmet olmuştu ve inananların psikolojileri ile oynuyorlardı. Onları ümitsizliğe düşürerek imanlarında geri adım atmaları için her türlü fitneye başvuruyorlardı.

Bu sırada komploların ve fitnelerin arttığını gösteren iki olay bizi çok üzmüştü. Eğitimci isteyen bir kabilenin on kişi, başka bir kabilenin de yetmiş kişiyi götürüp yolda katletmesi bize çok ağır darbe olmuştu (Raci hadisesi ve Bi'r-i Maune olayı).

İki Ana Sebep

Tüm bu sonuçlara iki şey neden olmuştı:

Birincisi, Peygamber’e (s.a.a) kayıtsız şartsız itaat etmemenin sonucu idi. Müslümanların içlerinde hiçbir sıkıntı ve şart olmaksızın, hiçbir pazarlık etmeksizin Peygamber’e güvenmeleri gerekirdi.

O bizim imamımız ve ilahi rehberimizdi. Burada sıkıntı olunca Yüce Allah’a olan itaat de sarsılırdı. İşte şartların ve ortamın farklılaşması ile dikkat değişmişti. Oysa ne olursa olsun, hangi şartlar altında olunursa olunsun, Peygamber’e biat bozulmamalıydı.

De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız, bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, bağışlayıcı ve merhamet edicidir.

(Ve yine) De ki: “Allah’a ve Resul’e itaat edin; eğer yüz çevirirlerse, şüphesiz Allah kâfirleri sevmez.”⁽¹⁾

İkincisi, ganimet arzusu idi. İnananların yalnızca “Allah rızası” için bu imtihana girmiş olmaları gerekirdi. Bu yüzden bizim mücadelemize cihad deniliyordu. Nitekim ganimet savaşmanın gayesi değil, amacın dışında fazladan gelen bir

1- Âl-i İmran, 31-32.

savaş getirisi idi. Üstelik zaten ganimetlerin taksimi ile ilgili Bedir’de inen Enfal Suresi vardı; ganimete koşmanın bir anlamı yoktu. Bu dünyaya meyiletmenin bir hırsı idi. İşte ilahi gayeler gevşeyince bunun kaybı da daha dünyada başlıyordu. Bir de bunun uhrevi karşılığı vardı.

Belki de Peygamber aralarında olunca kendilerini garanti altında hissetmişlerdi. Rabbimizin kendilerine torpilli davranacaklarını zannetmişlerdi. Belki de Bedir’in zafer duygusu kendilerini kendilerinden emin eylemişti. Kazanmanın gururuna kapılmışlardı; ama zafer olmadı...

Tüm bu sebepler sonucunda inananlar hatalı davranmışlardı ve bunun sonuçları da ağır olmuştu.

Bizim Savaşımız

Bizim mücadelemizin temel gayesinde Allah’a ve ahiret gününe iman yatmaktadır. Resulullah’ın (s.a.a) dediği gibi:

Kim Allah’ın haramını helal sayan, ahbine vefa etmeyen, Allah Resulü’nün sünnetine muhalefet eden, Allah’ın kulları arasında günah ve düşmanlıkla muamelede bulunan bir zalim görürde, sözüyle veya fiiliyle buna engel olmazsa, Allah’ın onu ateşe atması haktır.

Buradan da anlaşılmaktadır ki dinin korunması için mücadele edilmesi her müminin görevidir. Mücadeleden kaçan birisi zillete mahkûm olur.

Hakkın ihyası ve insanların uyanması için ilk önce insanın kendisinin, hak üzerinde ve uyanık olması gerekir. Bu nedenle mücadele ilk sırada insanın kendi nefsi ile başlar. Bunun için kendini zorlaması nefsine yaptığı cihattır. İkinci aşamada ise şeytan ve tuzakları ile mücadelede direnmelidir. Üçüncü aşamada ise, düşmanlara karşı savaşmalıdır. Kendini Allah ve Resulü’nün itaatine adayan kimsenin nefsi, kurtulmuş ve sağlam kalır. Muamelesi ise kârlı ve ganimettir. Böylece cihat göklere açılan bir kapı olurverir.

Allah uğrunda, gerektiği gibi cihad edin. O, sizi seçti ve dinde size bir zorluk yükledi. Babanız İbrahim’in dinine uyun. Peygamber’in size şahit olması ve sizin de insan-

lara şahit olmanız için, O, daha önce ve bunda (Kur'an'da) size Müslüman adını verdi. Artık namazı hakkıyla kılın, zekât verin ve Allah'a sarılın. O, sizin mevlanızdır (sahibinizdir). Ne güzel mevla ve ne güzel yardımcıdır!⁽¹⁾

Hafif veya ağır (donanmış) olarak savaş için hareket edin ve Allah yolunda mallarınız ve canlarınız ile cihad edin. Bilseniz, bu sizin için daha iyidir.⁽²⁾

Şüphesiz, iman edip hicret eden ve mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad eden kimseler ile (hicret edenleri) barındıran ve (onlara) yardım eden kimseler, işte onlar, birbirlerinin velileridirler (dost ve koruyucularıdır). İman eden, ama hicret etmeyen kimselere gelince, hicret edene kadar sizin onlarla asla velilik (dostluk ve koruyuculuk) ilişkiniz yoktur. Fakat din konusunda sizden yardım isterlerse, aranızda antlaşma olan topluluğa karşı yardım dilemeleri dışında, (onlara) yardım etmek üzerinizde bir yükümlülüktür. Allah, yaptıklarınızı görür.⁽³⁾

Resulullah (s.a.a), "Düşmanlarınıza karşı savaştığınız gibi gayri meşru arzularınızla da savaşınız." buyuruyordu. Uhud'da inananlar Allah rızası için demişlerdi; ama arzu-larına da meyletmişlerdi. Bu da inananlara pahalıya mal olmuştu.

Mekke müşrikleri ise tamamen nefsanî ve şeytani sebeplerle dayanarak savaş meydanlarına gelmişlerdi. Amaç sadece kendi itibarlarını kurtarmak ve ganimetler elde etmektir. Böyle olunca da onlar adına savaş o anki zafer veya yenilgiye bağlıydı.

1- Hac, 78.

2- Tevbe, 41.

3- Enfal, 72

Oysa bizim için kazansak da kaybetsek de iki güzellikten biri idi. Nitekim cihat ŐahitliĐe işaret ederdi. "Őahitlik ederim ki" diyorduk. ŐahitliĐimizde de Resulullah'ın (s.a.a) getirdiği tüm öğretiler olmalıydı.

Allah müminlerden, canlarını ve mallarını, cennetin kendilerine verilmesi karşılığında satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaŐırlar,  ld r rl r ve ölürlür. Bu; Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da O'nun kendi üzerine aldığı hak bir vaattir. Ahdinde (verdiği söze) Allah'tan daha sadık kim var? O hâlde yaptığınız bu alıŐ veriŐten dolayı sevinin. İŞte bu, büyük bir baŐarıdır.⁽¹⁾

1- Tevbe, 111.

Resulullah (s.a.a) İnananlar İçin Gelecekten Bana Haber Veriyor

**Elif, Lâm, Mîm. İnsanlar, “İman ettik.” demeleriyle im-
tihan edilmeden kendi başlarına bırakılacaklarını mı
sandılar?!⁽¹⁾**

Bu ayetler nazil olunca, anladım ki Peygamber bizim ara-
mızda olduğu sürece büyük bir fitne çıkmayacaktı. Bu yüz-
den, “Ya Resulallah! Yüce Allah’ın sana haber verdiği o fitne
nedir?” diye sordum.

Resulullah (s.a.a), “Ey Ali! Benden sonra ümmetim arasında
fitne çıkacak.” dedi.

Dedim ki, “Ya Resulallah! Uhud gününde bazı Müslüman-
lar şehit olduğunda ben şehit olmadığım için üzülmüştüm.
Bu durum bana çok ağır gelmişti. Derken sen de bana de-
din ki: ‘Müjdeler olsun sana, şehadet senin arkadadır (seni
izlemektedir)!’ Öyle değil mi?” Resulullah (s.a.a), “Tıpkı
söylediğin gibi, peki o zaman sabrın nasıl?” Dedim ki: “Ya
Resulallah! Bu, sabır gerektiren yerlerden değildir. Bilakis
müjdedir ve şükür gerektiren bir yerdir.”

1- Ankebut, 1-2.

Günlerden Bir Gün...

Resulullah (s.a.a) o sırada ayakkabısının bir tekini tamir etmem için bana vermişti...

Peygamber'e (s.a.a) Kureyş kabilesinden birtakım insanlar gelip, "Ey Muhammed! Bizler senin komşuların ve müttefiklerin oluyoruz. Kölelerimizden bazıları, dine ve fıkha hiçbir rağbetleri yokken, malımızdan ve mülkümüzden çıkıp (size) kaçmışlar; onları bize teslim et!" dediler.

Allah Resulü (s.a.a) Ebubekir'e (bakıp), "Ne dersin?" diye sordu. Ebubekir, "Doğru söylüyorlar; onlar senin komşuların ve müttefiklerin!" deyince, Peygamber'in (s.a.a) mübarek yüzü değişti.

Bu defa Ömer'e (dönüp), "Sen ne diyorsun?" buyurdu. Ömer de, "Doğru söylüyorlar; onlar senin komşuların ve müttefiklerin!" deyince yüzü tekrar değişti ve sonra şöyle buyurdu:

Ey Kureyş topluluğu! Vallahi, Allah size içinizden, kalbini imanı dolayısıyla denetimi altına aldığı birisini gönderecek; o da Allah'ın dini(nin selameti) için sizin boynunuzu vuracak!

Bunun üzerine Ebubekir, "O ben miyim ya Resulallah?!" dedi. Allah'ın Resulü (s.a.a), "Hayır!" buyurunca, Ömer atıldı ve "Peki, ben miyim ya Resulallah?!" deyince, yine, "Ha-

yır!" dedi ve "Bilâkis şu ayakkabı(mı) tamir edendir!" buyurdu. Ve bana şöyle demişti:

İnsanlar farklı ağaçların köklerinden uzanan dallar gibidirler, ben ve sen ise aynı ağacın dallarıyız.

Sonra Peygamberimiz (s.a.a) şu ayeti okudu:

Üzüm bağları, ekinler, bir kökten ve çeşitli köklerden dallanmış hurma ağaçları vardır. Bunların hepsi bir su ile sulanır.

Yani insanlar, "Peygamber'den ve senden feyiz alırlar." di-yordu.

Resulullah (s.a.a) Hep Yanımda...

Resulullah (s.a.a) küçük torunu Hasan ile ilgileniyordu. Onu koklarken "Cennet Reyhanı" diyordu. Biraz sevdikten sonra kucağında uyudu. Fatıma'ya yönelip çocuğu ona verdi. Onlar uyumaya gittiler. Geceler uzundu...

Bana Ra'd Suresi'nden bazı ayetleri yazdırmaya başladı... Ve bu ayetlerin en ince ayrıntılarına kadar bana açıklıyordu... Hangisi muhkem, hangisi müteşabih, nüzul sebebi, tevili ve her şeyi açıklıyordu. İnsanların kendisi ile Kur'an lafzı üzerinde savaştıklarını, azgın insanların da benimle tevili için savaşıacaklarını söylüyordu...

Bekliyordum insanlardan. Nitekim bugünlerde de ne Yahudiler, ne müşrikler, ne de münafıklar durmuyorlardı. İşte bu yüzden ayet-i kerime nazil olmuştu:

İnkâr edenler, "Sen peygamber değilsin." derler. De ki: "Benimle sizin aranızda Allah ve yanında kitap ilmi bulunan kimse şahit olarak yeter."⁽¹⁾

Bu ayeti kerime ile hem Allah Teâlâ, hem de Resulullah (s.a.a) beni teyit etmişti... Çünkü "Kitab'ın bilgisi" olarak beni dile getirmişti. Peygamber (s.a.a), kitabın bilgisini bana veriyordu.

1- Ra'd, 43.

İşte Resulullah'a (s.a.a) gerçekten iman eden onun sözlerine de iman etmelidir. O beni teyit ettiğine göre, inananlar da benim yanımda olmalı ve teyit etmeliydiler.

İkinci Reyhan, Hüseyin

Ümmü Eymen Resulullah'ın (s.a.a) hep yanındaydı ve bizim de hep yanımızda olmuştu. Resulullah (s.a.a) onun için şöyle demişti:

Ümmü Eymen, annemden sonra annemdir.

Bir gün Ümmü Eymen'in komşuları Resulullah'a (s.a.a) giderek şöyle demişlerdi: "Ya Resulallah! Ümmü Eymen dün gecedan beri ağlıyor ve gece boyunca hiç uyumadı. Sabaha kadar durmadan ağladı."

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a), Ümmü Eymen'i çağırdı ve dedi ki:

Ey Ümmü Eymen! Allah gözlerini ağlatmasın. Komşuların bana geldiler ve gece boyunca durmadan ağladığını haber verdiler. Allah gözlerini ağlatmasın. Niçin ağlıyorsun?

Dedi ki: "Ya Resulallah! Çok korkunç bir rüya gördüm. Bu yüzden sabaha kadar durmadan ağladım." Resulullah (s.a.a) ona: "Rüyanı Allah Resülü'ne anlat; çünkü Allah ve Resülü daha iyi bilir." Dedi ki: "Rüyamı anlatmak bana ağır geliyor." Resulullah (s.a.a) şöyle dedi: "Rüyanın anlamı senin gördüğün gibi olmaz. Sen rüyayı Resulullah'a anlat." Dedi ki: "Dün gece, senin vücudundan bir parçanın benim evime atılmış olduğunu gördüm." Resulullah (s.a.a) ona dedi ki:

Gözlerin rahat uyusun Ümmü Eymen! Fatıma, Hüseyin'i doğuracak ve sen de onu yetiştirip emzireceksin. Böylece benim vücudumun bir parçası senin evinde olacak.

Hicretin dördüncü yılı, Hasan'dan bir yıl sonra bir oğlum daha doğmuştu. Doğduğu zaman onu da aldım ve Resulullah'a götürdüm. Ona da Harun'un (a.s) ikinci oğlunun adını koymuştu: "Hüseyin." Hasan oğlum için ne yaptıysa Resulullah (s.a.a), aynı şeyleri Hüseyin için de yaptı...

O zamanlarda Uhud savaşında eşi yaralanan ve sonra eşi şehid olan Ümmü Seleme ile Resulullah (s.a.a) evli idi. Nitekim Ümmü Seleme annemiz, Resulullah'a çok vefalı ve ona çok özen gösterirdi. Resulullah'tan sonra da hep Ehl-i Beyt'i olan ailemin yanında olmuş, bana, Fatıma'ya ve çocuklarıma destek olmuştu. Özellikle Fatıma ve çocuklarıma anne gibi olmuştu.

O günlerde o da Resulullah'ın (s.a.a) gözyaşlarını sormuştu. Böyle güzel bir günde ağlamasının sebebini Ümmü Seleme annemiz merak etmişti. O da Cebail (a.s) kendisine bir parça toprak vermişti, bu toprağı Ümmü Seleme annemize emanet ederek şöyle demişti:

Ne zaman bu toprağın taze kana dönüştüğünü görsen, bil ki oğlum Hüseyin öldürülmüştür.

Bu haber hepimizi üzmüştü. Zaman zaman bu haberden dolayı Resulullah da, ben de, Fatıma da, hatta Ümmü Seleme annemiz bile ağlardı. Böylece gelecekte haberler veren Resulullah (s.a.a) bizi nelerin beklediğini haber vermişti.

O gün Esmâ da aynı şeyi yaşamıştı: "Anam ve babam sana feda olsun, niçin ağlıyorsun?" Buyurdu ki: "Şu oğlum için ağlıyorum." Dedi ki: "Daha şimdi doğdu!" Buyurdu ki:

Ey Esmâ! Benden sonra sapık bir grup onu öldürecek.
Allah, onlara şefaati nasip etmesin...

Resulullah (s.a.a), Hasan ve Hüseyin için, "inci ve mercan" demişti; demişti demesine ama derin bir hüzne girmişti. Anladım ki şehitler kervanına onlar da katılacak. Şehadet müjde olurdu bizim için. Fakat bizler küfrün değil, "Müslüman" ismi altında azgınlık ve fitneliğin acımasız çehresinin şehitleri olacaktık. Kâfirlerin eliyle değil, sözde müminlerin eliyle öldürülecektik. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) sık sık ashabı uyarırdı:

Onları seven beni sevmiştir. Beni seven Allah'ı sevmiştir. Ehl-i Beyt'imi üzen beni üzmüştür, beni üzen Allah'ı üzmüştür.

Mesele ölümümüze üzülmek değildi. Mesele, Peygamber'in vasilerine savaş açılması demekti, bu da Peygamber'e savaş açılması ve inananların böyle büyük bir fitnenin içerisine düşmesiydi. Uyarı bu yüzdendi; çünkü biz Ehl-i Beyt, Peygamber'in (s.a.a) ailesi, bu ümmetin en büyük imtihanı olacaktık.

Çanım Anneciğim

Her yerde yiğit davransak da yavrular annelerinin gözlerinde hep çocukturlar. Anneciğim çok acılar ve zor günler geçirmişti. Abim Caferi de göremeden bu dünyadan göç etmişti. Onun yanı başında idim. Gözleriyle o kadar dalmıştı ki bakışlarının kalbime nasıl dokunduğunu anlatamam. Fatıma da yanımdaydı. Nitekim Fatıma'ya da annem, annelik yapmıştı. İkimiz de onun için Rabbimizden mağfiret diliyorduk.

Anneciğim bisetin başından beri hatta Resulullah (s.a.a) bizim evimize geldiğinden beri Resulullah'ın (s.a.a) ve benim hep yanımdaydı. O da babam gibi elinden gelen her şeyi yapmıştı. Annemi kaybedince Resulullah da (s.a.a) çok üzül-müştü; çünkü annemi annesi gibi bilirdi. Fatıma binti Esed ikimizin de kıymetlisiydi, ikimizin de annesiydi.

Resulullah (s.a.a) annem için şöyle diyordu:

Beni doğuran annemden sonraki annem odur.

Anneciğimi kaybedince Resulullah (s.a.a) kendi gömleğiyle onu kefenledi. Teşyi cenazesine katıldı; namazını kıldı ve kabrine önce kendisi girdi, sonra kabre kendi elleriyle koydu. Onu sevgi ve övgü ile dile getirmişti.

Ebu Talib'den sonra bana ondan daha iyi davranan bir kimse olmadı.

Peygamber'e Suikast ve Hendek Savaşı

Yahudi kabilesi olan Nadiroğulları, Uhud savaşından sonra Peygamber'e karşı girişimlerinde cesaret almış olup bir suikast düzenlemişlerdi. Nitekim Yüce Allah onların bu tuzağını Resulullah'a (s.a.a) bildirmişti. Bunun için Peygamber de onların barış anlaşmasını bozması üzerine üzerlerine doğru yürüdü ve onları Medine'den kovdu. Onların bir kısmı Hayber'e, bir kısmı da Şam'a sığınmıştı.

Yahudiler, boş durmuyorlardı. Nadiroğulları Medine dışında, Kurayzağulları da Medine içinde plan yapıyorlardı. Sonunda Yahudiler İslam'a muhalif olan tüm grupları müttefik edinerek bir sancak altında topladı. Liderliği Yahudiler yapıyordu. Mekke müşriklerini, münafıkları ve anlaşma yaptıkları tüm kabileleri tek cephede toplamışlardı. Küfür tek millet olmuştu. Bütün muhalifler ile işbirliği yaparak on bin kişi ile Medine'ye doğru yürümüşlerdi. Gruplar ve hizipler halinde bütün muhaliflerin bir araya geldiği bu savaşa, "Ah-zab" savaşı denmişti.

Peygamber (s.a.a) ashap ile istişare etti. Salman'ın önerisi ile Medine'nin girişine hendekler kazılması kararlaştırıldı. Uhud savaşının hezimetinden ders alınmıştı. Bu yüzden kimse Peygamber'e muhalif davranmamıştı. Medine'nin sur olmayan giriş bölümüne büyük hendekler kazmak için görev dağılımı yapıldı.

Âlemlerin efendisi Son Peygamber bir işçi gibi kendisi bile bu kazı çalışmalarına katıldı. Resulullah (s.a.a) hendek kazarken, bir ara Fatıma babasını görmeye geldi. Babasının nasıl mücadele ettiğini seyretti. Gözleri dolmuştu. Kim bilir ne düşünmüştü! Elinde bir parça ekmek vardı. Ekmeği babasına verdi. Peygamberimiz, "Bu nedir Fatıma?" diye sorunca o da, "Oğullarım için pişirdiğim ekmeğin bir parçasını sana getirdim." demişti. Peygamberimiz (s.a.a), **"Kızım, biliyor musun, üç günden beri babanın ağzına girecek ilk yemektir bu!"** buyurdu. İşte Resulullah (s.a.a) böyle günler geçiriyordu. Bir yandan böyle zor anlar geçirirken diğer yandan da tüm inananlara umut ve eminlik dağıtıyordu.

Kadın ve çocukları kale içlerine ve sığınaklara yerleştirmişti. Yahudilerin öncülüğünde tüm kâfirler Ebu Süfyan komutanlığında Medine'ye doğru gelmiş, ancak hendekleri görünce çok şaşırmışlardı. Görkem ile gelmişlerdi; ama şehrin girişinde durmuşlardı.

Bir ay Medine kuşatılmıştı. Müşrikler çok zorlanmışlardı. Her geçen gün su ve yiyecekleri tükeniyordu. Bu kuşatmayı sonlandırmaları gerekiyordu. Sonunda Amr b. Abduved birkaç meşhur savaşçısıyla hendeği geçtiler. Karşılarına savaşçı istediler. Amr'ın ürkütücü bir sesi vardı ve herkes onun meşhur savaşçılığından çok korkuyordu. Amr'ın bu mağrur davetine kimse cevap veremez olmuştu.

Resulullah (s.a.a), "Biri kalsın da onun şerrini defetsin." diye emretmişti. Benden başkası kalkmadı. O gün Resulullah (s.a.a) sarığını başına taktı, kılıcını bana verdi ve "Allah'ım, ona yardımcı ol." diye dua etti ve şöyle haykırdı:

İmanın tamamı, şirkin tamamının karşısına dikilmiştir.

Ben Ebu'l-Hasan, müşrik ve zalim olan Amr b. Abduved'i

son kez yine hidayete davet ettim; ama o ısrarla savaşmak istiyordu. Hatta savaşmanın kararlığını gösterme adına kendi atının ayaklarını kesti. Tüm gözler ikimizin üzerindeydi. Savaştık ve ben ona galip gelince tekbir şektim.

Her ne kadar genşsem de yeterince ergenim

Geceleri uyumam, cinnlere benzerim

Böyle bir gün için anam doğurdu beni

Savaşmak zor olsa da rüsva edemez beni.

Daha sonra onu öldürünce inananlar da ardım sıra, "Allahu Ekber!" diye haykırmaya başladı. Bu olaydan sonra hiziple-
rin moralleri iyice bozuldu. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Kuşkusuz Hendek gününde Ali'nin Amr'a vurduğu kılıç darbesi, insanların ve cinlerin bütün ibadetlerine bedeldir.

Bundan sonra Rabbim de bizi destekleyen mucizelerini gün-
dermişti. Çok soğuk geceler başladı. Rüzgâr çok şiddetliydi. Müşrik safhasının her şeylerini uçuruyordu. Neredeyse de-
velerini bile uçuruyordu. Sonunda dayanamadılar. Kuşatma-
dan vazgeçtiler ve geri döndüler.

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Haberiniz olsun! Kim Muhammed'in Ehl-i Beyti'nin sevgisi üzere ölürse, şehit olarak ölür.

Yahudiler Sözünde Durmuyorlar

Medine içindeki inananlar için değil, en azından Medine kuşatıldığı için yanımızda olmaları gereken Kurayzaoğulları, bırakın destek vermeyi hiç olmazsa anlaşma gereği sessiz kalmaları gerekirken onlar da bize ihanet etmişlerdi.

Şu kendilerine kitaptan (okuma yazmadan) bir nasip verilmiş olanları görmüyor musun? Onlar puta ve şeytana inanıyorlar. Ve Allah'ı tanımayanlara, “Bunlar, müminlerden daha doğru yoldadır.” diyorlar. Onlar, Allah'ın lanet ettiği kimselerdir. Allah kime lanet ederse artık ona asla bir yardımcı bulamazsın.⁽¹⁾

Düşmana bilgi götürüp, yiyecek ve savaş malzemeleri ile destek veriyorlardı. Ayrıca kuşatma altındaki kadın ve çocukları korkutup Medine sınırında olan müminleri tedirgin ediyorlardı. Neyse ki Resulullah (s.a.a) beş yüz kişiyi görevlendirip Medine sokaklarında onların tehditlerine karşı devriye gezdirmişti.

Kuşatmadan sonra Resulullah (s.a.a) Kurayzaoğulları ile ilgilendi. Uzun bir sürenin, yorgun ve bitkinliğin ardından Kurayzaoğulları'nın kalesi de kuşatılmıştı. Orada Resul'ün sancaktarlığını yapmışım. Kurayzaoğulları Amr b. Abdu-

1- Nisa, 51.

ved'in başına gelenlerden dolayı beni çok iyi tanıyorlardı. Bu yüzden Sa'd b. Muaz'ın hükmünü kabul etmişlerdi.

Allah'a andolsun ki ya amcam Hamza'nın içtiği şerbetten içecektim ya da onların kalesini fethedecektim. Çünkü onlar Resulullah'ı (s.a.a) çok üzmüşlerdi. Sa'd b. Muaz da Resulullah'ın (s.a.a) razı olacağı hükmü vermişti. Buradaki sorun da nihayetinde sonuca varmıştı.

Bu dönem uzun sürmüştü. Her ne kadar müşrikleri zorlasa da bizi de zorlamıştı. Çünkü açlık, soğuk ve her an gelişebilecek bir olay bizi de tehdit ediyordu; ama direnmıştık. İçeriden ve dışarıdan gelen tüm tehlikelere ve sıkıntılara dayanmıştık.

İnananlar için bir imtihan olmuştu. Her türlü zorluğa rağmen Peygamber'e (s.a.a) güvenmişlerdi. Organize çalışmıştık. Ve en önemlisi sabırlı davranmıştık. Bu sırada inen ayetler de bizim yolumuzu açmıştı.

Nihayet evimize yönelmiştik. Resulullah (s.a.a) ile beraber Mescide girmiştik. Hasan ve Hüseyin'in sesleri geliyordu. Onlar da bayağı zorlanmışlardı. Resulullah (s.a.a) onları kucakladı. Selman, Resulullah'ın (s.a.a) Hasan ve Hüseyin hakkında şunları söylediğini duyduğunu çevreye anlatırdı:

Allah'ım! Ben bu ikisini seviyorum, sen de onları ve onları sevenleri sev.

Ayrıca şöyle derdi Resulullah (s.a.a):

Hasan ve Hüseyin, benden ve babalarından sonra, dünya ehlinin en hayırlılarıdır. Anneleri de, dünya kadınlarının en üstünüdür.

Hendek Günleri ve Sonrası...

Uhud'da yaşananlar, inananlara ders olmuştu. Bir daha aynı hataları yapmamaları gerekiyordu. Her ne kadar düşman tarafında hizipler çok olsa da inananlar arasında da gruplar vardı. Oysaki inananlar Peygamber'e (s.a.a) kayıtsız, şartsız itaat etmeliydiler. Bu yüzden bu savaş aynı zamanda inananların da bir imtihanı idi.

Bunu, doğrulardan doğruluklarını sormak için yaptı. Kâfirlere ise acı bir azap hazırlamıştır.

Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; hani üzerinize ordular geldi de, biz, rüzgârı ve görmediğiniz orduları onlara karşı gönderdik. Allah, yaptıklarınızı görüyordu.

Hani yukarınızdan ve aşağı yanınızdan size doğru gelmişlerdi. Gözler kaymış, yürekler ağızlara gelmişti ve siz Allah hakkında nice zanlar ediyordunuz.

İşte orada müminler imtihana tâbi tutuldular ve büyük bir sarsıntıya uğradılar.⁽¹⁾

İnananlar arasında olan münafıklar, bu savaş sürecinde mücadeleye azmini azaltmaya çalışıyor, inananların psikolojileri ile oynayarak karamsar havalar oluşturuyorlardı. Şartlar za-

1- Ahzâb, 8-11.

ten çok zordu. Bunun üzerine de ailelerin kaygılarını, gelecek korkusu gibi sebepler ile direnci kırıyorlardı.

O zaman, münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar, “Allah ve Resülü bize aldatmadan başka bir şey vadetmedi.” diyorlardı.

Hani onlardan bir topluluk, “Ey Yesrib halkı! Artık burası sizin için duracak yer değil, geri dönün.” diyordu. İçlerinden bir kesimi de, Peygamber’den izin isteyerek, “Evimiz korumasızdır.” diyorlardı. Oysa evleri korumasız değildi. Onlar, sadece kaçmak istiyorlardı.

Eğer şehrin etrafından onlara saldırılsaydı ve sonra kendilerinden fitne çıkarmaları istenseydi, kuşkusuz hemen ona giderlerdi ve bu iş için ancak az bir bekleme-leri olurdu.

Hâlbuki önceden (düşmanın karşısından) kaçmayacaklarına dair Allah’a söz vermişlerdi. Allah’ın ahdi ise sorulur.

De ki: “Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçırıyorsanız, kaçmanız size bir yarar sağlamaz. Kaçsanız bile ancak kısa bir süre yaşarsınız.”

De ki: “Eğer Allah size bir sıkıntı veya rahmet isterse, Allah’a karşı sizi kim koruyabilir. Onlar, Allah dışında kendileri için ne bir dost ve koruyucu ne de bir yardımcı bulamazlar.”

Allah, içinizden (savaşta) alıkoyanları ve kardeşlerine, “Bize katılın.” diyenleri biliyor. Zaten bunlar, pek az savaşa katılırlar.

Size karşı hasistirler. Savaş korkusu gelip çattı mı, ölüm baygınlığı üzerine çökmüş birisi gibi, gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün. Korku gidince, ganimet malına düşkünlük göstererek acı dillerle sizi incitirler.

Bunlar, iman etmemişlerdir. Allah da onların amellerini boşa çıkarmıştır. Bu, Allah için kolaydır.

Düşman ordularının gitmediğini sanırlar. Düşman orduları gelecek olsa, çölde bedevilerin içinde bulunmayı ve sizinle ilgili haberleri sormayı arzu ederlerdi. Sizin aranızda bulunsalardı da pek az savaşırlardı.

Kuşkusuz, Peygamber’de sizin için, (içinizden) Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman ve Allah’ı çok anan kimse için güzel bir örnek vardır.⁽¹⁾

İnananlar arasında her ne kadar dereceler olsa da yine de Peygamber’e (s.a.a) sadık çekirdek bir kadro vardı. Ne müşriklerin, ne Yahudilerin, ne de münafıkların entrikalarına kanmazlardı. Allah ve Resulü’ne verdikleri söze sadık kalmışlardı ve Peygamber’i takip etmişlerdi.

Müminler, düşman ordularını görünce, “İşte bu, Allah ve Peygamber’inin bize vadettiğidir. Allah ve Peygamberi doğru söylemiştir.” dediler. Bu, onların ancak iman ve teslimiyetlerini artırdı.

Müminlerin içinde Allah’a verdikleri sözde doğrulukla duran erler vardır. Kimi nehrini (adağını) yerine getirdi-şehit düştü-, kimi de beklemektedir. Sözlerinde hiçbir değiştirme yapmadılar.

Çünkü Allah, doğruları doğrulukları ile mükâfatlandırır ve münafıkları dilerse azap eder veya tövbelerini kabul eder. Kuşkusuz, Allah bağışlayandır, merhamet edendir.

Allah, kâfirleri bir hayır elde etmeden öfkeleriyle geri çevirdi ve Allah savaş işinde müminlere yetti (savaşı müminlerin lehine sonuçlandırdı). Allah, güçlüdür ve üstündür.

1- Ahzâb, 12-21.

Kitap ehlinden onlara destek olanları kalelerinden indirdi ve kalplerine korku saldı; onların bir kesimini öldürüyor ve bir kesimini de esir alıyordunuz.

Onların yerlerini, yurtlarını ve mallarını ve ayak basmadığınız yerleri size miras verdi. Allah'ın her şeye gücü yeter.⁽¹⁾

Böylelikle tüm düşman gruplarının çabaları sonuçsuz kaldı ve kimlerin düşman olduğu açığa çıkmış oldu. Böylece bu savaş toplumsal bir ayıklama oldu. İçerideki düşmanlar da temizlenmiş oldu. Düşmanlarımızın kalbine daha büyük bir korku girmişti. Gerçekleşen bu gelişmelerden sonra inanalar manevi olarak daha çok güçlenmişlerdi. Resulullah'ın (s.a.a) içeride ve dışarıdaki konumu daha da kuvvetlenmiş oldu. Zaten bu savaştan sonra artık savunma şeklinde değil, saldırı şeklinde savaşların olacağını haber vermişti...

1- Ahzâb, 22-27.

Savaşın Sonra

Hem Hendek savaşında, hem de Kurayzaoğulları'yla olan kuşatmadan sonra ele geçen ganimetlerin ardından, Peygamber'in bazı hanımları da Resul'ü hırpalamışlardı. Öyle ki Peygamber (s.a.a) onlara tavır yapmış, uzun bir süre Mes-cit'te kalmıştı. Bunun üzerine Peygamber'i (s.a.a) ganimet için incitmelerine karşın ayetler nazil olmuştu.

Ey Peygamber! Eşlerine de ki: “Eğer dünya hayatını ve sü-sünü istiyorsanız, gelin size mal bağışında bulunayım da, sizi güzel bir şekilde serbest bırakayım.”

“Eğer Allah'ı, Peygamberi'ni ve ahiret yurdunu istiyor-sanız, (bilin ki,) Allah, içinizden iyi olanlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır.”

Ey Peygamber'in hanımları! Sizden kim açıkça bir kötü iş yaparsa, onun azabı iki kat olur. Bu, Allah için kolaydır.

Sizden kim Allah ve Peygamberi'ne boyun eğerek ve iyi iş yaparsa, onun mükâfatını da iki kat veririz ve ona değerli bir rızık hazırlamışız.

Ey Peygamber'in hanımları! Takvalı olduğunuz takdirde siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz. Buna göre, kalbinde hastalık bulunan kimsede meyil oluşmasın diye nazik konuşmayın; uygun ve güzel söz söyleyin.

Evlerinizde oturun ve cahiliye döneminde olduğu gibi açılıp saçılmayın. Namazı hakkıyla kılın, zekâtı verin,

Allah'a ve Peygamberi'ne itaat edin. Kuşkusuz Allah, yalnızca siz Ehl-i Beyt'ten her türlü pislği gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.⁽¹⁾

Peygamber (s.a.a) hanımlarını uyarırken ayrıcalıklı bir durum bize de gelmişti.

Biz Ehl-i Beyt'i, onların yaptıklarından tenzih ederek konumumuza düşecek atıfları ayırmıştı. **"Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden kiri gidermek ve sizi tertemiz, pak yapmak istiyor."⁽²⁾**

Bu günden sonra Resulullah (s.a.a) bizi daha da gündeme getirdi. Böylelikle bizleri ve ümmeti geleceğe hazırlıyordu.

"Eğer bilmiyorsanız, zikir ehline sorun."⁽³⁾ ayetinde geçen, "zikir ehli" bizdik.

"Sizin de insanlar üzerinde şahitler olmanız için..."⁽⁴⁾ ayetinde geçen, "şahitler" bizdik.

"Böylece sizi de orta bir ümmet yaptık."⁽⁵⁾ ayetinde geçen, "orta ümmet" bizdik.

"Doğrularla beraber olun."⁽⁶⁾ ayetinde geçen, "doğrular"dan kasıt, biz Âl-i Muhammed'dik.

Allah ve Peygamberi bir şeye hüküm verdiği zaman, hiçbir mümin erkek ve mümin kadına kendi işlerinde (isteklerine göre) seçme hakkı yoktur. Allah ve Peygamberi'ne karşı gelen, açıkça sapmış olur.⁽⁷⁾

1- Ahzâb, 28-33.

2- Ahzâb, 33.

3- Nahl, 43.

4- Bakara, 143.

5- age.

6- Tevbe, 119.

7- Ahzâb, 36.

Hasan ve Hüseyin

Resulullah (s.a.a) oturuyordu. Hasan ve Hüseyin çıkageldiler. Resulullah (s.a.a) onları görünce ayağa kalktı; fakat onların Resulullah'ın (s.a.a) yanına gelmeleri uzun sürdü. Buna rağmen Resulullah (s.a.a) ayakta onları bekledi. Onları karşıladı ve omzuna bindirdi. Sonra şöyle dedi:

Bineğiniz ne güzel binek, siz de ne güzel binicisiniz. Babanız da sizden daha hayırlıdır. Ali, benden sonra hidayet sancağıdır, beni dost edinenlerin imamı ve bana itaat edenlerin nurudur.

Resulullah (s.a.a) başka bir günde şöyle buyurmuştu:

Her babanın evlatları baba tarafına intisap eder. Fatıma'nın çocukları hariç; çünkü onların velisi ve babası benim. Onlar benim toprağım ile yoğrulmuşlardır. Vay olsun onların faziletlerini inkâr edenlere. Kim onları severse, Allah onu sever ve kim onlara buğz ederse, Allah da ona buğz eder.

Babasının Süsü, Zeynep

Hicretin 5. yılı diyorum; çünkü Resulullah (s.a.a), hicreti dönüm noktası kabul edip, tüm anlaşma ve olayları hicretten önce veya hicretten sonra diye nitelendirirdi. Ben de öyle nitelendirirdim.

Hicretten sonra beşinci yılda bir kızım oldu. Adı Zeynep. Onun adını Resulullah (s.a.a) koymuştu; çünkü bizler Resul'ün (s.a.a) çocukları idik. Resulullah'ın (s.a.a) kız evlat ile ilgili hassasiyetini Fatıma'dan da biliyorduk. Bu haber onu çok sevindirmişti. Bunca mücadelenin arasında bu haber, kara rağmen çıkan kardelen gibi olmuştu.

Zeynep, babasının gözdesi, ziyneti, süsü demekti. Resulullah (s.a.a) bana bir jest yapmıştı. Elbette o Fatıma'nın kopyası, kardeşlerinin ablası olacaktı. Özellikle Hüseyin'den sonra olması ve Hüseyin ile yaşayacaklarından dolayı hep birlikte anılacaktı.

Hasan ve Hüseyin küçük meleğimin yanına gelip oturdular. Gözleri mutlu ve şaşkındı. Üçünü bir süre seyrettim. Bunlar benim hem bu dünyamda hem de ahiretim de çocuklarım idi. Yüzleri masum ve nurluydu; ama her üçü de bu dünyada çok çekeceklerdi. Ellerimi başlarına götürdüm. Dua ettim: "Rahmeti bol olan Rabbim, Sen onların yardımcısı ol!"

Fatıma evimin vazgeçilmezi, göz bebeğimdi. Ben Resulul-

lah'ın yanında mücadele ederken, o da hamilelik dönemi-
ni bazen tek başına geçiriyor, bazen de çocuklarla beraber
hem sorunlarımıza ortak oluyor, hem de hayatın sıkıntıları-
na karşı direniyordu. Ben evde olduğum zaman, evin işleri-
ni yapıyor, su taşıyor ve çocuklarla ilgilenerek ona yardım
ediyordum.

Fatıma babasına yaşadığı bu zorluklardan bahsetmişti. Re-
sulullah da (s.a.a) bu zorluklara dayanabilmesi için ona tes-
bihatı öğretmişti. "Allahu Ekber, Elhamdülillah ve Subhanal-
lah" zikirleri ile direnmeye devam etmesini tavsiye etmişti.

Hepimizin sabretmesi gerekiyordu; nitekim içeriden ve dı-
şarıdan çok çeşitli sorunlar dört bir yanımızı kuşatmıştı. Sa-
dece kendimizden sorumlu değildik. Ümmetin, hatta tüm
insanlığın ve hatta kıyamete kadar sürecekt tüm kuşakların
kaderini çiziyorduk. Bu nedenle hepimizin bu tespihe çok
ihtiyacı vardı.

Beytül-Haram

İşte bu açıdan bakarsak tüm şehirlerin anası olan Mekke ve dolayısıyla Kâbe özgür olmadığı sürece, bu yol açılmayacaktı. Tevhid'e inananların kıblesi Beytullah'tı. Yüreğimiz onun için atardı. Kâbe'yi uzun bir süredir görememiştik. Beytül-Haram Yüce Allah'ın eviydi ve hiç kimsenin özel mülkiyetinde olamazdı. Hele o kimseler Rabbine asi ve zalim ise, bu hazmedilmeyecek bir durumdu. Allah'ın kulları Kâbe'yi ziyaret edebilmeliydi; ancak Kureyş zorbaları, herkese serbest ederken, Kâbe'yi âlemlerin Rabbinin elçisine yasak etmişti. Kâbe'yi özgürleştiremedikten sonra ümmete yol çizemezdik. Kâbe bir kalp misali idi. Kalp doğru atmayınca, beden rahatlayamazdı. Bu yüzden Kâbe, İslam'ın kalbi olarak esaretten kurtulmalıydı; ama nasıl? Yine ilahî yönlendirme ile Resulullah (s.a.a) çok büyük bir strateji uygulamaya koymuştu. Hem kendi yüreğine hem benim hem de tüm inananların yüreğine bir bahar getirmenin yeni adımlarını atıyordu.

Hatırlayın ki biz o evi (Kâbe'yi), halk için toplanma mahalli ve güvenlik yeri kıldık. Siz de İbrahim'in makamından (duruş yerinden) namaz yeri edinin. İbrahim'e ve İsmail'e, "(Dünyanın çeşitli yörelerinden gelen) tavaf edenler, (Kâbe'nin etrafında) yerleşenler, rükû ve secde edenler için evimi tertemiz tutun." diye emir verdik.⁽¹⁾

Allah'ın evi hâlâ arındırılmamıştı. Arınma ümmetin kalbinden başlamalıydı.

1- Bakara, 125.

Arınmak İçin Kısa Ehlini Örnek Almak Şart

Bir gün Resulullah (s.a.a) bizim evimize gelerek; "Es-selamu aleyki ya Fatıma." (Sana selam olsun ey Fatıma) dedi. O da; "Aleyke's-selam" demişti. Resulullah; "Vücudumda bir bitkinlik hissediyorum." buyurmuş. Fatıma da; "Allah seni bitkinliğe karşı korusun." demişti. Sonra; "Kızım, Yemen malı olan abâyı getir ve benim üzerime ört." demişti. Fatıma o abâyı getirip üzerine çekmişti. Bu sırada onun yüzünün dolunay gibi parladığını görmüştü.

Biraz geçmeden oğlum Hasan da gelmiş ve; "Es-selamu aleyki ya ümmah." (Sana selam olsun ey anne) demişti annesine. O da; aleyke's-selam ey benim gözümün nuru ve kalbimin meyvesi." demişti. O; "Anne! Ben burada bir güzel koku hissediyorum; bu koku ceddin Resulullah'ın (s.a.a) kokusuna benziyor." demişti. Fatıma da; "Evet, ceddin kisanın (abânın) altındadır." demişti. Hasan abâyâ doğru giderek; "Es-selamu aleyke ya ceddah." (Selam olsun sana ey büyük baba); ey Resulullah, benim de abânın altına girip senin yanında bulunmama izin verir misin?" demişti. Peygamber (s.a.a); "Aleyke's-selam ey benim çocuğum ve havuzumun sahibi, evet izin veriyorum." buyurmuştu.

Hasan da Peygamber (s.a.a) ile birlikte abânın altına girmişti.

Az geçmeden oğlum Hüseyin içeri girmişti ve "Es-selamu aleyki ya ümmah." (Ey anne sana selam olsun) demişti. O da; "Aleyke's-selam ey benim oğlum ve gözümün nuru ve gönlümün meyvesi." demişti. Hüseyin; "Anne, ben burada bir güzel koku hissediyorum; ceddin Resulullah'ın kokusuna benziyor." demişti. O da; "Evet, ceddin ve kardeşin abânın altında bulunuyorlar." demişti. Hüseyin abâyâya doğru yaklaşarak; "Es-selamu aleyke ya ceddah, es-selamu aleyke ya menihtarehullah" (Sana selam olsun ey büyük babam, sana selam olsun ey Allah'ın seçkin kıldığı kimse); benim de sizinle beraber abânın altına girmeme izin verir misiniz?" demişti. Peygamber (s.a.a); "Aleyke's-selam ey evladım, ümmetimin şefaâtçisi, evet izin verdim." buyurarak karşılık vermişti.

Hüseyin de kisânın altına girmişti.

Bu esnada ben Ali b. Ebi Talip (a.s) gelerek; "Es-selamu aleyki ya binte Resulillah" (Sana selam olsun ey Resulullah'ın kızı) demiştim. Fatıma da; "Aleyke's-selam ya Ebe'l-Hasan ve ya Emîre'l-Müminin." diye cevap vermişti. Sonra; "Ben burada güzel bir koku hissediyorum; bu koku amcam oğlu ve kardeşim Resulullah'ın kokusuna benziyor." demiştim. Cevaben; "Evet, Peygamber çocuklarıyla birlikte kisanın altındalar." demişti. Ben de abâyâya doğru ilerleyip; "Es-selamu aleyke ya Resulellah. Benim de sizinle birlikte kisanın altına girmeme müsaade eder misiniz?" demiştim. Resulullah (s.a.a); "Ve aleyke's-selam ya Ali, ya vasiyyî ve halifetü ve sahibe livâi" (Sana da selam olsun ey benim kardeşim ve ey benim vasim ve halifem ve bayraktarım,) sana da izin verdim." buyurmuştu.

Sonra Fatıma da abâyâya doğru gelerek; "Es-selamu aleyke ya ebetah, ya Resulellah" (Sana selam olsun ey babam, ey Al-

lah'ın Resulü), acaba benim de sizinle birlikte abânın altında olmama izin verir misiniz?" demişti. Resulullah (s.a.a); "Ve aleyki's-selam ya bintî ve ya biz'atî, ezintu leki." (Sana da selam olsun, ey benim kızım ve ey benim vücudumun bir parçası, sana da izin verdim)" diyerek cevap vermişti.

Fatıma da abânın altına girmişti. Hepimiz abânın altına toplanmışımızda Resulullah (s.a.a) abânın iki yanından tutup sağ eliyle göğre taraf işaret ederek demişti ki:

Ey Allah'ım, bunlar benim Ehl-i Beyt'im ve benim özel yakınlarımdır. Bunların eti benim etimdendir ve kanları benim kanımdandır; bunları inciten beni de incitir ve bunları üzen beni de üzer. Ben bunlarla savaşanlarla savaşırım ve bunlarla sulh içinde olanlarla sulh içindeyim; bunların düşmanlarına düşmanım ve bunları sevenleri severim; bunlar hakikaten bendendirler ve ben de bunlardanım. Allah'ım, kendi rahmet ve bereketini, ihsan ve bağışını bana ve bunlara indir ve bunlardan her türlü pisliliği gider ve bunları tertemiz kıl.

Allah-u Teâlâ buyurmuştu ki:

"Ey benim meleklerim ve ey göklerde bulunanlar, bina edilmiş gökyüzünü ve döşenmiş yeryüzünü ve aydınlatan ay ve ışık saçan güneşi, dönen her feleki (gezegeni), akan denizi ve dolaşan gemiyi, sadece kisânın altında olan bu beş kişinin sevgisi için yarattım.

Cebrail-i Emin; "Ya Rabbî, abânın altında bulunan kimlerdir?" diye sormuştu.

Allah (c.c); "Onlar, Peygamber'in Ehl-i Beyt'i ve risaletin madenidirler; onlar; Fatıma, babası, kocası ve çocuklarıdır." buyurmuştu.

Cebrail; "Ya Rab, yere inip onların altıncısı olmama izin ve-

rir misin?" demişti. Allah Teâlâ; "Evet, izin verdim." buyurmuştu.

Bu vakit Cebrail-i Emin de yere inmiş ve; "Es-selamu aleyke ya Resulellah (Selam olsun sana ey Allah'ın Resulü), yücele-
rin en yücesi olan Allah sana selam gönderiyor, güzel tebrik
ve ihtiramını sana sunuyor ve buyuruyor ki:

"İzzet ve celalime andolsun ki, ben bina edilmiş gökyü-
zünü ve döşenmiş yeryüzünü ve aydınlatan ayı ve ışık
sağan güneşi ve dönen her feleki (gezegeni) ve akan her
denizi ve dolaşan her gemiyi, sadece sizin hatırınız ve
sizin sevginiz için yarattım."

Allah Teâlâ benim de sizinle birlikte olmam için izin verdi.
Ya Resulellah, sen de izin veriyor musun?" demişti.

Resulullah şöyle buyurmuştu: "Ve aleyke's-selam ya emine
vahyillah, innehu na'am kad ezintu leke" (Sana da selam
olsun ey Allah'ın vahyinin emini, evet sana da izin verdim)

Bunun üzerine Cebrail de bizimle birlikte abânın altına gire-
rek Resulullah'a demişti ki: "Allah size şöyle vahy etmiştir:

**"Gerçekten Allah, siz Ehl-i Beyt'ten her türlü ricisi (günah
ve pisliği) gidermek ve sizleri tertemiz kılmak istiyor."**

Bu sırada ben; "Ya Resulallah, bizim bu abânın altında otur-
mamızın Allah katındaki fazileti nedir?" diye sordum.

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

"Beni hak olarak peygamberlikle gönderen ve insanların
kurtarıcısı olarak beni risaleti için seçen Allah'a andolsun
ki, bizim bu haberimiz (böylece kisânın altında toplan-
mamızla ilgili olay), yeryüzünde içerisinde şiilerimizden
ve dostlarımızdan bir topluluğun bulunduğu herhangi
bir toplantıda söylenecek olursa, onlar dağılıncaya kadar

mutlaka onlara rahmet iner ve melekler onların etrafını sarar ve onlara Allah'tan bağış dilerler.”

Bu esnada ben; “O halde Allah’a andolsun ki, biz saadete kavuştuk.” demiştim. Peygamber (s.a.a) de şöyle buyurmuştu:

“Ey Ali, beni hak üzere peygamber olarak gönderen ve insanların kurtarıcısı olarak risaleti için beni seçen Allah’a andolsun ki, bizim bu haberimiz, şiiilerimizden bir topluluğun bulunduğu herhangi bir mecliste söylenirse ve onların içerisinde sorunu olan birisi olursa, onun sorununu Allah Teâlâ mutlaka giderir; onların içerisinde gamlı biri olursa, Allah Teâlâ onun gamını yok eder ve onların içerisinde ihtiyacı olan biri olursa, Allah (c.c) onun ihtiyacını bertaraf eder.”

Ben bunu duyunca; “O zaman Allah’a andolsun ki, biz mutluluk ve saadete kavuştuk ve Kâ’be’nin Rabbine andolsun ki, bizim şiiilerimiz de dünya ve ahirette mutluluk ve saadete kavuştular.” demiştim.

Hudeybiye Günleri

Resulullah bizim için şunu söylerdi...

Allah'ım! Onlar benden, ben de onlardanım. Allah'ım!
Ben onlardan razı olduğum gibi, sen de onlardan razı ol.

Bizim için her zaman tedirgindi. İçindeki o gizli endişeyi hep hissediyorduk. Meseleler sadece bizim için hissettiği kişisel kaygılar değildi. Tüm kaygıları bizim başımıza gelecekler ile bu ümmetin kaderinin çizileceği idi.

Sürekli hatırlatıyordu gelecekteki imtihanlar için:

Kim Hasan'ı ve Hüseyin'i severse, ben de onu severim.
Ben kimi seversem, Allah da onu sever. Allah kimi severse, onu cennete koyar. Kim ikisine buğz ederse, ben de ona buğz ederim. Ben kime buğz edersem, Allah da ona buğz eder. Allah kime buğz ederse, onu ebedî kalmak üzere cehenneme atar.

Tarih boyunca imtihanın içinde olacak olan Ümmü'l-Kura, şehirlerin anası Mekke... İmdi Kureyşlilerin fitnenin merkezi haline getirdiği bu Mekke'ye yönelmenin zamanı gelmişti. Öncelikle buraya yönelmek gerekiyordu. Kâbe'ye gidecek yollar açılmalıydı.

Hicretin altıncı yılıydı. Haram aylar da yaklaşıyordu. Bu aylarda Kâbe'ye saygı gösterenler savaşımlardı. Bu du-

rumdan Resulullah (s.a.a) yararlanacaktı. Hepimize kişisel silahımız dışında başka savaş malzemesi almamızı istemediğini açıkladı. Hatta ihram giyecektik. Belliydi ki aklında bir strateji vardı. Savaşlardan sonra tüm Arap yarımadası bizim mücadelelerimizden haberdar olmuştu. Şimdi tüm yolları kullanarak risaleti tanıtmaya zamanıydı. Haram aylarda Kâbe'ye her yerden ziyaretçi gelirdi. Haber merkezden yayılacaktı. Sesimizi duyuracaktı.

Bu adımlar gelecekteki yolumuzu çizecekti. Kâbe özlemi hepimizin içinde vardı. Resulullah (s.a.a), hepimizi Hudeybiye denilen düz bir bölgeye indirip orada konaklamayı emretmişti.

Şöyle demişti Resulullah (s.a.a):

Eğer bugün Kureyş kabilesi beni sıla-i rahim (akraba ziyareti) içeren bir planı kabul etmeye çağırarsa, bu izni onlara veririm.

Kureyşlilerin bizim gidişimizden haberleri olmuştu. Bir grup bizi gözetlemeye başladılar. Bu sırada su sıkıntısı çekiyorduk. Resulullah (s.a.a) kimi gönderdiyse korkularından gitmek istemediler. Sonunda ben kalktım. Su aramaya gittim. Boş su tulumlarını doldurup kafilaya getirdim. Resulullah (s.a.a) gözlerini bana çevirmiş ve uzunca dua etmişti.

Resul'ün amacı barış ve umre idi. Hz. Peygamber onlara haram aylara saygıyı hatırlattı. İhrama girmiş kişilerin savaşa gelmediğini onlar da biliyordu. Peygamber Kâbe'ye önden yetmiş deve göndermişti.

Kureyşlilerin önünde iki yol vardı. Ya umreye izin verecektiler ki bunun sonuçlarını da istemiyorlardı; çünkü Muhacirler akrabalarını görecektir ve yeni kapılar açılacak ve çevreden ge-

lenlere davet çalışmaları olacaktı. İnananların kazandıkları savaşın itibarı etrafa yayılmış olacaktı. Ya da silahsız ve umre için gelen bu kişilere izin vermeyerek kendi itibarlarını kaybedip, mağdur olanların daha çok dikkat çekmelerine sebep olacaktı. Her iki durum da kendileri için olumsuzdu.

O sırada Osman b. Affan'ı Hz. Muhammed (s.a.a) elçi olarak göndermişti. Elbette beni gndermeyecekti; çünkü savaşlarda onlardan pek çok kimseyi ben ortadan kaldırmıştım. Bana karşı kinliydiler. Anlaşmanın n kesilmesin diye Resulullah (s.a.a) beni gndermemişti.

Osman'ın geri dönüşü biraz gecikmişti. Herkes öldürüldüğünü dşnmşti. Bu durum savaş anlamına geliyordu. Herkesin gözü Resulullah'taydı. Bu durumun sonucunda inananlardan yaklaşık 1400 kişi o ağacın altında Peygamber'e (s.a.a) biat etti. Resulullah (s.a.a) ne söylese onu yapacaklardı. Bu duruma işaret eden şu ayetler de nazil olmuştu:

Allah, ağacın altında sana biat ederlerken müminlerden razı olmuştur. Gnllerinde olanı (imanlarını ve samimiyetlerini) bilmiş de üzerlerine güvenini indirmiş, yakın bir zaferle ve ele geçirecekleri bol ganimetlerle onları mkfatlandırmıştır. Allah, üstündür ve hikmet sahibidir.⁽¹⁾

Sonra Osman b. Affan çıka gelmişti; ancak bir netice alamamıştı. Çok geçmeden Kureyşlilerin temsilcisi olarak Süheyl b. Amr, Resulullah ile müzakereye oturmuştu. Hudeybiye günü bu anlaşmayı yazmak için Resulullah'ın ktibi bendim.

"Bu, Allah'ın Resulü Muhammed ile Süheyl b. Amr arasında bir barış antlaşmasıdır." diye yazınca Süheyl, "Eğer onun

1- Fetih, 18-19.

Allah Resulü olduğunu kabul etseydik onunla savaşmazdık; o hâlde sil onu.” demişti. Ben de dedim ki: “Allah’a andolsun ki, hoşuna gitmese de o Allah’ın Resulü’dür. Hayır, vallahi onu silmem.” Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) o kısmı eliyle sildi ve şöyle dedi:

Senin başına da buna benzer bir şey gelecek ve sen de buna mecbur kalacaksın.

Müslümanların o yıl umreden vazgeçmesi şartı ile anlaşma yapılacaktır. Yani anlaşma sadece o seneki umre olayına mahsus olmayacaktır. Anlaşmanın şartları şunlardır:

1- Her iki taraf da on yıl boyunca savaştan uzak duracaklarını taahhüt eder. Bu süre içinde insanlar güvene kavuşacaklar ve birbirlerinden uzak duracaklardır.

2- Herhangi bir Kureyşli velisinden izinsiz olarak Muhammed’e gelirse, Muhammed onu Kureyşlilere geri verecek; buna karşılık Muhammed’in yanındakilerden biri Kureyşlilerin yanına giderse, Kureyşliler onu geri vermeyeceklerdir.

3- Kim Muhammed’in akdi ve ahdi altına girmek isterse, bunu yapabilir. Kim de Kureyş kabilesinin akdi ve ahdi altına girmek isterse, girebilir.

4- Muhammed, sahabeleri ile birlikte bu yıl Mekke’ye girmeyerek Medine’ye dönecek. Gelecek yıl Mekke’ye girecek ve orada üç gün kalacak. Mekke’ye gelişinde yanında hayvan sırtında yolculuk edenlerin taşıyabilecekleri dışında başka silâh bulundurmıyacak ve kılıçlar kınlarında olacak.

5- Hiç kimse dinini terk etmeye zorlanmayacak. Müslümanlar Mekke’de açıkça ve özgürlük içinde Allah’a ibadet edecekler. İslam Mekke’de açıkça uygulanacak. Hiç kimseye eziyet edilmeyecek ve hiç kimse kınanmayacak.

6- Hırsızlık ve vurgunculuk olmayacak. Her iki taraf da karşı tarafın mülkiyetine saygı gösterecek.

7- Kureyş kabilesi hiç kimseyi Muhammed'e karşı insanla veya silâhla desteklemeyecek.

Barış anlaşmasının maddeleri bazı Müslümanların hoşuna gitmedi. Hz. Peygamber'in (s.a.a) Kureyş karşısında geri adım attığı düşüncesi ile ona itiraz ettiler. Oysa onun, Allah tarafından yönlendirildiğini ve bunun İslam risaletinin geleceğine yönelik ilk adımlar olduğunu kavrayamadılar.

Hz. Peygamber (s.a.a) kendisine itiraz edenlere, "Ben Allah'ın kulu ve elçisiyim. O'nun emrine karşı gelmem ve O da beni yüzüstü bırakmaz." diyerek karşılık verdi. Bu sözünü bazı Müslümanların hoşuna gitmeyen anlaşma maddelerini onaylamış oldu.

Diğer taraftan Ebu Cendel'in Kureyş kabilesine teslim edilmesi meselesi, Müslümanların içerisindeki bazı kimselerin sınırlarının gergin olduğu bu ortamda yeni itiraz konusu olmuştu. O gün ben de inananların bu haline gerilmiştim. Pazırlıksız olarak Resulullah'a güvenmek gerekirdi. O ne yaparsa doğru yapardı. O günah ve hata yapmazdı. Aksi takdirde Allah tarafından seçilir miydi? Belli ki hâlâ Peygamber'e kayıtsız şartsız inanmanın gereğini anlamamışlardı. Ben de Peygamber varken sesimi çıkarmazdım; çünkü Resulullah (s.a.a) benim ve hepimizin imamıydı. Dünya ve ahiret önderimizdi. Bize düşen sadık bir cemaat olmaktı. İnananların onun göklerle olan bağlantısını unutupyorlar mıydı? Hâlbuki böyle çıkışmaları imanlarını tehlikeye sokardı. Resulullah da (s.a.a) bu duruma üzüldü. Nitekim üzülmesine rağmen tepkisini dile getirmemişti.

Hudeybiye anlaşmasının imzalandığı gün, müşriklerden

bazı insanlar gelip Resulullah’a dediler ki: “Ey Muhammed! Oğullarımızdan, kardeşlerimizden ve kölelerimizden bazı insanlar sana katılmışlar. Bunların din hakkında derin bilgileri yoktur. Sadece mallarımıza ve eşyalarımıza bakmamak için kaçtılar. Onları bize geri ver.”

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Eğer sizin iddia ettiğiniz gibi onların din hakkında derin bilgileri yoksa biz onlara öğretiriz.

Sonra şunları da söyledi:

Ey Kureyş topluluğu! Ya bu inatçı tutumunuzdan vazgeçersiniz ya da Allah boyunlarınızı kılıçla vuracak birini üzerinize salar ki Allah onun kalbini imanla sınamıştır.

O sırada Ömer ve Ebu Bekir sormuştu: “O kimdir ya Resulallah?!” O sırada Peygamber’in ayakkabısını dikiyordum. “O, ayakkabı diken adamdır.” demişti.

Bu Anlaşmanın Bize Getirdikleri

İnananlar bu anlaşmanın ne kadar önemli ve stratejik olduğunu önce anlamamışlardı; ama zaman geçtikçe Resulullah'ın (s.a.a) ne kadar büyük ve önemli bir adım attığını anladılar.

1- Kureyş kabilesi, düzenli bir askerî ve siyasî güç olarak ve yeni bir devlet olarak Müslümanların varlığını kabul etti.

2- Müşriklerin ve münafıkların kalplerine korku girdi, fonksiyonları azaldı ve karşılaşmada zayıflıkları ortaya çıktı.

3- Barış ortamı İslam'ın yayılmasına fırsat verdi. Çok sayıda kabile İslam'a girdi; çünkü Resulullah (s.a.a) İslam risaleti hareketinin başlangıcından beri Kureyş kabilesinin kendisine İslam'ı özgürce anlatabileceği ve güvenlik ortamında açıklayabileceği bir fırsat vermesini bekliyordu.

4- Müslümanlar Kureyş kabilesinden yana güvene kavuştular ve bu rahatlığın sonucu olarak bütün ağırlıklarını ve gayretlerini Yahudilere ve diğer İslam karşıtlarına karşı koymaya yönelttiler.

5- Barış müzakereleri sayesinde Kureyş kabilesinin müttefikleri, Müslümanların tavrını anlamaya ve onlara karşı eğitim göstermeye başladılar.

6- Barış anlaşması, Hz. Peygamber'e (s.a.a) Arap Yarımada-

sı dışındaki hükümdarlara ve devlet başkanlarına mektup ve elçi gönderme ve İslamiyet’i Arap Yarımadası bölgesinin dışına taşımayı sağlayacak bir adım olarak Mute Savaşı’na hazırlanma imkânı verdi.

7- Barış anlaşması, putperestliğin en önemli kalesi olan Mekke’yi ilerideki aşamalarda fethetmenin zeminini hazırlamış oldu.

Haşan ve Hüseyin Haşta

Tekrar Medine'ye dönmüştük. Hasan ve Hüseyin hastalanmıştı. Resulullah (s.a.a) yanında bir grup ashabıyla birlikte bizi ziyarete gelmişti. Bana dediler ki: "Ey Ebu'l-Hasan! Oğulların için bir adakta bulunsan olmaz mı? Bunun üzerine, Fatıma ve cariyemiz Fizze, "Eğer Hasan ve Hüseyin iyileşirlerse üç gün oruç tutacağız." diye adak adadılar. Derken Hasan ve Hüseyin iyileştiler; ama onların yanında yiyecek bir şey yoktu. Bunun üzerine Hayber Yahudilerinden olan Şem'un'dan üç sa⁽¹⁾ arpa borç aldım. Fatıma bu arpanın bir sa'ını öğütüp evdekilerin sayısına göre beş ekmek halinde pişirdi. Ekmekleri iftarlarını açmak üzere önlerine koydu. Bu sırada bir dilenci kapıda durmuş ve şöyle demişti: "Selam üzerinize olsun ey Muhammed'in Ehl-i Beyti! Ben bir Müslüman yoksulum. Beni doyurun ki, Allah da sizi cennet sofralarından doyursun." O yoksulu kendimize tercih ederek ekmekleri ona verdik. Böylece içtiğimiz sudan başka hiçbir şey tatmadan oruçlu olarak sabahladık. Ertesi akşam yine ekmeği önümüze koyduğumuzda bir yetim kapımıza geldi. Onu da kendimize tercih edip tüm ekmeği ona verdik. Üçüncü günde de bir esir kapımıza geldi. Önceki günlerde olduğu gibi tüm yiyeceklerimizi ona verdik. Sabah olunca ben, Ha-

1- Bir "sa" 2 kilogram 917 gramdır.

san ve Hüseyin'in elinden tutarak Resulullah'a (s.a.a) doğru gittik. Resulullah (s.a.a) bizim açlıktan kuş yavrusu gibi titrediğimizi görünce şöyle dedi: "Sizin bu haliniz ne kadar bana ağır geldi. Ne zor durum bu!" Sonra bizimle beraber geldi. Baktı ki, Fatıma mihrabında karnı açlıktan sırtına yapışmış vaziyette duruyor. Bu durum Peygamber'i (s.a.a) çok etkiledi. Bu sırada Cebrail (a.s) nazil oldu ve şöyle dedi: "Al bunu, ya Muhammed! Rabbin Ehl-i Beyti'ne ilgili olarak seni kutluyor." Sonra Peygamber'e (s.a.a) İnsan Suresi'ni okumuştı. Surede anlatılan, "**Ebrar**" bizdik.

"...Şüphesiz iyiler, karışımı kâfur olan bir kadehten içenler.

Allah'ın kullarının kendisinden içtikleri bir kaynaktan; onu fışkırttıkça fışkırtıp akıtırlar.

Adaklarını yerine getirirler ve kötülüğü yaygın olan bir günden korkarlar.

Kendileri, ona duydukları sevgiye rağmen yemeği, yoksula, yetime ve esire yedirirler.

(Ve derler ki:) "Biz size, ancak Allah'ın yüzü (rızası) için yedirmekteyiz; sizden ne bir karşılık istiyoruz, ne de bir teşekkür."

"Çünkü biz, asık suratlı, zorlu bir gün nedeniyle Rabbinizden korkmaktayız."⁽¹⁾

1- İnsan, 6-10.

Đavet Mektupları

Hicretin altıncı yılıydı ve bir kızım daha doğmuştu. Tüm bu sorunların arasında Rabbim bizi müjdeliyordu. Onun adını da Resulullah (s.a.a) koymuştu.

Resulullah (s.a.a) dede olmasına rağmen yoluna devam ediyordu. Çünkü onun en önemli görevi tüm insanlık için bir müjdeleyici ve uyarıcı olmasıydı. Kur'an da tüm insanlığa bir öğüttü.

Biz ona şiir öğretmedik, zaten ona yaraşmazdı da. Bu, bir öğüt ve apaçık Kur'an'dan başka bir şey değildir. Diri olanı uyarması ve kâfir olanlar hakkında azap sözünün gerçekleşmesi için.⁽¹⁾

Hız. Muhammed (s.a.a) Ahzap savaşının muhalif müttefiklerini tek tek kontrol altına almak için öncelikle Mekke müşriklerinin direncini kıracak bir strateji izledi. Hudeybiye anlaşması ile o cepheyi güvence altına almıştı. Bir süre bu anlaşma onları durduracaktı. Hem de anlaşma ile artık bizi resmen kabul etmek zorunda kalmışlardı. Orada ihramdan çıkıp Medine'ye gelince Resulullah'ın (s.a.a) riskli de olsa yaptığı ilk iş, çevredeki devletlere ve imparatorluklara davet mektupları göndermek olmuştu. İslam'ı artık sınır ötelere

1- Yasin, 69-70.

taşımak gerekiyordu. Rahmet Peygamber'i çağın tüm topluluklarına ulaşmak istemişti.

Müşrikler hoşlanmasa da Peygamberi'ni hidayet ve hak din ile tüm dinlere galip gelsin diye gönderen O'dur.⁽¹⁾

Hatta bunun için ashaba Hz. İsa (a.s) ve havarilerini kıssa olarak anlatmıştı:

Ey insanlar, Allah beni rahmet olarak herkese hitap etmekle görevlendirerek gönderdi. Havarilerin İsa Peygamber'e karşı çıktıkları tarzda bana karşı çıkmayın!

Bunun üzerine havarilerin nasıl Hz. İsa'ya karşı çıktıklarını sorunca Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

İsa Peygamber havarilerini benim sizi çağırdığım görevin aynısına çağırdı, ama aralarında yakın bir yere gönderileni razı oldu ve aldığı emre teslim oldu. Uzak bir yere gönderileni ise yüzünü ekşitti ve gevşek davrandı.

Bu konuşma üzerine elçiler sözün özünü anlayarak emanet edilen mektuplar ile yola koyuldular.

Mektuplar

- 1- Habeşistan Kralı Necaşi
- 2- Roma İmparatoru Kayser
- 3- İran Şahı Hüsrev Perviz
- 4- Mısır Kralı Mukavkis
- 5- Şam Kralı Haris b. Ebu Şimr Gassâni
- 6- Yemame Kralı Hevze b. Ali.

Elbette bazı mektuplar olumlu bazıları ise tepki ile karşılandı.

1- Tevbe, 33.

İkinci Fitne Ortamı, Hayber

Resulullah (s.a.a) Mekke müşriklerini anlaşma ile güvence altına aldıktan hemen sonra yönünü Medine Yahudileri ile daha da güçlenen Hayber'e çevirdi. Ashabına savaş hazırlığı yapmasını söyledi. "İçinde sadece cihat arzusu olanlar dışında hiç kimse sakın bizimle sefere çıkmasın." diyerek kararlılığını belirtmişti.

Hayber, Yahudi kabilelerin olduğu bir bölgeydi. Toprakları verimli idi, halkı hayvancılık ve çiftçilikle uğraşır ve sonra da kalelerine dönerdi. Medine'nin 200 km kuzey batısında bulunuyordu. Medine'den kovulan Yahudi kabileleri de buraya yerleşmiş, Ahzap savaşında Gatafan kabileleri ile işbirliği yaparak Kureyş müşrikleri ile paralel hareket etmişlerdi. Hayber Müslümanlara karşı tam bir fitne kazanıydı. Hatta çevredeki imparatorlukları bile aleyhimize kışkırtıyorlardı. Zaten Yahudilerin tarih boyunca oynadığı oyun kışkırtma idi.

Resulullah (s.a.a) sancağını bana verdi. 1600 kişilik bir ordu ile yola koyulmuştuk. Tüm gün yol almıştık. Biz de Yahudilerin, Gatafan kabilelerinden destek almaması için iki bölgenin arasında bir yerde durmuştuk ve gece kalelerini kuşatmıştık. Kalelerdeki Yahudiler sabah uyandıklarında bizleri karşılarında görünce şok olmuşlardı. Beklenmedik bir durumdu. Kalelerin bazılarını ele geçirdik. Ancak merkez durumunda olan kale bir türlü ele geçirilemiyordu.

Kuşatma yirmi gün olmuştu ve biz zor durumdaydık. Kale içindekilerin su ve yiyecek stokları vardı. Kale üzerinde nöbetçiler sürekli nöbet tutuyorlardı. Ayrıca kapılar büyük ve sağlamdı. Bir türlü kaleye girilemiyordu.

Hız. Resulullah (s.a.a) sancağı Ebu Bekir'e vererek emrindeki birlik ile kaleyi ele geçirmesi için gönderdi; ancak hiçbir şey yapamadan geri gelmişti. Ertesi gün sancağı ve yetkiyi Ömer b. Hattab'a vermişti; ama o da başaramamıştı. Bu durum inananların arasında moral bozukluğuna neden olmuştu. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) inananları toplayıp şöyle demişti:

Yarın sancağı öyle birisine vereceğim ki yüce Rabbim bu kaleyi onun eliyle bizlere açacaktır! O, Allah'ı ve Resulü'nü sever, Allah ve Resulü de onu sever! Savaşta asla kaçmayacak biridir o.

O geceyi herkes, acaba sancak kime verilecek diye merak ile geçirmişti. Gün ışıyınca Resulullah, "Ali nerede?" diye beni sormuştu. O gün, gözlerimi bir bez ile sarmıştım; çok ağrıyordu ve göremiyordum. Çevredekiler benim gözlerimin ağrıdığını söylemelerine rağmen beni çağırmıştı. Başımı kucakladı ve gözlerimdeki sargıyı açıp, tükürüğünden gözlerime sürerek dua etti:

Allah'ım Ali'ye soğukta ve sıcakta yardımcı ol!

Sonra zırhını bana giydirip, sargısını başıma taktı. Kendi kılıcını bana vererek şöyle dedi:

Onların üzerine yürü! Kalelerine varınca önce onları İslam'a davet edip Yüce Allah'a karşı vazifeleri olan şeyleri (hak dine uymalarını) kendilerine hatırlat. Rabbime yemin ederim ki senin elinle bir tek kişiyi hidayete kavuşturması, kızıl tüylü develere sahip olmandan daha iyidir senin için.

Canım Peygamberim! Ondan aldığımız terbiye bu idi. Asla hakka davet etmeden savaşmazdık. Yine bana daveti hatırlatmıştı. Resulullah (s.a.a) duasından sonra beyaz sancağı elime verirken bana şöyle demişti:

Bu bayrağı al ve öne çık. Cebrael de seninle olacak. Allah'ın yardımı seninledir. Düşmanların kalbine korku düşmüştür. Bilesin ki ey Ali, onlar kitaplarında kendilerini alt edecek kimsenin Alya olduğunu okumuşlardır. O hâlde onları gördüğünde, "Ben, Ali'yim!" de. Allah'ın izniyle telaşa kapılıp dağılacaklardır...

Karşımızda tepeden tırnağa silahlı savaşçılarla silah ve cephaneden oluşan bir dağ bulmuştuk. Kaleleri fethedilemezdi. Sayıları çok fazlaydı. Her gün savaşçıları kaleden çıkıp çarpışacak er istiyor, bizimkilerden kim karşılarına çıkacak olsa onlara yenik düşüp öldürülüyordu. Savaş tandırı kızıp da düşman yine vuruşmaya cesareti olan bir er isteyince korku ve dehşete kapılmış olan bizimkiler çaresizlik içinde medet umarcasına birbirilerine bakıyor, hepsi benim öne çıkmamı istiyordu. Resulullah (s.a.a) benden kaleye saldırmamı istemişti. Hemen harekete geçtim. Sancağı bir taşa sıkıştırıp onları hakka davet ettim; ama onlar ısrarla reddediyor, savaşmak istiyorlardı. Ben de düşmanın karşıma çıkardığı tüm kahramanlarını öldürdüm. Hangi savaşçıları direnmeye kalktıysa onu bir çırpıda yerlere serdim; sonunda hepsini geri çekilmeye mecbur bıraktım. Geri dönüp kaçmaya başlayınca, avını süren aslan gibi onları takip ettim. Bunu görünce kendilerini güç bela kalenin içine atıp kapıları kapattılar. Ben de hiç zaman kaybetmeden kalenin bir kapısını yerinden söküp kalkan gibi kullanarak tek başıma kaleden içeri daldım. Bu arada Yüce Allah'tan başka hiçbir yardımcım yoktu.

Allah'a yemin ederim ki Hayber kalesinin kapısını yerinden sökmeyi, sonra onu kırk zira arkaya doğru fırlatmayı beden gücüyle yapmadım; bilakis Rabbimden gelen ve nefsimi aydınlatan bir nur ve melekûti bir güç ile bunu gerçekleştirdim.

Bir Suikast Daha

Yahudilerden bir kadın Peygamber'e kızarmış bir koyun ikram etmişti. Kadın koyuna zehir katmıştı. Peygamber de (s.a.a) ağzına bir lokma götürüp çiğnemiş; fakat zehir olduğunu anlayarak yutmadan geri çıkarmıştı. Resulullah'ın (s.a.a) gerçekten peygamber olup olmadığını sınıamıştı. Peygamber'in yutmadığını görerek onun gerçekten peygamber olduğunu anlamış ve özür dilemişti. Bu kadar büyük bir oyuna rağmen, Peygamber (s.a.a) yine merhametli tavrını gösterip, onu affederek ardına düşmemişti.

Kuşatma Sonrası

Hayber kalelerinin fethedildiği gün abim Cafer b. Ebu Talib Habeşistan'dan dönmüştü. Hz. Peygamber onu karşılayarak alnından öpüp sarıldı. Belli ki onu çok özlemişti ve şöyle demişti:

Bu iki olayın hangisine sevineyim? Hayber'in fethedilmesine mi, yoksa Cafer'in gelmesine mi?

Ben de onu çok özlemiştim ve dönüşüne çok sevinmiştim. Resulullah da (s.a.a) ben de kendimizi biraz hafiflemiş hissetmiştik.

Hayber Yahudilerinin tüm direnci kırılmıştı. Artık ihanet edemeyeceklerdi. Kendilerinin hayvancılık ve çiftçilikte maharetli olduklarını söyleyerek, bir daha savaşmayıp mallarının ve her yıl ürünlerinin yarısını vermek ve Resulullah'ın (s.a.a) istediği zaman bu beldeden onları sürme hakkına sahip olması şartıyla anlaşma yapmak istediler. Resulullah da (s.a.a) onların bu anlaşmasını kabul etti. Elde edilen ganimetler kurallarına göre dağıtıldı. Gelirlerin beşte biri Resul'ündü. Herkes Enfal Suresi'nin 41. ayetini humus olarak çok iyi biliyordu.

Allah'a ve (hakkın batıldan) ayrılış günü olan iki topluluğun karşı karşıya geldiği gün (Bedir Savaşı'nda) kulu muza indirdiğimize inanıyorsanız, şunu bilin ki, elde

ettiğiniz her türlü ganimetin (maddi yararın) beşte biri Allah'a, Resulü'ne, Peygamber'in yakınlarına ve (onlardan olan) yetimlere, fakirlere ve yolda kalmışlara aittir. Allah'ın her şeye gücü yeter.⁽¹⁾

Hayber kalelerini ele geçirdikten sonra artık oradaki Yahudiler etkili bir fesat ortamı oluşturmayacaklardı. Kısa bir süre sonra kalplerine korku düşen Fedek Yahudileri de Resulullah'a (s.a.a) gelip anlaşma yapmak istediler. Buradaki amaç İslam hükümetini kabul edip onun egemenliğinde yaşamayı kabul etmektir. Fedek arazileri verimli hurmalıklardı ve Medine'ye iki menzillik yol üzerindeydi. Burası ordu gücü kullanılmadan ve savaşılmadan elde edilen bir gelir olduğu için ganimet olarak değil, Enfal olarak kabul edilmişti.

Allah'ın onlardan Peygamber'ine döndürdüğü ganimetlere, siz at veya deve sürmüş değilsiniz. Allah, peygamberlerini dilediği kimselere egemen kılar. Allah'ın her şeye gücü yeter.⁽²⁾

Enfal, at ve deve sürülmeden (savaş olmaksızın) anlaşmayla elde edilen veya halkın kendi eliyle vermiş olduğu şeyleri, bayır olmayan araziler ve nehir yatakları gibi tüm mülkleri kapsar.

Bu durum Enfal Suresi'nin 1. ayetinde şöyle açıklanmıştır:

Enfal (düşmandan anlaşmayla alınan veya sahipsiz mallar) hakkında sana soruyorlar; de ki: "Enfal, Allah ve Resulü'ne aittir." Öyleyse Allah'tan korkun ve aranızdaki ilişkileri düzeltin. Mümin iseniz, Allah'a ve Resulü'ne itaat edin.

1- Enfal, 41.

2- Haşr, 6.

İşte Fedek arazileri de savaşılmadan elde edilen gelir olarak sadece Resul'e aitti. İleriki süreçte de İsra Suresi, 26. ayeti nazil olmuştu.

Fedek arazisini Resulullah, **"Yakınlarına ver."** emri ile kızı Fatıma'yı çağırıp, "Allah Teâlâ bana Fedek'i sana vermemi emretti." diyerek ona vermiş, Fatıma da, "Ya Resulallah (s.a.a) bunu sizden ve Allah'tan taraf kabul ettim." demişti.

Gerçi Fatıma onun birinci dereceden mirasçısıydı; ama miras malı gibi düşünülmemiştir. Belki bu ayet nazil olmasaydı miras olarak kalacaktı; ancak buradaki hikmet çok daha farklıydı. Fedek arazisi Yüce Allah'ın İsra Suresi, 26. ayetinin bir mısdağı olarak uygulanmıştır.

Fatıma ne yapacaktı ki?! Hayatı boyunca dünya malına yüz vermeyen Fatıma, elbette Allah yolunda kullanacaktı. Benim payıma düşen ganimetlerden gelen gelirleri bile yine dava yolunda kullanıyorduk. Biz kendimizi düşünmüyorduk. Ümmetin halini düşünmeliydik. Fatıma da Fedek arazisinin gelirlerini Benî Haşim'den ve diğer kabilelerden olan fakirlere ve yetimlere dağıtıyordu.

Bu emrin bir hikmeti de şu idi: Allah ve Resulü'nün bu özel tavrı biz Ehl-i Beyt'e ekonomik açıdan insanlara ulaşmada bir araç olacaktı ve bu emir ile ümmetin Ehl-i Beyt'in önemini fark etmeleri sağlanacaktı.

Ne yazık ki ileriki dönemlerde gözleri artık gerçekleri görmeyenler, siyasi amaçlarla Resulullah'ın (s.a.a) bu emanetlerine ve Ehl-i Beyt'inin haklarına dikkat etmeyeceklerdi.

Nihayet Umre Olacaktı

Hudeybiye anlaşması ve arkasından Hayber mücadelesi derken aradan bir yıl geçmişti. Mekke'nin müşrik halkı bizi merak ederken, biz de Kâbe'yi çok özlemiştik. Kâbe'nin yanı sıra akrabalar ve ailelerimizi de özlemiştik; çünkü Mekke'den ayrılırken birçok aile parçalanmıştı. Evler terk edilmişti.

Bir yandan İslam devletinin temelleri kuvvetlenirken, bir yandan da inananların güvenliği daha da güçlenmişti. Peygamber ve ben kaza umresi için iki bin kişi ile yola çıkacaktık. Yine de arkadan saldırılar olabilir diye Hz. Peygamber (s.a.a) çeşitli önlemler aldırılmıştı.

Bizler de kişisel kılıçlarımız dışında yanımıza bir şey almayacaktık. Barış ile Mekke'ye girilecekti. İşte Mekke! Bu dağın arkası Mekke idi. Aşırı bir heyecan ve sessizlik vardı. Elbette bundan sonraki süreci merak etmenin kaygısı da vardı. Hicretten sonra ki ilk Mekke'ye girişimizdi ve Mekke müşrikleri nasıl bir tepki göstereceklerdi?

Peygamber Kusva denilen devesine binmişti. Devesinin dizginlerini çekerek, "İşte Mekke! İşte Kâbe!" diyordu ve hep birlikte Yüce Rabbimize "Lebbeyk! Lebbeyk!" diyorduk. Ama hâlâ Kâbe putlarla doluydu. Mekke müşriklerinin bir kısmının kalpleri hâlâ katıydı.

Hatta inananların Mekke'ye ihtişam, itaat ve kardeşlik duyguları ile girişlerini kaldıramayanlar dağlara çekilmişlerdi. Anlaşılan o ki biz gidinceye kadar bizleri görmek istemiyorlardı; ama bizleri merak edenler, her şeye rağmen bizleri meraklı gözlerle takip ediyorlardı. Bizlerin kendilerinden ayrı tercihler yaptığımızı fark ediyorlardı.

Bizler ise kendi derdimize düşmüştük. Heyecandan Kâbe'ye ağlayarak gelmiştik. Kalplerimizin atışları karşıdan bile hissedilebilirdi. Peygamber (s.a.a) önde, biz de arkasında onu takip ediyorduk. Rabbimizin misafiri olmuştuk.

"Suphanallah." Her şey senin içindi ya Rabbi! Önümüzde duran senin Resul'ündü. O da, hepimiz de çok sınavlardan geçmiştik. Daha da sınavlar devam edecekti elbette. Olsun! Biz yüreğimizi getirdik sana. Kulluğumuz yalnızca sanadır ya Rabbi!

İçimizden bazıları umre amellerinden sonra aile ve akrabalarını ziyaret ettiler. Beraberlerinde onlar da Ensar'ı kendi evlerine ve akrabalarına misafir olarak götürmüşlerdi. Üç gün vaktimiz vardı. Üç gün sonra Mekke'yi terk edecektik. Yedi yıllık bir hasret üç güne sığdırılmıştı. Bu sırada Resulullah (s.a.a) davet çalışmalarını yapıyordu. Bazı siyasi sebeplerden ve Mekke müşriklerinin kalplerini kazanma adına amcası Abbas'ın sonraki hanımından olan kızı Meymune ile evlenmeğe karar vermişti. Meymune'nin konumu siyasi açıdan önemliydi. Bu Peygamber'in son evliliği olmuştu. Böylelikle Mekke halkının yumuşaması, kinlerin sevgi ve güvene dönüşmesi için bir fırsat doğmuştu. Bedevi, hoyrat ve vahşi Arap anlayışı yerine kardeşlik, birlik ve merhamet üzere İslam medeniyetine çağırılmışlardı. Böylece Mekke halkı duruşumuz üzerinden neye çağrıldıklarına artık yakinen şahit olmuşlardı.

Mute Savaşı

Kureyşlilerin kalplerinin yumuşamasını sağlarken aynı zamanda Resulullah'ın (s.a.a) kuzeyde Roma İmparatorluğu ve doğuda Fars İmparatorluğu hakkında planları vardı. Yahudiler, Roma İmparatorluğu ile işbirliği yapıyorlardı. Ayrıca Roma İmparatorluğu'nun dini Hristiyanlıktı. Semavi din anlayışını, peygamber ve vahiy kavramlarını iyi biliyorlardı. Üstelik Hz. İsa da (a.s) Peygamber'i (s.a.a) müjdelemişti. Yahudilerden birkaç kişi dışında risalet nimetinden faydalanan olmamıştı. Belki Hristiyanlar âlemlere rahmet olarak gelen risalet ve vahiy pınarından içebilirlerdi. Bu sebeple Peygamber (s.a.a) yüzünü kuzeye Roma İmparatorluğu'na çevirdi. İslam'a putperestlerden daha yakın olabilirlerdi.

İşte bu amaçla o zamanda Roma İmparatorluğu egemenliğinde olan Şam'a Gassan Sultanı Şurahbil'e Umeyr oğlu Haris komutanlığında bir grubu elçi olarak gönderdi. Tamamen barışçıl amaçla bir davetti; ancak Şam Kralı elçileri şehit ederek tehditle cevap verdi. Resulullah (s.a.a) bunu duyunca çok üzüldü. Hem daveti Arabistan çevresine duyurmak hem de bu davranışa cevap vermek adına bir ordu hazırlattı. Başına Zeyd b. Haris'i getirtti. Ona bir şey olursa abim Cafer b. Ebu Talib, ona da bir şey olursa Abdullah b. Revaha getirilecekti.

Bir de şu tavsiyeleri yapmıştı:

Allah'ın adı ile savaşın... Onları İşlam'a girmeye çağırın... Eęer bu dediğinizi yaparlarsa, artık üzerlerine varmayın, onları kendi hâllerine bırakın... Teklifinizi kabul etmezlerse, Allah'ın ve sizin bu ortak dūřmanlarınız ile řam'da savaşın. Orada insanlarla ilişkilerini kesip kilselere ve manastırlara kapanmış birtakım adamlar bulacaksınız. Onlara ilişmeyin. Kendilerini şeytana adanmış başka birtakım adamlar da bulacaksınız. Başlarında kŭlahlar olacak. Bu kŭlahları kılıçlarınızla başlarından dŭřŭrŭn. Sakın kadınları, çocukları ve yaşlıları öldŭrmeyin. Sakın hurma ağaçlarını ve başka ağaçları kesmeyin ve evleri yıkmayın.

Medine'den ŭç bin kişi ile şimdiye kadar ki en bŭyŭk ordu yola çıkmıştı. Resulullah (s.a.a) ile beraber orduyu Medine dışına kadar gelerek dualarla ŭęurladık. Ordu şam bŭlgesi Maan'a ulaşıp konaklamıştı. Ancak haberlere gŭre Roma İmparatorluğu, Arap işbirliği ile yŭz binden fazla bir ordu hazırlayarak yola çıkmışlardı. Bu haberleri alınca inananların morali bozulmuştu. Korku ve cesaret arasında sıkışmışlardı. Eğer dŭnerlerse Allah ve Resulŭ'ne ne diyeceklerdi? Eğer savaşırlarsa bu kadar bŭyŭk ve teğhizatlı bir ordu karşısında ne yapacaklardı. Nitekim ŭç bin kişi Medine'den şimdiye kadar çıkan en bŭyŭk ordu idi ve bunlar da yok olurlarsa Medine'nin hali nice olacaktı?

Sonunda Abdullah b. Revaha'nın cesaret dolu hitabeti ile ordu toplanmış ve mŭcadeleye karar vermişlerdi. Ertesi gŭn Mute kŭyŭnde karşılaşmışlardı. Sancağı taşıyan ve orduya komutanlık yapan Zeyd b. Haris ona olan hŭcumlar sonunda şehit olmuştu. Ardından abim Cafer b. Ebu Talib sancağı almış; ancak ona da saldırıp sancağı taşıyan kolu-

nu kesmişlerdi. Abim sancağı diğer koluna alıp mücadeleye devam edince o kolunu da kesmişlerdi. Hemen sancağı Abdullah b. Revaha alıyor; ancak o da şehit ediliyor. Ondan sonra komutanlığı Halid b. Velid almış; ancak gece olduğu için savaşa ara verilmiş. Her iki ordu kendi tarafına çekilince Halid b. Velid gece ordunun kanatlarını değiştirerek sanki orduya yeni kimseler gelmiş gibi göstermiş. Romalılar sabah olunca, yeni bir destek ordu geldiğini düşünerek saldırmamışlar. İnananlar da saldırmayınca savaş sonuçsuz kalmıştı. Ordu Medine'ye ulaşır haberler Resulullah'a (s.a.a) varınca, abim Cafer b. Ebu Talib ve Zeyd b. Haris'in şehadetlerine çok üzölmüştü. Resul'ün pek üzöldüğünü görmeyenler bu sefer onu ağlayarak görmüşlerdi. Peygamber'in ve benim yüreğim daha çok acılara katlanacaktı. Ama tüm bu zorluklar ve imtihanlar Rabbimiz içindi. Bu yüzden tüm acılara dayanacaktık.

Medine halkı neden bu şekilde döndüler diye orduya çok kırılmıştı. Şehadeti seçmelerini istiyorlardı. Öfkelenmişlerdi. Ordudakiler de başını eğmiş bir süre evlerinden çıkmamışlardı.

Resulullah (s.a.a) bu psikolojik yılmnlığı kaldırmalıydı. Bu durumdan cesaret alan ve Medine'ye saldırı planları düzenleyen Kudaoğulları'na karşı hemen orduyu toparlayıp seriye gönderdi. Oradan başarılı dönünce moraller biraz düzelmişti.

Ramazana ayı gelmişti. Bu manevi havaya tüm toplumun ihtiyacı vardı. Sanki Ramazan tüm nefesiyle tevekkölün ve sabrın müjdecisi olmuştu. Hz. Peygamber (s.a.a) Ramazan ayında farz namazlardan sonra yaptığı dualarının birinde şöyle dua etmişti:

Allah'ım, kabirlerdekilere sevinç bağışla, bütün fakirleri zenginleştir, bütün açları doyur, bütün çıplakları giydir, bütün borçlulara borçlarını ödemelerini nasip eyle ve bütün sıkıntı çekenleri feraha kavuştur. Allah'ım, bütün gurbetçileri evlerine döndür, bütün esirleri kurtar, Müslümanların bütün bozuk işlerini düzelt, bütün hastaları iyileştir ve fakirliğimizi zenginliğin ile önle. Allah'ım, kötü durumumuzu iyi durumunla değiştir ve fakirlikten kurtararak zenginleştir. Hiç şüphesiz senin her şeye gücün yeter.

Mekke Fethediliyor

Arabistan'ın ortasında bir yara gibi duran Mekke sorununu çözmek istiyordu. İstiyordu ki Ümmü'l-Kura olan Mekke, artık boynu bükük durmasın. Evet, geçen yıl üç günlük hasret ile özlemimizi az da olsa gidermiştik; ama mesele bizim vatan veya anılar gibi kişisel meseleler değildi. Mekke İslam'ın kalbini taşıyordu. Bu kalp Kureyşlilerin bağnaz ve tutucu davranışlarından kurtarılıp, Allah ve Resulü'nün istediği konuma getirilmeliydi. Ancak Hudeybiye anlaşması gereği on yıl Mekke'ye yönelik bir plan yapılamazdı; ama Mekke müşrikleri bir yanlış yaparak bu fırsatı bize vermişti. Anlaşma gereği bizim müttefiklerimize, biz de onların müttefiklerine karşı bir saldırı yapmayacaktık; ancak Mekke müşrikleri bizim müttefikimiz olan Huzaalılara kendi müttefikleri olan Bekroğulları'na savaş malzemeleri vererek ve işbirliği yaparak saldırmış, onlardan bir grubu öldürmüşlerdi. Bu haber Resulullah'a (s.a.a) geldi ve bu şekilde anlaşma bozulmuş oldu.

Hız. Resulullah (s.a.a) bana ve güvendiği birkaç kişiye savaş hazırlığı yapmamızı söyledi. Halka Mekke için savaşılacağını söylemedik. Resulullah (s.a.a) kanlı bir fetih olmaması ve Mekke'nin hürmetinin çiğnenmemesi için Mekke halkının bu haberi duyup savaş hazırlığı yapmasını istemiyordu. Zaten âlemlere rahmet olan Peygamber, Mekke'ye savaşa-

rak girmek istemiyordu. Mekke'yi zorla ele geçirmek değil, fethetmek istiyordu. Ancak bu haberden bir kadının haberi olmuş ve haberi Mekke halkına duyurmak için yola çıkmıştı. Bu durum vahiy ile Resul'e bildirilince beni ve Zübeyr'i arkasından gönderdi. Zübeyr kadını sorguladı. Kadın inkâr etmişti. Böyle bir şeyin olmadığını söyledi. Ancak duruma müdahale ettim. Peygamber asla yanılmazdı. Bu yüzden kadına baskı yaptım. Kadın mektubu çıkarıp vermişti. Kadın ve haberi yazıp gönderen kişi ihanet değil de farklı kişisel sebeplerden dolayı bu ihaneti yaptıkları için af edilmişti. Sonunda çevreden müttefiklerimiz olan Arap kabilelerinden destek alarak Ramazan ayı olmasına rağmen on bin kişi ile yola çıktık.

Mekke'ye hep birlikte girecektik. Resulullah (s.a.a) hepimizin yanında olmasını istemişti. Kedid denilen yere varmıştık. Resulullah (s.a.a) su istedi ve orucunu bozdu; çünkü seferî idik ve oruç hükmü üzerimizden kalkmıştı. Elbette hepimizin örneği Resulullah idi ve tüm inananlar Resul'e bakıp onu takip edeceklerdi. Ancak dini hâlâ doğru anlamayanlar Resulullah'ı (s.a.a) dinlemediler ve oruçlarını bozmak istemediler. İşte Resulullah (s.a.a) orada gerildi ve şöyle buyurdu: "Bunlar asidirler." Elbette bunu diyecekti; çünkü Allah'ın Resulü yanlarında olmasına rağmen dini kendi algılarına göre yorumluyorlardı.

İslam ordusu Merru'd-Dahran bölgesine varınca Resulullah (s.a.a), askerlerin çöllere dağılmasını ve ateş yakmalarını emretti. Karanlık çökünce Kureyşlileri büyük bir ordu varmış yanılgısına düşürdü. Bu bir psikolojik taktik idi. Abbas b. Muttalip Müslüman olmasına rağmen Mekke'de müşriklerin arasında yaşayan biriydi. Bu durum onu kaygılandırmış ve Mekkelilere haber vererek onları işbirliğine teşvik

etmişti. Bu olup bitenlerden Ebu Süfyan'ın da haberi olmuştu. Ne yapacağını şaşırmıştı. Düşünebildiği tek çare Abbas b. Abdulmuttalib üzerinden Peygamber'den aman almaktı. Nitekim Resulullah (s.a.a) amcamız Abbas'a, Ebu Süfyan'ı getirmesini söylemişti. Ebu Süfyan'ın da inananlara ne kadar çok zarar verdiğini biliyordu. Hemen hemen yaşadığımız her savaşta elebaşılık yapmıştı. Bazılarına da kışkırtma ve destek vermişti. Şimdi bu yaptıklarından af dileyerek teslim oluyordu.

Resulullah ona, "Yazıklar olsun sana! Allah'tan başka ilah olmadığını öğrenmenin vakti gelmedi mi?" diye sormuştu. Ebu Süfyan, Hz. Peygamber'e şu karşılığı vermişti: "Anam babam sana kurban olsun. Ne kadar yumuşak huylu, ne kadar kerem sahibi ve ne kadar akrabalık bağlarını gözeten birisin. Öyle sanıyorum ki eğer Allah'ın yanı sıra bir başka ilâh olsaydı, artık bana bir yararı olması gerekirdi."

Arkasından Hz. Peygamber (s.a.a) yine şöyle demişti: "Yazıklar olsun sana, benim Allah'ın Resulü olduğumu öğrenmenin vakti gelmedi mi?" Ebu Süfyan, bu soruya da şu cevabı vermişti: "Anam babam sana kurban olsun. Ne kadar yumuşak huylu, ne kadar kerem sahibi ve ne kadar akrabalık bağlarını gözeten birisin. Bu konuda içimde şüphe var."

Abbas b. Abdulmuttalib, Ebu Süfyan'a Müslümanlığı kabul etmesi yolunda baskı yapmak için içinde bulunduğu durumu fırsat bilerek ona: "Yazıklar olsun sana, öldürülmeden önce Müslüman ol ve Allah'tan başka ilâh olmayıp Muhammed'in O'nun elçisi olduğuna şahadet et." demişti. Ebu Süfyan da ölümden korktuğu için kelime-i şahadet getirerek Müslüman nüfusunun bir ferdi olmuştu.

Ebu Süfyan teslim olduktan sonra geriye kalan müşrik liderleri de teslim olmuştu; fakat Hz. Peygamber (s.a.a) Ku-

reyşliler üzerine kurulan psikolojik baskıyı bitirmek ve kan dökülmeden teslim olmalarını sağlamak için Abbas'a şu talimatı verdi:

Ey Abbas, Ebu Süfyan'ı vadinin dar yerinde, dağın alnında tut ki, Allah'ın askerleri yanından geçerken onları gözleri ile görsün.

İslam'ın ve Resulullah'ın merhametine yönelik güveni yaygınlaştırmak ve Ebu Süfyan'ın büyüklük duygusunu tatmin edip inatlaşmasına meydan vermemek için Hz. Peygamber (s.a.a) şu genel direktifi verdi:

Kim Ebu Süfyan'ın evine girerse, güvendedir. Kim evinin kapısını üzerine kilitlerse güvendedir. Kim Mescid-i Haram'a girerse güvendedir. Kim silahtan arınırsa güvendedir.

Allah'ın askerleri vadinin geçidinden resmigeçit yaparken Abbas, geçen birlikleri ayrı ayrı Ebu Süfyan'a tanıtırken Kureyş lideri dehşete kapılarak Abbas'a: "Ey Ebulfazl, kardeşinin oğlunun egemenliği, krallığı gerçekten çok büyük oldu." dedi. Abbas ona: "Ey Ebu Süfyan, bu nübüvvettir." dedi. Ebu Süfyan, Abbas'ın bu cevabına karşılık verip vermemekte tereddüt ederek: "Evet, o hâlde."

Sa'd b. Ubade, elinde Resulullah'ın (s.a.a) Ensar'a ayırdığı bayrak olduğu hâlde Ensar'ın başında yürüyordu. Mekke'ye giren yollardan birinin geçtiği vadideki darboğazın başında duran Ebu Süfyan'ın yanından geçerken, Ebu Süfyan, "Bunlar da kim?" diye sordu. Denildi ki: "Bunlar Ensar'dır. Başlarında elinde bayrak bulunan kişi de Sa'd b. Ubade'dir." Sa'd onunla aynı hizaya gelince dedi ki: "Ey Ebu Süfyan! Bugün vuruşma günüdür. Bugün haramların helal olduğu gündür. Bu gün Allah'ın Kureyş'i zelil kıldığı gündür..."

Resulullah (s.a.a) Ebu Süfyan'ın bulunduğu yerden geçerken Ebu Süfyan şöyle seslendi: "Ya Resulallah, sen kavminin öldürülmesini mi emrettin? Çünkü Sa'd ve beraberindekiler biraz önce yanımdan geçerlerken bize, 'Bugün vuruşma günüdür...' dedi. Kavmine iyilik etmen için seni Allah adına yemine veriyorum; çünkü sen insanların en iyisi, en merhametlisi ve en fazla akrabalık bağlarını gözetenisin. Peygamberimiz (s.a.a) buyurdu ki:

Sa'd yalan söylüyor. Bugün merhamet günüdür. Bugün Allah'ın Kureys'i aziz kıldığı gündür. Bugün Allah'ın Kâbe'yi yücelttiği gündür. Bugün Kâbe'nin taze örtülere büründüğü gündür.

Bunun üzerine Ebu Süfyan Mekke halkını uyarmak ve Resulullah'ın (s.a.a) verdiği güvence ile ilgili haberi ilân etmek üzere şehre hareket etti.

Resulullah (s.a.a), sancağı Sa'd'dan almam ve kendisiyle birlikte Mekke'ye girmem için beni Sa'd b. Ubade'nin yanına göndermişti.

Resul-i Ekrem (s.a.a), büyük bir orduyla Mekke'ye girmişti. Mekke tarihi boyunca böyle bir ordu görmemişti. Peygamber'in (s.a.a) sancağı benim elimdeydi. Mekke'nin kapılarına dayandığımız sırada genel af ilân etti. Ertesi gün Resulullah (s.a.a) saldırıya karşılık verme gereği duyulmadıkça, savaşa başvurulmamasını emretti. Hz. Hatice ve babam Ebu Talib'in mezarları yanı başında çadır kurarak şehre dört yoldan birlikleri ayırarak girilecekti. Ancak tüm bu planlar arasında Resulullah'ın (s.a.a) gözleri dolmuştu. Fatıma da ağlamıştı. Ben de gözyaşlarımı kalbime gömüyordum. Vefalı ve sadık Hatice annemizin ve hep yanımda olan babam Ebu Talib'in mezarları gözümüzün önündeydi. Onlar bu günleri hayal ederek vefat etmişlerdi.

Yirmi bir sene sonra artık Mekke'ye girecektik. Mekke evleri görünmeye başlamıştı. Hira'yı görmüştük. Tüm anılar gözlerimizin önünden akıp gidiyordu şimdi... O yıllar... Boykot, işkenceler, feryat sesleri, hakaretler, alaylar, tehditler, suikastlar... Hepsine değmişti. Sonunda Mekke sokaklarında İslam sancakları dalgalanacaktı. Kâbe Resul'üne, Resul Kâbe'sine kavuşacaktı.

Küfürde ısrar eden Mekke müşrikleri artık pes etmişlerdi. Artık tek mesele kendi nefislerine kalmıştı. Mekke halkının ısrarlarına rağmen Resulullah (s.a.a) kimsenin evine gitmek istemedi. Biraz dinlendi ve devesine binerek sokaklarda ilerlemeye başladı. Tekbirler getiriliyordu. Dağlar, ovalar, sokaklar tekbir sesleri ile çınlıyordu. Nihayet Kâbe'ye gelmiştik.

Resulullah öncülüğünde Beytullah'ı tavaf ettik. Resulullah (s.a.a) öncülüğünde bu ne saadet Allah'ım! Kâbe özgür ve inananlar rahat bir şekilde Rablerine şükür ve tazimlerini sunacaklardı; ama yapılacak bir şey vardı. Kâbe'yi temizlemek. Her yerde putlar vardı. Resulullah (s.a.a) asası ile hepsini devirecekti. Şöyle buyurmuştu:

De ki: "Ey Rabbim! Doğruluk ve selametle (bir yere veya işe) girmemi sağla ve doğruluk ve selametle (bir yerden veya işten) çıkmamı sağla ve katından bana yardım edecek bir destek ver." Ve de ki: "Hak geldi, batıl yok olup gitti. Gerçekten batıl yok olmaya mahkûmdur."⁽¹⁾

Resulullah (s.a.a), beni putları kırmak üzere götürdü. Bana, "Otur." dedi. Kâbe'nin yanına çömeliverdim. Sonra Resulullah (s.a.a) omuzlarıma çıktı ve "Ayağa kalk." dedi. Onu yukarı

1- İsrâ, 80-81.

doğru kaldırdım. Benim altında zayıf olduğumu fark edince, "Otur." dedi. Oturdum ve o da omuzlarımdan aşağıya indi. Sonra, "Ey Ali! Omuzlarıma çık." dedi. Peygamber'in (s.a.a) omuzlarına çıktım. Sonra beni yukarı doğru kaldırdı. O anda istersem göğe ulaşabilirim diye düşündüm. Kâbe'nin damına çıktım. Bakırdan yapılmış ve demir kazıklarla bağlanmış en büyük put Kâbe'nin üzerindeydi. Bana, "Onu yerinden sök." dedi. Ben putu yerinden sökmek için uğraşırken, Peygamber (s.a.a) de, "İyi... İyi..." diyerek beni teşvik ediyordu. Nihayet putu yerinden söktüm. Bana, "Onu parçala." dedi. Ben de putu kırıp parçaladım, sonra aşağı indim. Böylece Resulullah ile beraber bütün putları devirmiştik.

Arkasından Kâbe'nin anahtarlarını istedi ve içeriye girip içerdeki tüm cahiliye şekillerini yok etti. Sonra dışarı çıkıp toplanan tüm o kalabalığa şöyle bir konuşma yapmıştı:

Tek olan Allah'tan başka ilâh yoktur. O'nun ortağı yoktur. Vaadini doğru çıkardı, kulunu destekledi ve müttefik orduları tek başına hezimete uğrattı.

Haberiniz olsun. Bütün ayrıcalıklar, iddia edilen bütün kanlar ve mallar, Beytullah'ın bakımı ve hacıların su ihtiyacının karşılanması dışında, hepsi şu ayaklarımın altındadır...

Ey Kureyşliler, Allah sizden cahiliye gururu ile ve yine o döneme ait atalarla böbürlenme geleneğini giderdi. İnsanlar Âdem'den türedi ve Âdem de topraktan yaratıldı...

Arkasından şu ayeti okumuştı:

Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz, Allah katında sizin en değerliniz, en

takvalı olanınızdır. Allah bilendir ve her şeyden haberdardır.⁽¹⁾

Daha sonra şöyle buyurmuştu:

Ey Kureyşliler, görüşünüz nedir? Benim size ne yapmamı bekliyorsunuz?

Mekkeliler, "Sen bizim için kerem sahibi bir kardeş, kerem sahibi bir yeğensin." demişlerdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.a), "Gidin, serbestsiniz!" demişti.

Bilal Kâbe'nin üzerine çıkıp, ilk ezanı okumuştı. Arkasından Resulullah (s.a.a) imamımız olarak buradaki fetihten sonraki ilk namazımızı kıldırılmıştı.

Müşrikler tedirgindiler. Kendilerine ne olacağını merak etmişlerdi. Azılı birkaç kişi dışında kimseye dokunulmayacağına garantisi verilmişti. Önce erkekler, sonra kadınlar Resulullah'a biatte bulundular. Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacaklarına, hırsızlık yapmayacaklarına, zina etmeyeceklerine, çocuklarını diri diri toprağa gömerek öldürmeyeceklerine, hiç kimseye kendilerinin uydurdukları bir isnat ile iftira atmayacaklarına ve Peygamber'in maruf içerikli emirlerine karşı gelmeyeceklerine dair söz vermişlerdi; ancak müttefikimiz Huzaa kabilesinde olan bazı kişiler müşriklerden bazılarına saldırmış; bunun üzerine Resulullah öfkeleenerek şöyle buyurmuştu:

Ey insanlar, Yüce Allah gökleri ve yeryüzünü yarattığı günden beri Mekke'yi saygın bir yer ve haram bölge kıldı. Burası kıyamet gününe kadar da kan dökülmesi haram olan saygın ve haram bölgedir. Allah'a ve ahiret gü-

1- Hucurat, 13.

nüne inanan bir kimsenin bu şehirde kan dökmesi veya bir ağacı kesmesi helâl değildir.

Sonra sözlerine şunları eklemiştir:

Kim size, "Resulullah bu şehirde savaştı." derse, ona deyin ki: "Ey Huzaahılar, Allah bu şehirde savaşmayı elçisine helâl kıldı; ama size helâl kılmadı."

Kureyşliler, tüm azgınlık ve kinlerine karşılık Peygamber'in gösterdiği merhamet, hoşgörü ve sıcak ilgiye şaşırmışlardı. Böylece İslam'ı kabul etmişlerdi.

Resulullah (s.a.a) çevredeki putların temizlenmesi için kişiler gönderdi. Ancak Halid b. Velid amcasının öcünü almak için Cuzeyme kabilesinden birkaç kişiyi öldürmüştü. Resulullah bunu duyunca bana para verip onun diyetini Cuzeyme kabilesine göndererek Halid b. Velid'in yaptığı bu işten beri olduğunu söylemişti.

Ertesi gün Ensar'dan bazılarını bir tedirginlik almıştı. Mekke ele geçmişti. Savaşılmadan fethedilmişti. Müşrik cephesinin en önemli kalesi fethedilmişti ve yavaş yavaş tüm kabileler biat etmeye geleceklerdi. Kendilerine ne olacaktı? Resulullah (s.a.a) kendilerini terk mi edecekti?

Resulullah (s.a.a) onların bu tedirginliğini anlamış ve onlara kendilerini terk etmeyeceğini, bir de Medine'nin İslam'ın başkenti olarak kalacağını müjdelemişti. Bu iki müjde üzerine Ensar da rahatlamıştı.

Mekke'nin fethedilmesi Arabistan'ın tam ortasında olan büyük bir yarayı ortadan kaldırmıştı. Mekke müşriklerinin direnişinin kırılmasının ardından bu haberi duyan çevredeki tüm kabileler, Resulullah'ın huzuruna gelerek biatte bulunmuşlardı. Bazıları ise bazı şartlar koyarak anlaşmaya çalış-

mışlardı; ancak Resulullah (s.a.a) kabul etmeyince direnmeden biatte bulunmuşlardı.

Allah'ın yardımını ve zafer geldiğinde,

Ve insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde,

Rabbini överek tenzih et ve O'ndan mağfiret dile. Şüphesiz O, tövbeleri kabul edendir.⁽¹⁾

1- Nasr, 1-3.

İslam Dininin Şiarları

Hicret gecesi İslam yolunda bir dönüm noktası idi. Mekke'nin fethi de İslam tarihi açısından bir dönüm noktası olmuştu. İslam yolunda toplumsallaşmak ve kadro kurmak açısından hicret önemliydi. Zaten bu yüzden olayları anlatırken bir tarih başlangıcı gibi "hicretten önce", "hicretten sonra" diyorduk.

Ancak Mekke'nin fethi İslam sancağının her yere ulaşması ve düşmanlarımızın pes etmesi açısından son derece önemliydi. Burayı bu kadar önemsememiz de Beytullah'ın burada olmasından dolayı idi. Çünkü Beytullah, Yüce Allah'ın yer-yüzündeki şiarıydı. Sadece Beytullah değil, Merve ve Safa tepeleri, Müzdelife, Arafat gibi yerler de Rabbimizin nişaneleri idi. Buraları korumak da takvanın gereği idi. Bu yerleri her türlü şirk ve küfürden arındırmak en başta bizim, sonra da tüm inananların göreviydi.

İnsanlık tarihi ve Rabbimizin emri buralarda başlamıştı. Yine son peygamber Hz. Muhammed ve vasileri ile Rabbimizin bu şiarları ayakta tutulacaktı. Bu yüzden ayetler arasına giren bu şehir Ümmü'l-Kura idi. Seçilmiş şehir. Tıpkı günlerden Cuma gününün, aylardan Ramazan ayının, gecelerden Kadir gecesinin seçildiği gibi...

Mekke Fethedilmişti; Ama...

İslam yasaları Mekke'ye gelmişti; ama iman henüz yerleşmemişti. Çünkü iman herkesin kendi kişisel mücadelesiydi. Bu yüzden iman konusunda her kesimden değişik derecelerde insan grupları vardı. Kimi ilahi amaç peşinde, kimi ilahi davet ile tanışma aşamasında, kimi ikili oynamakta, kimi kişisel ihtiraslar ile uğraşmakta, kimi de düşmanlığını gizlemektedir.

Her ne kadar gelip Peygamber'e biat etseler de gönüller değişik durmaktaydı. Sanki bu bir iktidar mücadelesiymiş gibi Peygamber'i bir hükümdar olarak düşünenler bile vardı. Hâlbuki Peygamber mesajlarının yanlış anlaşılması için çok dikkat ediyordu. Davetin her aşaması mükemmeldi; ancak kalpler kör olunca yine de onun davetini iktidara yorumlayanlar çıkabiliyordu.

Putperestlik üzerinde kemikleşmiş Mekke halkının bir anda değişmesini zaten beklemiyorduk. Hâlbuki kendi şehirlerinde bir peygamberin olması ne kadar büyük bir lütuftu; ancak her ne kadar İslam'ı kabul ettiklerini söyleseler de bir türlü bunun kıymetini bilmeyeceklerdi.

Huneyn Savaşı

Mekke, müşriklerin genel üssü idi. Onların işbirliği ile Yahudiler, münafıklar ve çevredeki müşrik kabileler birleşip bize saldırıyorlardı. Mekke'nin düşmesiyle bu ittifak bozulmuştu. Bu nedenle Mekke'nin fethi İslam tarihi açısından büyük bir değişimin başlangıcı olmuştu. Mekke'ye yeni bir düzen geliyordu ve artık güven altında olacaktı.

Resulullah'ın (s.a.a) sevgi ve rahmet dolu davranışlarıyla kalbi ısınanlar İslam ile tanışmışlardı; ancak bazıları da kötü niyetlerinden ve gelecek günlerin öngörüsüyle İslam'ı kabul etmişlerdi. Bu haberler çevreye yayılınca çevredeki kabileler de gelip biat ediyorlardı; ama bazı kabileler şart koymuş, pazarlıkları kabul edilmeyince ısrarlarından vazgeçmişlerdi. Fakat Resulullah'ın (s.a.a) davetini asla kabul etmeyen ve henüz fethedilen Mekke'yi yeniden ele geçirmek isteyen Hevazin ve Sakif kabileleri bize karşı tüm kolları ile beraber birleşip saldırmayı düşünüyorlardı.

Mekke'ye yakın Evtas denilen yerde karargâh kurmuşlardı. Bu haberlerin doğru olduğunu teyit eden Resulullah (s.a.a) Attab b. Useyd'i devlet işlerini yürütmesi, Muaz b. Cebel'i de İslam hükümlerini öğretmesi için görevlendirip, iki bini Medine'den gelen ve on bini de yeni Müslüman olanlardan olmak üzere toplam on iki bin kişi ile bizi düşman üzerine

doğru gönderdi. Sayımızın çokluğu aramızdan bazılarının gurura kapılmasına sebep olmuştu.

Allah birçok yerde ve Huneyn günü size yardım etmiştir. Hani çokluğunuz sizi gururlandırmış, ancak bu size hiçbir yarar sağlamamıştı ve tüm genişliğine rağmen yeryüzü size dar gelmişti. Sonra geriye dönüp kaçmıştınız.⁽¹⁾

Sabahın alaca karanlığında Huneyn vadisine geldik. Bu karanlıkta Hevazin savaşçıları saklandıkları siperlerden çıkıp saldırmışlardı. Müslümanlar şaşırıp dehşete kapıldılar. Bunların arasında yeni Müslüman olanlar Ebu Süfyan önderliğinde nifak çıkarmıştı. İnananların cesaretini kıran sözler sarf ediyordu.

Ordunun önünde bulunan Süleymoğulları kaçınca onların ardından diğer gruplar da kaçtılar. İşte öyle bir safhaya geldik ki Resulullah'ın etrafında ben ve birkaç kişi kaldık. Eymen b. Ümmü Eymen dışında diğer geri kalanların hepsi de Haşımoğulları idi. Bir daha aynı sahne tekrarlanmıştı. Resulullah (s.a.a) yalnız bırakılmıştı.

Resulullah (s.a.a) ile beraber yiğitçe savaşıyorduk. Ölmek bize vız gelirdi. Ben Resulullah'ın yanında ölümü göze almıştım; direnecektim elbet. Bu anda kırk kişiyi öldürmüştüm.

Bu sırada Resulullah kaçışan Müslümanlara seslenmişti: "Nereye kaçıyorsunuz? Geri dönün. Ben Allah'ın Resülü, Abdullah'ın oğlu Muhammed'im!" diyordu. Sonra sesi gür olan amcamız Abbas oğlu Abdulmuttalib'e, "Şu insanlara seslen ve benimle yaptıkları ahdi ve verdikleri sözü hatırlat." diye buyurmuştu. Amcamız Abbas gür sesiyle, "Ey Şecere (Rıdvan) biat ehli! Ey Bakara Suresi ashabı! Nereye kaçıyor-

1- Tevbe, 25.

sunuz? Peygamber ile yaptığınız ahdi, ona verdiğiniz sözü hatırlayın!” demişti. Bizim direnişimiz ve amcamın haykırışını duyanlar özellikle Ensar hemen çevremize toplanmaya başladılar. Bunun üzerine bir yandan gaybi yardımlar bize destek vermiş, diğer yandan da düşman sancaktarını öldürdüğümde savaşın seyri değişmeye başlamıştı. Hevazin kabileleri yenilmeye başlamışlardı.

Sonra Allah, huzur ve güvenini Peygamber’e ve müminlere indirdi, bir de sizin görmediğiniz ordular indirdi ve küfre sapanlara azap etti. İşte bu, kâfirlerin cezasıdır.⁽¹⁾

Bunlar da Ahzab grupları gibiydi. Bazı kabileler burada yenilip savaş esiri olarak alınınca diğer bazı gruplar da savaşmaya devam ediyordu. Nitekim yine başka yerde toplanarak saldırı düzenleyeceklerdi. Onlarla da ilgilenmiştik. Bir grup da Malik b. Avf önderliğinde Taif kalelerine sığınıp buradan savaşmaya devam edeceklerdi.

Karşı taraf her ne kadar karışık gruplardan oluşmuş olsa da bizim taraf da öyleydi. Kimi Ensar’dan, kimisi Muhacir’den, kimisi Mekke’nin yeni Müslüman olanlarından, kimisi de çevredeki kabilelerden. Resulullah (s.a.a) bu savaşı tam olarak bitirmeden Mekke’ye dönemezdi; çünkü Mekke gelecekte daha büyük tehlikeler yaşayabilirdi. Bu yüzden gerideki esirleri bir guruba teslim ederek, beni de yanına alıp ordunun bir bölümüyle Taif kalelerini de kuşattı. Uzun uzun anlatmasam da Peygamber’in bu karmaşık gruplar arasında çok stratejik ve yiğit kararları olmuştu. Savaşın sonunda inananlar ordusu toplandı. Hevazin önderleri Peygamber’in yanına gelerek kendilerini affetmelerini istediler. Peygamber (s.a.a) onların esirlerini affetti ve kendilerine geri verdi.

1- Tevbe, 26.

Bu arada Taif kalesine sığınmış düşman ordu komutanı Malik b. Avf'a haber göndermişti: "Eğer Müslüman olarak yanıma gelirse, ailesini ve malını kendisine iade edecek, ayrıca ona yüz deve vereceğim." Bunu haber alan Malik b. Avf da bu teklifi kabul edip Müslüman olmayı seçmişti.

Yine ganimet derdi başlamıştı. İnananlar Peygamber'in çevresini iyice sarıp neredeyse cüppesini alacaklardı. Resulullah (s.a.a), "Cüppemi verin, vallahi eğer size verilecek Tihamе ağaçlarının sayısı kadar küçükbaş hayvan bile olsaydı, onları aranızda bölüştürürdüm. Sonra da beni ne cimri, ne korkak ve ne de yalancı olarak bulurdunuz." demişti, dedirtmişlerdi.

Peygamber'in tüm derdi kendisi ile gelenlerin kalbini ısındırmak ve karşı tarafı kazanmaktı; ama ganimete odaklananlar, Peygamber'e karşı çıkmışlardı. Peygamber ganimetlerden kendine düşen payın dâhil bunlara paylaştırılmasını istemişti; ancak buna rağmen itirazlar bitmemiş, hatta Ensar bile Resul'ün Mekkelilere taraftarlık yaptığını düşünmüştü. Ensar'ın önde gelen bir temsilcisi olan Sa'd b. Ubade, Ensar arasında dilden dile dolaşan şu sözleri Hz. Peygamber'e (s.a.a) iletmeyi uygun görmüştü: "Allah'ın Resulü, kavmi ile buluşunca sahabelerini unuttu."

Sa'd, Ensar'ı bir yerde toplamış, kerem sahibi Hz. Peygamber de (s.a.a) onlara bir konuşma yapmıştı:

Ey Ensar, içinizden geçen duyguları ifade ettiğiniz ve bana ulaşan sözleriniz nedir? Ben size geldiğimde, sapkımanız da Allah sizi doğru yola iletmedi mi? Fakirdiniz de Allah sizi varlıklı yapmadı mı? Birbirinize düşmandınız da Allah kalplerinizi uzlaştırmadı mı?

Ensar Müslümanları: "Evet, Allah ve O'nun Resulü, en gü-

venilir ve en üstündür.” karşılığını vermişlerdi. Hz. Peygamber: “Ey Ensar, bana cevap verir misiniz?” sorusunu sormuştu. Ensar: “Ey Allah’ın Resulü, sana ne cevap verelim?” diye sormuşlardı. Hz. Peygamber sözlerine şöyle devam etmişti:

Eğer isteseydiniz şöyle derdiniz ve doğru da söylemiş olurdunuz: “Sen bize yalanlanmış olarak geldin, biz seni tasdik ettik; bize yalnızlığa itilmiş olarak geldin, biz seni destekledik; bize kovulmuş olarak geldin, biz seni bağrımıza bastık; bize yoksul ve çaresiz geldin, biz seni huzura kavuşturduk.”

Ey Ensar, içinde dünya ile ilgili bir huzursuzluk sebebi buldunuz. Ben bu dünyalık ile Müslüman olsunlar diye bir kavmin kalplerini kazanmak istedim ve sizi İslam’ınıza havale ettim.

Ey Ensar, insanlar koyunları ve develeri alıp götürürken, evlerinize Resulullah ile birlikte dönmeniz sizi hoşnut etmez mi?

Muhammed’in nefsini kudret elinde tutan Allah’ın adına yemin ederim ki eğer hicret olmasaydı, ben Ensar’dan bir kişi olurum. Eğer tüm insanlar bir geçide ve Ensar başka bir geçide girse, ben Ensar’ın girdiği geçide girerdim.

Bu olanlardan sonra Ensar pişman olup ağlamaya başladı. Savaştan sonraki hazırlıklar da tamamlanınca Mekke’ye tekrar geri dönmüştük. Umreyi tamamlamış ve sonra Mekke’ye Muaz b. Cebel ile Attab b. Useyd’i sorumlu bırakarak Medine’ye gelmiştik.

Tebük Seferi

O yıl çok sıcak ve kurak bir yıldır. Ürünlerin toplanma zamanı gelmişti. Bu sırada Rumların saldırı için toplanma haberini almıştık. Mute savaşı Müslümanları psikolojik olarak sarsmıştı. İslam devletinin olgunlaşma zamanında Rumlara karşı güçlü bir ordu ve devlet gösterme adına Resulullah (s.a.a) bizzat kendisi komutanlık yapmak istemişti. Büyük bir ordunun önünde Roma İmparatorluğu'na karşı duracaktı. Bunun için önceki savaş hazırlıklarının tersine tüm kabilelere haber göndermiş, savaş için herkesin hazırlık yapmasını istemişti. Roma büyük bir orduya sahipti ve bunlara karşı kalabalık bir ordu gerekiyordu. Düşmanın güçlü olması ve ürünlerin toplanma zamanı nedeniyle insanlar bu savaş haberine zayıf davranmışlardı. Kimileri de sıcaklığı ve mallarını bahane göstererek ağırdan alıyorlardı. Bu dönemde münafıklar da boşalacak Medine için bir Yahudi'nin evinde toplanarak inanların direncini kırmak ve kendi düzenlerini kurmak adına planlar yapıyorlardı. Bu konuda pek çok ayetler de nazil oldu. İşi ağırdan alanların isteksizlikleri kınanmıştı.

Medine boşalınca oluşabilecek komplolara karşı Resulullah (s.a.a) yerine liyakatli, hikmet ve yetkinliğe sahip birisini bırakmak istemişti. Bunun için beni seçmişti. Münafıklar Resulullah'ın (s.a.a) beni yerine seçmesinden rahatsız olmuşlardı. Benim de aynen Resulullah(s.a.a) gibi davranaca-

ğımı ve kendilerine hiçbir fırsat vermeyeceğimi biliyorlardı. Kendi aralarındaki toplantılarda Peygamber'in beni aşağıladığını ve bana kızdığını dillendirdiler. Aslında ben de Peygamber'i yalnız bırakmaktan çok rahatsızdım. Peygamber'i her savaşta yalnız bırakmalarına şahit olmuştum. Bu sefer Peygamber yalnız gidiyordu ve ben yoktum. Hem de savaş meydanlarının adamı. Arkada kalmak beni şaşırtmıştı. Kılıcımı alarak Resulullah'ın (s.a.a) yanına gitmiştim. Resulullah (s.a.a) içinde bulunduğum durumu anlıyordu. Önümüzde de arkamızda da çok sıkıntı vardı. Bu yüzden Resulullah (s.a.a) bana dönerek şöyle demişti:

Yerine geri dön; çünkü Medine bensiz ya da sensiz olmaz. Sen ailem, hicret yurdum ve kavmim konusunda benim halifemsin. Ey Ali! Musa için Harun ne ise, sen de benim için o olmak istemez misin? Şu kadarı var ki benden sonra peygamber gelmeyecektir.

Peygamber bunu söyleyerek tüm inananların ve diğerlerinin beklentilerine son noktayı koymuştu. Bu benim Resulullah (s.a.a) yanındaki konumumu gösteriyordu.

Allah'ın iman edip iyi işler yapan kullarını müjdelediği budur. De ki: "Buna karşılık sizden o yakınlarımı (Ehl-i Beyt'imi) sevmekten başka bir mükâfat istemem." İyilik yapana, yaptığı işteki iyiliğini artırırız. Kuşkusuz, Allah bağışlayandır ve şükrün karşılığını verendir (iyiliklere karşı kadirşinastır ve az amele bol mükâfat verendir).⁽¹⁾

Peygamber'in her yönden isabetli tedbir alma yeteneği ve kararları neticesinde otuz bin kişi toplanmıştı. Resulullah (s.a.a) altmış küsur yaşındaydı ve genç İslam devletini güvence altına almak için yola koyulacaktı. Öncelikle evimi-

1- Şûrâ, 23.

ze geldi. Benimle, Fatıma ve tüm torunları ile selamlaşıp kucaklaştı. Hepimize hayırlı dualarda bulundu. Sonra yola koyuldu. Uzun bir yolculuktu. Tebük'e kadar gitmişlerdi. Orada on günden fazla kalmışlardı; ama karşılarında bir ordu gelmemişti ya da gelememişlerdi. İslam ordusu bu sırada o bölgede bulunan ve Roma'ya destek veren kabileler ile anlaşmalar imzalamıştı. Artık Roma devletine yardım ve destek vermeyeceklerdi. Böylelikle kuzey bölgesi de güven altına alınmıştı. Ordunun buralara kadar gelmesi ve koca Roma İmparatorluğu'na karşı meydan okuması, İslam devletine itibar kazandırmış, genç İslam devleti için bir askerî tatbikat olmuştu. Bu haberler İslam'ın lehine siyasi etkiler yaratmıştı.

Yolda geri dönerken yine Peygamber'e bir suikast düzenlenmişti. Yine Rabbimizin izniyle bunu başaramamışlardı. Her ne kadar görünüşte İslam devleti güçlense de içerde inanmış gibi görünen münafıklar çoktu.

Dirar Mescidi

Âlemlere rahmet olan Hz. Muhammed (s.a.a) şükürler olsun yine aramıza geri dönmüştü. Resulullah her ne kadar güvenli ve sağlıklı bir toplum oluşturmak için uğraşsa da aramızdaki İslam'ı anlamayan ve imanı içine sindiremeyen münafıklar, bir türlü durmuyorlardı. Sürekli Yahudilerle işbirliği yapıyorlardı. Medine'ye yakın olan Küba'da Peygamber'in yaptırdığı mescidin karşısında bir mescit inşa etmişlerdi. Mescitler yüce Rabbimizi zikretmek, İslam'ın maslahatlarını gerçekleştirmek için iman edenlerin istişare yeri iken bu mescit, İslam'ın aleyhine çalışmak ve zarar vermek için yapılmıştı. Peygamber bu amacı ilahi emir üzere fark edince hemen bu mescidin yıkılmasını istemişti. Bu durum bize İslam devleti içinde, İslam'ı hâlâ içlerine sindiremeyen pek çok münafığın olduğunu göstermişti.

İslam Devleti Güçleniyor

Medine, İslam devletinin başkentiydi ve Resulullah (s.a.a) buradaydı. Mekke'nin fethi, arkasından Mute, onun da arkasından Tebük seferinin yankıları tüm Arabistan'a yayılmıştı. Hem Yahudilerin hem de Hristiyanların destekleri kesilmişti. Arada kalan kabileler artık direnemiyorlardı. Gruplar halinde gelip Resulullah'a (s.a.a) biat ediyorlardı.

Mute'de direnen Sakıf kabilesi de biat etmeye gelmişlerdi. Artık ikna olmuşlardı. Biate gelenlerden bazıları şartlı geliyorlardı: Namazdan muaf tutulmak isteyen, İslam devletinin iktidarına ortak olmak isteyen, putlarının yıkılmasına bir yıl süre isteyen, kendi elleriyle yıkılmasına dayanamayanlar gibi çok ilginç isteklerle gelenler vardı. Ama Resulullah (s.a.a) hiçbirine müsaade vermedi. İslam'ın duruşundan taviz vermek yoktu; ancak bu günlerde yine onu derin bir hüznün bekliyordu. Yüreği evlat acısına bir daha şahit olacaktı. Oğlu İbrahim vefat etmişti. Resulullah (s.a.a) çok üzölmüş hatta ağlamıştı; fakat bize sarılarak teselli olmuştu. Bana, Fatıma'ya, Hasan ve Hüseyin'e sarılıyordu. "Onlar benden, ben de onlardanım." diyordu. Fatıma ve ben de Resulullah'ın yanındaydık. Onun yanan yüreğine su serpiyorduk. Nitekim onun yüreği çok acılar çekmişti.

Artık Mescid-i Haram, Müşriklerden Beri Olacak!

Tüm Arabistan güven altına alınmış olsa da yer yer şirk ve nifak tohumları kendini gösteriyordu. İşte şimdi arınma zamanı idi. Rabbimiz hicretin dokuzuncu yılı hac mevsiminde Tevbe Suresi'ni nazil etmişti. Bu sureden oluşan açıklamayı Mekke halkına okumak üzere Ebubekir'e vermişti. O da Mekke'ye doğru yola çıkmıştı. Fazla yol kat etmeden tekrar vahiy gelmişti.

Cebrail (a.s) şöyle demişti: "Bunu ancak sen ya da senden olan biri ulaştırabilir!" Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) beni çağırdı ve Ebubekir'in elindeki açıklamayı alıp Mekke'ye benim gitmemi ve orada Zilhicce'nin onuncu günü okumamı istedi. Ben de Cuhfe'de Ebubekir'e yetiştim ve yazıyı ondan alarak yola koyuldum. Zilhicce'nin onuncu günü Mekke'de Mina'da tüm Mekke halkına okuyarak müşriklerle yapılan sözleşmeleri üzerlerine attım. Kararlılığım, dik duruşum ve açık sözlülüğüm ile ilahî mesajı ve Resulullah'ın tebliğini herkese haykırdım. "Besmele" çekmeden başlamıştım; günkü bu ayetler Allah ve Resülü'nün müşriklere son ihtarıydı.

Bu, Allah ve Resülü'nden, kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklere yönelik ayrılık ve uzaklık ilanındır.

Yeryüzünde dört ay (daha serbestçe) dolaşın. Bilin ki, asla Allah'ı âciz bırakamazsınız ve Allah kâfirleri zilletle uğratacaktır.

Büyük hac günü, Allah ve Peygamberi tarafından insanlara bir ilandır: "Allah ve Peygamberi, müşriklerden uzaktır." Eğer tövbe ederseniz, bu sizin için daha hayırlıdır; ama eğer yüz çevirirseniz, bilin ki siz Allah'ı âciz bırakamazsınız. Küfre sapanlara acı bir azabı müjdele.

Ama kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz müşriklerden antlaşmalarından bir şey eksiltmeyen ve size karşı kimseyi desteklemeyenler bunun dışındadır. Onlarla yaptığınız antlaşmayı süresi doluncaya kadar gözetin. Kuşkusuz Allah takvalıları sever.

Haram aylar çıkınca müşrikleri nerede bulsanız öldürün, onları yakalayın, sınırlayın (tutuklayın) ve her gözetleme yerinde oturup onlara pusu kurun. Eğer tövbe eder, dosdoğru namaz kılar ve zekât verirlerse, yollarını serbest bırakın. Gerçekten Allah bağışlayan ve merhamet edendir.

Eğer müşriklerden biri senden güven isterse, Allah'ın kelamını dinlemesi için ona güven ver, sonra onu güven içinde olacağı yere ulaştır. Bu (hüküm), onların bilgisiz bir topluluk olmalarından dolayıdır.

Müşriklerin nasıl Allah katında ve Peygamberi yanında bir ahdi olabilir?! (Oysa onlar sürekli yaptıkları antlaşmaları çiğnemektedirler.) Sadece Mescidu'l-Haram'ın yanında antlaşma yaptıklarınız başka. Onlar sizinle yaptıkları anlaşmaya bağlı kalma hususunda sebat gösterdikleri sürece siz de onlarla yaptığınız anlaşmaya bağlı kalma hususunda sebat gösterin. Kuşkusuz Allah takvalıları sever.

Nasıl (müşriklerin bir ahdi olabilir)?! Oysa size üstün gelseler, sizin hakkınızda ne bir akrabalık ve ne de bir antlaşma gözetirler. Dilleriyle sizi razı ederler, ama kalpleri (hakkı) kabul etmez. Onların çoğu fasıktır.

Allah'ın ayetlerini az bir değer karşılığında sattılar ve (insanları) Allah'ın yolundan alıkoydular. Gerçekten onların yaptıkları işler ne kötü idi.

Hiçbir mümin hakkında ne akrabalık hakkı ve ne de antlaşma gözetirler. İşte onlar, haddi aşanlardır.

Eğer tövbe eder, hakkıyla namaz kılar ve zekât verirlerse, artık onlar din kardeşlerinizdir. Biz ayetlerimizi, bilgisi olan bir topluluğa genişçe açıklıyoruz.

Eğer antlaşmalarından sonra yeminlerini bozar ve dininize dil uzatırlarsa, küfrün önderleriyle savaşın. Çünkü onların yeminleri yoktur. Umulur ki vazgeçerler.

Yeminlerini bozan, Peygamber'i (yurdundan) çıkarmaya kalkışan ve size karşı (savaşı) ilk olarak kendileri başlatan kimselerle savaşmaz mısınız yoksa onlardan korkuyor musunuz?! Oysa Allah, imanınız varsa, kendisinden korkmanıza daha layıktır.⁽¹⁾

Tevbe Suresi'nin ilk ayetlerini onlara okuduktan sonra şöyle seslendim:

Bu yıldan sonra hiçbir müşrik Mekke'ye giremeyecektir. Kâbe çıplak olarak tavaf edilmeyecektir. Müşriklerden kimin Peygamber'le imzaladığı bir antlaşması varsa, bu antlaşma belirlenen süreye kadar geçerlidir.

Tüm insanlar beni dikkatle dinlemiştiler. Aralarında duran müşrikler bu beyan üzere Resulullah'ın huzuruna gitme

1- Tevbe, 1-13.

zamanlarının geldiğini anlamışlardı. Böylece bu talimat ile artık Mescid-i Haram müşriklerden ve onların usullerinden arınmış olacaktı.

Ebubekir de geri dönmüş ve bunun sebebini Peygamber'e (s.a.a) sormuştu. O da yine şöyle buyurmuştu:

Cebrail (a.s) bana şöyle dedi: "Bunu ancak sen ya da senden olan biri ulaştırabilir!" Ali de benden olduğu için ben de onu gönderdim.

Böylece benim onun nefsi yani kendisi gibi olduğum bir kez daha vurgulanmıştı.

Biz “Aba Halkı”yız...

Hem hac ayları olması, hem de Mekke’nin merkezî konumu nedeniyle müşriklere olan ihtar kısa zamanda duyulmuştu. Bu sırada Peygamber’in çevre ülkelere ve beldelere gönderdiği davetlerin cevapları geliyordu. Bazıları olumlu olduğu gibi bazıları da olumsuz oluyordu. Ancak Necran Hristiyanları bir türlü karar verememişlerdi. Onlardan bir kısmı Resulullah’ın (s.a.a), Hz. İsa’nın (a.s) müjdelediği ve beklenen peygamber olduğunu söylüyor, bir kısmı da kabullenemiyorlardı. Sonunda soruların cevabını Medine’ye gelerek bulmak istediler. Resulullah’a (s.a.a) olan yaklaşımlarından ve önyargılarından bu sözde Hristiyanların da putperestlikten nasiplerini aldıkları belli oluyordu. Uzunca bir tartışma oldu; ama ikna olmuyorlardı. Bu sırada Resulullah’a (s.a.a) ayet-i kerime nazil olmuştu:

Kim sana gelen bilgiden sonra seninle bu konuda tartışırsa, de ki: “Gelin oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra mübahele (beddua) edelim de Allah’tan yalancılar üzerine lânet dileyelim.”⁽¹⁾

Sonunda ertesi güne mübaheleye karar verilmişti. Resulullah (s.a.a), ertesi gün onlarla karşılaşmaya çıkarken Hz. Hü-

1- Al-i İmran, 61.

seyin'i kucağına aldı, Hz. Hasan'ın elinden tuttu; kızı Fatıma ile ben de arkasında yer aldık. Ne kızım Zeynep, ne Ümmü Külsüm, ne de Peygamber'in kendi eşleri vardı. Yalnız beş kişiydik. Necran Hristiyan heyeti Peygamber'in arkasında ya ordu ile ya da bir halk kitlesi ile geleceğini düşünüyordu. Ancak Resulullah (s.a.a), biz Ehl-i Beyt'i ile mübaheleye gelince korktular, hatta aralarında bulunan başrahip şöyle demişti:

"Ey Hristiyanlar, ben karşımda öyle yüzler görüyorum ki, eğer Allah'tan bir dağı yerinden oynatmayı isteseler, Allah o dağı yerinden oynatır. Sakın onlarla mübaheleye, karşılıklı lanetleşmeye kalkışmayın ki yok olursunuz ve yeryüzünde bir tek Hristiyan kalmaz."

Necranlılar, Hz. Peygamber ve Ehl-i Beyt'i yani bizimle karşılıklı lanetleşmeden vazgeçince, Allah'ın Resulü onlara şöyle dedi:

Mademki lanetleşmekten kaçındınız, öyleyse Müslüman olmak suretiyle onların sahip oldukları hak ve sorumluluklara siz de sahip olun.

Bunu da reddettiklerinde, Hz. Peygamber (s.a.a) onlara: "O hâlde ben sizi savaş meydanına davet ediyorum." karşılığını verdi. Hz. Peygamber'in (s.a.a) bu meydan okuması üzerine şöyle dediler:

"Bizim Araplarla savaşacak gücümüz yok. Biz sizinle, bize saldırmaman ve bizi dinimizden döndürmeye çalışmaman şartı ile barış anlaşması yapmak istiyoruz. Teklif ettiğimiz bu anlaşmanın şartı olarak sana bin tanesi Safer ve bin tanesi Recep ayında olmak üzere yılda iki bin top kumaş elbise ile otuz tane demirden yapılmış normal zırh vermeyi taahhüt ediyoruz."

Hız. Peygamber (s.a.a), Necranlı Hristiyanlar ile bu şartla anlaşma yaptıktan sonra şunları söyledi:

Nefsîmî kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki yok olmak, Necran halkının üzerine inmek üzereydi. Eğer lânetleşselerdi, çarpılarak maymunlara ve domuzlara dönüştürceklerdi. Vadileri tutuşup üzerlerine ateş yağacaktı. Necran bölgesinin halkı, ağaç tepelerindeki kuşlara varıncaya kadar, yok olacaktı. Hristiyanların üzerinden bir yıl geçmeden hepsi helâk olacaktı.

Böylece Necran Hristiyanlarının temsilcileri Müslümanlığı kabul etmeden beldelerine döndüler.

Bu olay inanan ve inanmayan insanların şahitliği ile bizim konumumuzu herkese göstermişti. Biz Ehl-i Beyt, hem Allah'ın yanında hem de Resul'ün yanında özel bir konuma sahiptik. Böylece bizimle ilgili sırlar, ilahî deliller ışığında açıklanmıştı.

Ben Yemen Yollarında

Resulullah (s.a.a), Yemen’i İslam’a davet etmek hem de oradaki sorunları çözmek için Halid b. Velid ile beraber bir grubu göndermişti. Ama altı ay geçmesine rağmen sorun çözülmemişti.

Bir süre sonra Resulullah (s.a.a), beni çağırdı. Biraz konuştuktan sonra Yemen halkına duyurmam için bir mektup yazdı. Elime sancağı verdi. Başıma kendi elleriyle sarığı sardı ve benim Yemen’e gitmemi söyledi. Ancak onlar savaşmadıkları sürece savaşmamamı emretti. Ben henüz otuz bir yaşında idim. Yemen halkı da çok sorunlu idi. Beni kabullenmeyeceklerini düşünürken Peygamberimiz (s.a.a) elini benim göğsümün üzerine koydu ve şöyle buyurdu:

Allah’ım! Onun dilini doğruluk üzere sabit kıl ve kalbini doğruya ilet.

Sonra dedi ki:

Sana birbiriyle davalı iki kişi geldiği zaman, her ikisini de dinlemeden aralarında hüküm verme. İkisini de dinlediğin zaman, hüküm senin için belirginleşecektir.

Allah’a yemin ederim ki, iki kişi arasında hüküm verirken hiçbir zaman kuşkuya düşmedim. Sonra yola koyuldum. Halid b. Velid’i de yanıma alarak Resulullah’ın (s.a.a) davetini

onlara güzelce sundum. Onlar kendilerine olan tutumlarımdan hoşnut oldular ve İslam'ı kabul ettiler. Bunu Resulullah'a (s.a.a) bildirdiğimde çok sevinmişti.

Sonra ganimetleri topladım, bunların humusunu çıkardım. Gerisini arkadaşlar arasında paylaştırdım. Bu arada Peygamberimizin hac farızasını yerine getirmek üzere Mekke'ye doğru yola çıktığı haberini aldım. Mekke'de Peygamber'e yetişmek için hızla yola koyuldum.

Bazı adamlar, hakkı yerine getirmem hususunda gösterdiğim tavizsiz tutumumdan şikâyetçi olmuşlardı. Peygamberimiz bunu duyunca şöyle demişti:

Ey insanlar! Ali'den şikâyetçi olmayın. Allah'a yemin ederim ki Ali, ilâhî hukukta çok serttir ve bu hususta şikâyetçi olmanın faydası yoktur.

Amr b. Şas el-Eslemî Medine'ye geldiği zaman, her toplantıda ve karşılaştığı herkese beni şikâyet ediyordu. Bir gün Mescit'te oturan Resulullah (s.a.a) ile karşılaştı. Resul'ün kendisine baktığını görünce, gözleriyle onu yanına çağırdı. Yanına gidip oturunca ona şöyle demişti:

Yeter, ey Amr! Beni incitiyorsun.

Amr da demişti ki: "İnna lillahi ve inna ileyhi raciun (Biz Allah'tan geldik ve O'na döneceğiz). Resulullah'ı incitmekten Allah'a ve İslam'a sığınırım."

Resulullah (s.a.a) buyurmuştu ki:

Ali'yi inciten, beni incitmiş olur.

Resulullah (s.a.a), Beni Hacc'a Çağırıyor

Hicretin onuncu yılıydı. Resulullah (s.a.a) hac farızasını yapma kararı almıştı. Müşrikler de artık bertaraf edilmişti. Yalnızca, "İnandım." diyenlerin olacağı bir hac farızasında, rükünleri ile beraber bir eğitimi de içine alan son ibadet projesini Resulullah (s.a.a) devreye koymuş olacaktı. Resulullah'ın (s.a.a) kararını duyan herkes iki ay önceden Medine'ye akın etmişti. Bir kısmı da Mekke'ye doğru yola çıkmıştı. Resulullah (s.a.a) ile beraber yola çıkanların sayısı 100.000'i bulmuştu.

Resulullah da (s.a.a) bütün eşleri ve kızı Fatıma ile beraber yola koyulmuştu. Ben Yemen'de olduğum için onlara katılamamıştım. Resulullah (s.a.a) bana, kendisine katılmam için özellikle bir davet mektubu göndermişti.

Yemen'deki işleri düzenledikten sonra yola koyulmuşum. Resulullah (s.a.a) Zülhuleyfe denilen yerde ihrama girmişti. Arabistan'ın yakıcı güneş sıcağının altında ahiret günlerini andıran bu günlerde... Binlerce insan ihram giyerek Allah'ın evine doğru gidiyordu. Tüm süslerden, dünya nişanelerinden, dünya ziynetlerinden, geleneklerinden sıyrılarak... Sanki herkes kefen giymişti...

Yüzyıllar sürmüş asabiyet işaretlerini atarcasına, tüm inanlar bir tarağın dişleri gibi aynı ve eşit, kardeşliğin ta-

dına vararak... Resulullah'ın (s.a.a) kendisi de ihramda ve ümmetinin önündeydi. Tüm ümmet beyazlar içinde. İstenen temiz toplum bu olmalı. Resulullah (s.a.a), hem kulluğunu, hem de risaletini yapıyor. O yol gösterici ve rehber. Kendisinden sonraki tüm çağlara ve nesillere...

O, hayret dolu bakışlar arasında süzülürken rahmetiyle insanlığa hidayet yolunu gösterendir. Bir o kadar da Kısralara ve Firavunlara meydan okuyarak şeytan ve dostlarının tuzaqlarını boşa çıkarandır.

"Ben âlemlerin efendisiyim, peygamberlerin en seçkiniyim, Allah'ın en sevgili kuluym." diyerek bir kenara çekilmedi. Yirmi üç yıl gece-gündüz demeden mücadele etti. Hem insanların yüreğine dokundu hem akıllarını örten tüm perdeleri yırtıverdi. Her şeye rağmen yılmadı. Her mücadeleyi kulluğunun bir parçası olarak saydı. Şimdi kaygısı yeni ergenliğe girmiş bu ümmetin geleceğiydi. Zaten hiç bir önder kendisinden sonraki dönemlerde halkını boş vermezdi. Bu yüzden beni davet etti. Burada mutlak olarak yanında olmamı istedi.

Bu hac görevi ile ümmete tavsiyeleri ve ilahi emirleriyle son noktayı koyacaktı. Hatem olan Peygamber, tüm ümmete bir kez daha hatırlatacaktı. Hac en uygun zamandı. Mekke en güzel buluşma yeri idi. Beytullah, Allah'ın eviydi. İnsanların en duyarlı olacağı, vicdanların en açık olacağı anlardı. O, yoksulların, mustazafların hak ve adalet arayanların hamisi... O, ihram giymiş bir rehber, önder, lider... Hz. Âdem'in (a.s) başlattığı yolu kemâle erdiren ve zirveye çıkaran! Canım feda olsun senin yoluna ey Resulullah (s.a.a)!

Selam ey Âdem (a.s)! Selam ey Nuh (a.s)! Selam ey İbrahim (a.s)...

Resulullah (s.a.a) artık 63 yaşındaydı. Yorulan omuzları ve tedirgin gözleriyle Rabbine son görevlerini yapacaktı. Müşriklerin yüzyıllarca süren yanlış hac amellerini kaldırıp, İbrahimî hac amellerini gösterecekti.

Şöyle demişti:

Haccın vukuflarına ve meşairine dikkat edin, zira bunlar Hz. İbrahim'in (a.s) mirasıdır.

Yol boyunca, "Lebbeyk, lebbeyk!" diyerek telbiye getirmişti.

Lebbeyk, Allahumme lebbeyk, lebbeyk lâ şerike leke lebbeyk, inne'l-hamde ve'n-nimete leke ve'l-mülk, lebbeyke lâ şerike leke lebbeyk!

Zilhiccenin 4. gününde Mekke'ye yakın bir tepede telbiye getirmeyi keserek, Mescid-i Haram'a girmişti; ama ne heyecandı! Hem Allah'ın huzuruna çıkarcasına Kâbe'ye yaklaşmıştı. Hem de bugün yeryüzünün kalbi olan Kâbe uzun çağlardan sonra ilk pak karşılanmasını yapacaktı. İslam tarihinin ilklerini yaşayacaktı. Resulullah (s.a.a) Haceru'l-Esved'e doğru gidip, ellerini sürmüştü. Onu yerleştirirken yaşadıkları anılar daha dün gibiydi. Şimdi ise onu selamlıyordu. Yirmi üç yıllık bir mücadeleden sonra nihayet tüm insanlığa, gerçek dönüşün yalnızca Rabbine olduğunu anlatabilmişti. Elbette bu dönüşüm sırasında, Rabbinin kullarının nasıl olması gerektiğini hayatıyla gösterebilmişti. Haceru'l-Esved'i tuttuğu gibi Rabbine biatinde sadık olduğunu ispatlamıştı. Sonra da tavafını yapmıştı hem de kulluğun en mütevazı, en mahcup haliyle Rabbine yalvarmıştı. O dudaklardan binlerce yalvarış dökülmüştü. Kâbe'yi tavaf ettikten sonra Hz. İbrahim makamında iki rekât namazını kılmıştı. Sonra Haceru'l-Esved'i iki kere öpüp, sa'ya yönelmişti.

Zaten onunla benim hayatım, hep sa'y olmuştur. Hayatımız

boyunca zemzemimizi arar-durur gibiydik ve sonunda Rab-bim bize bu günleri göstermişti. Şirkten arınmış bir Beytul-lah vardı. Hz. İbrahim (a.s) ve Hz. İsmail'den de (a.s) iste-nen bu değil miydi? Daha sonra Resulullah (s.a.a) kurbanlık getirmemiş olanlardan umre yapmalarını ve ihramlarını çı-karmalarını istedi.

Sizden kim beraberinde kurbanlık hayvan getirmemişse, ihramdan çıksın ve buraya kadar yaptığını umre kılsın. Kim kendisiyle kurbanlık hayvan getirmişse, ihramlı ol-maya devam etsin. Eğer önceden yapmış olduğumu şim-di yapacak olsaydım [yani, böyle bir hükmün geleceğini bilseydim], sizin gibi ben de kurbanlık deve getirmez-dim; size emrettiğim şeyi ben de yapardım.

Ancak Resulullah'ın (s.a.a) bu kararı, bazılarının ağına gitti. Peygamber'in emrini dinleyip dinlememede tereddüt etti-ler. Onların bu aşamada bile hâlâ böyle davranmalarına Re-sulullah (s.a.a) çok öfkelen-di. Sesi titreyerek şöyle demişti: "Ne emrettiysem onu yapınız." Sonra çadırına dönmüştü. Yanına gelenlere yine şöyle buyurmuştu:

Görmüyor musunuz, insanlara bir işi emrettim yerine getirme konusunda tereddüt ettiler. Eğer ben de kurban getirmemiş olsaydım ihramlarımı çıkaracaktım.

Yemen'den gelir gelmez hemen Fatıma'nın çadırına gittim ve ihrama girdim. Sonra Resulullah'ın (s.a.a) yanına gidip selamladım. O da beni çok özlemişti, sarıldı bana. Yüzü gü-lerek bana bakıyordu; çünkü Yemen'deki sorunları çözmüş-tüm ve onları İslam'a davet edebilmişim. Benden umreden sonra ihramımı çıkarmamı istedi. Ben de, "Ya Resulullah! Ben gelirken senin gibi niyet etmişim." dedim. O da bana, "Kurbanlığın var mı?" diye sormuştu.

Ben de, "Ya Resulallah! Nasıl tehlil getirildiğini bana yazmamıştınız, ben de bilmiyordum. Bu yüzden niyetimi sizin niyetinize bağladım ve dedim ki: 'Allah'ım! Peygamber'inin tehlili gibi tehlil getiriyorum. Beraberimde de otuz dört tane kurbanlık deve getirdim." demiştim.

Bunun üzerine Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

Allahu Ekber! Ben de beraberimde altmışaltı kurbanlık getirmiştim. Sen hacda, ibadetlerde ve kurbanda benim ortağımın. İhramlı olarak kalk ve ordunun yanına dön. Mekke'de buluşmak üzere onları bir an önce getir.

Zilhiccenin sekizinci günü önümüzde Resulullah (s.a.a) ile beraber hepimiz Mina'ya gitmiştik. Dokuzuncu gün Arafat'taydık. Yüz binden daha fazla inanan toplanmıştı. Gür sesli Halef oğlu Ümeyye oğlu Rebi Peygamber'in sözlerini yüksek sesle tekrarlamakla görevlendirilmişti. Tüm kelimeler herkese ulaşmalıydı. Zaman, konum, durum, mesaj her şey seçilmişti ve bugün önemli bir açıklama yapacaktı.

Resulullah (s.a.a) Veda Hutbesini Veriyor

Ey insanlar! Beni dinleyin, size bazı açıklamalar yapacağım. Bu yıldan sonra burada sizinle belki de bir daha buluşamayacağım. Ey insanlar, bu beldede ve bu aydaki bu gününüz sizin için nasıl saygın ve dokunulmaz ise, kanlarınız ve mallarınız da Rabbinize kavuşuncaya dek birbiriniz için aynı şekilde saygın ve dokunulmazdır. Tebliğ ettim mi? Allah'ım, şahit ol.

Kimin yanında bir emanet varsa, onu sahibine versin. Cahiliye döneminden kalan faiz alacakları geçersizdir. İlk geçersiz saydığım faiz sözleşmesi, amcam Abdulmuttalib oğlu Abbas'ın faiz alacağıdır. Cahiliye döneminden kalma kan davaları geçersizdir. İlk geçersiz saydığım kan davası, Amir b. Rebia b. Haris b. Abdulmuttalib'in kan davasıdır. Kâbe'nin bakım ve hacıların su ihtiyaçlarının giderilmesi dışında Cahiliye döneminden kalma bütün ayrıcalıklar geçersizdir. Kasten adam öldürmenin cezası, öldürülmeştir. Yarı kasıtlı cinayetlerde ise, sopa ile ve taşla adam öldürmenin diyeti yüz devedir. Kim daha fazlasını isterse, o Cahiliye dönemi ehliendir.

Ey insanlar, şeytan bu bölgenizde kendisine tapılmaktan ümidini kesti; fakat tapılmanın dışında kalan ve sizin küçümsediğiniz davranışlarda kendisine itaat edilmesine razıdır.

Ey insanlar, haram aylardaki savaş yasağını başka aylara

aktararak ertelemek kâfirlikte daha ileri gitmektir. Kâfirler bu yolla sapıklığa sürüklenirler. Onlar Allah'ın haram kıldığı ayları sayıca denk getirmek için bu ertelemeyi bir yıl helâl sayarken, bir sonraki yıl haram kabul ederler. Zaman döndü ve Allah'ın göklerle yeryüzünü yarattığı günkü gibi oldu. Allah'ın gökleri ve yeryüzünü yarattığı günden beri geçerli olan evrensel yasasına göre O'nun katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. Bu dört ayın üçü birbirini izlerken dördüncüsü diğer aylar arasında kalan tek bir aydır. Bu dört ay; Zilkade, Zilhicce ve Muharrem ayları ile Cemaziyülahır ile Şaban ayları arasında kalan Recep ayıdır. Tebliğ ettim mi? Allah'ım, şahit ol.

Ey insanlar, sizin nasıl kadınlarınız üzerinde haklarınız varsa, onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin onlar üzerindeki haklarınız, yatağınızı sizden başkasına çiğnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri sizden izinsiz evlerinize almamaları ve fuhuş yapmamalarıdır. Eğer bunlardan birini yaparlarsa, onları engellemenize, kendilerini yataklarında yalnız bırakmanıza ve şiddetli olmayacak şekilde onları dövmenize Allah izin verdi. Eğer yaptıkları kötü işlere son verir ve size itaat ederlerse, örfüne uygun şekilde yiyeceklerini, içeceklerini ve giyeceklerini karşılamakla yükümlüsünüz. Kadınlarınız sizin yanınızda çıplaktırlar; kendileri için hiçbir şeye sahip değildirler. Onları Allah'ın emaneti ile aldınız ve Allah'ın sözü gereğince namusları size helâl oldu. O hâlde kadınlar hakkında Allah'tan korkun ve onlara iyi olanı tavsiye edin.

Ey insanlar, müminler birbirinin kardeşleridir. Gönül rızası ile verilmedikçe hiç kimseye kardeşinin malı helâl değildir. Tebliğ ettim mi? Allah'ım, şahit ol.

Benden sonra birbirinizin boyunlarını vuran kâfirlere

dönüşmeyin. Ben size öyle iki şey bıraktım ki, eğer onlara sarılırsanız, kesinlikle doğru yolu kaybetmezsiniz. Bunlar Allah'ın kitabı Kur'an ile benim soyum olan Ehl-i Beyt'imdir. Tebliğ ettim mi? Allah'ım, şahit ol.

Ey insanlar, Rabbiniz birdir, atanız birdir. Hepiniz Âdem'in soyundansınız ve Âdem de topraktan yaratılmıştır. Allah katında en üstünüünüz, kötülüklerden en çok kaçınanınızdır. Arab'ın Arap olmayana karşı takva dışında bir üstünlüğü yoktur. Tebliğ ettim mi?

Dinleyenlerin, "Evet." diye karşılık vermeleri üzerine Hz. Peygamber (s.a.a), "O hâlde bu sözlerimi burada olanlar burada olmayanlara iletin!" dedi ve ardından şöyle devam etti:

Ey insanlar, Yüce Allah her mirasçının mirastaki payını belirlemiştir. Hiçbir miras bırakanın mirasının üçte birlik bölümünden fazlası üzerinden vasiyet etmesi caiz değildir. Çocuk kimin yatağında doğmuşsa, ona aittir. Fuhuş yapan ise, taşlanarak öldürülür. Babasından başkasının, babası olduğunu iddia eden kimse veya velilerinden başkalarının, velisi olduğunu ileri süren kimse, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lânetine maruz kalır. Allah ondan ne bir fidye, ne de azabı geri çevirerek bir ameli kabul eder... Allah'ın selam ve rahmeti üzerinize olsun.

Hacdan Dönerken

Tüm bu seslenişlere rağmen yine de Resulullah (s.a.a) bu insanların köklü değiştiğini düşünmüyordu. Bu nedenle kendisini doğru anlayıp anlamadıklarından dolayı endişeliydi. Tevhid altında nifak, itaat altında riya, kardeşlik altında kabilecilik, kin, öfke, hırs, cehaletin izleri hâlâ vardı. Resulullah (s.a.a) çok tedirgindi. Vicdanlara dokunmuştu, kalplere seslenmişti; ama yine de imandan sonra isyana sürükleyecek, topluma fitne ateşini yakacak kimseler de vardı.

Peygamber'i (s.a.a) huzursuz eden dış güçler de yok değildi. Nitekim o sırada kuzeyde ve doğuda iki büyük imparatorluk vardı. Ama Resulullah'ı daha çok rahatsız eden içerideki nifak ve ihtilaf güçleriydi. Her toplumun lideri kendinden sonrasını düşünürdü. Elbette kendisi de düşünecekti. Toplumun geleceği için bu durumu düşünmek kaçınılmazdı. Bu yüzden henüz yeni oluşmuş bu toplumu başıboş bırakması imkânsızdı. Kendisinden sonra sağlam bir öndere yönlendirmesi gerekirdi. Aksi takdirde bu ümmet ayağa kalkmadan düşecekti. Daha on yıllık olan bu yeni düzen, hemen yıkılabilirdi. Zaten toplumsal ifsadın en kolay yolu önderden geçerdi. Bu yüzden önder seçimini Kureyşlilere bırakamazdı elbet. Onlar asabiyet, güç ve ganimet üzerinde yoğunlaşırlardı. Nitekim Peygamber (s.a.a) aramızda varken bile böyle davranmışlardı.

Müslümanlar Hz. Peygamber'i (s.a.a) dört bir yandan kuşatmış ve aralarına almış bir durumda haclarını tamamladılar. Hac farızasını ondan öğrenme işi gerçekleşmişti. Resulullah (s.a.a) Medine'ye dönmeye karar verdi.

Büyük hac kafiləsi Gadir-i Hum denen yerin yakınındaki Rabığ adı ile anılan mıntıkaya kadar gelmişti. Burada hacılar dağılıp kendi beldelerine döneceklerdi. İşte bu dağılma kavşağı öncesinde emredici ve uyarıcı bir tebliğ içeren şu ilâhî uyarı gelmişti

Ey Elçi! Rabbinden sana indirileni (halka) ilet. Eğer bunu yapmazsan, O'nun mesajını iletmemiş olursun (elçilik görevini yerine getirmemiş olursun). Allah seni insanlardan korur. Kuşkusuz, Allah kâfirler topluluğunu hi-dayete erdirmez.⁽¹⁾

Bu ilâhî hitap, son derece önemli bir emir içeriyordu. Resulullah'tan (s.a.a) gerçekleştirilmesi istenen ve onun o ana kadar gerçekleştirmemiş olduğu o önemli tebliğ görevi neydi?

Bilindiği gibi Hz. Peygamber (s.a.a) ömrünün yaklaşık son yirmi üç yılını Allah'ın ayetlerini ve hükümlerini insanlara duyurmakla ve onları Allah'ın dinine çağırmakla geçirmişti. Kendisine, "O'nun mesajını iletmemiş olursun (elçilik görevini yerine getirmemiş olursun)." denmesin diye bunca büyük sıkıntılara, belâlara ve zorluklara katlanmıştı.

Çok sıcak bir gündü. Öyle ki, aşırı sıcağın şiddetinden dolayı başımızı ve ayaklarımızın üzerini örtmek zorunda kalıyorduk. İşte böyle bir anda Hz. Peygamber (s.a.a) geride kalanlar baş taraftakilere yetişsinler diye kafilelere durma-

1- Mâide, 67.

larını emretti. Maksudı hacılara ilâhî emri okumak, onlara peygamberlik görevinin son duyurusunu iletmektir.

Duyurunun bu mekânda ve bu şartlarda gerçekleşmesi ilâhî bir hikmete dayanıyordu. Böylece bu duyuru, her zaman ümmetin vicdanına yapışık ve hafızasında canlı bir şekilde kalarak ilâhî risaleti ve İslam ümmetini koruma altında tutacaktı.

Hz. Peygamber (s.a.a) büyük bir cemaatle namaz kıldıktan sonra deve eyerlerinin üst üste konulmasıyla kurulan minbere çıktı ve Allah’a hamdüsena ettikten sonra orada bulunan herkesin işitebildiği yüksek bir sesle şu konuşmayı yaptı:

Ey insanlar, yakında çağrılacağım ve o çağrıya icabet edeceğim (dünyadan göçüp gideceğim). Ben sorumluyum, siz de sorumlusunuz. O hâlde ne diyeceksiniz?

Dinleyenler, “Senin aldığın mesajları duyurduğuna, nasihat ettiğine ve elinden gelen çabayı harcadığına şahadet ederiz. Allah seni hayırla ödüllendirsin.” dediler. Hz. Peygamber (s.a.a) sözlerine şöyle devam etti:

Allah’tan başka ilâh olmadığına, Muhammed’in O’nun kulu ve elçisi olduğuna, Allah’ın cennetinin gerçek olduğuna, kıyamet anının geleceğinde hiçbir şüphe olmadığına ve Allah’ın, mezarlardaki ölüleri tekrar dirilteceğine şahadet etmiş değil misiniz?

Dinleyicilerin, “Evet, bunlara şahadet ediyoruz.” karşılığını vermeleri üzerine Hz. Peygamber (s.a.a), “Allah’ım, şahit ol.” dedi ve arkasından sözlerine şöyle devam etti:

Ben, önceden havuzumun başına varıp sizi bekleyeceğim. Siz bana, havuzumun yanında geleceksiniz. Havu-

zumun genişliği San'a ile Busra arası kadardır. Orada yıldızların sayısınca gümüş bardaklar vardır. Benim arkamdan iki değerli emanetime karşı nasıl davranacağınıza bakın.

Dinleyenlerden biri, "Ey Allah'ın Resulü, bu iki değerli emanet nelerdir?" diye seslendi. Hz. Peygamber (s.a.a) bu soruya şu cevabı verdi:

En büyük emanet Allah'ın kitabıdır. Bir tarafı Yüce Allah'ın elinde, öbür tarafı sizin ellerinizdedir. Ona sarılın, o takdirde doğru yolu kaybetmezsiniz. İki emanetin öbürü ve küçüğü, benim soyumdur. Lütufkâr ve her şeyden haberdar olan Allah bu ikisinin, havuzumun başında benim yanıma gelinceye kadar birbirinden ayrılmayacaklarını haber verdi. Ben de onlarla ilgili olarak bunu Rab-bimden istedim. Öyleyse bu ikisinin önüne geçmeyin; yoksa helâk olursunuz. Gerilerinde de kalmayın, yoksa yine helâk olursunuz.

Sonra Hz. Peygamber (s.a.a) benim elimi tuttu ve her ikimizin koltuk altı beyazlığı görülecek şekilde havaya kaldırdı. Beni oradaki Müslümanların tümü tanıdı. Arkasından karşısındakilere, "Ey insanlar, müminler için kendilerinden önde gelen kimse kimdir?" diye sordu. Dinleyenlerin, "Allah ve O'nun Resulü daha iyi bilir!" karşılığını vermeleri üzerine Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle dedi:

Allah, benim mevlam ve ben de müminlerin mevlasıyım. Ben müminler için kendilerinden daha evlâ (onlar üzerinde tasarruf ve yetki sahibi) kişiyim. Ben kimin önderi, velisi isem, Ali de onun önderi ve velisidir.

Hz. Peygamber bu son cümleyi üç kere üst üste tekrarladı. Arkasından şöyle dedi:

Allah'ım, kim ona dost olursa, sen de onun dostu ol. Kim onun düşmanı olursa, sen de ona düşman ol. Kim onu severse, sen de onu sev. Kim ondan nefret ederse, sen de ondan nefret et. Kim onu desteklerse, sen de onu destekle. Kim onu yüzüstü bırakırsa, sen de onu yüzüstü bırak. O ne tarafa dönerse, hakkı da onunla birlikte o tarafa döndür. Bu söylediklerimi burada bulunanlar, burada olmayanlara duyursunlar.

Bu sözlerin arkasından oradaki kalabalık henüz dağılmadan vahiy görevlisi olan Cebrail şu ayetle inmişti:

Bugün sizin dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslam'a razı oldum.⁽¹⁾

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) şunları söylemişti:

Dinin kemale erişİ, nimetin tamamlanması ve Rabbimin benim elçiliğİmden ve benden sonra Ali'nin velâyetinden hoşnut olması üzerine Allahu Ekber!

Burada Peygamber iki noktaya dikkat etmişti. Birincisi zamanlama çok uygundu. Bu insanlar hacdan dönüyor olmaları itibariyle yeni ihramdan çıkmışlardı ve bu nefisleri üzerinde çok olumlu bir etki bırakmıştı.

İkincisi duyuruyu ülkelerine geri giderken hacıların ayrılma kavşağında yapmıştı ve bu defa tüm beldelerden hacca gelen olmuştu. Özellikle Peygamber'in önderliğinde olunca her beldeden duyan gelmişti.

Ardından Hz. Peygamber (s.a.a) benim için bir çadır kurulmasını ve inananların akın akın bu çadıra girerek bana "Müminlerin Emîri" olarak teslimiyetlerini bildirmelerini emret-

1- Mâide, 3.

ti. Orada bulunanların hepsi Hz. Peygamber'in bu emrini yerine getirmişti.

Hz. Peygamber, başta kendi eşleri olmak üzere orada bulunan kadınların da bu teslimiyetlerini bildirme görevini yerine getirmelerini emretmişti.

Beni kutlayanların başında Ebu Bekir ve Ömer de vardı. Hepsi bana şöyle demişti: "Kutlu olsun, kutlu olsun sana, ey Ebu Talib'in oğlu, benim ve erkek-kadın bütün müminlerin önderi olarak sabahladın ve akşamladın."

Hüzünlü Günler

Peygamber'in hem veda hutbesinde, hem de Gadir-i Hum'da üzerinde durduğu ve bildirdikleri benimle Fatıma'yı derin bir sessizliğe gömmüştü. Birbirimizin gözlerine bakıp, suskunluğumuzla çok şey anlatıyorduk. Fatıma için de, benim için de çok zor günlerin haberleri gibiydi bu anlattıkları... Anlattıkları ile anlamıştık Resulullah'ın (s.a.a) yakın bir zamanda aramızdan ayrılacağını...

Ne yapabilirdik ki bu Rabbimizin takdiriymi. Bize düşen buna dayanmaktı. Hem kendisinden ayrılığa hem de kendisinden sonraki zor günlere bizleri çok önceden hazırlıyordu. O zor günler yaklaşıyordu. Benim canım! Nefsimden evla! Yolunda binlerce defa feda olduğum! Ondaki ayrılmak beni çok zorlayacaktı. Onunla hayata başlamıştım, onsuz hayatımın hiç bir safhası yoktu ki... Gözyaşlarımı kalbime, kalbimin feryadını da ancak ruhuma aktarmıştım. Hayatım boyunca onunla nefes alabilmişim. Bundan sonra onsuz nefes almayı nasıl başarabilecektim. Heyhat!

Tüm söyledikleri ümmete son tavsiyeleri, son tebliğleriydi. Nasıl da endişeli! Ümmete ısrarla, "Ali'nin yanında olun." diyordu. Ümmet keşke bunu anlayabilseydi. Yüreğimdiki korla Resulullah'tan (s.a.a) onlara meşale taşıyacaktım.

Fatıma da her şeyin farkındaydı. Gözlerim Hasan ve Hüseyin

yin'e ilişmişti. Onların gözleri de hep Resulullah'ı takip ediyordu. Belli ki onlar da Resul'ün son günlerinin olduğunu anlamışlardı. Rabbimize sığınıyoruz. O'nun rahmeti hepimizin yanında olacaktı.

Yalancı Peygamber

Tüm bu haberler Arabistan'a yayıldı. Kimilerinin dikkatini bana yöneltmişti. Her ne kadar beni çadırda tebrik etseler de içlerine sindirememişlerdi. Kimileri de dikkatini Peygamber'e çevirmişti. Dünyadan göç etmesi yakın diye... Herkesin olumlu-olumsuz bir fikri vardı kendi dünyalarında. Kimileri de erken başlamıştı tepkilere...

Bunlardan biri yalancı peygamberlerin çıkışıydı. Kendilerini peygamber ilan ederek, mülk ve koltuk derdine düşmüşlerdi. Kendilerini meşru gösterme adına Resulullah'a (s.a.a) mektup bile göndermişlerdi. Hz. Peygamber'den (s.a.a) kendisini yeryüzü egemenliğine ortak saymasını istemişti. Peygamber (s.a.a) şöyle cevap vermişti:

Bismillahirrahmanirrahim. Allah'ın elçisi Muhammed'den yalancı Müseyleme'ye. Allah'ın selâmı hidayete uyanların üzerine olsun. İmdi, yeryüzü Allah'ın mülküdür, ona kulları arasından dilediğini varis olarak getirir. Akıbet, kötülüklerden sakınanlarındır.

Kimisi de tepkilerini içlerinde tutmuşlardı. Zamanı gelince dışarıya yansıtacaklardı. Hâlbuki bu mesele kişisel düşünülmemeliydi. Ümmetin kıyamete kadar sürecek kaderi kişisel ihtiraslara teslim edilemezdi.

Peygamber (s.a.a) dünyayı hor ve küçük görmüştü; ama

bu insanlar dünyayı önemsiyorlardı. Peygamber insanların Rablerine karşı bir mazeretleri olmaması için Rablerinin emirlerini onlara bildirdi; ama onlar bunu göz ardı ettiler. Öğüt vererek onları korkuttu, müjde verip onları cennete çağırdı; ancak onlar dinlemediler.

Hâlbuki biz nübüvvet ağacıydık. Vahyin indiği mahal, meleklerin inip çıktığı yerdik. İlim madenleri ve hikmet kaynakları bizdik. Bize yardım eden, bizi seven rahmeti beklerdi. Bize düşman olan, bize buğzeden ise azabı beklerdi; ama imanlarına arzularını karıştıranlar, Peygamber'in uyarı ve müjdelerine aldırmadılar. Ona aldırmaayanlar onun hali-fesine mi aldıracaklardı?!

Ordu Peygamber'i (s.a.a) Dinlemiyor...

Medine'ye dönmüştük; ama herkesin kafasında binlerce soru vardı. Çünkü Resulullah (s.a.a) yakında bizden ayrılacaktı, bir de yerine vasi ve halifesi olarak beni bırakmıştı ve bazıları bunu kabullenemeyip yeni planlar yapmaya başlamışlardı. Peygamber'e itaati daha sindirememişlerken, şimdi de yerine tayin ettiği halifesine biat geliyordu ve tayin edilen bu halife ve imam bendim. Beni "imam" olarak kabul etmeleri gerekirdi.

Peygamber'in (s.a.a) bana sık sık bahsettiği o zor günler başlıyordu. Hayatım boyunca çok zor günler yaşamıştım. Defalarca ölüm ile yüz yüze gelmiştim. Günlerce aç, susuz kalmıştım. Çok hastalandığım günler de olmuştu. Birçok defa tuzaklarla karşılaşmıştık; ama asıl zor günler şimdi başlıyordu...

Safer ayının başlarıydı. O sırada kuzeyde Roma İmparatorluğu karışıklıklar çıkarıyordu. Önce Mute savaşı, ardından Tebük gazvesi olmuştu; ancak yine de oradaki halkı kıskırtıyorlardı. Ayrıca onlarla işbirliği yapan müşrikler ve Yahudiler de vardı. İşte Resulullah (s.a.a) bu sorunu çözmek için bir ordu hazırlatılmasını emretti. Ordu komutanlığına da Usame b. Zeyd'i görevlendirdi. Usame'nin babası Zeyd b. Haris de Romalılar tarafından şehit edilmişti. Ebubekir,

Ömer b. Hattab, Ebu Ubeyde Cerrah, Sa'd b. Ebu Vakkas, Abdurrahman b. Avf, Talha, Zübeyr, Useyd b. Huzeyr, Beşir b. Sa'd, Sa'd b. Zeyd, Katade b. Numan, Seleme b. Eslem gibi Ensar ve Muhacirlerin önde gidenlerinin de orduya katılmasını Resulullah istemişti.

Bu kararı verirken Resulullah'ın (s.a.a) bir rahatsızlığı yoktu. Buna rağmen ordu harekete geçmedi. Önce Usame'nin genç oluşunu bahane ettiler. Resulullah'a (s.a.a) itiraz etmişlerdi. Ertesi gün Resulullah'ın (s.a.a) ateşi yükselmişti. Buna rağmen Resulullah (s.a.a) Mescide gidip şöyle buyurmuştu:

Ey cemaat! Usame'nin komutanlığı hakkında bazıları-
nızdan duyduğum şu sözler nedir? Bugün onun komu-
tanlığını eleştiren sizler, dün de babasının komutanlığını
eleştiriyordunuz! Rabbime andolsun ki Zeyd komutanlı-
ğa layıktı, ondan sonra oğlu da bu göreve layıktır!

Resulullah'ı (s.a.a) ateşi olmasına rağmen yatağından kalk-
maya mecbur edip mescide getirenler, bu sözlere de ikna
olmadılar. Sürekli bahaneler ürettirler. Sonunda Resulullah
(s.a.a) şunları söylemek zorunda kalmıştı:

Usame'nin ordusu hemen hareket etsin; gitmelerini söy-
lediğim hâlde gitmeyip bu orduya katılmayanlara Allah
lanet etsin!

Bunların Medine dışında Curf denilen yerde toplanıp oyalan-
maları Peygamber'in vefatına kadar tam on dört gün sürdü.

Onların bu oyalanmalarının temel sebebi arkasından geli-
şebilecek süreçti. Çünkü Resulullah (s.a.a) hem Mina'da
yaptığı veda hutbesinde, hem de Gadir-i Hum'da yaptığı
hutbesinde son günlerinin yakınlaştığını belirtmişti. Üs-
telik açıkça vasisi ve halifesi olarak beni bildirmişti. Bunu
hazmedemediklerinden savaşa gittikten sonra arkalarından

Peygamber'in vefatı ve ümmet için istediği yol haritası gerçekleşebilirdi.

Ben imam olarak Resulullah'ın (s.a.a) halifesi olacaktım; ama onlar bunu kabul edemediklerinden Peygamber'in vefatını bekliyorlardı. Bu yüzden şehir dışında, zaman kazanmaya çalışıyorlardı. Tüm bunlar benim halife olmama karşı durmak içindi. Peygamber'in (s.a.a) vasisini inkâr etmek için...

Baki Mezarlığını Ziyaret

Resulullah (s.a.a), müminlerin kendisini dinlememesine çok içerlenmişti. Eve geri döndü; ama gece çok endişeliydi, uyuyamadı. Anlıyordum onu. Peygamber (s.a.a) çevresindeki bu insanların tabiatını biliyordu. İleride bana nasıl tepki göstereceklerini önceden bana da bildirmişti. Mesele sadece söz dinlememeleri değildi. Ayrıca gelecek büyük fitnenin ateşlerini yakıyorlardı. Mesele kıyamete kadar sürecek bu ümmetin kaderiydi. İşte bu yüzden derin bir hüzne kapıldı. Evet, geride bu sorunlar vardı. Önünde de ebedi hayat duruyordu. Tüm bu kaygılardan sonra ateşli olmasına rağmen Baki mezarlığına uğramak istemişti.

Kendisine Refik-i Ala'nın yolu açılmıştı. Hayatı boyunca Refik-i Ala'ya ulaşmak istemişti. Yine istiyordu. Her inananın özlemle ve gıpta ile isteyeceği şeydi bu.

Sonra Baki mezarlığına dönerek dua etmişti. Burada razı olduğu çok dostları vardı. Tüm onlarla da son olarak görüşmek istemişti. Sonra eve dönmüştü. Ateşi yine yüksekti. Kovalarla su döküyorduk başına ama bir türlü düşmüyordu. Yine de Resulullah (s.a.a) son görevlerini yapmak istiyordu. Kendine geldiğinde öğle vakti yaklaşıyordu. Yorgun ve bitkin olmasına rağmen kendisine yardım etmemizi istedi ve Mescide gittik. Mescit'te halk çok sessizdi. Ordu da hâlâ

Curf'de duruyordu. Mescitte toplanan halk, meraklı gözlerle Resulullah'ı (s.a.a) takip ediyorlardı. Peygamber'in durumunun kötü olduğu belli oluyordu.

Resulullah (s.a.a), öğle namazını kıldırmıştı. Ardından ümmeti uyaran birçok tavsiyelerde bulunmuştu. Daha sonra kendisinde hakkı ve emaneti olanları sormuştu. Bir kaç kişi hak ve emanetini bildirmişti. Resulullah (s.a.a) hiç itiraz etmeden gayet tevazu ile kabul edip karşılamıştı. İyice yorulmuştu.

Her şeye rağmen ümmete karşı son hatırlatmaları, kul haklarını ve onlara dualarını yaparak eve dönmüştü.

Bana dönüp, "Ey kardeşim! Acaba vasiyetimi kabul eder de vaatlerimi yerine getirir, borçlarımı öder ve benden sonra ailemin işleriyle ilgilenir misin?" demişti. Ben de, "Evet, ya Resulullah!" diye cevap verdiğimde, "Bana yaklaş." demişti. Ben yaklaşıncı da beni bağrına bastı ve parmağındaki yüzüğü çıkarıp bana uzatarak, "Bunu al ve parmağına tak." demişti.

Gözlerim yüzüğe takılıp kalmıştı; çünkü anlıyordum yavaş yavaş aramızdan ayrılacaktı ve bizi hatıralarımızla bırakacaktı. Allah'ım! Bize bolca sabır ver!

Peygamber'in (s.a.a) Vâsiyeti

Mecbur olmadıkça Peygamber'i (s.a.a) yalnız bırakmıyordum. Vefatından 4 gün önce perşembe günüydü. Ateşi biraz düşmüştü. Uyanıp şöyle demişti:

Benden sonra sapmamanız için size bir şey yazdırmak istiyorum, bana kalemle kâğıt getirin.

Odada bulunanlardan biri, "Peygamber sayıklıyor, hastalığının acısından ne söylediğini bilmiyor, bizim elimizde Kur'an var, o bize yeter!" demişti. Bunun üzerine ziyarette gelmiş olan sahabeler arasında ihtilaf çıkmıştı. Kimisi Peygamber'in dediği yapılmalı diyordu, kimisi de karşı çıkıyordu. Böylece büyük bir gürültü ile âlemlerin efendisinin önünde tartışmaya başlamışlardı.

Bunun üzerine Resulullah (s.a.a), "Beni kendi halime bırakın! İçinde bulunduğum şu halim, sizin (sayıkladığımı) iddia etmenizden iyidir, çıkın gidin yanımdan!" diye buyurdu.

Resulullah'ı (s.a.a) bir kez daha üzmüşlerdi. Resulullah (s.a.a), Yüce Allah'ın gözetiminde olan birisiydi. Nasıl olurda, "Sayıklıyor." diyebiliyorlardı. Onlar da biliyorlardı aslında sayıklamadığını ama Peygamber'in (s.a.a) yazdıracaklarından korkuyorlardı. Bu korkularından dolayı itiraz etmişlerdi. Peygamber'i (s.a.a) hüzne boğmuşlardı. Peygamber onları rahmete çağırırken, onlar tepki göstermişlerdi. Peygamber'in (s.a.a) ne yazdıracağını ve sayıklamadığını elbette biliyorlardı...

Son Üç Gün

"Ali, benden sonra hidayet sancağıdır; beni dost edinenlerin imamı ve bana itaat edenlerin nurudur." demişti Resulullah (s.a.a).

Hız. Peygamber (s.a.a), bana torunlarını gözetip himaye etmemi vasiyet etti. Bu olay, Hız. Peygamber'in (s.a.a) vefatından üç gün önceydi. Peygamber (s.a.a) bana şöyle demişti:

Selam sana ey iki gülün babası! Sana şu dünyadaki iki gülümü gözetmeni tavsiye ediyorum. Çok geçmeden dayanaklarının ikisi de yıkılacak. Seni Allah'a emanet ediyorum...

Resulullah'ın (s.a.a) vefatı, benim ilk yıkılan dayanağım olacaktı. İkincisi de ona yakın bir zamanda olacaktı.

Hüseyin (a.s), hastalığın verdiği acıların yüzünden okunduğu ve son nefesini vermek üzere olan dedesinin (s.a.a) yanına geldi. Resulullah (s.a.a), onu görünce bağrına basıp uzun süre baygın yatmıştı. Sonra kendine gelince uzun uzun Hüseyin'i öpmüş ve ağlamıştı.

Şöyle demişti:

Benimle seni öldüren arasında Allah huzurunda bir hesaplaşma olacak!

Resul-i Ekrem (s.a.a) son nefeslerini verirken, torunları ken-

dilerini üzerine atmışlardı. Onlar gözyaşı döküyorlardı; Resulullah da (s.a.a) onları uzun uzun öpüyordu. Ben onları Resulullah'tan (s.a.a) uzaklaştırmak istedim; fakat Resulullah Efendimiz (s.a.a) buna engel oldu ve şöyle dedi:

Bırak onları, benden azık alsınlar, ben de onlardan azık alayım; çünkü benden sonra başlarına bir felâket gelecek.

Sonra Resulullah (s.a.a) kendisini ziyaret edenlere dönüp şöyle demişti:

Size Allah'ın kitabını ve benim soyum olan Ehl-i Beyt'imi bırakıyorum. Allah'ın kitabını yitiren, sünnetimi yitiren gibidir. Sünnetimi yitiren, Ehl-i Beyt'imi yitiren gibidir. Çünkü bu ikisi, benimle havuz başında buluşuncaya kadar birbirlerinden ayrılmazlar.

Resulullah (s.a.a), Israrla Beni İstiyor

Bir iş için biraz dışarı çıkmıştım. Peygamber'in (s.a.a) eşleri etrafındaydı. Uyanıp beni göremeyince, "Kardeşimi ve yoldaşımı çağırın." diye emretmiş. Sonra halsizliğinden susmuş. Ayşe annemiz babası Ebu Bekir'i çağırmişti. Resulullah (s.a.a) onu görünce yüzünü çevirmiş. Orduya katılmayanların arasında o da vardı. Kendisi ile ilgilenilmeyince dışarı çıkmış.

O çıktıktan sonra Hafsa annemiz, bu sefer Ömer b. Hattab'ı çağırmış. Resulullah (s.a.a) gözlerini açıp onu görünce ondan da yüz çevirmiş. O da Resul'ü dinlemeyenlerden biriydi. Bu sefer üçüncü kez, "Bana kardeşimi ve yoldaşımı çağırın!" diye emredince Ümmü Seleme annemiz, "Ona Ali'yi çağırın!" demiş... Beni acilen çağırmışlardı. Yanına gelmişim. Benim kulağıma fısıldadı. Bana her birinden bin kapı açılan bin ilim öğretti ve bana eğer Allah dilerse yapmam gereken şeyi tavsiye etmişti.

Fatıma'nın (s.a) İçi Yanıyor...

Resulullah (s.a.a) benim kucagımda, başı göğsümün üzerinde yatıyordu. Yine ateşi yükselmiş, çok zorlanıyordu. Sık sık başını ıslatıyordum. Diğer yandan da gözlerim ona dikmiş hep dua ediyordum. Bir ara uyandı, bana defin işlerini nasıl yapacağımı anlattı. Evine gömülmek istemişti. Zaten onun da, benim de evim Mescidin içindeydi. Benim kendisini yıkamamı, insanlar arasında ilk namazını benim kılmamı istemişti. Kendisini kabre koyuncaya kadar yanından ayrılmamamı istemişti. Sonra zırhını ve sancağını bana bağışladı ve benim kendisine vasi olduğumu yeniden hatırlattı. Tüm bu anlattıklarının bir sebebi vardı. Tüm bunları anlattıktan sonra yine baygın düşmüştü. Bu sırada Fatıma babasının üzerine atlamıştı. Günlerden beri süren kederi zirveye çıkmıştı. Bir yandan feryat edip, diğer yandan ağlıyordu...

Şöyle demişti Fatıma:

Ey yüzünün suyu hürmetine bulutlardan yağmur istenen ak yüzlü! Ey yetimlerin sığınağı, dul kadınların koruyucusu!

Resulullah (s.a.a) gözlerini aralayıp kızını teskin etmek için şöyle demişti:

Kızım bu, amcan Ebu Talib'in sözüdür. Onun yerine şunları söyle: **"Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan**

önce nice peygamberler gelip geçti. Ölürse veya öldürülürse gerisin geriye mi gideceksiniz?

Fatıma uzunca ağladı. Sonra Resulullah (s.a.a) kendisine yaklaşmasını istemişti. Bunun üzerine ona gizlice bir şeyler fısıldamıştı. Söylenenler onu biraz sakinleştirmişti.

Son Anlar...

Resulullah (s.a.a), artık iyice yorulmuştu. Onu göğsümde biriken bir dünya hüznü ve kederle, gözlerim yaşlı olarak kucağımda tutuyordum. Resulullah'ın (s.a.a) son cümlesi, "La, mea'r-Refiki'l-Â'lâ" olmuş, kucağımda hayata veda etmişti. İnna lillah ve inna ileyhi Raciun.

Başını uzun süre kucağımda tutmuştum. Onun cansız başına elimi sürüp sonra yüzüme sürüyordum. Daha sonra onu kibleye çevirdim.

Heyhat! Ne zor bir gündü Allah'ım! Kalbim çok mahzundu. Gözyaşlarım sel gibi akıyordu, boğazımda düğüm vardı. Anam babam sana feda olsun, doğrusu sen tertemiz yaşıydın ve tertemiz öldün.

Anam babam sana feda olsun. Senden başkasının vefatıyla kesilmeyecek olan şey, peygamberlik, din haberleri ve gökten gelen hükümler senin vefatınla kesildi, gitti. Başkasından ayrılışla teselli bulurduk. Ne var ki senden ayrılmanın tesellisi olmaz. Bu ancak sana mahsustur. Elemin herkeste var. Kimse bu elemin dışında değildir; herkesi kuşatır. Eğer sabrı emretmemiş ve feryadı da yasaklamamış olsaydın, gözyaşlarım tükeninceye dek ağlardım sana ve feryadım hiç kesilmez, elemim asla bitmezdi. Gene de bu senin için az görünürdü; fakat neyleyim ki ölüme karşı durmaya kimse-

nin gücü yetmez. Bunları düşünüp susuyorum. Anam babam sana feda olsun. Rabbinin katında bizi an, şefaati kanadını üzerimize ger! Sabır istiyorum Allah'ım senden, sabır!

Sonrakı Görevlerim

Ayağa kalktım ve kapıyı sıkıca kapattım. Amcalarımız kapıya gelmişti. O gün havaya çok güzel bir koku yayılmıştı. Amcam Abbas dışarıdan bana, "Kadınlar gibi ağlamayı bırak da sahibinizin işine bakın." demişti. Ben de Fazl'ı çağrılarını istemiştim. Ensar da, "Allah aşkına (gusül, kefen ve namaz işleri konusunda) bizi Resulullah'tan nasipsiz bırakmayın!" demişti. Aralarından Evs b. Havlî adlı kişiyi içeri almıştım.

Evs bir eliyle su testisi taşıyordu. Ben de elimi bir bez parçası ile Peygamber'in (s.a.a) gömleğinin altına götürüyor, ona gusül veriyordum. Guslü üç kez verdim. Fazl, elbiseyi tutarken, Ensar'dan olan da su döküyordu.

Onu yıkamayı üstlendim, melekler de bana yardım ediyordu. Onu yatacağı yere koyuncaya kadar meleklerin selam ve dua sesleri, feryat ve figan sesleri kulağımdan gitmemiştir. Gök ehli de hüznümüze ortak olmuştu. Meleklerin salâvatları odayı doldurmuştu. Her bakışında yüreğim kocaman oluyordu, sanki nefesim kesiliyordu.

Sabır güzeldir, fakat sana karşı değil. Ağlayıp sızlanmak kötüdür, fakat sana değil. Senin musibetine uğramak pek büyük bir şey. Bundan önce uğradığımız musibetler de bir şey değil, bundan sonra uğrayacaklarımız da.

Gusül işlemi bittikten sonra teneşir üzerine bıraktık. Sıra

namaza gelmişti. Kimsenin namaz için imam olmasına izin vermedim; çünkü o hayattayken de, ölüyken de bizim imamımızdı. Bunun üzerine önce ben (Resulullah'ın vasiyeti üzere), sonra grup grup erkekler, kadınlar ve çocuklar içeri girerek namazını kıldılar, tekbir getirdiler.

Ey Peygamber! Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun. Allah'ım, biz tanıklık ederiz ki o, kendisine indirilmiş olanı tebliğ etti, ümmetine nasihatte bulundu, Allah yolunda cihad etti. Böylece Allah da dinini yüceltti, hedefine ulaştı. Allah'ım! Bizleri ona indirdiklerine uyanlardan kıl, ondan sonra bize sebat ver ve onunla birleştir!

İlginç Olay!

Yirmi üç yıl, o bize tebliğ yapmıştı. Tüm bu yaşadıklarımıza ve yıllara rağmen âlemlerin efendisi olan Peygamber'in sözünü dinlememişlerdi. Resulullah'ı büyük bir keder ve hayal kırıklığı ile ebediyete gönderdiler. Kısaca gözleri açık, kalbi büyük bir kırınlıkla gitmişti.

En son çıkışta ya da yaşayacağımız son çıkışta olmayacak bir olay olmuştu. Hz. Peygamber'in (s.a.a) son anlarında yanında sadece ben, Haşimoğulları ve Peygamber'in (s.a.a) eşleri vardı. İnsanlar, sevdiklerinin ayrılmasının üzüntüsü ile Allah Resulü'nün evinden yükselen çığlıklardan ve fer-yatlardan onun öldüğünü öğrenmişlerdi. Hz. Peygamber'in vefatı, ateşin kuru otlar arasında yayıldığı gibi Medine halkı arasında yayılmıştı. Oysaki Hz. Peygamber (s.a.a) bu acı olayın daha önce zeminini hazırlamış, bizzat kendisi ölüme yakın olduğunu birkaç kez haber vermiş, ümmete vekili ve kendisinden sonraki halifesi olan bana gereken itaatin gösterilmesini vasiyet etmişti.

Onun vefatı ile haber tüm Medine'ye yayıldı. Bu haberi alan Resulullah'ın evinin önünde toplanmıştı. Bu sırada Hat-tab oğlu Ömer'in söylediği bir söz karşısında Resulullah'ın (s.a.a) evi önünde toplanan insanların şaşkınlığı katlanarak arttı. Ömer, herkesi kılıcı ile tehdit ederek şöyle demişti:

“Bazı münafıklar Resulullah’ın öldüğünü sanıyorlar. Vallahi o ölmedi; fakat İmran oğlu Musa nasıl Rabbine doğru (Tur Dağı’na) gittiyse, o da Rabbine gitti.” _

Gerçi Musa (a.s) gaybete çekilmemişti ve Hz. Muhammed’in (s.a.a) vefatı ile arasında bir benzerlikte yoktu. Fakat Hattab oğlu Ömer’in daha sonra sergilediği tutumlar belki de onun bu konuda niçin ısrar ettiği sorusu üzerindeki perdeyi kaldırmıştı.

Ömer b. Hattab bir türlü sakinleşmiyordu. Sonunda Ebu Bekir Sunuh’tan geldi, Resulullah’ın (s.a.a) evine girdi, yüzünü açıp baktı ve hızla evden çıkarak kalabalığa şu sözleri söyledi: “Ey insanlar, kim Muhammed’e tapıyor idiye bilsin ki, Muhammed öldü. Ama kim Allah’a kulluk ediyor idiye bilsin ki, Allah diridir ve ölümsüzdür.” Arkasından: **“Muhammed sadece bir peygamberdir, ondan önce daha nice peygamberler gelip geçti.”** cümleleri ile başlayan ayeti okudu. Bunun üzerine Hattab oğlu Ömer’in feveranı dindi. Günlerdir Peygamber (s.a.a) bu durumdaydı; ama onları pek yanımda görmemiştik.

Bir yandan Usame ordusunu şehir dışında bekler tutarken, diğer yandan Sakife’de daha Peygamber ebediyete göç etmeden Ebubekir, Ömer ve diğer kişilerle beraber halifelik plan ve projeleri peşinde olanların bu tavırları çok ilginç gelmişti.

Benim Peygamber’in (s.a.a) vasisi ve halifesi olduğumu bildikleri hâlde göz ardı etmişlerdi. Hâlbuki imamet emaneti bana devredilmişti ve Resulullah da (s.a.a) defalarca bunu belirtmişti. Şimdi ise Resulullah’ın (s.a.a) evi önünde böyle bir tablo sergilemişlerdi.

Resul'e (s.a.a) İtaat, Yüce Allah'a İtaattir

O, dünyada ağız dolusu bir lokma yemedi; dünyaya gözünün ucuyla bile bakmadı. Dünya ehlinin bedence en zayıfıydı. Dünya ona sunuldu; ama o kabul etmedi. Noksan sıfatlardan münezzeh olan Allah'ın buğz ettiği şeyi bildi, ona buğz etti. Hor gördüğü şeyi bildi, hor gördü; küçük gördüğü şeyi küçük gördü, küçülttü. Bizde hiç bir ayıp olmasa bile, Allah'a karşı durmak, Allah'ın emrinden çıkmak için Allah Resulü'nün buğz ettiğini sevmek ve küçülttüğünü büyütmek, yeterdi bize.

Ey iman edenler, Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. İşitip durduğunuz hâlde onun emirlerinden yüz çevirmeyin!⁽¹⁾

İnananlardan bazıları Resulullah'ın (s.a.a) son günlerinde bile ona itaate dikkat etmemişlerdi. Hâlbuki onu üzen, âlemlerin Rabbi olan Allah'ı üzme anlamına geliyordu. Rabbimizin rızası, Resulullah'a (s.a.a) itaatten geçiyordu. Bu, birçok ayette de belirtilmişti:

(Ey Muhammed! Onlara) Deki: "Allah'ı seviyorsanız, bana tabi olunuz ki, Allah ta sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın..."⁽²⁾

1- Enfal, 20.

2- Âl-i İmran, 31.

Her kim o Peygamber'e itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur.⁽¹⁾

Oysa aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Peygamberine davet olunan Müminlerin sözü ise, "İşittik ve itaat ettik." demeleridir...⁽²⁾

İşte Gadir-i Hum günü, "Ey Resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan O'nun risalet görevini yapmamış olursun..." ilahi irade üzere nazil olan Maide Suresi, 67. ayet-i kerimeyi unutmış gibi davranmışlardı. Oysa risaletin devamı imametti ve devam ediyordu. Allah ve Resulü'nün isteği üzere imam olarak tayin edilen ben, Peygamber'in (s.a.a) öz kardeşi, vasisi, Medine ilminin kapısı, ne yazık ki bu asi insanların aldığı kararlar sonucu çoktan bir kenara bırakılmıştım ve bu kararda ısrarcı olacaktı.

Anlaşılan o ki Resulullah'ın (s.a.a) Uhud gününde hatırlattığı o fitne ateşi çoktan başlamıştı.

Ey iman edenler! Size hayat verecek olan şeye çağırdığınızda Allah'a ve Peygamber'e icabet edin ve Allah'ın kişi ile kalbi arasına girdiğini ve toplu hâlde O'na doğru götürüleceğinizi bilin.⁽³⁾

1- Nisa, 80.

2- Nur, 51.

3- Enfal, 24.

Ehl-i Beyt'e İtaat, Resulullah'a (s.a.a) İtaattir

Ehl-i Beyt, Resulullah'ın (s.a.a) vasileriydi. Bu nedenle Hz. Peygamber (s.a.a), bizleri üzmeyi, kendisini üzme olarak tanımlamıştı. Bizi sevindirenlerin ise kendisini sevindirmiş olarak göstermişti.

Bu nedenle Peygamber ümmete kendisini nasıl dünya ve ahiretin rehberi olarak tanıtmıştıysa, biz vasilerini de öyle tanıtmıştı. Ancak Peygamber'i tek boyutlu düşünenler, bizleri bir türlü kabul etmeyeceklerdi. Lâkin derdi "Allah rızası" olanlar bizleri anlayacaklardı.

Peygamber'e iman demek, onun her sözüne iman ve itaat demekti ve Resulullah (s.a.a), biz Ehl-i Beyt için yüzlerce hadis söylemişti. Eğer tüm bu bildirilenlere rağmen, ümmet bizi göz ardı ederse bu onların imtihanı olacaktı ve ne yazık ki Peygamber'e itaat etmeyerek imtihanlarını kaybetmiş olacaklardı.

Bu nedenle bize bağlı olanlar bizim üzerimizden Resulullah'a (s.a.a) olan sadakatlerini göstermiş olacaklardı. Bizler ilim şehri olan Peygamber'in tek kapısıydık.

Ey iman edenler, Allah'a ve Resulü'ne itaat edin. İşitip durduğunuz hâlde onun emirlerinden yüz çevirmeyin!⁽¹⁾

1- Enfal, 20.

Salâvat Nedir? Hiç Düşündünüz Mü?

Noksan sıfatlardan münezzeh olan Allah, Resulullah'ı (s.a.a) kendi huzuruna almayı seçerek katında ihsanda bulunmayı diledi. Dünya yurdundan almakla ikram etti ona. Belalara eş olmayı reva görmedi ona. O, sizin aranızda peygamberlerin ümmetleri içinde bıraktığını bıraktı. Çünkü peygamberler, ümmetlerini başıboş bırakmadılar, apaçık bir yol bırakmadan gitmediler, bir bayrak dikmeden onları terk etmediler. Dinin gözüdür, yüzüdür onlar. Rahman'ın hazineleridir onlar. Söylerlerse gerçek söz söylerler; susarlarsa başkaları sözlerine söz katamaz. Onlardır dinin esası, yakinin direği. İleri giden, dönüp onlara gelir; geri kalan varır onlara ulaşır.

Onlardır karanlıkların ışıkları, hikmetlerin kaynakları, ilmin madenleri, hilmin karar ettiği yerler. Onlardır ilmin yaşayışı, bilgisizliğin ölümü. Hilimleri ilimlerinden haber verir size; susmaları, sözlerini anlatır size. Hakka aykırı hareket etmezler ve Hakta ayrılığa düşmezler. Hak, susarlarsa da onlardadır, söylerlerse de, gerçek tanık olurlarsa da...

Kendi adı anıldıkça salâvat getirmeyenleri insanların en cimrisi olarak belirten Resulullah (s.a.a), kendisi her adı anılırken, biz Ehl-i Beyt'inin de adının anılmasını istemişti; çünkü kesik selama izin vermemişti.

Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştu:

Bana kesik salâvat getirmeyin!

Çevredekiler, "Ya Resulullah, kesik salâvat nedir?" dediklerinde, "Allahumme salli ala Muhammed" söyleyerek susmanızdır; hâlbuki şöyle söylemelisiniz: "Allahumme salli ala Muhammed ve Âl-i Muhammed" buyurmuştu.

Yani sadece Peygamber'e (s.a.a) değil, Ehl-i Beyt'ine de selam verilecekti. Bu ne demektir, biliyor musunuz?

Bu şu demektir: Peygamber'e gösterilecek saygı, itaat, destek, yardım, sevgi, güven ve sadakate biz vasileri de ortaklık ve biz namaz ile teşehhütte bile anılacaktık.

O hâlde salâvat, ümmetin Resulullah'a (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'ine olan biatiydi ve bu biatlerinin ahdi olarak, "salâvat" gösterilmişti. Salâvat çekilirken bu ahit hep hatırlanmış olacaktı.

Bu din hatemdi. Resulullah (s.a.a) hatem idi. Kur'an, hatem olan ilahî kitabımızdı. Böyle bir dinin vasileri olmayacak mıydı?

Bir nebatat bile kurumaya yüz tuttuğu zaman, hemen çiçek (tohum) verirken, herhangi bir lider bile kendisinden sonra izlenecek yol için halkına gelecek projeler planlarken ve hayatta herhangi bir insanın bile vasisi varken ve vasiyette bulunurken, tüm bunlar Resulullah (s.a.a) için olmayacak mıydı?

O zaman salavat ne demektir!? Ne anlatmak istiyordu!? Yoksa diller salavat çekerken, anlattıkları ve dile getirdikleri göz ardı mı edilecekti!?

İşte bu bakışlar ve algılayışlar, anlaşılır ve kabul edilir gibi değildi; çünkü mesele ben veya benden sonra gelecek va-

siler/imamlar değildi. Onlar zaten kendi misyonlarını yapacaklardı. Asıl mesele kıyamete kadar sürecek olan ümmet-i Muhammed'in (s.a.a) kaderinin başka yönlerle çekilmesi, Hak'tan sapılmasıydı. Peygamber gerçekten "Ebter" olarak kabul mü edilecekti!?

Ümitsizlik yoktu tüm olumsuzluklara, tuğyanlara ve fitnelere rağmen... Nitekim Resulullah (s.a.a) yine bir çıkış yolu göstermişti. Gerçekten, Allah'ın rızasını hedef edinenler için rahmetin yolunu açık tutmuştu.

Ehl-i Beyt'i kurtuluş gemisi olarak göstermişti ve bu gemiye binen kurtulmuş olacaktı. Kurtuluşun kısa, net ve tek reçetesi; "Nuh'un (a.s) gemisi" mahiyetinde olan, "Salâvat" parolasını tüm ümmete bildirmişti.

Peygamber (s.a.a) bu geminin kaptanı, Ehl-i Beyt İmamları, Peygamber'in (s.a.a) tek ve teyit edilmiş mirasçısıydılar.

Yani mutlak gerçek; hem Resulullah'ı (s.a.a) hem de Ehl-i Beyt'ini (vasilerini/on iki imamı) tasdikte ve onlara koşulsuz itaatte yatıyordu.

"Allahumme salli alâ Muhammed ve Âl-i Muhammed."

KAYNAKÇA

1. Abdulkadir Çuhacıoğlu, *Peygamber'imizin Dilinden Hz. Ali, el-Hasâis Tercüme ve Şerhi*, Kevser Yayınları.
2. Abdullah Cevadi Âmulî, *Kur'an ve Rivayetlerde Velayet*, Önsöz Yayıncılık
3. Abdülbaki Gölpınarlı, *Nehcü'l-Belâga*, Der Yayınları
4. Allame Meclisî, *Biharu'l-Envar*, c. 20, s.96, 229, 252; c. 6, s. 216; c. 43, s. 131
5. Allame Muhammed Hüseyin Tabatabaî, *el-Mîzan fî Tefsîri'l-Kur'an*, c. 1, çeviri, Kevser Yayınları
6. Allame Muhammed Hüseyin Tabatabaî, *el-Mîzan fî Tefsîri'l-Kur'an*, c. 2, çeviri, Kevser Yayınları
7. Allame Muhammed Hüseyin Tabatabaî, *el-Mîzan fî Tefsîri'l-Kur'an*, c. 6, s. 24, çeviri.
8. Allame Tabersî, *Mecmau'l-Beyan*, c. 1, s. 554
9. Ayetullah Hüseyin Ensariyan, *Arş Misafirleri; Ehl-İ Beyt*, Ensariyan Yayınları
10. Ayetullah Nasir Mekarim Şirazi, *Tefsir-i Numune*, c. 3, Tükçe çevirisi.
11. Beyhakî, *es- Sünenü'l- Kübra*, c. 7, s. 101

12. Cafer Şehidi, *Doğumdan Hicrete, Hicretten Vefata Siret, Yedigecce Kitapları*
13. Cevad Muhaddisî, *A'dan Z'ye Kerbela Ansiklopedisi*, Asr Yayıncılık
14. Delailu'l-İmame, s. 2-3
15. Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı, *Hidayet Önderleri Hz. Muhammed*, c. 1, Kevser Yayınları
16. Dünya Ehl-i İ Beyt Kurultayı, *Hidayet Önderleri İmam Ali*, c. 2, Kevser Yayınları
17. Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı, *Hidayet Önderleri Hz. Fatma*, c. 3, Kevser Yayınları
18. Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı, *Hidayet Önderleri, İmam Hasan*, c. 4, Kevser Yayınları
19. Dünya Ehl-i Beyt Kurultayı, *Hidayet Önderleri, Hz. Hüseyin*, c. 5, Kevser Yayınları
20. Ebulfetih Abdulvahid Amidi, *Gureru'l- Hikem*, c. 2, Tükçe çevirisi.
21. *el-Müstedrek Ale's-Sahihayn*, c. 2, s. 367; c. 3, s. 5, Hadis: 4264
22. es-Siretü'l-Halebiyye, c. 3, s. 215, s. 75-86
23. es-Siretü'n-Nebeviyye, c. 2, s. 218, 337; c. 3, s. 40-47
24. Fahr-i Razî, *Tefsir-i Kebir*, c. 8, s. 85
25. Fazlullah Kumpani, *Hz. Ali Kimdir? İslami Kültür ve İlişkiler Merkezi*
26. Feraidu's-Simtayn, c. 1, s. 249

27. İbn Esir, *el-Kâmil fi't-Tarih*, c. 2, s. 243, 404
28. İbn Hişam, *Siretu'n-Nebeviyye*, c. 2, s. 286.
29. İbn Kesir, *el-Bidaye ve'n-Nihaye*, c. 5, s. 45
30. İbn Sa'd, *et-Tabakatu'l-Kübra*, c. 1, s. 258, 262, 357 ve c. 2, s. 108, 190, 224
31. İbn Şehraşub, *el-Menakıb*, c. 3, s. 299
32. Kunduzî, *Yenabiu'l-Mevedde*, s. 254
33. Megazilî, *el-Menakıb*, s. 32, Hadis: 48
34. Mehmet Ünal, *Ali Olmadan Asla*, İkaz Yayıncılık
35. Muhammed Reyşehri, *Kur'an, Hadis ve Tarih Işığında İmam Ali Ansiklopedisi*, Asr Yayınları
36. Müsned-i Ahmed, c. 1, s. 151 ve c. 4, s. 281
37. Müttaki Hindî, *Kenzü'l-Ümmal*, c. 13, s. 171
38. Ragıb el-İsfahanî, *el-Müfredat*, c. 1-2
39. Sahih-i Buhari, c. 1, s. 120
40. Seyyid Muhammed Musevî Sultanu'l-Vaizîn, *Peşaver Geceleri*, Kevser Yayınları
41. Sünen-i Ebû Davud, Cihad, 136
42. Şeyh Müfid, *el-İrşad*, s. 121, 185, Böl. 34, Bap: 2
43. Şeyh Saduk, *el-Emali*, Hadis: 10
44. Şeyh Saduk, *Tevhid*, el-Mustafa Yayınları, Türkçe çevirisi.
45. Tarih-i Bağdat, c. 1, s. 316

46. Tarih-i Taberî, c. 2, s. 282, 328, 332,334
47. Üstad Mehdi Pişvai, *İslam Tarihi*, Kevser Yayınları
48. Vakıdî, *el-Meğazî*, c. 2, s. 76-79, 816
49. Yakubî Tarihi, Necef Baskısı, 1384 H. c. 2, s. 178
50. Zeyni Dehlan, *es-Siretu'n-Nebeviyye*, c. 2, s. 138.
- Not:** Kaynakçadaki Arapça eserler, Türkçe eserlerden naklen verilmiştir.

İçindekiler

Ön Söz.....	5
Dünyaya Gözlerimin Açıldığı Gün.....	11
Beraberliğimiz Her Yerde	13
O, Rabbimizin Emaneti.....	15
Muhammed ve Hatice	17
O Günlerde Bu Şehir.....	19
Zulümlerden Ficar Savaşlarına	21
Ümmü'l-Kura Mekke	23
Mekke, Bir Nehir Yatağı.....	25
İki Kardeş Her Yerde	27
Her Şey Sözcüklerde Kalmıştı... ..	29
Muhammed B. Abdullah Dağlarda, Ali B. Ebu Talip Yollarda... ..	31
Göklerde Hareket Var!.....	33
İlk Heyecan	35
Peygamber'i Rabbimiz Tanıtıyor	36
Vahiy Nedir?.....	38

Peygamberlik Nedir?	39
Peygamberim Ümmîdir.....	41
Ledün İlmi.....	44
Hatem-i Enbiya, Beytinin Temellerini Atıyor... ..	49
İlk Model Kadın	51
Resul Benim Işığım, Ben de O'nun Gölgesiyim.....	52
İlk Namaz	54
İlk Cemaat Namazı	55
Bu Günler Gizlilik Dönemi.....	57
Umutların Odaklandığı Tarık Yıldızı.....	64
Harun Olduğum İlan Edildi	66
Tartışmalar Başlamıştı... ..	69
Her Şeye Rağmen Davet	73
Babacığım, Büyük Baskı Altında... ..	75
Zulümler Arka Arkaya.....	77
Kureyş'in Korkuları Kendilerini Sardı.....	79
Ezberleri Korumaya Devam Ediyorlar	82
Asabiyet Zindanı	83
Dünyanın Çocukları	84
Nefisler Terbiye Edilmiyordu	85
Mekke'de İman Esasları Zayıftı.....	86

Erdemlerde Kokuşmuşluk.....	88
Onlara Göre Önderlik	89
Rotamız Fatıha Suresi.....	93
Doğru Bilgi, Doğru Davetçi	95
Temiz Toplum Projesi, İman Ailesi	96
“La İlahe İllallah” Deyiniz Kurtulunuz!	98
İlk Şehitler	99
İlginç Yakıştırmalar	102
Mekke Müminlere Zindan Oldu.....	105
Habeşistan’a Hicret	106
Zehra Açıyor... ..	108
Model Baba Olarak Efendimiz.....	110
Bireysel Kaliteden Toplumsal Kaliteye	111
Uzun Geceler ve Rabitalar	113
İlahî Yardım.....	116
Hız. Hatice ve Babam Ebu Talib’in Vefatı	118
Psikolojik Bir İmtihan	121
İsrarla Mucize İstiyorlar!	123
Miraç, Bir Onur	125
Namaz Gözümün Nuru	128
Kur’an En Büyük Mucize!	129

Taif'te Neler Oldu?	130
Medine'de Neler Oluyordu?.....	133
Korkulu Rüya.....	135
Birinci Akabe Biati	137
Ahit Nedir Bilir Misiniz?	140
İnen Ayetler.....	142
İkinci Akabe Biati	144
Artık Buraya Kadar... ..	146
Hicret.....	149
Yeşil Yemen Örtüsünün Altında İken... ..	152
Başka Görevlerim De Vardı	155
Güneşim Beni Bekliyor... ..	158
Resulullah (s.a.a) Küba'da Boş Durmuyor.....	162
Ey Medine!	164
Medine, Medeniyet Kapısı	165
Herkes İstiyor.....	168
Medine'de İlk Adımlar.....	169
Mescid-i Nebevi	170
İlk Hutbe	173
Medine Sözleşmesi.....	176
Kardeşlik Uygulaması.....	180

Nebevî Eğitim	182
Tarihin Değişmez Yarası	185
Resulullah (s.a.a) Olağanüstü Bir Siyasetçi ve Komutan	189
Kur'an Ayı, Şehr-i Ramazan.....	191
Oruç, Sorumluluğa Engel Değildir.....	195
Bedir'deyiz!	198
Mekke Müşriklerinin Psikolojisi	205
Savaşa Girerken.....	207
Savaştan Sonra... ..	209
Ehl-i Beyt'in Temeli Atılıyor.....	212
Düğün Hazırlıkları.....	214
Fatimatü'z-Zehra	215
Fatıma ve Ben	216
Bizim Evliliğimiz	218
Peygamber'den (s.a.a) Aldığım Temel Miras	220
Resulullah (s.a.a) Ümmeti Pekiştirme Yolunda... ..	221
Yahudiler De Kureyşliler Gibi, Kureyşliler De Yahudiler Gibi ...	223
Yahudiler İle Münafıklar El Ele	226
Rükû Ederken	228
Aramıza Yeni Biri Geliyor	229
Yeniden Savaş İstiyorlar	231

Bizim Tarafımızda	233
Uhud Dağında	235
Savaşın Yankıları	239
İki Ana Sebep	240
Bizim Savaşımız	242
Resulullah (s.a.a) İnananlar İçin Gelecekte Bana	
Haber Veriyor	245
Günlerden Bir Gün	246
Resulullah (s.a.a) Hep Yanımda	248
İkinci Reyhan, Hüseyin	250
Canım Anneciğim	253
Peygamber'e Suikast ve Hendek Savaşı	254
Yahudiler Sözünde Durmuyorlar	257
Hendek Günleri ve Sonrası	259
Savaşın Sonra	263
Hasan ve Hüseyin	265
Babasının Süsü, Zeynep	266
Beytü'l-Haram	268
Arınmak İçin Kısa Ehlini Örnek Almak Şart	269
Hudeybiye Günleri	274
Bu Anlaşmanın Bize Getirdikleri	280
Hasan ve Hüseyin Hasta	282

Davet Mektupları	284
İkinci Fitne Ortamı, Hayber	286
Bir Suikast Daha	290
Kuşatma Sonrası.....	291
Nihayet Umre Olacaktı	294
Mute Savaşı.....	296
Mekke Fethediliyor	300
İslam Dininin Şiarları	310
Mekke Fethedilmişti; Ama... ..	311
Huneyn Savaşı	312
Tebük Seferi	317
Dirar Mescidi.....	320
İslam Devleti Güçleniyor.....	321
Artık Mescid-i Haram, Müşriklerden Beri Olacak!	322
Biz "Aba Halkı"yız... ..	326
Ben Yemen Yollarında.....	329
Resulullah (s.a.a), Beni Hacca Çağırıyor	331
Resulullah (s.a.a) Veda Hutbesini Veriyor	336
Hacdən Dönerken.....	339
Hüzünlü Günler	345
Yalancı Peygamber	347

Ordu Peygamber'i (s.a.a) Dinlemiyor.....	349
Baki Mezarlığını Ziyaret	352
Peygamber'in (s.a.a) Vasiyeti.....	354
Son Üç Gün	355
Resulullah (s.a.a), Israrla Beni İstiyor.....	357
Fatıma'nın (s.a) İçi Yanıyor... ..	358
Son Anlar... ..	360
Sonraki Görevlerim	362
İlginç Olay!.....	364
Resul'e (s.a.a) İtaat, Yüce Allah'a İtaattir	366
Ehl-i Beyt'e İtaat, Resulullah'a (s.a.a) İtaattir.....	368
Salâvat Nedir? Hiç Düşündünüz Mü?	369
Kaynakça	373